

Delikanlı'nın 'D'si
Sue Grafton

Kızkardeşim, Ann
ve Maple Hill anıları için.

Kitabın yazarı, çok değerli yardımları için aşağıda adı verilenlere teşekkür eder: Steven Humphrey, Florence Clark, Joyce Mackewich, Steve Stafford, Bob Ericson, Ann Hunnicutt, Rescue Mission'dan Charles ve Mary Pope, Santa Barbara Şart Tahliye Bölümü'nden Michael Thompson, Santa Barbara Liman Müdürlüğü'nden Michelle Bores ve Bob Brandenburg, Santa Barbara Belediyesi Konut Bölümü'nden Mary Louise Days ve Santa Barbara Polis Teşkilatı Cinayet Bölümü'nden Gerald Dow.

1

Daha sonraları adının John Daggett olduğunu öğrendim ama büroma geldiği ilk gün bana kendini o adla tanıtmamıştı. O zaman bile ortada bir aksilik olduğunu anlamıştım, ancak bunun ne olduğunu kestiremedim. Bana verdiği iş basit bir şeydi, sonra da ücretimi yolmaya kalkışmıştı. Eğer kendi işinizin sahibiyse böyle şeylere göz yumamazsınız. Haber yayılır ve herkes sizi kolay elde edilebilir biri sanır. Ben paramı almaya çalıştım ve birdenbire kendimi hâlâ kolay kolay kurtulamadığım bir olaylar dizisi içinde buldum.

Adım Kinsey Millhone. California eyaletinde ruhsatlı özel detektifim. Santa Teresa'da küçük bir bürom var ve doğduğumdan beri otuz iki yıldır orada yaşıyorum, iki kere evlenip boşandım, kimi zaman sinirli olduğumu itiraf ederim ama aslında iyi huyluyumdur. Lise mezunuyum, polis akademisini bitirdim ve başkasının yanında çalışma yeteneğinden yoksunum, bu da inatçılığımın birleşince özel detektifliği iyi beceririm. Faturalarımı zamanında öderim, çoğunlukla yasalara saygılıyım ve başkalarının da öyle olmasını isterim. Adalete gelince kili kırk yararım, ama yalan söylemekte de hiç güçlük çekmem. Tutarsızlık beni hiç rahatsız etmemiştir,

Ekim sonlarıydı, hava Ortabatı'da sonbaharı taklit ediyordu, yani açık, güneşli ve serin. Kente inince havada odun kokusu duyduğuma yemin edebilirim ve yaprakların sararmış olduğunu görmeyi bekledim diyebilirim. Aslında gördüğüm hep aynı palmye ağaçları ve hep aynı insafsız yeşillik oldu. Yazın yangınları sınırlanmıştı ve yağmurlar henüz başlamamıştı. Tipik bir California mevsimdisi günüydü ama yine de sonbahar duygusu veriyordu ve ben de gereksiz bir neşe içindeydim. Belki de öğleden sonra atış alanına giderim diye düşünüyordum.

O Cumartesi sabahı büroya muhasebe işlerime bakmak için gelmiştim. Hesap makinemi çıkardım, daktiloya bir vergi formu yerleştirdim ve yazmaya başladım. İşe öylesine dalmıştım ki, kapının önünde birinin durduğunu adam öksürene kadar fark etmedim bile. Gazeteyi açıp da içinden bir örümcek çıkmış, gibi yerimden hafifçe sıçradım. Adam bu halimi eğlendirici bulmuş gibiydi, ama ben kalp atışlarımı yavaşlatmak için kendimi zorlamaktaydım.

"Adım Alvin Limardo" dedi. "Özür dilerim, korkuttum galiba."

"Önemi yok" dedim. "Orada durduğunuzu fark etmemiştim. Beni mi arıyordunuz?"

"Eğer Kinsey Millhone'sanız, evet."

Kalkıp masamın üzerinden elini sıktım, sonra oturmasını söyledim. Adam elli yaşlarındaydı, pek sağlıklı olamayacak kadar zayıftı. Yüzü dar ve uzun, çenesi çıkıktı. Kısa kesilmiş saçları küt grisiydi ve limon kolonyası kokuyordu. Gözleri kestane rengi, bakışları dalgındı. Elbisesi garip bir yeşildi. Elleri iri, parmakları uzun ve kemikli, boğumları şişkindi. Ceketin kolundan çıkan beş santimlik daracık bileği, giysileri yıpranmış değilse de, bir pejmürdeliği akla getiriyordu. Elinde iki kere katlanmış olan bir kâğıt vardı ve çekingen bir tavırla onunla oynuyordu.

"Sizin için ne yapabilirim?" diye sordum.

"Bunu teslim etmenizi istiyorum." Kâğıdı eliyle düzeltip masamın üzerine bıraktı. Bir Los Angeles bankasının 29 Ekim tarihli yirmi beş bin dolarlık bir çekiydi ve Tony Gahan adında birine yazılmıştı.

Hissettiğim kadar şaşkın görünmemeye çalıştım. Öyle fazla parası olan birine benzemiyordu. Belki de parayı Gahan'dan ödünç almıştı ve şimdi geri veriyordu. "Bunun ne olduğunu anlatmak ister miydiniz?"

"Bana bir iyilik yapmıştı. Teşekkür etmek istiyorum. Hepsini bu işte."

"Epey büyük bir iyilik yapmış olmalı. Ne yaptığını sormamın bir sakıncası var mı?"

"Talihimin kötü gittiği bir sırada bana iyi davranmıştı."

"Bana neden ihtiyaç duydunuz?"

Gülümsedi. "Bir avukat saatine yüz yirmi dolar alırdı. Sizin aynı şeyi çok daha azına yapacağınızı tahmin ediyorum."

"Bir ulak servisi de az alırdı" dedim. "Hatta siz kendiniz teslim etseniz daha da ucuza gelir." Ukalalık ediyor değildim. Neden bir özel detektife ihtiyaç duyduğunu hâlâ anlamamıştım.

Boğazını temizledi. "Bunu denedim, ama Bay Gahan'ın şimdiki adresinden pek emin değilim. Bir zamanlar Stanley Place'te otururdu ama şimdi orada değil. Bu sabah gittim, ev bomboştur. Bir süredir orada oturmuyor sanırım. Onu bulmanızı ve parayı teslim etmenizi istiyorum. Eğer bunun bana kaç patlayacağı konusunda bir tahminde bulunursanız ücretinizi peşin öderim."

"Bu Bay Gahan'ın kolay bulunup bulunmayacağına bağlı. Kredi bürosunda şimdiki adresi olabilir. Telefonla pek çok yer aranabilir ama bu yine de zaman alır. Saatte otuz dolara ücret epey artar."

Çek defterini çıkartıp bir çek yazmaya başladı, "iki yüz dolar?"

"Dört yüz yapalım. Eğer masraflar daha az tutarsa üstünü öderim. Bu arada korumam gereken bir ruhsatım olduğundan her şeyin yasalara uygun olması gerekir. Eğer neler olup bittiğini anlattıysanız çok daha memnun olurum."

Bundan sonra söyledikleri öyle olmayacak şeylerdi ki, o anda beni kandırmıştı. Ben de yalancıyım ama gerçeğe bu kadar yalan karıştırabileceği doğrusu aklıma bile gelmemişti.

"Bir süre önce polisle başım belaya girdi ve hapis yattım. Tony Gahan ben tutuklanmadan bana çok yardımcı olmuştu. Benim durumumu bilmediğinden suçortağı sayılmazdı. Kendimi ona borçlu hissettim."

"Neden bu işi kendiniz yapmıyorsunuz, peki?"

Âdeta utanarak duraksadı. "Charles Dickens'in Büyük Umutlar'ında olduğu gibi, aslında kendine iyilik eden birinin sabıkalı olmasından hoşlanmayabilir. İnsanların sabıkalılar hakkında garip fikirleri vardır."

"Ya kimden geldiğini bilmediği bir parayı kabul etmezse?"

"O zaman çeki iade edersiniz, ücretiniz de size kalır."

Koltuğumda huzursuzca kıpırdandım. Kendi kendime, bu tablonun neresi aksıyor, diye soruyordum. "Eğer hapis yatmışsanız parayı nereden buldunuz?"

"Santa Anita'dan. Hâlâ şartlı tahliye dönemindeyim ve yarışlarda oynamamam gerekirdi, ama kendimi tutamıyorum. O yüzden parayı size vermek istedim zaten. Ben kumarbazım. O miktarda para taşıyamam, yoksa hemen kaybederim." Sonra ağzını kapattı ve benim sorularımı bekledi. Benim kaygılarımı gidermek yerine fazla bir şey anlatmamayı tercih ediyordu. Ama şaşkıncı derecede sabırlı görünüyordu. Tabii daha sonraları onun bu hoşgörüsünün bana kıvırdığı yalanlar olduğunu anlayacaktım. Oynadığı oyundan pek memnun olmalıydı. Yalan söylemek eğlencelidir. Ben bütün gün durmadan yalan söyleyebilirim.

"Suçunuz neydi?" diye sordum.

Bakışlarını yere indirdi, yanıtını kucağında kenetlemiş olduğu iri ellerine yöneltti. "Bunun gerekli olduğunu sanmıyorum. Bu para temizdir ve onu namusumla kazandım. Eğer sizi kaygılandıran buysa, bu işlemde yasadışı bir şey olmadığını söyleyebilirim."

Elbette kaygılanıyorum, ama belki de fazla titiz olduğumu düşündüm, istediği şeyde sakıncalı bir durum yoktu. Tony Gahan'ın böyle bir parayı hak etmek için ne yapmış olacağını düşündüm. Ama herhangi bir yasa çiğnenmediği takdirde bu beni ilgilendirmezdi, içimde bir ses adamı geri çevirmemi söylüyordu, ama ertesi gün kiramı ödeyecektim. Bankada param vardı ama böyle son günde havadan bir para gelmiş olması da iyi bir şeydi. Ayrıca, reddetmek için bir neden göremiyordum. "Peki" dedim.

Memnun bir tavırla başını salladı, "iyi."

Çeki imzaladı, yırtıp bana doğru iteledi, çek defterini cebine soktu. "Beni ararsanız adresim ve telefonum çekte yazılıdır" dedi.

Çekmecemden bir mukavele formu çıkartıp doldurdum. Adama imzalattıktan sonra Tony Gahan'ın Santa Teresa'nın hemen kuzeyinde bir kasaba olan Colgate'deki bilinen son adresini kaydettim. Daha o sırada bu işi kabul etmemiş olmayı istemeye başlamıştım. Yine de söz vermiştim, mukavele imzalanmıştı ve elimden geleni yapacaktım. Zaten ne sorun çıkabilirdi ki?

Adam kalkınca ben de kalkıp kendisini kapıya kadar geçirdim. İkimiz de ayaktayken onun ne kadar uzun olduğunu fark ettim. Ben bir altmış beştim, o ise belki bir doksan. Eli kapı kolunda olduğu halde durup aynı dalgın bakışla bana baktı.

"Tony Gahan hakkında bilmeniz gereken bir şey daha var" dedi.

"Neymiş o?"

"On beş yaşındadır."

Orada durup Alvin Limardo'nun koridorda uzaklaşmasını seyrettim. Onu geri çağırmalıydım. O anda bu işin sonunun iyi gelmeyeceğini bilmeliydim. Ama ben kapımı kapatıp masamın başına döndüm. Yine içimden gelen bir sese uyup balkon kapılarını açıp dışarı çıktım. Sokakta ne kadar bakındıysam da, adamın izini göremedim. Tatmin olmamış bir halde başımı sallayarak geri döndüm.

Çeki dosya dolabıma kilitledim. Pazartesi günü banka açılınca Tony Gahan'ı bulana kadar kasamda saklayacaktım. On beş yaşındaydı, ha?

Öğle üzeri büroyu kapattım, arka merdivenden otoparka inip boyadan çok pası görünen hurda VW'imi aldım. Bir otomobil kovalamak için böyle bir araç seçmezsiniz ama aslında bir özel detektifin geçimini sağlamak için yaptığı şey pek de heyecanlı sayılmazdı. Bürom eski işverenim California Fidelity Sigorta Şirketi'nin bana tahsis ettiği bir dairedir. Hemen kapı komşum şirket merkezidir ve kendilerine bir iç, diğeri sokak üstünde iki oda, State Caddesi'ne bakan bir balkon ve ayrı bir giriş karşılığında zaman zaman araştırmalar yaparım.

Postaneye gidip mektuplarımı postaladım, sonra bankaya uğrayıp Alvin Limardo'nun dört yüz dolarını hesabıma yatırdım.

Dört iş günü sonra, perşembe günü bankadan gelen bir mektupta çekin karşılıksız çıktığı bildiriliyordu. Kayıtlarına göre Alvin Limardo hesabını kapatmıştı. Bunun kanıtı olarak da, bankanın hiç memnun olmadığını gösteren resmi görünüşlü mor mürekkeple damgalanmış, çek geri gelmişti.

Ben de hiç memnun olmamıştım.

Hesabımdan dört yüz dolar eksilmiş ve ayrıca üç dolar masraf alınmıştı. Herhalde beni gelecekte borcuna sadık olma yanlarla iş yapmamam için uyarmak için. Telefonu açıp Alvin Limardo'nun Los Angeles'teki numarasını çevirdim. Telefon bağlı değildi. Çekin tahsil edilmesine kadar Tony Gahan'ı aramak için bir şey yapmadığımdan vaka üzerinde çalışmış değildim. Ama çekin yerine yenisini nasıl alacaktım? Ve bu arada yirmi beş bin doları ne yapacaktım? O çek banka kasamdaydı ama bana bir yararı yoktu, paramı alacağımı bilene kadar onu teslim etmeyi de düşünmüyordum. Kuramsal olarak Alvin Limardo'ya bir mektup yazabilirdim ama o da çeki gibi geri döndüğü takdirde ne olurdu? Hayır, Los Angeles'e gitmem gerekiyordu. Para tahsili konusunda öğrendiğim bir şey vardı: Ne kadar çabuk hareket edersen şansın o kadar fazla olurdu.

Los Angeles Sokakları Rehberi'nde sokak adresine baktım.

Harita üzerinde bile hoş bir mahalleye benzemiyordu. Saat onu çeyrek geçiyordu. Doksan dakika sonra Los Angeles'te olur, Limardo'yu bir saatte bulur, çekimi değiştirip birşeyler yerdim. Sonra doksan dakika dönüş vardı ki, saat üç buçuk ya da dörtte büroya dönmüş olurdum. Eh, çok fena sayılmazdı. Sıkıcıydı ama gerekliydi, o yüzden sızlanmayı bırakıp yola düşmeliydim.

Saat on buçukta depomu doldurmuş ve yola çıkmıştım bile.

2

Ventura Otoyolu'ndan Sherman Oaks'da çıktım, rampanın sonunda sağa döndüm. Benim hesabıma göre aradığım adres yakınlarda bir yerdedi. Binayı görünce otoyoldan geçerken arkasından gördüğümü anladım. Bina. Pepto-Bismol ilacı rengine boyanmıştı ve fosforlu turuncu harflerle KİRALIK yazan kocaman bir ta belası vardı. Bina yoldan iki metrelik beton bir duvarla ayrılmıştı ve duvarında gelip geçenler için duyurular yazılıydı. Dibinde dikenli çalılar boy göstermişti. Los Angeles'in tipik bir binası olduğu için geçerken dikkat etmişim: çıplak, ucuz ve çirkin. Arka tarafında kötülük duygusu veren bir şey vardı ve ön tarafı daha da kötüydü.

Sokakta çoğunlukla California 'bungalov'ları vardı: İki yatak odalı, ahşap ve kerpiç ve ağaçsız küçük evler. çoğu pastel turkuvaz ve leylak renklerine boyanmıştı. Otomobilimi apartmanın karşısına park edip kilitledim.

Bina dökülmeye başlamıştı. Sıvası kuru ve ufalanmıştı, alüminyum çerçeveler lekeli ve sarkmıştı. Ön taraftaki oymalı demir kapı yuvalarından sökülmüştü ve duvarlarda insanın yumruğunu sokabileceği boyda delikler açılmıştı. Zemin kattaki iki dairenin pencereleri tahtaperdeyle örtülüydü. Yönetim merdivenin kenarına çöp kutuları yerleştirmeyi düşünmüştü ama çöp toplanması için para ayırmamış olmalıydı, iri bir sarı köpek bu çöp yığını üzerinde keyifle eşelenmekteydi. Ama o kadar zahmetinin karşılığı sadece bir parça pizza olmuştu. Köpek pizza kenarını çeneleri arasında bir kemik gibi tutarak oradan uzaklaştı.

Merdiven altına yürüdüm. Posta kutularının çoğu sökülmüştü ve zarflar hole çöp gibi saçılmıştı. Çekin üzerindeki adrese bakılırsa Limardo 26 numaralı dairede oturuyordu. Apartmanda yaklaşık kırk daire vardı ve pek azının sakinlerinin adı yazılıydı. Bu garibime gitti. Santa Teresa'da posta idaresi bir posta kutusu sağlam ve üzeri yazılı olmadıkça mektup dağıtmaz. Burada ise postacının torbasını çöp sepeti gibi boşalttığını görür gibi oldum.

Daireler micir serili, pembe kaldırım taşlı bir "bahçe" çevresinde kat kat yükseliyordu. çatlak beton basamaklardan yukarı çıktım.

İkinci kat sahanlığında portatif bir metal iskemlede oturmuş bir zenci çakısıyla bir kalıp sabun yontuyordu. Döküntüleri toplamak için kucağına bir deri parçası yaymıştı. Adam elli yaşlarında, kulakları çevresindeki saçları ağarmış, iriyarı biriydi. Göz kapaklarından biri yanağındaki dikişler nedeniyle aşağı çekilmişti.

Bana şöyle bir baktıktan sonra dikkatini yine elinde belirmeye başlayan heykele çevirdi. "Alvin Limardo'yu arıyor olmalısınız herhalde" dedi.

Şaşırmıştım. "Evet, öyle. Nereden bildiniz?"

Yonttuğu sabun kadar beyaz dişlerini göstererek güldü. Başını kaldırdığında sakat gözünü kırpyormuş gibi oldu. "Burada oturmuyorsun, bebeğim. Ben burada oturan herkesi tanırım. Ve yüzündeki bakıştan kiralık yer aradığın da anlaşılıyor. Nereye gittiğini buseyidin doğruca oraya giderdin. Oysa sen sanki üzerine biri saldıracakmış gibi çevrene bakmıyorsun." Susup beni süzdü. "Sosyal hizmetlerde olmalısın, şartlı tahliye falan gibi. Belki de bir yardım kuruluşu."

"Fena değil" dedim. "Ama neden Limardo? Onu aradığımı nereden, çıkardın?"

Pembe dişetlerini göstererek gülümsedi. "Burada hepimiz Alvin Limardo'yuz. Bu bizim bir şakamızdır. İnsanları kandırmak için kullandığımız bir ad. Ben geçen hafta yiyecek kuponu kuyruğunda Alvin Limardo'yudum, Limardo yardım çekleri, sakatlık aylığı falan alır. Geçen hafta biri elinde bir tutuklama emriyle geldi. Ona Alvin Limardo'nun buradan ayrıldığını söyledim. Şu sırada burada o adda kimse yok. Senin aradığın bu Alvin Limardo... beyaz mı, siyah mı?"

"Beyaz." Sonra Cumartesi günü büroma gelen adamı tarif ettim. Zenci çakısıyla sabunu düzeltirken başını sallamaya başladı. Yan tarafına yatmış ve yavrularına meme veren bir domuz yapmıştı. Heykelciğin boyu on santimden fazla değildi.

"John Daggett o. Kötü biri. Aradığın o ama buradan gerçekten gitti,"

"Nereye gittiğini biliyor musun?"

"Santa Teresa'ya gitmiş diye duymuştum."

"Eh, geçen Cumartesi oradaydı. Ben kendisiyle orada karşılaştım. Bir daha dönmedi mi?"

"Onu Pazartesi gördüm, sonra yine gitti. Onu başkaları da arıyor olmalı. Kaçan ve yakalanmak istemeyen biri gibi hareket ediyordu. Ondan ne istiyorsun?"

"Bana karşılıksız çek yazdı."

Zenci şaşırılmış gibi baktı yüzüme. "Öyle birinden çek aldın? İnsaf, kız! Neyin var senin?"

Güldüm. "Biliyorum. Kabahat benim. Dönmemek üzere kaçmadan önce onu yakalarım diye düşünmüştüm."

Bana anlayış gösteremeyerek başını salladı. "Onun gibilerinden hiçbir şey alınmaz, ilk yanlıştın o olmuş, ikincisi de buraya gelmek."

"Onu nasıl bulabileceğimi bilen biri var mı burada?"

Çakısıyla iki kapı ilersini işaret etti. "Lovella'ya sor. O bilebilir. Ama bilmeyebilir de."

"Arkadaşı mı?"

"Sayılmaz. Karısıdır."

26 numaralı dairenin kapısını çalarken biraz umutlanmıştım. Adamın oradan tümüyle çekip gittiğinden korkuyordum. Kapı diz hizasında bir delik açılmış suntuaydı. Yana açılan on santimlik bir penceresinin camı seloteyle tutturulmuştu, içerden yemek kokusu geliyordu.

Açılan bir kapıdan bir kadın başı uzandı. çocuklar ilk binmesini öğrendiklerinde bisikletten düştüklerinde gibi üst dudağı şişmişti. Sol gözü bir süre önce morarmıştı ve şimdi çevresi gökkuşağının yeşil, sarı ve grisiydi. Ortadan ayrılıp kulakları üzerinde firketeyle tutturulmuş saçları saman rengiydi. Kaç yaşında olduğunu tahmin bile edemedim. Elli küsur gözüken John Daggett'ten daha genç olmalıydı.

"Lovella Daggett mi?"

"Evet." O kadarını istemeye istemeye kabul etmiş gibiydi.

"Adım Kinsey Millhone. John'u arıyorum,"

Kadın sanki yeni şekli ve boyutuna alışmamış gibi üst dudağını yaladı. Bereli yerin üzeri kabuk bağlamış, bıyığa dönüşmüştü. "Burada değil. Nerede olduğunu bilmiyorum. Ne istiyordunuz?"

"Beni bir iş için tuttu ama karşılıksız çek verdi. Bu işi düzeltebileceğimizi umuyordum."

Bilgiyi hazmederken yüzüme baktı, "Sizi ne iş için tuttu?"

"Bir şey teslim etmem için."

Buna hiç inanmamıştı. "Polis misiniz?"

"Hayır."

"Nesiniz o halde?"

Yanıt olarak detektiflik ruhsatımın fotokopisini gösterdim. Kadın dönüp kapıyı açık bırakarak içeri yürüdü. Bunun beni içeri davet etmek olduğunu anladım.

Oturma odasına girip kapıyı arkamdan kapattım. Yere apartman sahiplerinin çok beğendikleri o yeşil halıdan döşenmişti. Odada mobilya olarak sadece portatif bir oyun masasıyla iki tahta iskemle vardı. Bir duvar önündeki dört köşe daha açık yeşillik bir zamanlar orada bir divan olduğunu gösteriyordu. Yine halı üzerindeki izlerden bir köşede dekoratörlerin "konuşma grubu" olarak adlandırdıkları iki koltuk ile bir sehpanın eski varlıkları göze çarpıyordu. Anlaşılan Daggett bugünlerde konuşma yerine kadının yüzünü dağıtmayı seçmekteydi. Gördüğüm tek lamba yuvasından sökülmüştü ve telleri sarkıyordu.

"Mobilyaya ne oldu?"

"Geçen hafta rehine verdi. Parasıyla da bar faturasını ödemiş. Ondan önce de arabayı sattı. Araba hurdaydı ama ben, almıştım. Bugünlerde yatak diye kullandığım şeyi bir görün. Sokakta bulduğu çişli bir şilte."

Bir kenardaki iki bar taburesinden birinin üzerine tünedim, Lovella da mutfak olarak kullandığı küçük bölmeye geçti. Ocağın üzerindeki alüminyum tencere içinde su fokurduyordu.

Lovella'nın üzerinde blucin ve ters giyilmiş beyaz bir tişört vardı. Tişörtün alt kısmı düğümlenmiş, göbeği açıkta kalmıştı. "Kahve ister misiniz? Kendime yapıyordum da."

"Lütfen" dedim.

Kadın bir fincanı sıcak su musluğu altında durulayıp kâğıt bir peçeteyle kuruladı. Sonra tezgâhın üzerine bırakıp bir kaşık kahve koydu, aynı peçeteyi tutacak olarak kullanıp güğüme uzandı. Kahveyi karıştırdıktan sonra kaşığı içinde bıraktığı fincanı bana doğru itti.

"Daggett serserinin biridir, onu ölene kadar hapisten çıkarmamalılar" dedi.

Bereli yüzüne baktım. "Bunu o mu yaptı?"

Yanıt vermeye zahmet etmeden ölü gözlerini yüzüme dikti. Yakından bakınca onun yirmi beşinden fazla olmadığını görebiliyordum. Dirseklerini tezgâha dayayarak öne eğildi. Sutyeni yoktu ve memeleri suyla dolu balonlar gibi iri, yumuşak ve sarkıktı. Onun fahişe olup olmadığını merak ettim. Aynı umursamaz cinselliğe sahip birkaç tanesini tanımıştım; her şeyleri yüzeyseldi, altında duygudan eser yoktu.

"Ne kadardır evlisiniz?"

"Bir sigara içebilir miyim?"

"Ev sizin. İstedığınızı yapabilirsiniz" dedim.

İlk kez hafifçe gülümsedi. Pall Mall paketine uzandı, saçlarının tutuşmaması için başını yana eğerek gazocağından yaktı. Derin bir nefes çekip dumanı yüzüme üfledi. Sorumu biraz geç yanıtlayarak, "Altı hafta" dedi. "San Luis'e

gönderildikten sonra mektup arkadaşlığı yaptık. Bir yıl yazıştık ve çıktığı anda onunla evlendim. Aptallık, değil mi? Bunu yapabildiğime inanabilir misiniz?"

Omzumu silktilim. Benim inanıp inanmadığıma aldırış etmiyordu aslında, "ilk başta nasıl tanıştınız?"

"Bir arkadaşı aracılığıyla, araya çıktığım Billy Polo adında biri. Oturup kadınlar hakkında konuşurlarken benden söz etmiş. Billy beni çok esaslı göstermiş olmalı ki, Daggett hemen yazdı."

Kahvemden bir yudum aldım. Neskafenin o yavan, neredeyse ekşi tadı vardı ve fincanın kenarında kahve topraklan yüzüyordu. "Sütünüz var mı?"

"Var elbette. Özür dilerim." Buz dolabından küçük bir Carnation kutusu çıkardı.

Süt olarak düşündüğüm şey değildi ama süttozunu kahveme katıp yüzeyin beyaz noktalarla dolmasına baktım.

Acaba bir falcı bundan geleceği okuyabilir mi, diye düşündüm. Geleceğimde bir hazımsızlık görür gibi oldum,

"Daggett istediği zaman insanı büyüler" dedi. "Ama iki kadeh içince yılandan farkı kalmaz."

Bu daha önce duyduğum bir hikâyeydi. Her zaman yaptığım gibi, "Neden bırakıp gitmiyorsunuz?" diye sordum,

"Çünkü arkamdan gelecektir. Onu bilmezsiniz. Hiç düşünmeden öldürür beni. Polisi çağırdığım takdirde de öldürür.

Ona karşı çıktığın anda insanın dişlerini döker. Derdi kadınlardan nefret etmesi. Ama aydınca dediğim gibi insanı büyüler. Her neyse, onun bir daha dönmek üzere gittiğini umuyorum. Pazartesi sabah bir telefon geldi ve fırladı

gitti. O günden beri bir haber almadım. Tabii telefon dün kesildiği için istese bile bana nasıl erişeceğini bilemiyorum ya."

"Neden şartlı tahliye memuruyla konuşmuyorsunuz?"

"Bunu yapabilirim sanırım" dedi. "Her yaptığını ona bildirir, iki günlük bir işe girmişti ama oradan da ayrıldı, içmemesi i de gerekiyor. İlk başlarda kurallara uydu ama sonra dayanamadı."

"Neden fırsat varken kaçıp gitmiyorsunuz?"

"Nereye gideyim? Beş kuruşum yok ki?"

"Dayak yiyen kadınlar için sığınma evleri var. Tecavüz merkezini ara. Onlar bilirler."

Boş ver dercesine elini salladı. "Senin gibi insanlara bayılırım. Bir erkek seni dövdü mü hiç?"

"Evli olduğum değil" dedim. "Buna asla katlanmazdım."

"Ben de öyle söyledim, kızkardeş. Bak sana ne diyeceğim. Yakarı bu kadar kolay sıyramazsın. Hele Daggett gibi birinden. Beni dünyanın ucuna kadar kovalayacağını söylüyor ki, bunu yapar da."

"Hapse neden girdi?"

"Bana söylemedi, ben de sormadım. Bu da aptallığımdı ya. İlk başta beni hiç ilgilendirmede. Birkaç hafta çok iyiydi.

Tam bir çocuk gibi. Ve nasıl da tatlı. Bir köpek yavrusu gibi peşimden gelirdi. Birbirimize doyamıyorduk. Tıpkı yazdığımız mektuplar gibiydik. Sonra bir gece içti ve her şey bombok oldu."

"Hiç Tony Gahan diye birinden söz etmiş miydi?"

"Hayır. Kim o?"

"Ben de bilmiyorum. Bulmamı istediği bir çocuk."

"Sana verdiği çeki görebilir miyim?"

Çeki çantamdan çıkartıp tezgâhın üzerine bıraktım. Öteki banka çekenden söz etmemenin daha doğru olacağını düşünmüştüm. Öyle para dağıtmayı hoş karşılayacağını sanmıyordum. "Limardo'nun uydurma bir ad olduğunu öğrendim."

Çeki inceledi. "Evet, ama Daggett hesabında biraz para tutardı. Gitmeden önce onu da çekti galiba." Sigarasından bir nefes daha alıp çeki uzattı. Dumanı yüzüme üflemeden başımı çevirebildim.

"Pazartesi gelen o telefonun konusu neydi? Biliyor musun?"

"Hayır. Ben çamaşır yıkamaya gitmiştim. Eve döndüğümde telefonda konuşuyordu ve yüzü bulaşık bezi rengindeydi. Telefonu hemen kapatıp bir torbaya birkaç parça eşya doldurdu. Banka defterini bulmak için evi altüst etti. Ben aldım diye beni dövecek sandım ama beni düşünmeyecek kadar telaşlıydı sanırım."

"Nereye gitmiş olabileceği hakkında bir fikrin var mı?"

"Bir tek arkadaşı vardı. Santa Teresa'da Billy Polo. Yardıma ihtiyacı varsa oraya giderdi. Bir zamanlar orada ailesi de varmış sanırım, ama onlara ne olduğunu bilmiyorum. O konuda pek konuşmazdı."

"Demek Polo da hapisten çıkmış?"

"Yakınlarda çıktığını duymuştum."

"Eh, tek bilinen o olduğuna göre onu arayayım bari, Bu arada ikisinden birinden bir haber çıktığı takdirde bir telefon bulup beni arar mısın?" Bir kartvizit çıkartıp ev adresimi ve telefonumu yazdım. "Ödemeli ararsın."

Kartın iki yüzüne de baktı. "Neler oluyor dersin?"

"Bilmiyorum ve fazla merak da etmiyorum. Ama onu bulur bulmaz bu işi temizleyip aradan çekileceğim."

3

Hazır oraya gelmişken bankaya uğradım. Müşteri servisindeki kadın doğrusu bundan daha az yardımcı olamazdı. Yirmi beş yaşlarında kumral saçlıydı ve kuralları bilmediği için her istediğim şeye hayır diyerek davranması yüzünden yeni olduğunu tahmin ettim. "Alvin Limardo'nun hesap numarasını ya da hesabın kapatılmış olduğunu doğrulamadı. Bana John Daggett'in adına bir hesap olup olmadığını söylemedi. Banka çekinin bir kopyası olması gerekirdi, ama adamın bana vermiş olduğu bilgiyi doğrulamamıştı. Ortada bu kadar para varken başka bir yol

olabileceğini düşünüyordum. Banka herhalde yirmi beş bin dolar akıbetiyle ilgilenirdi. Tezgâhın önünde durup kadına baktım, o da bana baktı. Belki de durumu anlamamıştı.

Ruhsatımın fotokopisini çıkartıp gösterdim. "Bunu görüyor musunuz? Ben özel detektifim. Gerçek bir sorunla karşı karşıyayım. Bir banka çeki teslim etmek üzere bir iş aldım, ama şimdi çeki bana veren adamı bulamıyorum ve teslim edeceğim kişinin nerede olduğunu bilmiyorum. Ben yalnızca bana verilen işi yapabilmek için bir ipucu arıyorum."

"Bunu anlıyorum" dedi.

"Ama bana bilgi vermeyeceksiniz, öyle mi?"

"Bu banka kurallarına aykırıdır."

"Alvin Limardo'nun bana karşılıksız çek yazması banka kurallarına aykırı değil midir?"

"Aykırıdır."

"O zaman bunu ne yapayım, ha?"

"Onu mahkemeye verin."

"Ama onu bulamıyorum ki. Kimse nerede olduğunu bilmezse mahkemeye verilemez ki."

Hiçbir şey söylemeden yüzüme baleti.

"Ya yirmi beş bin dolar ne olacak?" diye sordum. "Onu ne yapacağım?"

"Hiçbir fikrim yok."

Masaya baktım. çocuk yuvasındayken herkesi ısırırdım ve hâlâ aynı şeyi yapmak isterim. Bu insana iyi bir duygu verir doğrusu. "Amirinizle konuşmak istiyorum" dedim.

"Bay Stallings'le mi? Bugün gelmeyecek."

"Bana bu konuda yardım edebilecek bir başkası yok mu?"

Başını salladı. "Müşterilere ben bakıyorum."

"Ama hiçbir şey yaptığınız yok. Bir bok yapmadığınız zaman buna nasıl müşteri hizmeti diyebilirsiniz?"

Ağzı hemen kıvrıldı. "Lütfen yanımda böyle sözcükler kullanmayın. çok çirkin bir şey bu."

"Burada yardım elde etmek için ne yapmam gerekir?"

"Bizde hesabınız var mı?"

"Olsaydı bunun bir yararı olur muydu?"

"Bu işte olmazdı. Banka müşterileri hakkında bilgi veremeyiz."

Aptalca bir şeydi bu. Kadının masasından uzaklaştım. Şöyle incitici bir şey söylemek isterdim ama aklıma gelmedi. Aslında işi aldığım için kendi kendime kızdığımın farkındaydım, ama kızgınlığımı biraz da ondan çıkarmayı ummuştum... tamamen anlamsız bir iş olmuştu bu ya. Otomobilime binip otoyola doğru sürdüm, Santa Teresa'ya varınca saat 4:35 olmuştu. Büroya uğramadan doğruca eve gittim, içeri adımımı atar atmaz keyfim yerine gelmeye başladı. Evim eskiden tek arabalık bir garajdı ve şimdi de bir yanı beş metre uzunluğunda bir odaya dönüştürülmüştü. Bir yanda bir tezgâhla ayrılmış küçük bir mutfak bölmesi vardı. Ev çok ustaca düzenlenmişti; mutfağın hemen yanında küçük bir çamaşır makinesi, kitap rafları, gömme dolaplar ve çekmeceler. Üzerinde genelde olduğu gibi yattığım bir kanape yatağım, bir çalışma masam, bir koltuğum, ve ziyaretçi gelirse oturmak için kullandığım birkaç yastığım vardı. Banyom her şeyin kalıptan çıkma olduğu o fiberglas birimlerden biriydi ve sokağa bakan bir camı vardı. Kimi zaman banyonun içine girer dirseklerimi pervaza dayayıp gelip geçen arabaları seyreder ve ne kadar talihli olduğumu düşünürdüm. Bekâr olmayı severdim. Bu âdeta zengin olmak gibi bir şeydi.

Çantamı masanın üzerine bırakıp ceketimi bir askıya astım. Kanapeye oturup ayakkabılarımı çıkardım, sonra yalınayak buzdolabına gidip bir şişe şarapla bir şişe açacağı aldım. Zaman zaman soylu bir insan gibi davranırım, yani karton kutu yerine şişe şarabı içerim. Mantarı çıkararak bir kadeh doldurdum. Sonra masaya gittim, üst çekmecedен rehberi aldım, telefonu kadehimi kanapeye taşıdım. Billy Polo adını bulamadım. Bunu üzerine Gahan. adına baktım. O da yoktu. Şarabımdan bir yudum alıp ne yapmam gerektiğini düşündüm.

Bir içgüdüyle Daggett adını aradım. Lovella onun bir zamanlar burada oturduğunu söylemişti. Belki kentte hâlâ akrabaları vardı.

Rehberde dört Daggett vardı. Tek tek arayarak hepsine aynı şeyi söyledim. "Merhaba. Bu bölgede yaşamış olan bir John Daggett'i arıyorum. Acaba aradığım numara bu mu?"

İlk iki telefondan bir şey elde edemedim ama üçüncüsünde karşıma çıkan adam soruma o garip sessizliklerden biriyle yanıt verdi.

"Onu neden arıyorsunuz?" diye sordu. Sesinden altmış yaşlarında olduğunu tahmin ettim. Ne yanıt vereceğimi bekliyordu ama ne kadar açıklama yapacağına karar vermemiş gibiydi. Daggett hakkında duyduğum kadarıyla serserinin biriydi ve o yüzden onun arkadaşı olduğumu iddia edemezdim. Eğer bana borcu olduğunu söyleyecek olursam telefon yüzüme kapanırdı. Genelde böyle bir durumda ona verecek bir miktar para olduğunu ima ederdim ama bunun bu kere yararlı olacağına inanmıyordum, insanlar o palavraya artık doymuşlardı.

Aklıma gelen ilk yalanı söyleyiverdim. "Doğrusunu isterseniz ben John'u sadece bir kere gördüm, şimdi ortak bir tanıdığımızı arıyorum ve John'un onun adresini ve telefon numarasını bildiğini tahmin ediyorum."

"Aradığınız kimdi?"

O kısmı henüz düşünmediğim için gafil avlanmışım. "Kim mi? Şey.. Alvin Limardo. John hiç Alvin'den söz etti mi?"

"Sanmıyorum. Ama yanlış kişiyi arıyor olabilirsiniz. Burada oturmuş olan John Daggett şu anda hapiste. Ve iki yıldır da orada."

"Ben de ondan söz ediyorum. San Luis Obispo'daydı."

"Hâlâ da orada,"

"Hayır, değil. Altı hafta önce salıverildi."

"John mu? Hayır, hanımefendi. Hâlâ hapiste ve orada kalacağını umarım. Hakkında kötü konuşmak istemiyorum ama sorunlu bir insandır."

"Sorunlu mu?"

"Evet. Biz öyle deriz. John sorun yaratan bir kişidir ve somları da genelde epey ciddi olur."

"Bunu bilmiyordum" dedim. Adamın konuşmaya böyle hazır olmasına bayılmışım. Onu konuştuğum sürece Daggett'i nasıl bulabileceğimi öğrenme şansım olabilirdi. "Kardeşi misiniz?" diye sordum.

"Hayır, ben kayınbiraderiyim, adım Eugene Nickerson."

"Onun kızkardeşiyle evlisiniz şu halde."

Güldü. "Hayır, o benim kızkardeşimle evlendi."

"Yani siz Lovella'nın ağabeyi misiniz?" Aralarında kırk yaştan iki kardeşi hayalimde canlandırmaya çalışıyordum.

"Hayır, benim kızkardeşim Essie'dir."

Kulaklığı yüzümden uzaklaştırıp baktım. Ne diyordu bu adam? "Bir dakika, kafam iyice karıştı" dedim. "Belki de adam hakkında konuşmuyoruz." Benim tanıdığım John Daggett'i tarif ettim, iki John Daggett olacağını sanmıyordum ama bu işin içinde bir şey olduğu da kesindi.

"O işte. Onu nereden tanıyorsunuz?"

"Geçen Cumartesi burada, Santa Teresa'da tanıştık."

Karşı taraftaki sessizlik gerçekten derindi.

Sonunda konuşan ben oldum. "Bu konuyu konuşmak için size uğrayabilir miyim?"

"Sanırım öylesi daha iyi olacak" dedi. "Adınız nedir?"

"Kinsey Millhone."

Bana evini nasıl bulacağımı anlattı.

Ahşap beyaz ev kentin batı yanında Capitol tepesi gölgesindeydi. Sokak çok kısaydı, iki tarafta sadece üçer evdi ve asfalt Daggett'in evinin yanında park yeri olarak kullanılan mıcır kaplı bir alanla sona eriyordu. Evin hemen ardında seyrek ağaçlıklar ve çalılıklarla dikleşmekteydi. Dik ahşap basamakları çıkarak kapıyı vurdum. Karşıma. Eugene Nickerson çıktı. Hayal ettiğim gibiydi: Altmışlı yaşlarında, orta boylu, kıvrıkcık saçlı. Gözleri küçük, kirpikleri neredeyse beyazdı. Dar omuz kalın bir bel, askılı pantolon. Sol elinde bir İncil vardı.

Oh oh, şu işe bak, diye düşündüm.

Beni içeri alırken, "Adınızı bir kere daha sormak zorundayım" dedi. "Belleğim eskisi gibi değil artık."

Elini siktim. "Kinsey Millhone. Sizinle tanıştığıma memnun oldum, Bay Nickerson. Umarım sizi rahatsız etmiyorum."

"Yok canım, İncil dersine hazırlanıyoruz. Genelde Çarşamba geceleri bir araya geliriz ama rahibimiz bu hafta sonu soğuk algınlığı geçirdiği için toplantı ertelendi. Bu da kızkardeşim Essie Daggett, John'un karısı." Kanapede oturan kadını gösterdi. "Bana Eugene diyebilirsiniz" dedi. Gülümseyerek başımı salladım ve döndüm.

"Merhaba. Nasılsınız? Böyle uğramama izin verdiğiniz için teşekkür ederim." Yanına gidip elimi uzattım. Kadın bir iki parmağını kısa bir süre için avcuma bıraktı. Bu bir lastik eldivenle el sıkışmaktan farksızdı.

Kadın renksiz ve geniş yüzlüydü, beyazlaşmaya yüz tutmuş saçları gayet kötü kesilmişti, kalın camlı ve kalın plastik çerçeveli gözlükleri vardı. Burnunun bir yanında patlamış mısır büyüklüğünde bir ben göze çarpyordu.

Eugene oturmamı işaret etti. Seçenek olarak bir Essie'nin oturduğu kanape, bir de tahtalarından biri fırlamış bir iskemle vardı. Ben iskemleyi seçerek başka bir yerini kırmamak için kenarına iliştim. Eugene de ağırlığı altında çatırdayan hasırdan sallanan bir koltuğa oturdu. İncil'in kenarından sarkan mor kurdeleyle yerini işaretledi, kitabı önündeki masaya bıraktı. Essie hiçbir şey söylemeden önüne bakıyordu.

"Size bir bardak su ikram edebilir miyim?" diye sordu Eugene. "Kafeinli içecek bulundurmuyoruz, ama isterseniz 7-Up getirebilirim."

"Teşekkür ederim, böylesi iyi" dedim. Bayağı korkmuşum. Dindar hıristiyanların yanında olmak çok zenginlerin yanında olmaya benzerdi, insan bazı kuralların işlediğini, bilmeden bazı garip davranış kurallarını çiğneyeceğini hissedirdi. Ağzımdan herhangi bir sövgü sözcüğü çıkmayacağını umarak zararsız şeyler düşünmeye çalıştım. John Daggett bu ikisiyle nasıl akraba olabilirdi?

Eugene boğazını temizleyerek konuşmaya başladı. "Eskiden John Daggett'in kayboluşu hakkındaki bu karışıklığı anlayabiliyordum. Biz onun hâlâ hapiste olduğuna inanıyoruz, ama şimdi başka bir görüş ileri sürdünüz."

"Ben de sizin kadar şaşkınım" dedim. Hızlı düşünüyordum, hiçbir şey açıklamadan ne kadar bilgi elde edebilecek merak ediyordum doğrusu. Daggett'e çok kızmış olmama karşın saygısızlık etmemem gerektiğini hissediyordum. Sadece şartlı tahliyesi değil, bir de Lovella vardı. Hâlâ evli olduğu anlaşılan bir kadına onun yeni karısından söz eden kişi olmak istemiyordum. "Sizde onun bir resmi var mı?" diye sordum. "Konuştuğumu söylediğim kişinin kayınbiraderinin olmaması mümkün sanırım."

"Bilemem" dedi Eugene kuşkulu bir sesle. "Tarifiniz çok uyuyordu."

Essie uzanıp süslü bir gümüş çerçeve içindeki bir stüdyoda çekilmiş renkli fotoğrafı aldı. "Bu otuzbeşinci evlilik yıldönümümüzde çekilmişti." Resmi kardeşine sanki daha önce hiç görmemiş de şimdi bir bakmak istemiş gibi uzattı.

Eugene resmi bana uzatarak, "John San Luis'e gitmeden az önce" dedi. Sesinden John'un bir iş yolculuğuna çıkmış olduğu sanılabiliirdi.

Resmi inceledim. Evet, aradığım Daggett buydu, panayırlarda bir Konfederasyon askeri ya da Victoria dönemi centilmeni giysileri giydiğiniz bölmelerdeki biri kadar sıkılgan duruyordu. Yakası çok dar, saçları aşırı briyantiniydi. Yüzü de gergindi, sanki her an kaçacakmış gibi. Yumuşacık bir Essie yanında oturuyordu. Üzerinde vatkalı ve cam düğmeli leylak rengi krepten bir elbise, sol omzunda iğnelenmiş bir orkide vardı.

"Çok güzel" dedim bir suçluluk hissederek. Berbat resimdi. Kadın buldoğa benziyordu ve John osurmamak kendini tutar gibiydi.

Resmi Essie'ye verdim. "Ne suç işlemişti?" Essie gürültülü bir soluk aldı.

"O konuda konuşmak istemiyoruz" diye Eugene araya girdi. "Belki de siz onunla tanışıklığınızı anlatsanız daha iyi olur."

"Ben onu pek iyi tanımıyorum. Bunu telefonda da söylemişim sanırım. Ortak bir dostumuz var ve benim onunla görüşeceğimi umuyordu. Bana bu bölgede ailesi olduğunu söylemişti, ben de bir arayayım dedim. Sanırım siz son zamanlarda kendisiyle konuşmadınız."

Essie kıpırdandı. "Ona elimizden geldiği kadar destek olduk. Rahip bizim yaptıklarımızın yeterli olduğunu söyledi. John'un ruhunun karanlıklarında neyle boğuştuğunu bilemeyiz, ama başkalarının dayanacaklarının da bir sınırı vardır." Sesindeki sinirlilik belliydi, bunun nedenini merak ettim doğrusu; öfke, küçümsenme, zavallıların sefil insanların elinde çektiği ıstırap.

"John'un epey sıkıntılı günler geçirttiği anlaşılıyor" dedim.

Essie dudaklarını bastırdı, kucağındaki elleri kavuştu. "İncil'in dediği gibi: 'Düşmanını sev, sana söveni kutsa, kötülük yapana iyilik et!'" Sesi suçlayıcıydı. Heyecanla iki yana sallanmaya başladı.

Eugene hafifçe öksürerek dikkatimi kendisine yöneltti. "Onunla Cumartesi görüştüğünüzü söylemişsiniz. Nedenini sorabilir miyim?"

O anda söylediğim yalanın üzerinde daha fazla düşünmem gerektiğini fark ettim. Verecek yanıtım yoktu. Essie Daggett'in o ani parlamasıyla öylesine şaşırılmışım ki, kafam birden boşalmış gibiydi.

Kadın öne eğildi. "Siz kurtarıldınız mı?"

"Efendim? Anlamadım" dedim.

"Hazreti İsa'yı kalbinize kabul ettiniz mi? Günahı bir yana bıraktınız mı? Pişmanlık getirdiniz mi? Kuzu'nun Kanı ile yıkandınız mı?"

Yüzüme bir tükürük ıslaklığı çarpmıştı ama tepki göstermeye cesaret edemedim. "Son zamanlarda değil" dedim. Bende böyle kadınları üzerime çeken ne vardı ki?

"Essie, hanımefendinin ruhunun durumunu düşünmek için geldiğini sanmıyorum" dedi Eugene. Saatine baktı. "Senin ilaç zamanın gelmiş."

Ben fırsattan yararlanarak kalktım. "Sizi daha fazla rahatsız etmek istemiyorum" dedim. "Bu konudaki yardımınıza teşekkür ederim. Daha fazla bilgiye ihtiyacım olursa sizi telefonla ararım." çantamdan bir kartvizit çıkartıp masanın üstüne bıraktım.

Essie artık başını almış gidiyordu. "Ve seni taşlamalılar, kılıçlarıyla delik deşik etmeliler. Evlerinizi yakmalılar, kadınların gözü önünde cezalandırmalar; fahişelik yapmanı yasaklıyorum ve sen artık..."

"Tamam tamam, çok teşekkür ederim" diyerek kapıya yöneldim. Essie'nin ellerini okşayan Eugene benim gidişimi düşünmeyecek kadar meşguldü.

Kapıyı arkamdan kapattım ve koşar adımlarla arabama gittim. Hava kararıyordu ve bu mahalleden hiç hoşlanmamıştım.

4

Cuma sabahı saat altıda kalkıp koşmak üzere kumsala gittim. Bir sakatlık nedeniyle yazın büyük bir kısmında koşamamıştım ama son iki aydır yine koşmaya başlamıştım ve kendimi gayet iyi hissediyordum. Egzersizi öyle göklere çıkararlardan değilim ve imkân bulursam atlatmaya çalışırım, ama yaşım ilerledikçe bedenimin oda sıcaklığında bırakılmış tereyağı gibi yumuşadığını hissediyorum. Kıçımın sarkmasını ve kalçalarımın jokey külotları gibi iki yana açılmasını istemem doğrusu. Bu nedenle standard giyeceğim olan daracık blucinler hatırına kumsalın yanındaki bisiklet yolunda günde üç mil koşarım.

Şafak mat bir zemin üzerinde suluboya gibi uzanıyordu doğu ufkunda: Kobalt mavisi, mor ve pembe yatay çizgiler. Okyanus üzerinde şişman ve kara bulutlar uzak denizlerin kokusunu dalgaların kırıldığı kıyıya getirmekteydiler. Hava soğuktu ve formumu korumak için olduğu kadar ısınmak için de koştum.

Saat 6:25'te eve döndüm, duşumu aldım, bir kazakla blucinimi, ayakkabılarımı giydim, kahvaltımı ettim. Gazeteyi baştan sona kadar okudum, hava raporunda Alaska'dan bize doğru bir fırtınanın inmekte olduğuna dikkat ettim. Öğleden sonrası için yüzde seksen sağanak tahmin ediliyordu, haftasonunda yer yer yağışlı olacak ve Pazartesi akşamı hava düzelecekti. Santa Teresa'da yağmur sık rastlanan bir olay değildir ve geldiğinde kent bayram havasına bürünür. Ben yağmur yağdığında hep iyi bir kitap alıp evde bir köşeye kıvrılmak isterim. Yeni bir Len Deighton romanı almıştım ve okuyacağım günü iple çekiyordum.

Saat dokuzda istemeye istemeye rüzgâr ceketimi giydim, çantamı aldım, kapımı kilitleyip büroya gitmek üzere yola çıktım. Yirmi altı mil uzaktaki adalardan kömür karası bulutlar yaklaşırken güneş de hafif bir sıcaklık yaymaktaydı. Arabayı edip arka merdivenden çıktım, çalışma gününün başladığı California Fidelity'nin camlı çifte kapılarının önünden geçtim.

Büromu açıp içeri girdim, çantamı iskemlenin üzerine bıraktım. Doğrusu yapacak fazla bir işim yoktu. Belki biraz çalışıp sonra yine eve giderdim.

Telesekreterime herhangi bir mesaj gelmemişti. Biraz önce gelen mektuplara baktım, sonra Lovella Daggett, Eugene Nickerson ve kızkardeşi Essie'yi ziyaretlerimin raporlarını yazdım. John Daggett'in nerede olduğunu bilen olmadığı için Billy Polo'yu bulmaya karar verdim. Santa Teresa Polis Müdürlüğü'ne telefon edip çavuş Robb'u bağlamalarını istedim.

Jonah ile Haziranda bir kayıp olayında çalıştığım sıra tanışmıştım. Onun bozuk olan evlilik durumu benim açımdan aramızda bir ilişkiyi pek de arzulanır bir şey yapmıyorsa da, kendisine hâlâ ilgiyle bakmaktaydım. Kara İrlandalı dedikleri tiplerdendi: Kara saçlı, mavi gözlü ve (belki de) biraz mazoşist. Çektiği acının ne kadarının kendi hayalinden kaynaklandığını bilecek kadar iyi tanıımıyordum onu ve bunu öğrenmek istediğimden de emin değildim. Kimi zaman en akıllıca şeyin sonuna kadar götürülmemiş bir ilişki olduğunu düşünürüm. Kavga yok, gürültü yok, istek yok, düşkünlüğü yok. Her iki taraf da nevrozlarını örtülü tutarlar. Yüzeysel görünüş ne olursa olsun, insanlar çoğu çarpık duygusal mekanizmalıdır. Yakınlık başlayınca bozukluklar ortaya çıkar, aynı ray üstünde çarpışan yük katarı gibi tutkuların sırasında hasar verilir. Bunu yıllarca yaşamıştım. Durumum onunkinden daha iyi değildi, o nedenle yaşamı karmaşıklaştırmanın ne anlamı vardı ki?

Telefon iki çalıştan sonra bağlandı. "Kayıp Bürosu, çavuş Robb."

"Merhaba, Jonah. Ben Kinsey."

"Hey, tatlım" dedi. "Sana bu eyalette yasal olan ne yapabilirim?"

Gülümsedim. "İki sabıkalı hakkında bir araştırmaya ne dersin?"

"Elbette" dedi.

İki adamın adlarıyla elimdeki bilgiyi verdim. Jonah beni arayacağını söyledi. Bir form doldurup Ulusal Suç Bilgileri Bilgisayarında araştırmaya girecekti. Aslında benim bilgisayara erişme hakkım olmadığı için bu federal bir suçtu. Bir özel detektifin sıradan bir yurttaştan daha fazla hakkı yoktur ve emniyetin sahip olduğu bilgileri elde etmek için zekâsına, sabrına ve becerikliliğine güvenir. Bu düşkünlüğüne uğraticıdır ama imkânsız değildir. Ben de sistemin çeşitli yerlerindeki kişilerle ilişkiler kurarım. Telefon şirketinde, kredi bürosunda, Güney California Gaz İdaresi'nde, Elektrik İdaresi'nde ve Trafik Bürosu'nda tanıdıklarım vardır. Zaman zaman bazı devlet bürolarına da girebilirim ama sadece karşılığında verecek bir bilgim varsa. Daha özel türden bilgilere gelince genelde insanların başkaları hakkında dedikodu etme eğilimlerine güvenirim.

Billy Polo için bir kontrol listesi hazırlayıp işe koyuldum.

Jonah bildiğim kadarıyla Tahliye'yi arayıp Polo'nun en son adresini alacaktı. Bu arada ben de kendi imkânlarımı zorlamak istiyordum. Kişisel bir araştırma her zaman beklenmedik yararlar sağlardı. Sürpriz olasılığını gözardı etmek istemezdim ve eğlencenin yarısı da zaten oydu. Polo'nun rehberde olmadığını biliyordum, ama rehber basıldıktan sonra telefon almış olabilirdi. O yüzden bilinmeyen numaraları aradım. Ama orada da adına rastlanılmadı.

Bunun üzerine İlce Hizmetler bürosundaki tanıdığımı aradım. Ama onların kayıtlarında da bir şey yoktu. Billy Polo su, gaz veya elektrik bağlanması için kendi adına bir başvuruda bulunmamıştı. Bir yerde bir oda kiralamış olabilirdi.

State Caddesi'nin aşağı tarafındaki beş altı köhne oteli aradım. Polo hiçbirinde kayıtlı değildi ve adı kimsede bir kıvılcım çaktırmamıştı. Onu ararken John Daggett'i de soruşturdum ama bir yere varamadım.

Yerel Sosyal Güvenlik bürosundan bir yanıt alamaya çağımı biliyordum. Billy Polo'nun adına seçmen listesinde rastlayacağımı da hiç sanmıyordum.

Geriye ne kalmıştı?

Saatime baktım. Jonah'la konuştuğumdan bu yana sadece otuz dakika geçmişti. Beni aramasının ne kadar süreceğini bilmiyordum ve ondan bir haber gelene kadar boş oturmak istemiyordum. Ceketimi aldım, büroyu kilitledim ve ön merdivenlerden State Caddesi'ne indim, iki blok ötedeki halk kütüphanesine gittim.

Referans bölümünde boş bir masa bulup son beş yıl Santa Teresa telefon rehberlerini önüme açtım ve araştırmaya başladım. Dört rehber sonra Polo'yu bulmuştum. Merced Sokağı'ndaki adresi yazarken hapiste bulunması nedeniyle diğer rehberlerde bulunmuyor olabileceğini düşündüm.

Sonra Santa Teresa tarihi bölümüne geçip o yılın kent rehberini çıkardım. Kent rehberinde adların alfabetik sıralanması dışında adresler de alfabetikti. Böylece sokak ve ev numarasından bir adreste oturan kişinin adını ve telefon numarası bulmak mümkündü. Eğer sadece telefon numarasını biliyorsanız, ayrı bir listede de ad ve adres bulunurdu. Bu şekilde arayarak ve adlarla meslekleri karşılaştırarak aynı sokaktaki bütün komşuların adlarını elde edebilirsiniz. On dakika sonra Merced'de Billy Polo'nun çevresinde oturan yedi kişiyi saptamıştım. Son rehberde bakınca bu yedi kişiden ikisinin hâlâ orada oturduklarını gördüm. Ad ve telefon numaralarını kaydettikten sonra büroya döndüm.

Son bir saattir bir görünüp bir kaybolan güneş şimdi mavi göğü örten bulutların ardına girmiş, ortada sadece bir delik bırakmıştı. Hava da hızla soğumaya başlamıştı, ıslak rüzgâr kadınların eteklerini savuruyordu. Okyanusa

doğru bakınca yağmuru gösteren o sessiz gri tülün birkaç mil açıkta denize eriştiğini gördüm. Adımlarımı sıklaştırdım.

Büroma dönünce elde ettiğim yeni bilgileri açtığım dosyaya ekledim. Tam paydos ediyordum ki, kapı vuruldu. Bir an duraksadım, sonra gidip başımı dışarı uzattım.

Koridorda otuz beş kırk yaşlarında soluk yüzlü bir kadın duruyordu.

"Buyrun, ne istemiştiniz?" dedim. "Ben Barbara Daggett'im."

Kadının adamın üçüncü eşi olmayacağını umdum, iyimser yaklaşımı seçerek, "John Daggett'in kızı mı?" diye sordum.

"Evet."

Uzun boylu, iri yapılı, yüzünden yelpaze gibi yayılan kısa ve kaba saçlı, beyaz tenli o buz gibi sarışınlardan biriydi. Elmacık kemikleri çıkık, kaşları inceydi ve babasının o delici bakışlarına sahipti. Sağ gözü yeşil, sol gözü maviydi. Bir zamanlar bu tip gözleri olan beyaz bir kedi görmüştüm ve üzerimde aynı huzursuzluk verici etkiyi yaratmıştı. Kadının üzerinde gri yünlü bir tayyör, yüksek yakası dantelli beyaz bir bluz vardı. Bir avukata ya da borsacıya, güçlülüğe alışkın birine benziyordu.

"Buyrun" dedim. "Ben de onu nasıl bulacağımı düşünüyordum. Herhalde anneniz kendisine uğradığımı söylemiştir."

Boş şeyler söylüyordum. Ve o da bunu yutacak insanlardan değildi. Oturdu ve ben masamın arkasına geçip koltuğuma oturana kadar o delici bakışlarını üzerimden ayırmadı. Kahve ikram etmeyi düşündüm ama aslında o kadar uzun kalmasını istemiyordum. Kadının çevresindeki hava bile buz gibiydi ve bana bakışlarından hiç hoşlanmamıştım. Döner koltuğumda öne arkaya sallanarak, "Sizin için ne yapabilirim?" diye sordum.

"Babamı neden aradığınızı öğrenmek istiyorum."

Omuzlarımı silkerek ilk hikâyeme sadık kaldım. "Aslında onu değil, onun bir arkadaşını arıyorum."

"Babamın hapisten çıktığı bize neden bildirilmedi? Annem berbat durumda. Doktor çağırıp sakinleştirici vermek zorunda kaldık."

"Buna gerçekten üzüldüm" dedim.

Barbara Daggett bacak bacak üstüne atıp telaşlı bir hareketle eteğini düzeltti. "Üzüldünüz mü? Bu haberin onu ne hale getirdiğini bilmiyorsunuz bile. Tam kendini güvencede hissetmeye başlamıştı. Şimdi babamın kentte olduğunu öğrendik ve annem çok rahatsız oldu. Neler olduğunu anlamıyorum."

"Bayan Daggett, ben bir şartlı tahliye memuru değilim. Onun ne zaman çıktığını ve size neden haber verilmediğini bilmiyorum. Annenizin sorunları da dün başlamış değil."

Kadının yüzü pembeleşti. "Orası doğru. Sorunları onunla evlendiği gün başladı. Babam annemin yaşamını mahvetti. Hepimizin yaşamını mahvetti."

"İçkisinden mi söz ediyorsunuz?"

Sorumu duymazdan geldi. "Onun nerede kaldığını öğrenmek istiyorum. Onunla konuşmam gerek."

"Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum. Eğer onu bulursam sizin de aradığınızı söylerim. Bundan fazlasını yapamam."

"Dayım onu Cumartesi günü gördüğünüzü söyledi."

"Sadece kısa bir süre için."

"Kentte ne işi vardı?"

"Onu konuşmadık."

"Ne konuştunuz öyleyse? Bir özel detektifle ne işi olabilir?"

Bilgi vermeye niyetim yoktu, o yüzden onun tekniđini deneyerek duymazlıktan geldim.

Not defterimi çekip kalemimi aldım. "Size erişebileceğimi bir numara var mı?"

Kadın çantasından çıkardığı bir kartviziti bana uzattı. Bürosu State Caddesi'nde üç blok ötedeydi ve FMS adında biri şirketin yönetim kurulu başkanı ve idari yöneticisiydi.

Soru sormuşum gibi, "Üretici firmalara mali idari yazılım geliştirim" dedi. "Bu büro numaramdır. Rehberde kayıtlı değilim. Eğer evden ararsanız numaram şudur."

"İlginç" dedim. "Öğreniminiz nedir?"

"Stanford'dan matematik ve kimya diplomam var, YSC'de de bilgisayar ve mühendislik masteri yaptım."

Kaşlarımın takdirle havalandığını hissettim. Daggett'in onun yaşamını mahvetmiş olmasını anlamamıştım ama bunu dile getirmedim. Barbara Daggett belki de iş alanında başarılı olan ama erkeklerle ilişkide yenik düşen tiplerdendi. Ben kendim o suçlamayla karşılaşmış olduğumdan bir yargıya varmaktan kaçınmaya karar verdim. Bir çiftin parçası olmanın herhangi bir şeyin ölçüsü olduğu nerede yazılıdır ki?

Kadın saatine bakıp ayağa kalktı. "Benim bir randevum var. Ondandır bir haber alırsanız lütfen bildirin."

"Ondan ne istediğinizi sorabilir miyim?"

"Annemin boşanma davası açmasını istiyorum ama bunu hep reddetti. Belki onu buna ikna edebilirim."

"Annenizin yıllarca önce boşanmamış olmasına şaşım doğrusu."

Kadının gülümsemesi buz gibiydi. "Onunla 'iyi ve kötü günler' için evlendiğini söylüyor. Şimdiye kadar 'iyi gün' olmadı. Belki pes etmeden böyle bir şeyi yaşayacağını umuyordun"

"Ya hapis konusu? Nedeni neydi?"

"Trafik kazası. Sarhoştı ve bir kaza yaptı, ikisi çocuk olmak üzere beş kişi öldü."

Verecek bir yanıt bulamadım, hoş, o da yanıt bekliyor gibi görünüyordu. Ayağa kalktı, konuşmayı bir el sıkışıyla sona erdirdi ve gitti. Koridorda uzaklaşan yüksek topuklarının sesini duyuyordum.

5

Büroyu kapatıp otomobilime indiğimde yağmur da iri damlalar halinde serpiştirmeye başlamıştı, Daggett'in dosyasını koltuğun üzerine bırakıp yerimden geri geri çıktım, sağa dönüp Chapel Caddesi'ne girdim. Üç blok sonra durup süpermarketten süt, Diet Pepsi, ekme, yumurta ve tuvalet kâğıdı aldım. İnziva havama girmiştim, köprümü kaldırıp yağmurun sonunu beklemeyi ipe çekiyordum. Talihim varsa günlerce sokağa çıkmazdım.

Eve girerken telefon çalıyordu. Paketlerimi tezgâhın üzerine bırakıp açtım.

"Az daha pes edecektim" dedi Jonah. "Büronu aradın ama karşıma telesekreterin çıktı."

"Paydos ettim. Keyifli olursam evde de çalışabilirim ama keyfim yerinde değil. Yağmuru gördün mü?"

"Yağmur mu? Doğru, yağmur yağıyor. Ben geldiğimden beri pencereden dışarı bakmamıştım. Bak, aradığın bilginin bir kısmını elde edebildim, geri kalanı biraz daha uzun sürecek Woody'nin öncelikli bir işi olduğundan bilgisayardan çıkmak zorunda kaldım. Yarın da çalışacağımdan kaldığım yerden devam edebilirim."

"Cumartesi de çalışıyor musun?"

"Sobel'in yerine. Kalemin var mı? Yalnızca Polo hakkında bilgi edinebildim."

Sonra Billy Polo'nun yaşını, doğum tarihini, boyunu, kilosunu, saç ve göz rengini, takma adlarını, sabıkalarını saydı, ben de hepsini yazdım. Billy'nin şartlı tahliye memurunun adını da almıştı ama adam yerinde değildi ve Pazartesi öğleden sonrasına kadar da gelmeyecekti.

"Teşekkür ederim. Bu arada ben de kendi başıma bir şeyler araştırıyorum" dedim, "iddiaya girerim ki, onu senden önce bulacağım." Jonah gülererek kapattı telefonu.

Aldıklarımı yerleştirdikten sonra masa başına geçtim, portatif yazı makinemi çıkardım. Jonah'ın bana verdiği bilgileri kartlara işledim. Billy Polo ya da tam adıyla William Polokowski otuz sekiz yaşındaydı, bir yetmiş boyunda, seksen kilo ağırlığındaydı. Saçları kumral, gözleri kahveydi, yara izi, dövmesi ya da başka "görünür anormallikleri" yoktu. Sabıka kaydı çok uzundu: Tecavüz, kalpazanlık, çalıntı mal alma, soygun, uyuşturucu. Bir keresinde "kamu cezaevine zarar vermektan" hüküm giymişti ki, bu eyalette bu hafif suç sayılırdı. Bu iş kaçma girişimi sırasında olsaydı ağır suça girerdi. Şu haliyle herhalde cezaevi duvarına müstehcen şeyler yazarken yakalanmıştı.

Billy Polo'nun yasaları çiğneme konusunda epey kararsız olduğu ve belli bir uzmanlık alanı seçmediği anlaşılıyordu. On altı kere tutuklanmış, dokuz kere hüküm giymiş, iki kere beraat etmişti. İki kere şartlı tahliyeden yararlanmıştı ama davranışlarının hiç değişmediği görülüyordu. Adam yaşamını berbat etmeye kararlı gibiydi. On sekiz yaşından bu yana dokuz yılını cezaevinde geçirmişti. çocukluk sabıka kaydının ne olduğu tahmin edilebilirdi. John Daggett'le tanışıklığının son yaptığı silahlı soygundan sonra başladığını tahmin ettim. Bunun için Santa Teresa'nın dokuz mil kuzeyindeki San Luis Obispo cezaevinde iki yıl on ay yatmıştı.

Telefon rehberini çıkartıp Polokowski adını araştırdım. Yoktu. Tanrım, bu işin hiç kolay bir yanı olmayacak mıydı? Eh, neyse, şu an bunun için kaygılanacak değildim.

O sırada benim evimi Henry Pitts'in evine bağlayan cam tavanlı koridorun üzerine yağın yağmuru duymaya başlamıştım. Henry iki yıla yakındır evsahibimdi. Kuru havalarda oraya kabaran hamurla dolu eski bir Shaker beşiği yerleştirirdi. Güneş çıkınca koridorun içi fırın gibi sıcak olur, hamur kuştüyü bir yastık gibi beşiğin kenarlarından taşardı. Henry bir kerede yirmi ekme yapar, sonra bunları fırıncılıktan emekli olduktan sonra evine taktırdığı sanayi tipi büyük fırında pişirirdi. Şimdi mahallede taze ekme ve çörek satarak emekli aylığına katkıda bulunuyordu. Ayrıca süpermarket kasalarının yanında satılan o küçük dergilerden bir ikisine bilmeceler hazırlayarak birkaç kuruş da oradan kazanırdı. Henry Pitts seksen bir yaşındaydı ve ona hemen hemen âşık olduğumu bilmeyen yoktu.

Onu görmeye gitmeyi düşündüm ama o on beş metrajlık yol bile fazla geldi. Ocağa çay için su koydum, kitabımı alıp kanapeye uzandım, üstüme bir örtü çektim. Ve günün geri kalan kısmını öyle tamamladım.

Gece yağmur iyice arttı. İki kere uyandım. Sanki biri binanın yan tarafını hortumla ıslatıyor gibiydi. Zaman zaman uzaklarda gök gürüyor, pencerelerim mavi ışıkla aydınlanıyordu, ağaç dalları bir görünüp bir kayboluyorlardı. Saat altıda koşamayacağım kesindi. Yatağımın içine biraz daha gömülerek geç saatlere kadar uyuyacağımı düşünerek keyiflendim.

Saat sekizde kalktım, duşumu yaptım, giyindim, kahvaltımı hazırladım.

Tabağımı yıkarken Jonah telefon etti. "Tahmin et bakalım" dedi. "Arkadaşın Daggett ortaya çıktı."

Almacı boynuma sıkıştırdım, musluğu kapatıp ellerimi kuruladım. "Ne oldu? Yakalandı mı?"

"Aşağı yukarı. Bu sabah bir balıkçı ağında çıktı, iki yüz metre ilerde de bir yelkenli kıyıya vurdu. İkisinin bağlantılı olduğuna eminiz."

"Dün gece mi ölmüş?"

"Öyle görünüyor. Adli tıp doktoru geceyarısı ile sabah beş arasında suya girdiğini söylüyor. Ölüm nedeni konusunda henüz bir bilginiz yok. Otopside sonra daha fazla bilgi elde etmiş olacağız."

"O olduğunu nasıl öğrendin?"

"Parmakizlerinden. Bilgisayar kontrolü yaptık, kimliği bilinmeyen cesetler arasındaydı. Görmek ister misin?"

"Hemen geliyorum. Ya akrabalarına haber verildi mi?"

"Evet, nöbetçi memur kimlik teahisinden sonra oraya gitti. Aileyi tanıyor musun?"

"Pek sayılmaz, ama tanıştık. Benden çıkmış olmasını istemem ama sanırım iki eşli olduğunu göreceksin. Los Angeles'te bir kadın onunla evli olduğunu iddia ediyor."

"Aman ne hoş. St. Terry'den sonra bize bir uğrasan iyi olur."

Santa Teresa Emniyet Müdürlüğü'nün kendi morgu yoktur. Bu ilçede seçimle gelinen bir adli tıp şerifliği makamı vardır ama otopsi işleri üç ilçelik bölge içindeki çeşitli pataloglara dağıtılır. Morg da Santa Teresa Hastanesi (St.Terry olarak anılır) ile 101 numaralı otoyolun oralardaki County General Hastanesi binasındadır. Daggett'in St. Terry'de olduğu anlaşılıyordu ve ben de yağmurluğumu sırtıma, şemsiyemi elime alıp oraya doğru yola çıktım.

Hastanenin ziyaretçi otoparkı yarı yarıya boştu. Cumartesi olduğu için doktorlar vizitelerine daha geç çıkacaklardı, gökyüzü bulutlarla kaplıydı, rüzgârın onları yelpaze gibi dağıtışını, griliğin üzerine beyaz sisler sürüklediğini görüyordum, yerler küçük dal parçaları ve yapraklarla kaplıydı. Her yanda su birikmişti. Otomobilimi mümkün olduğu kadar arka kapıya yakın bir yere park edip koşmaya başladım.

"Kinsey!"

Binanın köşesine varınca döndüm. Barbara Daggett otoparkın öteki yanından bana doğru koşuyordu. Üzerinde yağmurluk, ayağında sivri topuklu botlar vardı. Beyaza yakın sarı saçları başı çevresinde bir hale oluşturmuştu. Kapıyı açıp kendisini bekledim, birlikte içeri girdik.

"Babamı duydun mu?"

"O yüzden buradayım. Nasıl olduğunu biliyor musun?"

"Biliyorum denemez. Eugene dayım saat sekizi çeyrek geçte telefon etti. Anneme haber vermeye çalışmışlar ve telefona o çıkmış. Doktor anneme ilaç verdiği için ona şu anda şey söylemenin bir anlamı yok."

"Dayın da geliyor mu?"

Kadın başını salladı. "Ben gelmemesini söyledim. Cesedin babam olduğundan kuşku yok, ama birinin cesedin alınması imza vermesi gerek. Tabii, önce otopsi yapacaklar. Sen nasıl öğrendin?"

"Tanıdığım bir polisten. Ona baban hakkında bilgi toplamaya çalıştığımı söylemiştim, parmakizleri tutunca o da bana haber verdi. Onu dün bulabilmiş miydin?"

"Hayır, ama birinin bulduğu belli." Barbara şemsiyi kapatıp salladı, sonra bana baktı. "Doğrusunu istersen, onun öldürüldüğünü tahmin ediyorum."

İçimden kendisine hak veriysem de, "O kadar acı olmayalım" dedim.

İkimiz birlikte iç kapıdan geçip koridora girdik. İçersi hala sıcaktı ve boya kokuyordu.

"Her ne olursa olsun, olayı benim için araştırmanı istiyorum" dedi.

"Bana bak, bu iş için polis vardır. Benim o kadar imkânım yok. Neden önce onların ne diyeceklerini beklemiyorsun?"

Barbara bir an yüzüme baktı, sonra yürüdü. "Onlar babamın başına gelenlere aldırılmazlar. Neden aldırırsınlar ki? Sadece serserinin biriydi."

"Haydi, haydi. Polisin aldırması gerekmez. Bir cinayetse yapacak bir işleri vardır ve onu da iyi yaparlar."

Otopsi odasına varınca kapıyı tıklattım, yeşil önlüklü siyah bir morg hademesi dışarı çıktı. Göğsünde adının Hail Abraham olduğu yazılıydı.

"Bu Barbara Daggett" dedim.

Kadınla, gözgöze gelmeden o yana baktı. "Burada beklenilirsiniz" diyerek iki kapı öteye yürüdü. Odanın kapısını açıp bizi içeri aldı.

"Bir dakika" dedi.

Adam gidince oturduk. Oda küçüktü, yere vidalanmış dört mavi plastik iskemle, eski dergilerle kaplı alçak bir ahşap masa ve bir köşede bir televizyon ekranı vardı. Barbara'nın o yana baktığını gördüm.

"Kapalı devre" dedim. "Onu orada gösterecekler."

Barbara bir dergi alıp dalgın bir tavırla karıştırmaya başladı. "Seni neden tuttuğunu bana söylemedin" dedi. O sırada bir külotlu çorap dikkatini çekmiş olmalı ki, sanki yanıtım kendisini ilgilendirmiyormuş gibi sayfayı incelemeye koyuldu.

Bu noktada bunu ona söylememek için bir neden göremiyordum, ama eski alışkanlığım nedeniyle kendimi sansür ettiğimi fark ettim. Birşeyleri kendime saklamaktan hoşlanırım. Bir bilgi bir kere açıklandı mı, geri alınmasına imkân olmadığından ağzını açmadan dikkatli olmak her zamandan iyidir. "Tony Gahan adında bir çocuğu bulmamı istiyordu" dedim.

O iki renkli bakışı gözlerimi bulunca hangi rengi tercih ettiğimi düşünmekten kendimi alamadım. Yeşil daha alışılmamıştı ama mavi de çok temiz ve açıktı, ikisi birlikte, aynı anda yanan yeşil ve kırmızı trafik ışığı gibi bir çelişki oluşturuyordu.

"Onu tanıyor musun?" diye sordum.

"Kazada ölenler arasında çocuğun anababasıyla bir küçük kızkardeşi de vardı. Babam ondan ne istiyordu?"

"Tony Gahan'ın bir kere polislerden kaçtığında kendisine yardım ettiğini söyledi. Ona teşekkür etmek istiyormuş."

Kulaklarına inanamayarak baktı yüzüme. "Palavra!"

"Bence de öyle" dedim.

Daha başka şeyler soracaktı ama o sırada ekran birden karardı ve ardından John Daggett'in yakın plandan görüntüsü belirdi. Bir sedye üzerinde, boğazına kadar çekilmiş bir örtü altında yatıyordu. Yüzünde ölümün kimi zaman getirdiği o ve plastik bakış vardı; sanki insan yüzü duygu ve deneyim çizgilerinin çizildiği ve sonra da

silindiği boş bir sayfaymış gibi. Altmış beşinden çok yirmisinde gösteriyordu, sakalı hafifçe uzamış, saçları dağılmıştı. Yüzünde herhangi bir iz yoktu.

Barbara ona bakarken yüzü pembeleşti, dudakları aralandı. Göz çukurlarında yaşlar belirdi. Kendisini rahatsız etmek istemeyerek başımı çevirdim. Hoparlörden morg hademesinin sesi duyuldu.

"İşiniz bitince bana haber verirsiniz."

Barbara hemen döndü.

"Teşekkür ederiz. Tamam" diye seslendim. Ekran karardı.

Az sonra kapı vuruldu ve adam elinde bir not defteri ile kapalı büyükçe bir zarfla belirdi.

"Ne gibi bir hazırlık yaptığınızı bilmemiz gerek" dedi.

Barbara kentteki cenaze evlerinden birini belirler "Wynington-Blake ile konuştum" dedi. "Otopside sonra kendilerine haber vererseniz gereken her şeyi yapacaklar. Bu fotoğraf benim için mi?"

Adam başını sallayarak bir kalem bağlı olan tahtayı uzattı. "Özel eşyalarını teslim belgesi."

Barbara ısrarlı bir hayranına imza vermiş gibi aceleyle imza attı. "Otopsi sonuçları ne zaman alınır?"

Adam Daggett'in öteberisinin bulunduğu zarfı uzattı. "Akşama doğru sanırım."

"Otopsiyi kim yapıyor?" diye sordum. "Dr. Yee. Saat ikibuçukta."

Barbara Daggett bana baktı. "Hanım özel detektiftir. Bütün bilginin kendisine verilmesini istiyorum. Bunun için ayrı bir belge imzalamam gerekiyor mu?"

"Bilmiyorum. Herhalde bir yöntemi vardır ama ben daha önce böyle bir şeyle karşılaşmamıştım, isterseniz öğrenip size daha sonra bildiririm."

Barbara not tahtasını uzatırken kıstırgacın altına kartını sıkıştırdı. "Lütfen."

İkisi ilk kez o anda gözgöze geldiler. Adamın kadının gözlerindeki garipliği fark ettiğini gördüm. Barbara onun yanından geçerek dışarı çıktı. Adam arkasından baktı. Kapı kapandı.

Elimi uzattım. "Adım Kinsey Millhone, Bay Ingraham."

Adam ilk kez gülümsedi. "Adınızı Kelly Borden'den duymuştum. Tanıştığımıza memnun oldum."

Kelly Borden Ağustosta yaptığım bir araştırmada tanıştığım morg hademesiydi.

"Ben de" dedim. "Bu olayın hikâyesi nedir?"

"Fazla bir şey söyleyecek durumda değilim, ben işe gelirken saat yedi sularında getirdiler."

"Ne kadar önce ölmüş olduğu hakkında bir fikrin var mı?"

"Emin değilim ama fazla zaman geçmiş olamaz. Ceset şişmemişti ve çürüme başlamamıştı. Boğularak ölenlerden gördüğüm kadarıyla dün gece geç saatlerde suya düşmüş olmalı. Saati iki otuz yedide durmuştu, ama kırılmış da olabilir. Epey hurdası çıkmış bir şey zaten. O da eşyaları arasında. Hem ben ne bilirim ki? Ben en alttaki insanım. Dr. Yee bizim böyle konuşmamızdan hiç hoşlanmaz."

"Kimseye bir şey söyleyecek değilim ben. Sadece kendim için soruyorum. Ya giysileri? Üzerinde ne vardı?"

"Ceket, pantolon, gömlek."

"Ayakkabı ve çorap?"

"Ayakkabıları vardı. çorap yoktu. Cüzdandan falan gibi şeyler de yoktu."

"Bir yara izi falan?"

"Ben görmedim."

O anda soracak başka şey bulamadığımdan teşekkür edip kendisiyle daha sonra konuşacağımı söyledim.

Ondan sonra Barbara Daggett'i aramaya gittim. Eğer onun hesabına çalışacaksam işi bir düzene sokmalıydık.

6

Barbara'yı holde otoparka bakarken buldum. Yağmur sürekli yağıyor, zaman zaman esen rüzgâr ağaç tepelerini eğiyordu. Parkın çevresindeki bütün binaların yanmış olan ışıkları dışardaki rutubeti ve soğukluğu vurguluyor gibiydi. Lacivert yağmurluğunun arasından beyaz üniforması görünen bir hemşire seksek oynayan bir çocuk gibi su birikintilerinin üzerinden atlayarak kapıya yaklaştı. Beyaz çorapları yağmurdan leke leke olmuş, beyaz ayakkabıları çamurlanmıştı. Kapıya vardığında girmesi için açtım.

Gülümseyerek baktı bana. "Teşekkür ederim. Dışarda yürümek engelli koşusundan farksız." Yağmurluğunun sularını silkerek koridorda uzaklaşırken ayakkabılarının kauçuk tabanları yerde ıslak izler bırakıyordu.

Barbara Daggett olduğu yerde çivilenmiş gibiydi. "Anneme gitmeliyim" dedi. "Birinine ona söylemesi gerek." Dönüp bana baktı. "Hizmetin için kaç para alıyorsun?"

"Masraflar dışında saatte otuz dolar. Eğer ciddiysen bu öğleden sonra anlaşmayı bürona getiririm."

"Ya avans?"

Hemen bir değerlendirme yaptım. Polislerle konuşacağımı bildiğim böyle durumlarda mutlaka bir avans alırım. Bir özel detektifi ile müşterisi arasında bir ayrıcalık kavramı yoksa da, avans aldığımda sadakatimin kimden yana olduğu kesinlikle bellidir.

"Dört yüz dolar yeter" dedim. Rakamın Daggett'in karşılıksız çeki yüzünden mi aklıma gelmiş olduğunu merak ettim sonra, Onu koruyor gibi olmam garipti doğrusu. Beni dolandırmıştı -bunda hiç kuşku yoktu- ama onun için çalışmayı kabul etmişim ve kendime göre hâlâ yapmam gereken bir görevim vardı. Kuşkusuz, eğer yaşıyor olsaydı hakkında bu kadar iyi şeyler düşünüyor olmayacaktım, ama ölümler savunmasızdırlar ve bu dünyada birilerinin onları gözetmeleri gerekir.

"Sekreterim Pazartesi günü ilk iş olarak size bir çek yazacak" dedi. Dönüp çifte kapıların ardındaki kapalı havaya baktı. Başını cama dayadı.

"İyi misin?"

"Onun ölmesini ne kadar çok istedim bilemezsin" dedi. "Hiç bir alkolikle uğraştın mı?"

Başımı salladım.

"İnsanı çıldırırlar. Ona bakardım ve istediği takdirde içkiyi kesebileceğini düşünürdüm. İçkiyi bırakması için ne kadar çok yalvarmıştım. Beni anlamadığını sanıyordum. Annemle benim çektiklerimizin farkında olmadığını bilmiyordum. Sarhoş olduğu zaman gözlerindeki o bakışı hatırlıyorum. Küçük pembe domuz gözleri. Tüm bedeninden o viski kokusu yayılırdı. Nasıl da nefret ederim viskiden. Sanki biri havalandırma borusuna bir şişe Early Times düşürmüş gibi kokardı... dalga dalga bir koku."

Gözleri kuru ve acımasız bana baktı. "Otuz dört yaşındayım ve kendimi bildim bileli ondan nefret ederim. Ve şimdi de nefretimle ortalıkta kalıverdim. O kazandı, değil mi? Hiç değişmedi, hiç düzelmedi, bizim karşımızda hiç pes etmedi. Bokta biriydi. Şu anda içimden şu camlı kapıyı parçalamak geliyor. Ölümüne neden aldırıldığını anlayamıyorum, içimin rahatlaması olması gerek, ama kızgınım. İşin komik yanı, herhalde bunda sonra da bütün yaşamıma hâkim olacaktır."

"Nasıl?"

"Bana şimdiye kadar yaptıklarına baksana. Her içki içtiğimde onu düşünüyorum, içki içmemeye karar verirsem içen bir erkekle tanıştığımda ya da sokakta bir serseri gördüğümde, karşıma içki kokan biri çıktığında aklıma ilk gelen hep onun yüzü oluyor. Hele içkiyi biraz fazla kaçırmanın çevresinde, bulunamıyorum. Hemen kopuveriyorum, gerçekten yaşamım hep onu hatırlatan şeylerle dolu. Özür dilemeleri, o sahte sevimliliği, içki vurduğunda ağlaması. Düştüğü zamanlar, hapse atıldığı zamanlar, elimizdeki her kuruşu harcadığı zamanlar. On iki yaşına geldiğimde annem kendini dine verdi ki, hangisinin daha kötü olduğunu bilemiyorum. Babam hiç olmazsa çoğunlukla iyi kalkardı. Annem ise sabah, öğle, akşam İsa'yı yedi. Gülünç bir şeydi, Ve sonra tek çocuk olmanın sevinçli yanları vardı."

Birden susup kendini toparlamaya çalıştı. "Ne fark eder ki? Kendi kendime yakınıyor gibiyim ama yaşam çok kötüydü ve görünürde bir sonu yoktu."

"Ama başarılı olmuşsun" dedim.

Otoparka döndü, şimdi camda acı gülümsemesinin aksini görüyordum. "En iyi intikamın iyi yaşamak olduğunu söylerler, Tek savunmam bu olduğu için başarılı oldum. Yaşamımda itici güç kaçmak olmuştur. Babamdan kaçmak, annemden kaçmak, o ev yaşantısını geride bırakmak. Ama garip olan şu ki bir santim bile ilerlemiş değilim. Ne kadar çok koşarsam onlara o kadar daha çabuk geri kayıyorum. Böyle çalışan örümcekler vardır. Kendilerini gömüp gevşek bir toprak parçası bırakırlar. Avları gelince toprak çöker ve kurban doğruca tuzağa düşer. Ailelerin verdiği hasar dışında her şeye karşı yasalar vardır."

Barbara ellerini yağmurluğunun ceplerine sokarak döndü. Kapıyı sırlıyla itince içeri serin hava doldu. "Sen ne yapacaksın? Gidiyor musun, yoksa biraz daha mı kalacaksın?"

"Hazır dışarı çıkmışken bir büroya uğrayayım" dedim.

Barbara şemsiyesinin düğmesine bastı, şemsiye boğuk bir tak sesiyle açıldı. Ben de uzattığı şemsiyenin altına girdim, birlikte otomobilime doğru yürüdük. Şemsiyenin üzerindeki yağmur damlaları kapalı bir tencerede patlayan mısırlar gibi ses çıkarıyordu.

Kapıyı açıp içeri girdim, o da kendisinininkine doğru giderken omzu üzerinden, "Bir haber alırsan beni büroda ara" diye seslendi. "Saat ikide falan orada olurum."

Benim büromun bulunduğu bina boştu. California Fidelity hafta sonları kapalıydı. Odama girdim, kapının altından atılmış olan sabah postasını aldım. Telesekreterde herhangi bir mesaj yoktu. Üst çekmecemden bir anlaşma formu çıkartıp doldurdum. Adresi kontrol için Barbara Daggett'in kartına baktım, sonra kapıyı kilitleyip dışarı çıktım.

Üç blok yürüyüp anlaşmayı onun bürosuna bıraktıktan sonra Floresta Caddesi'ndeki karakola gittim. Hem haftasonu hem de havanın kötü olması nedeniyle orası da benim binam kadar boş görünüyordu. Suç kırk saatlik iş haftasına uymaz ama öyle günler vardır ki, suçlular bile bir şey yapmak istemezlerdi. Yerdeki muşamba üzerinde öğrenilemeyecek kadar karışık bir dansın adımları gibi çamurlu ayakizleri vardı, içersi nemli üniforma ve sigara dumanı kokuyordu. Birisinin bir külâh şekline soktuğu ıslak bir gazeteyi kapının hemen yanındaki tahta sıraya bırakmış olduğunu gördüm.

Kimlik bürosundaki memurlardan biri Jonah'ı çağırdı, Jonah da kilitli kapıdan çıkıp beni içeri aldı.

Pek iyi görünmüyordu. Yaz boyunca fazla on kilo vermişti ve bana hâlâ spor salonunda egzersiz yaptığını söylemişti, bu halinin nedeni şişmanlık olamazdı. Kara saçları iyi kesilmemişti ve gözlerinin çevresindeki çizgiler daha belirgindi. Ayrıca mutsuzluğun getirdiği o bitkinlik havası da seziliyordu.

Odasına yürürken, "Sana ne oldu?" diye sordum. Bir yıl ayrılıktan sonra Haziran'da karısıyla yine bir araya gelmişti ve duyduğum kadarıyla araları pek iyi değildi.

"Hanımefendi açık bir ilişki istiyor" dedi.

"Haydi canım sen de" dedim.

Bunun üzerine gülümsedi. "Öyle diyor." Geçmem için kapıyı tuttu, büyük ahşap masaların bulunduğu L biçimli bir odaya girdik.

Kayıp Bürosu o anda boşsa da, insanlar girip çıkmaktaydılar. Koridorun ucundaki sorgu odasından tiz bir kadın sesini yükselip alçalmasına bakılırsa biri sorguya çekiliyor olmalıydı. Jonah koridor kapısını kapattı. İki plastik bardağı kahveyle doldurup getirdi, bir paket Crermora kremasıyla bir paket Equal diyet şekeri uzattı. Tam da ihtiyacım olan şeydi bu sıcak kimyasal karışım. İkimiz de uzun zamandır ocağın üstünde kalmış gibi kokan kahvelerimizi içer gibi yaptık.

Daggett olayını açıklamam birkaç dakika sürdü. O anda otopsi sonuçları gelmediğinden cinayet ancak bir varsayımdı. Yine de Jonah'a olanları anlattım, başlıca kişilerin ayrıntılarını verdim. Onunla bir polis değil bir dost olarak konuşuyordum ve o da ilgilenen ama resmi olmayan bir insan olarak dinliyordu.

"Şu halde ölmeden önce burada ne kadar kaldı?" diye sordu.

"Herhalde Pazartesi'den bu yana" dedim. "Önce başka bir yere gitmiş olması mümkün, ama Lovella onun yardıma ihtiyacı olduğu takdirde doğruca Billy Polo'ya gideceğini söyledi."

"Polo hakkındaki bilgiler bir işine yaradı mı?"

"Henüz değil, ama yarayacak. İşe başlamadan önce durumumuzu bilmek istiyorum. Ölüm bir kaza çıkarsa bile Barbara Daggett'in araştırma yapmamı isteyeceğinden eminim. Yani demek istediğim, o fırtınalı havada teknede ne işi vardı? Ve bu kadar zamandır neredeydi?"

"Sen nerelerdeydin?" diye sordu Jonah.

Yüzüne dikkatle bakınca konuyu değiştirdiğini fark ettim.

"Ben mi? Buralardaydım."

Kalemimi alıp masaya vurmaya başladı. Bana daha önce de gördüğüm bir ateşlilik ve dalgınlıkla bakıyordu.

"Kimseyle çıkıyor musun?"

Hafifçe gülümseyerek başımı salladım. "Tanıdığım iyi erkeklerin hepsi evli." Cilve yapıyordum ve bu da hoşuna gidiyor gibiydi.

Mavi gözleri gözlerimle kilitlendi, yüzü kızardı. "Seks için ne yapıyorsun."

"Kumsalda koşuyorum. Ya sen?"

Gözlerini kaçırarak gülümsedi. "Diğer bir deyişle, beni ilgilendirmez."

Güldüm. "Sorudan kaçınıyor değilim. Sadece gerçeği söylüyorum."

"Sahi mi? Çok garip. Senin ortalığı karıştırdığını sanıyordum."

"Birkaç yıl önce öyleydi, ama artık tahammül edemiyorum. Seks bağlayıcı bir şey. Kiminle ilişki kurduğuma dikkat ediyorum. Ayrıca, piyasanın nasıl olduğunu bilemezsin. Bir gecelik iş güreş müsabakasından farksızdır. Ben yalnız olmayı yeğlerim."

"Ne demek istediğini biliyorum. Karımın gittiği yıl ben de bu işlere kalkıştım, ama pek başarılı olamadım. Bir bara giderdim ve bir kadın yanaşırdı, ama gerekli adımları atamazdım. Bir iki keresinde kadınlar kabalık ettiğimi söylediler, oysa ben sadece havadan sudan söz etmeye çalışıyordum."

"Başarılı olsaydın daha kötüydün" dedim. "Bu oyunu öğrenmediğine şükret. Bunu yapan bir iki erkek tanıyorum. Ama hepsi de mutsuzlar. Kadınlara karşı tavırları düşmanca. Yatıyorlar, ama bütün elde ettikleri de bu."

Teğmen Becker odaya girip arkada bir masanın başına oturdu. Jonah kalemimi bırakıp arkasına yaslandı.

"Yaşamın basit olmasını isterdim" dedi.

"Yaşam basittir. Durumu karmaşık yapan sensin. Görebildiğim kadarıyla Camilla yokken çok iyidim. Ama o parmağını sallayınca hemen ona koşuyorsun, Şimdi de neyin aksi gittiğini anlamıyorsun. Kendi başına çorap ördükten sonra kurbanmışsın gibi davranmaktan vazgeç."

Bu kere güldü. "Kinsey, neden aklından geçenleri açıkça söylemiyorsun?"

"Ben gönüllü ıstıraptan bir şey anlamam. Eğer mutsuzsan birşeyleri değiştir. Eğer başaramıyorsan, çık git."

"Sen öyle mi yaptın?"

"Pek sayılmaz. Birincisini başımdan attım, ikincisi beni başından attı. İkişisiyle de payıma düşen acıyı çektim, ama geri dönüp baktığımda neden bu kadar çok katlandığımı bilemiyorum, aptalca bir şeydi bu. Büyük bir zaman kaybıydı ve bana çok şeye mal oldu."

"O adamlardan söz ettiğini hiç duymamıştım."

"Eh, bir gün anlatırım."

"İşim bitince bir içki içer miyiz?"

Kısaca yüzüne baktım ve başımı salladım. "Sonra kendimizi yatakta buluruz, Jonah."

"Zaten amaç da bu değil mi?" Gülerken kaşlarını Groucho Marx gibi kaldırdı.

Ben de güldüm ve ayağa kalkarken yine Daggett konusuna döndüm. "Dr. Yee'den bir sonuç gelince beni ara."

"Başka şeyler için de ararım."

"Önce kendi yaşamını düzene sok."

Oradan çıktığımda hâlâ arkamdan bakıyordu. Yoluma güçle devam edebildim. İçimden koşup kucağına atlamak, kahaahalarla gülerken yüzünü yalamak geliyordu. Arkama baktığımda Becker'in önündeki işle meşgulmüş gibi yaparken merakla bizi seyretmekte olduğunu gördüm.

7

Daggett'in ölümünün kaza olduğu bildirilmişti, Jonah saat dörtte beni evden arayıp haberi verdi. Ben öğleden sonrayı yine battaniyemin altında, kitabımı bitirmeyi umarak geçirmiştim. Az önce taze kahve yapmışım ve telefon çaldığında yine örtünün altına girmek üzreydim. Durumu anlatınca şaşırardım, ama inanmadım.

"Hiçbir şey anlamadım" dedim. "Yee bu işin geçmişini biliyor mu?"

"Bak, Kinsey, Daggett'in kanında üç nokta beş derece alkol bulundu. Bu koma demektir."

"Ölüm nedeni bu mu?"

"Hayır, boğulmuş, ama Yee bunun kasten olduğunu gösterecek bir iz olmadığını söylüyor. Daggett tekneyle açıldı, balık ağına dolandı ve denize düştü. Kendini kurtaramayacak kadar sarhoştur."

"Palavra!"

"Kinsey, bazı insanlar kazayla ölürler. Bu bir gerçektir."

"İnanmıyorum. En azından buna."

"Cinayet araştırma ekibi hiçbir şey bulamadı. Ne diyebilirim ki? Bu insanları tanırısın. Gayet iyidirler. Eğer cinayet olduğunu düşünüyorsan bize kanıt bul. Bu arada biz olaya kaza olarak bakıyoruz. Bizim için dosya kapanmıştır."

"Körkütük sarhoş halde teknede ne arıyordu?" diye düşündüm. "Adam beş parasızdı ve müthiş bir yağmur vardı. Tekne kimden kiralamış?"

Jonah'ın içini çektiğini duydum. "Kiralamamış. Marina'da küçük bir üç metrelik tekne almış. Liman başkanı tekneyi teşhis etti ve zaten ipin kesildiği yeri görebilirsin."

"Tekneyi nerede buldular?"

"İskele yakınındaki kıyıda, işe yarar bir parmak izi yoktu."

"Bu işten hoşlanmadım."

"Bak, ne demek istediğini anlıyorum ve tümüyle haksız değilsin. Eğer için rahat edecekse, ben de senin gibi düşünüyorum, ama bize bir şey soran mı var? Buna bir nimet olarak bak. Bir ölüm cinayet olarak nitelendiği takdirde olaya yaklaşamazsın. Ama bu durumda elinde açık kart, var... belli sınırlar içinde yani."

"Dolan benim ilgilendiğimi biliyor mu?" Teğmen Dolan bölüm başkan yardımcısı ve eski bir hasmımdı. Özel detektiflerin polisin işine karışmasından nefret ederdi.

"Dosya Feldman'da. O da aldırış bile etmez. Onunla konuşmamı ister misin?"

"Lütfen" dedim. "Ve hazır konu açılmışken Dolan'ın da onayını al. Elime vurulmasından bıktım artık."

"Tamam. Pazartesi sabahı seni ararım. Bu arada bir şey çıkarsa bana haber vermeyi unutma."

"Olur. Teşekkür ederim."

Barbara Daggett'i arayıp aldığım bilgiyi ilettim. Sözümü tamamlayınca bir süre konuşmadı.

Sonra, "Ne diyorsun?" diye sordu.

"Şöyle diyelim. Tatmin olmuş değilim, ama para senin. İstersen bir iki gün bir araştırma yaparım ve bir şey çıkmazsa işin ardını bırakırız."

"Sence olasılık ne kadar?"

"Hiçbir fikrim yok. Bütün bildiğim bir iplik ucu bulup nereye götüreceğine bakmak. Bulduğumuz her şey sonuç vermeyebilir ama hiç olmazsa denediğimizi biliriz."

"Tamam, öyle yapalım."

"İyi. Ben seni ararım."

Örtüyü bir yana itip ayağa kalktım. Billy Polo'nun ortalarda olduğunu umuyordum. Başlayacak başka bir yer yordum doğrusu.

Kahve güğümünü prizden çektim, kahveyi bir termosaya koydum, sonra da kendime fıstık ezmesi ve turşulu bir sandviç yapıp onu da bir okul çocuğu gibi bir kesekağıdına yerleştirdim. İçimde de sekiz yaşında Woodrow Wilson İlkokulu'na giderken duyduğum o korku vardı. Yağmura çıkmak istemiyordum. O halde serserinin biri olan Billy Polo ile ilişkim olsun istemiyordum. O korktuğum altıncı sınıf oğlanları gibi kural tanımayan denetim dışı ve kötü biriydi herhalde.

Dolabımdan yağmurluğumu ve şemsiyemi aldım. Sıcak evimi bırakıp Billy Polo'nun Merced'deki eski adresine gittim. Saat dördü çeyrek geçiyordu ve hava erkenden kararmaya başlamıştı. Mahalle bir zamanlar hoş bir yer olabilirdi, ama şimdi giderek apartmanlarla ve durumları pek parlak olmayan insanlar dolmaya başlamıştı. Her taraf altlarında kiracıların arabalar park yerleri olan üç katlı kutularla dolmuştu.

Bir biber ağacı altında park edip dalların koruması altında şemsiyemi açtım, iki komşusunun adlarını ve adreslerini bir kere daha kontrol ederken hiç olmazsa birinin Polo'nun nerede bulunduğu hakkında bir bilgi verebileceğini umdum.

İlk çaldığım kapı tekerlekli iskemlede bir kadın tarafından açıldı. Kadının ayaklarında nasırlarının rahat etmesi için kenarları kesilmiş ayakkabılar vardı. Onunla kilitli tuttuğu tel kapının ardından konuştum. Billy'yi hayal meyal hatırlıyordu ama nerede olduğunu ya da nereye gittiğini bilmiyordu. Beni hemen yandaki binanın arkasındaki kiralık daireye gönderdi. Bu kent rehberinden aldığım adreslerden biri değildi. Kadın Billy'nin ailesinin ön tarafta oturduğunu söyledi. Arkada ise son otuz yıldır orada yaşayan Talbot adında biri vardı. Teşekkür edip oradan ayrıldım. Ön taraf mahallenin eski evlerinden biri olmalıydı siyah damlı, bir buçuk katlı ahşap bir bina. Öndeki veranda şimdi hurda eşyayla doluydu. Eski bir buzdolabının arkasındaki boruları ve onun yanında cep kitaplarıyla dolu karton kutuları görebiliyordum. Evin bir yanında ortancalar ve begonyalar karmakarışık büyümüşü. Patlak oluktan akan su nedeniyle karşı tarafına geçmek zorunda kaldım.

Arka birim herhalde aslında bir barakaydı, solunda küçük bir tuvalet, sağında küçük bir park yeri vardı. Ortalıkta araba falan görünmüyordu, kapalı alanın büyük bir kısmı ise duvara yığılmış kesilmiş odunlarla kaplıydı. Garajda ancak bir bisiklet alacak kadar bir yer kalmıştı.

Kapıyı dışsuz yaşlı bir adam açtı. Ağzı çenesini burnundan güçbela ayıran bir çizgiydi. Beni görüp de tanımadığı biri olduğumu anlayınca bir an kapıdan kayboldu, sonra dişleri elinde döndü ve ağzına taktı. Takma dişleri atın gemini çiğnemesi gibi katır kutur bir ses çıkarıyordu. Adam yetmiş yaşlarındaydı, çok zayıftı, soluk teni mor ve kırmızı lekelerle kaplıydı. Beyaz saçları önde kabartılmış, ensede ise gömleğinin yakasına dökülüyordu. Üzerinde yıllarca yıkanmaktan epirmiş bir gömlekle, herhalde bir zamanlar bir kadına ait olan bir hırka vardı. Düğmeleri camdı ve ilikleri ters taraftaydı. Adam titreyen eliyle saçlarını arkaya tarayıp ne istediğini söylememi bekledi.

"Bay Talbot siz misiniz?"

"Bu kimin sorduğuna bağlı."

"Adım Kinsey Millhone. Komşu kadın sizinle konuşmamı tavsiye etti. Billy Polo'yu arıyorum. Ailesi beş yıl kadar önce ön evde oturuyordu."

"Billy'yi iyi tanırım. Onu neden arıyorsunuz?"

"Bir arkadaşı hakkında bazı bilgilere ihtiyacım vardı." Adama durumu kısaca anlattım. Yalan söylemeye gerek görmediğimden amacımı basitçe belirtmişim.

"Billy Polo çok kötü bir insandır" dedi. "Bunu bilip bilmediğinizi merak ettim doğrusu." Konuşurken başı sallanıyordu. Bir Parkinson hastalığı olmalıydı.

"Duydum. Yakın zamana kadar cezaevinde olduğunu biliyorum. Sözüünü ettiğim adamla orada tanıştığını tahmin ediyorum. Onu nasıl bulabileceğim hakkında bir fikriniz var mı?"

Başını öndeki evden yana salladı. "Orası annesinindi. İki yıl önce yeniden evlenince sattı."

"Kadın hâlâ kentte mi?"

"Evet, Tranvia'da oturuyor sanırım. Şimdi soyadı Christopher. Bir dakika, size adresini vereyim." Ayaklarını sürüyerek uzaklaştı ve birkaç dakika sonra küçük bir adres defteriyle döndü. "Çok hoş bir kadındır. Her yıl Noel'de bana kart gönderir. İşte burada. Bertha Christopher. Betty denir kendisine. Eğer görürseniz selamlarımı söyleyin."

"Seve seve söylerim, Bay Talbot. çok teşekkür ederim. Tranvia kentin doğusunda Milagro'da geniş ve ağaç bir sokaktı. Küçük arsalar üzerinde tek katlı ahşap evler, telörgü çitler, paralel beton şeritlerden oluşan otomobil yollarına geldi güzel atılmış ıslak çocuk oyuncakları. Bertha Christopher'in hardal renkli evi sokağın bakımlı binalarından biriydi. Volkswagen sokağın karşı yanına elli metre kadar beriye park edip dikkat çekmeden evi gözletlemeye başladım. Park etmiş otomobilden çoğunun hurdası çıkmış olduğundan benimki de aralarını kaybolmuştu.

Saat beşi geçiyor ve ışık hızla azalıyordu. Serinlik daha artmıştı, Yağmur hafiflediği için şemsiyemi almadım, yağmurluğumu giyip başlığı kaldırdım. Sonra ayakkabılarımın derisini karartan su birikintilerine basarak eve doğru yürüdüm. Christopher'lerin evi çevresinde taştan alçak bir duvar vardı. Ön pencereler çatıdan sarkan sarmaşıklerle sokak gizlenmişti ve verandanın bir köşesinde rüzgârla tıngırdayan rüzgâr çingırağı. Madeni bir masanın iki yanına iki hafif alüminyum bahçe koltuğu yerleştirilmişti. Her yer sırlıklamdı ve ıslak ot kokuyordu.

Kapıda zil yoktu. Camı tıklattım ve görebilmek içeriye baktım. İçerisi gölgeler içindeydi, evin arka tarafından hiçbir ışık gelmiyordu.. Tahminim evdekilerin işte olduklarıydı. Birlik dakika sonra döndüm.

Motoru çalıştırdıktan sonra ısıtıcıyı da açtım, camlar buğulanınca ön camın ortasında küçük bir yer temizleyip bekledim. Sokak ışıkları yandı. Saat altıya çeyrek kala yapacak bir iş olsun diye sandviçimi yedim. Saat altıya çeyrek geçe kahvemi içtim, radyoyu açıp bir konuşma programı dinledim. On beş dakika sonra, altı buçuk haberlerinin hemen ardından bir otomobil Christopher'lerin evi önünde yavaşladı ve dönerek yola girdi.

Sokak ışığı altında ancak görülebilen bir kadın otomobilden indi. Şemsiyesini açıp açmamayı düşünüyormuş gibi bir an duraksadı, sonra koşmaya karar verdi. Az sonra da evin ışıklan sırayla yandı... önce arka sol oda, ki herhalde mutfaktı, sonra oturma odası ve en sonra da ön kapının ışığı. Kadına mantosunu asacak kadar fırsat tanıdıktan sonra yine sokak kapısı önüne gidip camı tıklattım.

Kadının evin arka tarafından koridora baktığını, sonra sokak kapısına, doğru yürüdüğünü gördüm. İfadesiz gözlerle bana baktı, sonra daha iyi görmek için cama eğildi.

Elli beş altmış yaşlarında, soluk tenli ve buruşuk yüzlü bir kadındı. Saçları doğal olmayacak kadar kumraldı. Gözleri eski bakır metelikler boyunda ve rengindeydi ve günün bu saatinde makyajından geriye birşey kalmamıştı. Üzerinde kahverengi pantolon ve kahverengili sarılı bir bluz vardı. Bu üniformayı daha önce bir yerde görmüştüm ama öyle bir anda hatırlayamamıştım.

Camın ardından, "Ne istiyorsunuz?" diye seslendi.

Yağmurun gürültüsünü bastırmak için sesimi yükselttim. "Billy'yi arıyorum. Geldi mi?"

"O burada oturmaz yavrum, ama saat sekizde geleceğini söylemişti. Sen kimsin?"

Aklıma ilk gelen adı attım. "Charlene. Siz annesi misiniz? "

"Charlene ne?"

"Bir arkadaşı Santa Teresa'ya geldiğim takdirde ona uğramamı söylemişti, işte mi şimdi?"

Sanki Billy'nin çalışması hiç aklına gelmemiş gibi baktı yüzüme. "İkinci el piyasasında bir otomobil arıyor" dedi.

Kadının yüzü de tanıdıktı ve çok geç olarak onun araştırıp alışveriş ettiği süpermarkette kasiyer olduğunu hatırladım. Hatta benim özel detektif olmam üzerine bile bir iki şey söylemiş Beni tanımadığını umarak ışığın altından çekildim ve rüzgara karşı korunuyormuşum gibi yağmurluğumun yakasını kaldırdım.

Kadın garip bir şey olduğunu anlamış gibiydi. "Onu neden arıyorsunuz?" diye sordu.

Duymazdan gelerek, "Artık döndüğünde gelirim" diye bağırardım. "Ona Charlene'in uğradığını söyleyin."

"Peki" dedi. Elimi sallayarak merdivenlerden karanlığa indim. Arkamdan kuşkuyla baktığından emindim. O sırada görüş alanından çıkmış olmalıyım ki, kapının üstündeki ışığı söndürdü.

İnsanı tepeden tırnağa kadar sarsan o ürpermelerden biriyle arabama girdim. Billy'yi bulduğumda kim olduğumu ve kendisinden ne istediğimi söyleyebilirdim ama şimdiden elimi açıklamak istemiyordum. Saatime bakarak beklemeye hazırlandım. Daha şimdiden çok uzun bir gece başlamış gibiydi.

8

Dört saat geçti. Yağmur kesilmişti. Billy'nin belki de hiç gelmeyeceği anlaşılmıştı artık. Belki de otomobili satın almış ve kentten uzaklaşmıştı. Belki de bir ara annesine telefon etmiş ve "Charlene"i duyunca ziyaretten vazgeçmişti. Termostaki kahvenin tümünü yitirdim. Sigara içiyor olsaydım bir paketi çoktan tüketmiş olurum. Onun yerine haberleri sekiz kere daha dinledim, ardından bir saatlik İspanyol müziğini tamamladım. Bu insanın içini parçalayan melodileri dinleyerek İspanyolca öğrenmenin mümkün olup olmadığını düşündüm sonra. Jonah ile kocalarımı düşündüm. Kalbim bir daha kırılacak olursa herhalde böyle bir ses çıkarırdı. Doğrusu kendi zihni süreçlerimle kendimi sıkıntıdan patlayacak duruma getirmiştim ki, bir otomobilin karşıdaki evin önünde durduğunu görünce içimde gerçek bir sevinç hissettim. Beyaz bir 1967 Chevrolet idi ve ön camında geçici bir plaka vardı. İçinden çıkan adamı pek göremiyordum ama merdiveni iki adımda çıkıp kapıyı çalmasını merakla seyrettim.

Kapıyı Betty Christopher açtı. ikisi birden içeri girdiler. Bir an sonra mutfak ışığı altında gölgeler belirdi. Karşılıklı birer bira içip konuşacaklarını düşündüm. Ancak hemen o anda kapı açıldı ve adam dışarı çıktı. Gözlerim camın alt kenarıyla bir düzeye gelene kadar oturduğum yerde aşağı kaydım. Gökyüzü hâlâ bulutluydu ve ay gözden kaybolmuştu, kaldırım kenarındaki otomobiller de daha koyu gölgeler yaratıyordu. Adam sokaktaki otomobillere tek tek baktı. Onun merdivenden inip benden yana yürümeye başladığını görünce kalp atışlarımın hızlandığını hissettim.

Adam sokağın ortasında durdu. Benimkinden iki önde park etmiş olan bir kamyonete yürüdü. çakmağını yakıp sürücü kapısını açtı. Onu gözden kaybettim. Birkaç dakika onun öteki tarafa geçip sağımdan bana yaklaşıp yaklaşmadığını düşündüm. Sonra kamyonetin kapısının kapandığını duydum. Elindeki fenerin ışığı önümdeki otomobilin üzerinde dolaştı, ama benim ön camıma çarpınca fazla bir aydınlık veremeyecek kadar dağılmıştı. Adam feneri söndürdü. Sokağın her iki yanına bakarak bekledi. Herhalde kaygılanacak bir şey olmadığına karar vermişti. Yine eve döndü. Kapıya yaklaştığı sırada bir sabahlığa sarınmış olan kadın da dışarı çıktı. Bir iki dakika konuştular, adam sonra otomobiline binip motoru çalıştırdı. Kadın içeri girdiği anda ben de motoru çalıştırdım, büyük bir U dönüşü yaparak ardına düştüm. Bütün bunların beni açığa çıkarmak için ustaca düzenlenmiş bir oyun olmayacağını umut ediyordum.

Adam kendisini iki blok sonra gördüğümde bir kere sola, bir kere de sağa dönmüştü. Hiçbir trafik lambasının olmadığı arka sokaklardan geçiyorduk. Ya aramızdaki mesafeyi kapatacaktım ya da onu kaybedecektim. Kimi izlediğinizi ve onun nereye gittiğini bilmediğiniz takdirde tek kişilik bir izleme anlamsızdır. Bu saatte yollarda pek az otomobil vardı ve uzak bir yere gidiyorsa benim varlığımın bir rastlantı olmadığını anlayacaktı.

Onun otoyola doğru gittiğini tahmin ediyordum, ama kuzey çıkışına yaklaşıncaya yavaşladı ve sağa döndü. Ben o sırada sadece yarım blok kadar arkasında olduğumdan hemen kaldırıma yanaştım, motoru kapattım. Kapıyı kilitleyerek yayan olarak köşedeki arsada koşmaya başladım. Arka lambalarını yarım blok ötede görmüştüm. Bir treyler parkına giriyordu,

Puente 101 numaralı otoyola paralel olan dar sokaktır ve treyler parkı da iki yol arasına sıkışmış olup otoyoldan üç metrelik ahşap bir çit ve sarmaşıklarla ayrılır. Koşuyordum. Önünden geçtiğim evler karanlıktı, önlerinde eski model otomobiller vardı ve çoğu çarpılmıştı. Burada sokak ışıkları pek zayıfsa da ilerdeki treyler parkında küçük renkli lambaların asılı olduğu yerden ışık geliyordu.

Girişe vardığımda Chevrolet'den eser yoktu, ancak otopark küçük olduğundan bulmak güç olmayacaktı. Treyler parkı içindeki asfalt iki şeritliydi ve yağmurdan ve yer yer yükselen okaliptüs ağaçlarından damlayan sulardan parıldıyordu. Her yerde uyarı tabelaları vardı. TÛMSEK VAR. YALNIZ ABONELER GİREBİLİR. YOLU KAPATMAYIN.

Treylerlerden çoğu beş ile sekiz metre boyunda, bir zamanlar otomobilinize bağlayıp gerçekten yolculuklara çıktığınız tiplerdendi. Nomad, Airstream ve Concord markaları hâkim görünüyordu. Herbirinin camındaki numaralı kartonlarda hangi parsele ait olduğu belirtilmişti. Birkaçı geçici kamp yerlerinde bulunuyorlarsa da, görünüşe göre çoğu sabittiler ve yıllardır aynı yerde kalmışlardı. Treylerler beton bir platform üzerinde duruyorlardı ve çevreleri elli santim yüksekliğinde beyaz çubuklardan bir çitle çevriliyordu. Kiminin önündeki küçük bahçelerde plastik geyikler ve flamingolar vardı.

Saat onbire yaklaştığından çoğu karanlıktı. Bazılarından bir televizyon ekranının mavi-gri renkleri seçiliyordu. Motoru hâlâ tıkırdayan ve kaputu sıcak olan Chevrolet'i tentesi yırtık ve alüminyum kenarının yarısı parçalanmış koyu yeşil bir treylerin yanında buldum, içerden daracık yerde çok yüksek çalınan rock müziğinin gürültüsü geliyordu. Treylerin pencereleri göz düzeyinden bir karış yukarda sarı ışıkla dolu ovalardı. Sağ tarafa iyice yanaşırken komşulardan beni gören olup olmadığını anlamak için çevreme bakındım. Yandaki treylerin üzerinde KİRALIK yazısı yapıştırılmıştı, yolun karşısında olanınsa perdeleri kapalıydı. Pencereye döndüm, ayaklarım üzerinde doğrularak içeri baktım. Pencere açıktı ve içerden sıcak havayla karışık kızarmış soğan kokusu geliyordu. Perdeler eski pamuklu bulaşık bezlerinden yapılmıştı. Billy Polo bir kadınla konuşmaktaydı, ikisi de mutfak bölmesindeki portatif masanın başında oturuyorlar, bira içiyorlardı. Müzik gürültüsünden sesleri duyulmuyordu.

Bir karton kutu üstüne yerleştirilmiş siyah beyaz bir televizyonda bir detektif filminin sonu gelmekteydi. Olaylar hızlanıyordu. Bir otomobil denetimden çıktı, yuvarlandıktan sonra bir yamaçtan aşağı uçtu ve havada patladı. Ardından ekranda biri telefonda konuşan iki adam belirdi. Ne Billy, ne de kadın televizyonu seyretmiyorlardı zaten müziğin gürültüsünden seyretse de konuşmaları duymaları olanaksızdı.

Sağ bacağıma kramp girdiğini hissediyordum. Üzerine basacağım bir şey arandım. Yandaki park yerini otlar bürümüşü ve park yeri atılmış eşyalarla doluydu. Treylerin kapısı altı bırakılmış iki basamaklık bir merdiven vardı. Pantolonumun ayakkabılarımın ıslanmasına aldırmayarak çalıkların arasına onu aldım ve getirip pencerenin altına yerleştirdim.

Sonra dikkatle üstüne tırmanıp içeri baktım. Otuz yılı bir serseri olarak geçirmiş bir insan için Billy Polo'nun epey sırtan çocuksu bir yüzü vardı. Siyah saçları kıvrıkcıktı ve yüzü çevreliyordu. Burnu küçük, ağız geniş ve çenesinde gamze vardı, iri yarı bir insan değildi, ama güçlü olduğu da belliydi. Hareketlerinde bir gerginlik seziliyordu. Gözleri huzursuzdu sanki göz göze gelmekten hoşlanmıyormuş gibi konuşurken yana bakıyordu.

Kadın yirmi iki, yirmi üç yaşlarındaydı, iri ağızlı, sert çehreliydi, çamurdan yapılmış andıran bir burnu vardı. Makyajsızdı, omuzlarına kadar inen saçları güdü ve kötü kesilmişti. Rengi soluk olan teni çilliydi. Üzerinde ipekli bir erkek bornozu vardı ve soğuk algınlığı geçirdiği belliydi. Cebindeki kâğıt mendile sık sümkürüyordu. Bana o kadar yakındı ki, sık sık burun silinmesinden burnunun ve üst dudağının kızarmış olduğunu görüyordum. Onun Billy'nin eski bir sevgilisi olup olmadığını merak ettim. Birbirlerine karşı açık bir cinsellik göstermiyorlardı ama ne de aralarında garip bir yakınlık vardı. Belki artık soğumakta olan eski bir aşk ilişkisi.

Kesintisiz çalan rock'n'roll müziği beni çıldırtacaktı. gürültüde ne konuştuklarını asla duyamayacaktım. Merdiveni inip öteki tarafa, treylerin kapısına gittim. Sağdaki cam açıktı ama perdeler sıkı sıkı kapalıydı.

Müziğin ara vermesini bekledim, sonra derin bir soluk alıp kapıyı yumrukladım. "Hey! Kesin şu gürültüyü artık!" diye bağırdım. "Burada uyumaya çalışıyoruz!"

İçerden kadın, "Özür dilerim!" diye bağırdı. Müzik aniden kesildi, ben de konuşmalarını dinlemek için öteki yana geçtim.

Sessizlik tamdı. Televizyonun sesi de zaten kapatılmış olmalıydı ki, ekrandaki reklamlar sessiz film gibiydi ve artık alçak sesle konuştuklarının bir kısmını duyabiliyordum.

"... elbette öyle diyecek. Ne bekliyordun?" dedi kadın.

"Bu baskıdan hoşlanmıyorum. Onu sırtımda taşımaktan hoşlanmıyorum..." Bir şey daha dedi ama orasını duyamadım.

"Ne fark eder ki. Kızı kimse zorlamadı. Özgür, beyaz ve yirmi bir yaşında., önemli olan... öyle yapmak ki... sanmasın, öyle değil mi?"

Kadının sesi alçalmıştı ve Billy konuşurken elini ağzına götürmüş olduğundan hiçbir şey duyamadım. Zaten kadına dikkat etmiyor, sık sık televizyona bakıyordu. Yerel haberler başladığına göre saat on bir olmalıydı. Spikerlerin ikisi de erkek, biri beyaz, biri siyahtı. İkisi de gerektiği gibi ciddi görünüyorlardı. Kamera siyah spikeri yakın plana aldı. Adamın arkasında bir an John Daggett belirdi. Sonra sahilin bir fotoğrafı. Bunun Daggett'in cesedinin bulunduğu yer olduğunu anladım. Arka planda limanın ağzını ve dibi tarama aracını görüyordum.

Billy birden doğruldu, kadının kolunu yakaladı. Kadın onun ne gösterdiğini anlamak için döndü. Spiker konuşuyor, elindeki tomardan üstteki kâğıdı yanına bırakıyordu. Kamera yerel bir çöplüğe çevrilmişti.

Billy ile kadın telaşla birbirlerine baktılar. Billy parmaklarını çıtlatmaya başladı. "Aman Tanrım!"

Kadın gazeteyi alıp erkeğe fırlattı. "Kıyıya bir serserinin vurduğunu okuduğum anda o olduğunu söylemişim sana. Billy, sen dönüp dolaşip hep aynı yere geliyorsun. Kendini çok kurnaz sanıyorsun. İşin her yanını düşünmüştün güya. Hiç kuşukum yok. Ama duruma bakılırsa neden söz ettiğini bile bilmiyorsan sen!"

"Onu tanıdığımızı bilmiyorlar bile. Bunu nereden bilebilirler ki?"

Kadın erkeğin kendini savunmaya çalışmasından bıkmış gibi baktı yüzüne. "Polisler aptal değillerdir! Herhalde parmakizlerinden kimliğini saptamışlardır, değil mi? San Luis'de yattığım biliyorlardır artık. Senin de orada olduğunu bilmek için dahi olmak gerekmez. çok geçmeden kapımız çalınacak ve biri, 'Bu herifi en son ne zaman görmüştünüz?' diye soracaktır."

Billy aniden ayağa kalktı. Gidip mutfak dolabını açtı. "Black Jack var mı?"

"Hayır, Black Jack yok. Hepsini dün akşam içtin."

"Giyin de Hub'a gidelim."

"Billy, ben üşütmüşüm. Bu saatte dışarı çıkacak değilim. Sen git. İçkiye neden ihtiyaç duyuyorsun ki?"

Billy ceketini alıp giydi. "Paran var mı? Bende bir dolardan başka metelik yok."

"Bir işe gir. Kendi geçimini sağla. Sana para vermektan bıktım artık."

"Sana geri alacaksın dedim ya? Ne diye kaygılanıyorsun! Haydi!" Parmaklarını sabırsızca şaklattı.

Kadın hiç acele etmeden çantasını karıştırdı, çıkardığı buruşuk bir beş dolarlığı adama uzattı.

"Burada mı yatacaksın?" dedi.

"Henüz bilmiyorum. Herhalde. Kapıyı kilitleme."

"Gürültü etme, tamam mı? Berbat durumdayım ve uyandırılmak istemiyorum."

Billy kadının kollarını tuttu. "Hey, sakın ol biraz. Gereksiz yere kaygılanıyorsun."

"Senin sorunun ne, biliyor musun? Böyle bir şey söyleyince her şey düzelecek sanıyorsun. Ama dünya öyle işlemiyor. Hiç de işlemedi."

"Eh, her şeyin bir ilki vardır. Senin sorunun karamsar olman..."

O noktada otomobilime dönmemin iyi olacağını düşündüm. Merdiveni yerine koyup koymamayı düşündüm bir an. Ama kaldırmak daha doğru olacaktı. Yine çalılar arasından geçip kutuyu bıraktım, sonra ışıkları söndürülmüş olan treyler parkından sokağa çıktım.

Otomobilimi çalıştırıp bir U dönüşü daha yaptım. Billy'nin geldiği yoldan gideceğini tahmin etmişim. Gerçekten de dikiz aynamdan onun bir sol dönüş yaparak arkamdan geldiğini gördüm, iki blok kadar beni izledikten sonra kornaya bastı, bir sol dönüş daha yaptı ve Milagro yoluna girdi. Nereye gittiğini bildiğim için acele etmiyordum. Üç blok ilerde Hub adında bir bar vardı. Bara ondan on dakika sonra girdim. Jack Daniels kadehini almış bilardo oynuyordu.

9

Hub depodan dönüştürülme bir salonun ortamına sahip bir bardır. Bir kere dostluk edilemeyecek kadar büyüktür ve hava gereğinden fazla serindir. Tavan yüksektir, siyaha boyanmıştır, elektrik ve su borularıyla kaplıdır. Büyük salondaki masaların sayısı azdır, duvarlarda barın ve yıllar boyunca gelmiş olan müşterilerinin eski siyah beyaz fotoğrafları asılıdır. Geniş kemerli bir girişten dört bilardo masası olan daha küçük bir odaya geçilir. Otomatik plak makinesi çok büyüktür ve sarı, yeşil ve kiraz kırmızısına boyanmıştır. Bar bir Cumartesi için epey tenhaydı. Biri Willie Nelson plağı çalıyordu ama bildiğim bir melodi değildi.

Bardaki tek kadın olduğumdan erkeklerin dikkatlerinin üzerimde toplandığını hissedebiliyordum. Sanki yabancı bir mahallede bir köpekmişim gibi koklandığımı hissederek durakladım. Havada sigara dumanı asılı duruyor, elleri ıstakalı adamlar bulanık ışığın altında masaların üzerine eğiliyorlardı. Billy Polo'yu başını çevreleyen saçlarından tanıdım. Ayaktayken tahmin ettiğimden, uzun boyluydu. Geniş ve güçlü omuzları, dar kalçaları vardı. Yirmi iki yaşlarında, zayıf yüzlü, dövme kolları Meksikalı bir gençle bilardo oynuyordu. Meksikalı'nın beline kadar açık Hawaii gömleğinden görünen göğsündeki çöküntüde belki beş altı kıl vardı.

Masanın yanına giderek Billy'nin oyununu bitirmesini bekledim. Bana ilgisizce bakıp vuruşunu yaptı ve topu cebe soktu. Hiç duraklamadan masanın öteki yanına geçti ikinci topu da cebe gönderdi. Sonra üçüncüsüne bakarak ıstakasına tebeşir sürdü. Bir aç denedi, beğenmedi, masanın üzerine iyice yatıp üçüncüyü de yan cebe gönderdi. Bu arada Meksikalı oğlan ıstakasına dayanmış dururken bana bakıp sırtıyordu. Ağzını, "Seni seviyorum" der gibi sessizce oynattı. Ön dişlerinden biri altındı. Billy masayı topladı ve ıstakasını yerine yerleştirdi. Yanından geçerken oğlanın gömlek cebindeki yirmi dolarlığı alıp kendi cebine indirdi. Sonra yüzünü öteki yana çevirip, "Bu akşam annemde beni arayan piliç sen misin?" diye sordu.

"Evet. John Daggett'in arkadaşıyım."

Başını yana eğdi, gözlerini kıstı, duymamış gibi elini kulağına götürdü. "Kim?"

Gülümsedim. Oyun oynayacağımız belliydi. Sesimi yükselterek, "John Daggett" dedim.

"Ha, o mu? Bugünlerde keyfi nasıl bakalım?" Willie Nelson'dan bir George Benson melodisine geçmiş olan müziğe uyarak parmaklarını şaklatmaya başladı.

"Öldü."

Hakkını vermem gerek. çok başarılı bir şaşkınlık taklidi yaptı, hem de hiç abartıya kaçmadan. "Dalga geçiyorsun. Daggett öldü mü? çok kötü. Ne oldu ki? Kalp krizi mi?"

"Boğuldu. Dün gece, marinada," Parmağımı kıyından yana salladım hangi marina olduğunu anlaması için.

"Burada mı? Hey, yazık olmuş. Bunu bilmiyordum. Son duyduğumda Los Angeles'teydi."

"Haberlerde görmediğinize şaştım doğrusu."

"Ben o palavraları izlemem. Sıkıntıdan patlarım. Zamanımı geçirecek daha iyi şeylerim vardır."

Gözleri barın içinde dolaşıyordu ve gövdesi yarı yarıya dönüktü. Benim kim olduğumu ve amacımın ne olduğunu anlamaya çalıştığına emindim. Bana baktı. "Özür dilerim, adınızı duymadım" dedi.

"Kinsey Millhone."

Bir an yüzümü inceledi. "Annemin Charlene dediğini sanmıştım."

Başımı salladım. "Bunun nereden aklına geldiğini bilmem doğrusu."

"Sen ne iş yaparsın?"

"Temel araştırma. Serbest. Neden sordun?"

"Daggett'in arkadaşı olacak birine benzemiyorsun. serserinin biriydi. Sen onunla arkadaş olamayacak kadar kibar görünüyorsun."

"Yakın arkadaşız demedim. Onunla kısa bir süre önce bir arkadaşın arkadaşı aracılığıyla tanışmıştım."

"Bunu bana neden söylüyorsun ki? Bana ne bundan. Umurumda bile değil."

"Bunu duyduğuma üzülüm işte. Daggett kendisine şey olursa seninle konuşmamı söylemişti."

"Benimle mi? Hayır efendim." Sözüme inanmamıştı. "Bu çok garip işte. Beni bir başkasıyla karıştırdın sanırım. Daggett'i tanırdım, ama o kadar da iyi değil, bilmem anlatabildim mi?"

"Çok garip. Bana ikinizin çok iyi arkadaş olduğunuzu söylemişti."

Gülümsyerek başını salladı. "Daggett seni işletmiş olmalı, bebeğim. Ben hiçbir şey bilmiyorum. Onu en son ne zaman gördüğümü de hatırlamıyorum. çok uzun zaman geçti aradan."

"En son nerede görüşmüşünüz?"

Billy Polo utanmadan bizi dinleyen Meksikalı oğlana baktı. "Seninle sonra görüşürüz, ahbab" dedi. Sonra horgörüyle "paco" diye mırıldandı. Herhalde bütün İspanyol asıllılar için kullandığı hakaret sözcüğüydü bu.

Beni dirseğimden tutarak öteki odaya yöneltti. "Bu fasulyecilerin hepsi aynıdır. Bilardo oynamayı bildiklerini sanırlar ama bir bok bilmezler. Onların önünde özel işlerimden söz etmekten hiç hoşlanmam. Sana bir bira ismarlayabilir miyim?"

"Elbette."

Billy Polo boş bir masayı işaret edip oturmam için iskemleyi çekti. Yağmurluğumu iskemlenin arkasına asıp oturum. Billy barmenle gözgöze gelip iki parmağını kaldırdı. Barmen iki şişe bira açıp tezgâhın üzerine bıraktı.

"Başka bir şey ister misin?" diye sordu Billy. "Cips, patates? Burada çok iyi patates kızartması yaparlar. Biraz yağlıdır ama çok lezzetlidir."

Adamı ilgiyle izleyerek başımı salladım. Yakından garip bir karizması vardı... herhalde farkında bile olmadığı kaba bir cinsellik. Ona benzer erkeklerle zaman zaman karşılaştım ve bu olgu beni her seferinde şaşkına çevirirdi.

Billy gidip biraları aldı, tezgâha iki buruşuk banknot bıraktı. Barmene bir şey söyledi, sonra adamın şişelerin ikisinin üzerine de tersine birer bardak geçirmesini beklerken bana bakıp sırttı.

Masaya dönüp karşıma oturdu. "Burada da kadeh istediğinde sanki hava yapıyormuşsun gibi davranırlar. Hepsi köylü, ne olacak. Benim buraya gelmemin nedeni haftada üç gece burada çalışan bir kızkardeşim olması."

Ha, treylerdeki kadın, diye düşündüm.

Kadehlerden birini doldurup bana doğru itti, sonra kendisininkini ağır ağır doldurdu. Gözleri çukurdu, ağzının iki yanında gamzeleri vardı. "Bak" dedi. "Senin benim bilmediğim bir şeyi bildiğimi sandığına eminim. Gerçek şu ki, ben Daggett'ten fazla hoşlanmazdım ve onun da benden hoşlandığını sanmıyorum. Arkadaş olduğumuzu nereden çıkardığını bilmiyorum, ama bunu ondan duymuş olamazsın."

"Pazartesi sabahı ona telefon etmiştin, değil mi?"

"Hayır. Neden edeyim ki?"

Sanki yanıt vermemiş gibi sözüme devam ettim. "Ona ne söylediğini bilmiyorum, ama korkmuş olduğu kesin."

"Sana yardım edemeyeceğim için özür dilerim. Bir başkasıydı herhalde. Hem, onun buralarda ne işi vardı?"

"Bilmiyorum. Cesedi bu sabah karaya vurdu. Belki de bana anlatacağın birşeyler vardır diye umuyordum. Onun dün gece nerede olduğu hakkında bir fikrin var mı?"

"Hayır. Hiçbir fikrim yok." Birden birasının köpüğüne bir toz parçasıyla ilgilenmeye başlamıştı.

"Onu en son ne zaman görmüştün?"

Sesi birden alaycı bir tona büründü. "Tüh, ajandam yanımda değil. Yoksa söyledim. Belki de ikimiz kuytu bir yerde başbaşa bir yemek yemiştik."

"San Luis'de mi?"

Hafif bir duraklama oldu ve gülümsemesi karardı. "Onunla San Luis'teydim" dedi. "Ve üç bin yedi yüz başka insanla. Ne çıkar bundan?"

"İlişkinizi kesmemişsinizdir diye düşündüm."

"Senin Daggett'i iyi tanımadığın belli. Onunla birlikte olmak ayakkabının üstünde köpek boku olduğu halde yürümeye benzer. Pek istenecek bir şey değildir bu."

"Kentte başka kimi tanıyordu?"

"Bak, orada sana yardımcı olamam."

"Ya kızkardeşin? Daggett onu tanır mıydı?"

"Coral'ı mı? Coral öyle serserilerle çıkamaz. Kafasını kopartırım. Neden hep aynı şeyin üzerinde durduğunu anlamıyorum. Sana bir şey bilmediğimi söyledim. Onu ne gördüm ne de hakkında bir şey işittim. Neden bana inanmıyorsun ki?"

"Doğru konuştuğunu sanmıyorum da ondan."

"Kim demiş? Beni sen gelip buldun, hatırladın mı? Seninle konuşmak zorunda değilim. Bu kadar konuşmakla bile sana de iyilik yapıyorum. Senin kim olduğunu bilmiyorum. Hatta ne bokun peşinde olduğunu da."

Hafifçe gülümseyerek başımı salladım. "Billy, bu nasıl konuşma böyle? Kadınlara karşı böyle davranacağını sanmazdım. çok şaşırdım doğrusu."

"Şimdi de benimle alay ediyorsun, öyle mi?" Yüzüme dikkatle baktı. "Sen polis falan mısın yoksa?"

Şişenin üzerinde tırnağımı sürterek etiketten bir parça koparttım. "Aslında öyle sayılırım."

"Haydi canım sen de. Nasıl yani?"

"Özel detektifim."

"Palavra."

"Doğru söylüyorum."

Böyle bir yalana başvurmama pek keyiflenerek arkasına yaslandı. "Bu kadarı da çok fazla doğrusu. Sen kiminle konuştuğunu sanıyorsun? Gece doğmuş olabilirim ama dün gece değil. Bu kentteki özel detektifleri tanırım ve sen onlardan biri değilsin. Başka bir şey dene."

Güldüm. "Pekâla, değilim. Belki de bir zamanlar tanıştığım bir erkeğin ölümünü araştıran, meraklı bir pilicim."

"Bak, bunu kabul edebilirim, ama bu yine de neden beni sorguya çekmeye çalıştığını açıklamaz."

"Onu Lovella ile sen tanıştırmıştın, değil mi?"

Bunu duyunca bir an sersemledi. "Lovella'yı tanıyor musun?"

"Elbette. Los Angeles'te gördüm onu. Sawtelle'de bir dairede oturuyor."

"Ne zaman gördün?"

"Evelki gün."

"Doğru söyle. Ve beni aramanı o mu söyledi?"

"Nerede olduğunu başka nasıl bilebilirdim?"

Kafasında birşeyler tartışmış gibi bana baktı. Biraz alttan almanın dilini çözebileceğini düşündüm. "Daggett'in onu öldüresiye dövdüğünü biliyor muydun?"

Bunu duyunca huzursuzlandı ve bakışlarını kaçırıldı. "Lovella büyük bir kızdır artık. Başının çaresine bakmasını öğrenmeli."

"Sen neden ona yardım etmiyordun?"

Acı acı gülümsedi. "Benim başkasına yardım etmemi gülererek karşılayacak insanlar vardır. Ayrıca o dayanıklıdır. Sakın hafife alma onu."

"Onu çok uzun zamandır tanıyorsun, değil mi?"

Bacağı kasılmaya başlamıştı. "Yedi sekiz yıl oldu. O onyediy yaşındayken tanıştık. Bir süre birlikte yaşadık ama sonu gelmedi. çok fazla tartışıyorduk. çok inatçıdır ama onu çok severdim. Sonra bir soygun yaparken yakalandım. Bir süre yazıştık ama bir şey öldü mü artık diriltemezsin, değil mi? Her neyse, şimdi sadece arkadaşız artık. En azından onu anlıyorum. Ama onun benim için ne düşündüğünü bilmiyorum."

"Onu yakınlarda gördün mü?"

Dizi durdu. "Hayır, yakınlarda görmedim. Peki, sen neden gittin oraya?"

"Daggett'i arıyordum. Telefon kesikti."

"Lovella tam olarak ne dedi?"

Omuzlarımı silktim. "Fazla bir şey söylemedi. Orada kalmadım ve o da kendini pek iyi hissetmiyordu. Gözü morarmıştı."

Arkasına yaslandı. "Söylesene, kadınlar buna nasıl olurlar? Neden erkeklerin kendilerini dövmesine göz yumar?"

"Hiçbir fikrim yok."

Birasını bitirip kadehi bıraktı. Ayağa kalktı. "Kusura bakma ama benim artık gitmem gerek." Dönüp gömleğinin eteğini pantolonunun içine soktu.

Ben de kalkıp yağmurluğuma uzandım. "Kentten ayrılmıyorsun, değil mi?"

"Bundan sana ne?"

"Daggett'in ölümü çözümlenmemişken iyi bir fikir olmaz. polisler seninle konuşmak isteyebilirler."

"Ne hakkında?"

"Örneğin dün gece nerede olduğun hakkında."

"Nerde miydin?" Sesi yükselmişti. "Ne diyorsun sen?"

"Daggett ile senin arandaki ilişkiyi öğrenmek isteyebilirler."

"Ne ilişkisi? Saçma bu. Bunları nereden uydurduğunu anlayamıyorum."

"Kaygılanman gereken ben değilim. Önemli olan polislerdir."

"Ne polisi?"

Başımı salladım. "Dost yerel polisin kim olduğunu bilirsin. Biri yanlış bir kulağa bir şey fısıldayacak olursa başın derde girer."

Artık iyice öfkelenmişti. "Bunu bana neden yapacaksın ki?"

"Sen bana karşı dürüst davranmıyorsun, William."

"Ben bildiğim her şeyi söyledim."

"Sanmıyorum. Bence sen Daggett'in ölümünü biliyordun. Ve bu hafta onu gördüğünden eminim."

Ellerini beline koyup odanın öteki ucuna bakarken başını salladı. "Bir bu eksikti. Ben doğru konuşuyorum. Hiçbir şey yapmadım ben. Dedikleri gibi kendi işime bakıyorum. Onun burada olduğundan haberim bile yoktu."

"Bu hikâyene devam edebilirsin istersen, ama sana bir öğüt vereceğim. Satın aldığın o otomobilin plaka numarasını aldım. Kentten kaçarsan Cinayet Masası'ndan Teğmen Dolan'a haber veririm."

Sıkılmış olduğu kadar şaşkın görünüyordu. "Nedir Şantaj mı?"

"Şantaj yapacak ne var ortada? Tek kuruşun yok ki, sadece bilgi istiyorum."

"Bende bilgi falan yok. Kaç kere söyleyeceğim?"

"Bak" dedim sabırla. "Neden durumu oturup düşünmüyorsun? Seninle daha sonra da konuşabiliriz."

"Sen siktir olup gitsene!"

Yağmurluğumu giydim, çantamı omzuma astım. "Biraya teşekkür ederim. Bir dahaki sefere ben ısmarlarım."

Billy Polo elini sallayarak kapıya doğru yürüdü. Saatime baktım. Geceyarısını geçmişti ve iyice tükenmişim artık. Başım ağrımaya başlamıştı ve bayat sigara kokusunun üzerime sindiğini biliyordum. Eve gidip duş yapmak, sonra da yatmak istiyordum. Ama ancak derin bir soluk alıp arkasından yürüdüm.

10

Billy'nin epey ardından treylere kadar gittim. Hava iyice serinlemişti. Rüzgâr estiğinde okalptüs ağaçları hâlâ altından geçerken insanı ıslatıyordu ama gece genelde açıktı. Başım üzerinde solgun yağmur bulutlarının uzaklaştığını, yer yer yıldızların belirmediğini görebiliyordum. Daha önce yaptığım gibi otomobili yarım blok ötede park edip içeri yayan girdim. Billy'nin otomobili treylerin yanındaydı. Artık bu işten sıkılmaya başlamıştım ama bilmediğim bir arkadaşıyla konuşmak üzere bir yere gitmeyeceğinden de emin olmak zorundaydım.

Mutfakta yine aynı lambalar yanıyordu ama şimdi treylerin yatak odasının olduğunu tahmin ettiğim arka tarafında da solgun bir ışık vardı. O yana doğru yürüdüm. Perdeler kapalıydı ama havalandırma sisteminin telörgü kaplı borusunun ağzından konuşma sesleri geliyordu. çömelip başımı alüminyum gövdeye dayadım. Coral'ın olduğunu tahmin ettiğim sigara dumanı kokusu geliyordu.

"... şimdi bu kadın neden ortaya çıktı..." diyordu. "Kaygılanmamız gereken bu. Belki de bu işte birliktedirler."

"Evet ama ne için? Onu anlamıyorum işte."

"Kadın seni ne zaman arayacağını söyledi?"

"Zamanını söylemedi. 'Durumu düşün' dedi. Chevrolet'yi o kadar çabuk nasıl buldu? Onu anlayamadım işte. Alalı daha iki saat olmuştu."

"Belki de seni izlemiştir, geri zekâlı."

Derin bir sessizlik oldu. "Lanet olsun!" dedi Billy.

Treylerin ön tarafına giden ayaksesleri duydum. Kapı çarpıldığında ben yerimden kaymışım bile. Başımı uzatıp baktım. Chevrolet'nin burnu iki metre ilerdeydi, iki yanı hurdalıktı.

Treylerin kapısından dökülen ışık asfaltın başladığı yer kadar olan alanı aydınlatıyordu. Omzum üzerinden arkama baktıktan sonra çöplerin arasına girip otomobilin öteki yanına geçtim, orada çömelip dinlemeye koyuldum. Kimi zaman ömrümün yarısını böyle geçirmişim gibi gelir. Billy'nin treylerin yatak odası ucunda benim gibi yolunu bulmaya çalıştığını duydum. "Lanet olsun!" diye söylendi. Coral yan camdan eğilerek, "Ne oldu?" diye fısıldadı. "Kes sesini! Bir şey olmadı. Dizimi treylerin kenarına çarptım. Burasını neden temizlemiyorsun?"

Coral gülerek perdeyi kapattı. Billy sol dizini ovuşturarak parkın öte yanında belirdi. çevrede kimsenin olmadığından emin olmak için şöyle bir baktı. Sonra başını salladı, yeniden treylere girip kapıyı kapattı. Ortalık karardı. Ben tuttuğum soluğumu bıraktım.

Onların mırıltılarını duyuyordum ama konuştukları beni ilgilendirmiyordu. Emniyette olduğuma kanaat getirdikten sonra oradan süzülüp otomobilime döndüm.

Pazar sabahı hava kapalıydı. Gökyüzü açılmadan önce üç millik koşumu tamamladım. Saat dokuzda Barbara Daggett'e telefon ettim. Olayları ve gece yaptıklarımı anlattım. "Şimdi ne olacak?" diye sordu.

"Billy Polo'yu birkaç gün meraklandırdıktan sonra yine konuşacağım."

"Kaçmayacağından nasıl emin olabilirsiniz?"

"Şartlı tahliyeyle salıverilmiş, o yüzden onu çiğneyecek bir şey yapmayacağını umuyorum. Ayrıca bütün gün orada oturmak için para almıyorum."

"Onun tek ipucun olduğunu söylediğini sanıyordum."

"Belki de değildir. Tony Gahan ile kazada ölen diğerlerini düşünüyorum."

"Tony Gahan mı?" diye şaşırdı. "O bu işe nasıl karışmış olabilir ki?"

"Bilmiyorum. Baban beni onu bulmam için tutmuştu, belki çocuğu kendisi buldu. Belki hafta başında oradaydı."

"Ama Kinsey, babam onu neden bulmak istesin ki? çocuk ondan nefret ediyor olmalı. Kazada tüm ailesi ölmüştü."

"Onu nasıl bulacağımı biliyor musun? Babanda bir Stanley Place adresi vardı ama ev boş sanırım. Rehberde de Gahan adına rastlamadım."

"Şimdi Colgate'te teyzesiyle oturuyor sanırım. Dur bakayım adresi var mı."

Colgate Santa Teresa'ya bağlıdır. İki de hemen hemen aynı büyüklükte dirler ama Santa Teresa'da karakter, Colgate'de ise bölgeye uygun evler, hırdavat mağazaları, boya şirketleri, bowling salonları ve bahçe sinemaları vardır.

Bir defterin sayfalarının çevrildiğini duydum, "Yanılmışım. Müze yakınlarında oturuyorlar. Kadının soyadı Westfall. Ramona Westfall."

"Babanın onu neden bilmediğini merak ettim doğrusu."

"Hiçbir fikrim yok. Kadın mahkeme için buraya gelmişti. Biri onu bana gösterdiği için hatırlıyorum. Daha sonra kendisine bir mektup yazıp yardıma hazır olduğumuzu bildirmiştim ama karşılık vermedi."

"Hakkında başka bir şey biliyor musun? Örneğin, evli mi?"

"Sanırım. Kocasını inşaat malzemesi falan üretiyor. Şimdi düşününce hatırladım, Capilla'daki o mutfak eşyaları satan mağazada çalışıyordu. Bir iki ay önce alışveriş ederken orada görmüştüm. Hâlâ çalışıyorsa belki bu öğleden sonra bulabilirsiniz."

"Pazar günü mü?"

"Elbette, saat on ikiden beşe kadar açıktırlar."

"Öyleyse önce onu denerim. Annen nasıl?"

"Şaşırtıcı derecede dayanıklı. Bir şey İncil'de yazılıysa uygun davranışları bulur ve robot gibi hareket eder. Ben bunu onu yıkacağını sanmışım ama aksine canlandı şimdi. Kilisenin kadınları ve rahip de yanında. Mutfak masası yemekler ve kekler dolu. Ne kadar süreceğini bilemem ama annemin keyfi yerinde şu anda."

"Cenaze ne zaman kaldırılıyor?"

"Salı öğleden sonra. Ceset cenaze evine kaldırıldı. Bu öğleden sonra ziyaret edilebilecekmiş. Gelecek misin?"

"Geleceğim sanırım. O zaman kadınla ya da çocukla konuşmuşsam sana anlatırım."

Jorden mağazası bir aşçının rüyası gibidir, akla gelebilecek her mutfak aleti oradadır. Kapkacaklar, tencereler, tavaf yemek kitapları, sofa örtüleri, baharatlar, kahve ve salçalar alabildiğine uzanır.

Ramona Westfall'ı sorduğumda arka tarafı gösterdi, Kadın raflardaki malları sayıyordu. Alçak bir taburenin üzerinde elindeki tabelaya elektrikli olmayan aletleri işaretlemekteydi. Önündeki bir kutunun içinde ortalarında gayet keskin bir bıçak olan paslanmaz çelikten tablalar vardı.

"Bunlar nedir?" diye sordum.

Kadın sevimli bir gülümsemeyle başını kaldırdı. Kırk elli yaşlarında, griyle karışık sarı saçlıydı. Bana burnunun üstüne indirmiş olduğu yarım gözlüğünün üzerinden bakıyordu. Fazla bir makyaj yapmamıştı ve oturuyor olmasına karşın ufaktefek ve ince bedenli olduğu anlaşılıyordu. Önlüğünün altına beyaz uzun kollu bir bluz, gri tüvit etek giymişti.

"Buna mandoline derler. Batı Almanya malı."

"Mandolinin bir müzik aleti olduğunu sanıyordum."

"Yazılışı farklıdır. Bu çiğ sebze kesmek içindir."

"Öyle mi? Kaç para bu?"

"Yüz on dolar. Koruma parçasıyla yüz otuz sekiz. Göstermemi ister miydiniz?"

Bir patates için o kadar para harcamaya istekli olmadığımın başımı salladım. Kadın ayağa kalkıp eteğinin önünü düzeltti. Benden yarım baş kısaydı ve bir hafta önce postayla getirttiğim parfüm örneğinden kokuyordu. Lavanta ve yasemin, geni kokusu kadar fiyatı da etkilemişti. Paketi bir çekmeceye sokmuştum ve şimdi yeni iç çamaşırı almak için her açtığımda koku ortalığa yayılıyordu.

"Siz Ramona Westfall'sınız, değil mi?"

Kadının gülümsemesi beklentili bir bakışa bıraktı. "Evet. Tanışmış mıydık?"

Başımı salladım. "Adım Kinsey Millhone. Burada özel detektiflik yapıyorum."

"Size yardımcı olabileceğim bir konu mu var?"

"Tony Gahan'ı arıyorum. Siz teyzesiymişsiniz galiba."

"Tony'yi mi? Neden?"

"Ona bir şey teslim etmem istendi. Yakınlarda ölmüş olan bir adamdan bir çek."

Bir an boş bakışlarla baktı yüzüme, sonra gözlerinde bir anlayış belirdi. "John Daggett'ten söz ediyorsunuz, değil mi? Biri dün akşam haberlerde gördüğünü söyledi. Ben onu hâlâ cezaevinde sanıyordum."

"Altı hafta önce çıktı."

Kadının yüzü kızardı. "Çok tipik doğrusu. Beş ölü ve yeniden sokaklara döndü."

"Pek döndü denemez" dedim. "Bir yere gidip konuşabilir miyiz?"

"Ne hakkında? Kızkardeşim mi? Otuz sekiz yaşında, güzel bir insandı. Adam kırmızı ışıkta durmayıp üzerlerine bindirince kafası koptu. Kocasını öldü. Tony'nin kızkardeşi parçalandı. Daha altı yaşında bir bebektir..." Sesini yükseltmiş olduğunu farkedince sözünü yarıda kesti. Yakınlardaki birkaç kişi dönüp bize baktılar

"Diğerleri kimdi? Onları tanıyor muydunuz?" diye sordum.

Yan taraftaki çizgili önlüklü kara saçlı bir kadın ile göz göze geldi. Her ne kadar ağzını açmadıysa da, yüzündeki ifade, "Her şey yolunda mı?" diyordu.

Ramona kadına, "Ben paydos yapıyorum" dedi. "Tricia beni ararsa arka odadayım."

Kara saçlı kadın bir an bana baktı. Ben öteki uçtaki bir kapıya doğru giden Ramona'nın ardına düştüm. Diğer müşterilerin ilgisi kaybolmuştu ama ben hoş olmayan bir sahne yaşayacağımı hissediyordum.

Arka odaya girdiğimde Ramona titrek ellerle çantasını karıştırıyordu. Çantanın fermuarlı cebinden bir ilaç kutusu a kardı. Aldığı hapi ikiye bölüp üzerinde adı yazılı bir bardaktaki soğuk kahveyle içti. Bir an düşündü, öteki yarısını da yuttu.

"Bu konuyu açtığım için özür dilerim..." dedim.

"Özür dilemeyin" dedi. "Hiçbir yararı yok." çantasından bir paket Winston çıkardı, bir sigara alıp uzun uzun başparmağının tırnağına vurduktan sonra önlük cebindeki Bic çakmağıyla yaktı. Sol elini beline dolayıp sağ dirseğini ona dayayarak sigarayı ağzına yakın tuttu. Bana kaba bir bakışla bakarak "Ne istiyorsunuz?" diye sordu. Yüzümün sıcaklığını hissediyordum. Para birden anlamsızlaşmıştı ve zaten ne olursa olsun, çok az görünüyordu.

"Tony'nin adına yazılmış bir banka çeki var. John Daggett bunu kendisine vermemi istedi."

"Bir çek, ha! Ne kadarlık bir çek? Adam başına mı, yoksa araba başına toptan bir rakam mı?"

"Bayan Westfall" dedim sabırla.

"Konu bu kadar özel olduğuna göre bana Ramona diyebilirsin. Benim bu dünyada en çok sevdiğim insanlardan söz ediyoruz." Sigarasından derin bir nefes çekip dumanı tavana üfledi-

Kendime hâkim olmaya çalışarak, "Bunun sizin için çok acı olduğunu biliyorum" dedim. "Olanları değiştirmenin imkânı yok, ama John Daggett bir jest yapıyordu ve kendisi hakkında ne düşünürseniz düşünün Tony'nin parayı kullanma imkânı olabilir."

"Biz ona gerektiği gibi bakıyoruz. John Daggett'ten de, kızından da sizden de bir şey istemiyoruz."

"Size önce bir şey söyleyeyim" dedim. "Daggett bana geçen hafta Tony'nin adına kesilmiş çekle geldi."

Konuşmak için davrandı ama beni elimi kaldırdım. "Bir dakika."

Susarak sözüme devam etmeme izin verdi.

"Çeki teslim etmenin bir yolunu bulana kadar bankadaki kasama koydum. İsterseniz çöpe atabilirsiniz, ama ben yapacağımı söylediğim şeyi yapmak zorundayım. O da çeki Tony Gahan'a teslim etmektir. Kuramsal olarak Tony istediğini yapabilir, o nedenle herhangi bir şey yapmadan önce onunla konuşmanızı isteyeceğim."

Gözlerini gözlerimden ayırmadan düşündü bunu. "Kaç para?"

"Yirmi beş bin dolar. Tony için bir öğrenim parası olabilir, ya da yurt dışına bir gezi..."

"Anlıyorum" diye sözümü kesti. "Şimdi izin verirseniz ben konuşayım. O çocuk üç yıldır bizim yanımızda. On beş yaşında ve kazadan bu yana deliksiz sekiz saatlik bir uyku uyuduğunu sanmıyorum. Migren başağrıları var, tırnaklarını yiyor. Okulda notları berbat. Ve zekâ derecesi normalin üstünde birinden söz ediyoruz. Oğlan şimdi yıkılmış durumda ve bunu da John Daggett yaptı. O adamın yaptığını Tony'ye bağışlatmanın hiçbir yolu olamaz."

"Bunu anlıyorum."

"Hayır, anlamıyorsun." Kadının birden gözleri doldu. Elleri o kadar titriyordu ki, sigarayı dudaklarına güçlükle götürüyordu. Sessizlik uzadı. Aldığı sakinleştiricinin etkisini göstermeye başladığını görebiliyordum. Birden döndü, sigarasını attı, üzerine bastı. "Bana sizi bulabileceğim bir numara verin. Kocamla konuşayım bakalım ne diyecek." Arkasına ev adres ve telefonumu yazdığım kartımı uzattım.

11

Ramona Westfall'ın yanından ayrıldıktan sonra eve uğradım, külotlu çorabımı, alçak topuklu ayakkabılarımı, her yere giydiğim elbisemi giydim. Beş yıl önce aldığım bu elbise buruşmayan ve kir göstermeyen tılsımlı bir kumaştan yapılmıştır. Bir yağmurluk şapkası boyuna ezilip el çantamın dibine tıktırılır ve bir şey olmaz. Aynı zamanda herhangi bir banyo evyesi içinde yıkanır ve sabaha kadar kurur. Hafiftir, uzun kolludur, arkada fermuarı vardır ve herhalde bazı 'aksesuarlarla giyilmelidir. Ama ben onu 'olduğu gibi' giyerim ve bana her zaman iyi görünür. Arada sırada birinin gözünde tanıdığını gösteren bir bakışa rastlarsam da, bu belki de beni blucin ve bot dışında başka bir şey içinde görmenin şaşkınlığıdır.

Wynington-Blake Cenaze Evi kentin doğu kesiminde, park edecek yeri bol olan bir yan sokaktaydı. Bina aslında bir ev olarak yapılmıştı ve hâlâ varlıklı bir aile konutu havasını korumaktaydı. Şimdi zemin katı her biri madeni portatif iskemlelerle döşenmiş altı geniş odaya bölünmüştü.

Beni karşılayan Bat Sharonson'un üzerinde lacivert takım elbise, yüzünde tarafsız bir ifade vardı. John Daggett koridorun sonunda soldaki "Meditasyon" odasında yatıyordu. Ailenin Şafak Şapeli'nde olduğunu mırıldandı. Adımı deftere yazıp imzaladım. Bay Sharonson sessizce odadan çıktı ve beni tek başıma bıraktı. Oda iskemlelerle çevriliydi ve uç tarafta da tabut duruyordu. Daggett'in ölümüne yas tutanların gönderdikleri çelenklerden çok cenaze evinin sağladığını sandığım ve yapmaya benzeyen glayör demetleri göze çarpıyordu. Hoparlörden insana yaşamın kısalığını düşündürmeyi amaçlayan çok hafif bir org sesi gelmekteydi.

Ayaklarımın ucuna basarak tabuta yaklaştım. Daggett'in derisinin dokusu ve rengi çocukken sahip olduğum bir Betsy Wetsy bebeğinkinden farksızdı. Yüz hatları düzleşmiş gibiydi bunun otopsinin yan etkisi olduğunu tahmin ettim. Bir insanın yüzünü kaldıracak olursanız yerine yerleştirmek çok güç olurdu. Daggett'in burnu da, dikişi hafifçe yana çekilmiş bir yastık kılıfı gibi çarpılmıştı.

Arkamda bir hisirtti duydum, Barbara Daggett sağımda belirdi. Bir süre hiç konuşmadan durduk, insanların neden öyle durup da ölüye baktıklarını bilemem. Bu, bir zamanlar ayakkabılarımızın içinde bulunduğu karton kutuya saygılarınızı sunmak kadar anlamlıdır. Barbara sonunda birşeyler mırıldandı ve dönerek Eugene Nickerson ile Essie Daggett'in kemeri altında göründükleri kapiya doğru yürüdü.

Essie'nin üzerinde jarse kumaştan lacivert bir elbise vardı, kocaman kolları soluk renkli etlerle bingil bingildi. Saçı yeni 'yapılmış' gibiydi. Koyu renk elbise içindeki Eugene kızkardeşini sanki bir teknenin dümenini idare edermiş gibi dirseğinden tutmuştu. Kadın tabuta baktı ve dizleri gevşedi. Barbara ile Eugene yere düşmeden kendisini yakalamayı başardılar ve iskemlelerden birine oturtular. Essie bulduğu bir mendili sanki kendisini kloroformlayacakmış gibi ağzına bastırdı.

"Tanrı'nın Kuzusu İsa..." diye mırıldandı. Eugene kadının elini okşadı, Barbara da yanına oturup korurcasına bir kolunu omzuna attı.

"Biraz su getireyim mi?" diye sordum.

Barbara başını eğince kapiya gittim. Bay Sharonson sorunu hissedip yüzünde bir soru işaretiyle birden belirivermişti. Su istediğimizi söyleyince başını salladı. O çıkınca ben Bay Daggett'in yanına döndüm. Kadın şimdi epey keyifliydi, başını ileri geri sallıyor ve yüksek bir sesle İncil'den parçalar okuyordu. Barbara ile Eugene onu tutmaya çalışıyorlardı. Essie'nin sevgilisinin yanına tabuta uzanmak isteğini belirttiğini anladım. Doğrusu onu arkasından itebilirdim.

Bay Sharonson su dolu bir karton bardakla döndü. Barbara suyu Essie'nin dudaklarına dayadı. Essie başını geri atarak, bu küçük avuntuyu bile kabul etmek istemedi. "Geceleri yangımda ruhumun sevdiği onu aradım" diye söyleniyordu. "Aradım ama bulamadım. Şimdi kalkacağım, kentin sokaklarında dolaşıp ruhumun sevdiğini arayacağım. Kentte dolaşan gece bekçileri beni buldular ve... Ey tanrım..."

Onun Süleyman'ın Meselleri'nden parçalar söylediğini fark ederek şaşırdım. çocukluğumun Metodist Din Okulu günlerinden hatırlıyordum. Müstehcen olarak kabul edildiğinden küçük çocukların o bölümleri okumalarına izin yoktu, ama ben altın yuvalara yerleştirilmiş mermerleri andıran bacakları olan adamla gerçekten ilgilenirdim. Dikkatimi çeken kılıçlı bir bölüm daha vardı. Üç pazar günü okula devam ettikten sonra teyzemden beni sokağın öteki başındaki presbiteriyen kilisesine götürmesi istenmişti.

Essie hızla denetimini yitirerek öyle heyecanlı bir hale gelmişti ki, Eugene ile Bay Sharonson kadını ayağa kaldırıp odadan çıkardılar. Koridorda ilerledikçe ağlama sesi de giderek azalıyordu. Barbara yorgun bir tavırla yüzünü buruşturdu. "Ah bu annem" dedi. "Senin günün nasıl geçti?"

Yanına oturdum. "Konuşmak için iyi bir zaman değil galiba."

"Sen hiç kaygılanma, az sonra sakinleşir. Yukarda biraz dinlenince bir şeyi kalmaz. Ramona Westfall ile konuştun mu?"

Olanları kısaca anlattıktan sonra konuyu o anda merak ettiğim noktaya getirdim: Diğer iki kaza kurbanına. Barbara gerçekten ıstırap duyduğunu belli ederek gözlerini kapattı.

"Biri Hilary Gahan'ın küçük bir arkadaşıydı. Adı Megan Smith'ti. Eve gidince adres ve telefon numarasını ararım. Babasının adı Wayne'di."

Not defterimi çıkartıp yazdım. "Ya beşincisi?"

"Onlarla arabaya binmiş bir genç. Onu otoyol girişinde bulup kente kadar arabalarına almışlardı."

"Adı neydi?"

"Doug Polokowski."

Barbara'nın yüzüne baktım. "Şaka ediyorsun."

"Neden? Onu tanıyor musun?"

"Polokowski Billy Polo'nun gerçek soyadı. Sabıka listesinde yazılı."

"Akrabası falan mı dersin?"

"Olması gerek. Kentte bir tek Polokowski ailesi var. Kuzeni veya kardeşi falan olmalı."

"Ama ben Billy Polo'nun babamın en iyi arkadaşı olduğunu sanırdım. Bu çok anlamsız."

Bay Sharonson gelip Barbara'ya baktı. "Anneniz sizi istiyor, Bayan Daggett."

"Sen git" dedim. "Benim şu anda çok işim var. Seni evinden ararım."

Ben hole çıkıp bir telefon rehberi ararken Barbara da adamın ardından yukarı çıktı. Wayne ve Marilyn Smith'in adresleri Colgate'te Tupelo Caddesi'ydi ve orası da eğer yanlış hatırlamıyorsam Stanley Place'den bir köşe sonraydı. Önce telefon etmeyi düşündüm, ama sonra eğer henüz haber almamışlara Daggett'in ölümünün üzerlerinde ne gibi bir etki yaratacağını merak ettim: Benzin aldıktan sonra otoyola çıktım.

Smithler'in evi birbirinin tıpatıp eşi evlerden oluşan iki blokluk bir mahalledeydi. Evin bir zamanlar limon bahçeli olan bu yerin tam ortasındaki özgün çiftlik evi olduğunu tahmin ettim. Hâlâ yer yer yollarla, çitle çevrili arsalarla ve bir ilkokulu, kesilmiş olan dağınık portakal ağaçlarını görebiliyordum. Smithler'in posta kutusu evin küçük bir modeliydi. Ev iki katlı, dar, yüksek pencereyi beyaza boyalı ahşaptandı. Ardında geniş bir sebze bahçesi uzanıyordu ve onun da ardında garajı vardı. Bahçedeki çınar ağacının dalındaki bir ipten bir otomobil lastiği sallanıyordu. çevredeki çarpık ve kısır görünüşlü portakal ağacı verimli yılları çoktan geride kalmıştı. Onları orada bırakmak herhalde söktürmekten daha ucuzdu. Verandadaki erkek bisikletleri ya erkek çocukların çokluğunu ya da içerde bir bisiklet kulübü toplantısı olduğunu gösteriyordu.

Zil kapının ortasında madeni anahtardı. Anahtarı bir kere sertçe çevirince içerden bir zırlı sesi duyuldu. Christopherlerin evinde olduğu gibi kapının üst kısmı cam olduğundan içeri görebiliyordum: Yüksek tavanlar, cilalı çam ağacından döşeme, yere serili kilimler ve benim acemi gözüme özgünmüş gibi görünen Eski Amerikan stili antika eşya vardı. Duvarlar yıkanmaktan çok açık mor ve maviye dönüşmüş örgü örtülerle kaplıydı. Sol taraftaki bir dizi askıda pek çok çocuk ceketi asılıydı ve altlarında lastik botlar sıralanmıştı.

Blucinli ve bol beyaz gömlekli bir kadın bir eliyle trabzana tutunarak aşağı indi. Beni gülümseyerek karşılayıp kapıyı açtı.

"Merhaba. Siz Larry'nin annesi misiniz?" Ama yüz ifademden neden söz ettiği hakkında hiçbir fikrim olmadığını anlamış gibi güldü sonra. "Hiç sanmam. çocuklar sinemadan yarım saat önce döndüler, Larry'nin annesini bekliyorduk, özür dilerim" dedi,

"Önemi yok. Adım Kinsey Millhone. Özel detektifim." Kartımı uzattım.

"Size nasıl yardımcı olabilirim?" Kadın otuz beş yaşlarındaydı, sarı saçları acemi bir düğümle arkasında toplanmıştı. Karda gözlüydü ve açık havada çalışan birinin güneş yanığı tenine sahipti. Onu çocuklarının çok şeker yemelerini önleyen ve seyrettikleri televizyon programlarını seçen bir kadın olarak hayal ettim. Böyle bir dikkatliliğin bir sonuç verip vermediğini bilemiyordum doğrusu. Ben çocukları köpeklerle bir sınıfa sokar, sessizini, akıllısını ve terbiyeliğini tercih ederdim.

"John Daggett Cuma gecesi bu kentte öldü" dedim.

Yüzünde bir gölge dolandı ama bu ıstırap verici bir konunun yeniden açılmış olmasından da olabilirdi.

"Duymamıştım" dedi. "Ne oldu?"

"Bir tekmeden düştü ve boğuldu."

Kısa bir an düşündü. "Eh, bu çok kötü değil. Boğulmanın kolay olduğunu söylerler, değil mi?" Sesi hafif, yüz ifadesi hoşdu. Bu duyusunun vahşiliğini anında anlayamamıştım. Onun ne acılar içinde kıvrılarak ölmesini istemiş olduğunu merak ettim.

"Çoğumuz ölümümüzü seçemeyiz" dedim.

"Kızım da onlardan biriydi" dedi. "Bir kaza mıydı, yoksa biri mi itmiş?"

"Ben de bunu öğrenmeye çalışıyorum. Pazartesi Los Angeles'ten geldiğini duydum, ama haftayı nerede geçirdiğini bilen yok gibi."

"Burada geçirmediyi söyleyebilirim. Wayne onu görmüş olsaydı...." Gülümseyerek sustu. "Onu öldürürdü diyecektim ama sözün gelişi kuşkusuz. Wayne adına konuşmamam gerek."

"Ya siz? Siz onu en son ne zaman gördünüz?"

"Hiç bilemiyorum. En azından iki yıl önce."

"Mahkemede mi?"

Başını salladı. "Ben orada değildim. Wayne bir gün gitti ama daha fazlasına dayanamadı. Bir kere de Barbara Daggett'le konuştu sanırım, ondan sonra herhangi bir ilişkisinin olmadığından eminim. Yani adamın öldürüldüğünü varsayarak konuşuyorum. Onu kast ediyorsunuz değil mi?"

"Olabilir. Polis sanmıyor ama ben bir kanıt buldu takdirde fikirlerini değiştireceklerini umuyorum. Daggett'in ölümünü isteyen pek çok kişinin olduğu izlenimini edindim."

"Eh, onlardan biri de bendim. Bu haberi aldığıma sevindim. Biri onu doğarken öldürmeliydi. İçeri gelmek ister misiniz? Size ne söyleyebileceğimi bilemiyorum ama hiç olmazsa rahat otururuz." Kartına bir kere daha bakıp adımı öğrendiği emin olduktan sonra gömleğinin cebine soktu.

Oturma odasına girdik.

"Cuma gecesi siz ve kocanız evde miydiniz?"

"Neden? Bizden mi kuşkulaniyor?"

"Resmi bir soruşturma yok bile."

"Ben buradaydım. Wayne geç saatlere kadar çalıştı."

Gösterdiği iskemleye oturdum. O da kanapeye oturdu. Tavırları çok rahattı. Sağ bileğindeki ince altın bileziği çevirmeye başladı. "Siz John Daggett'le hiç karşılaştınız mı?" diye sordu.

"Bir kere. Geçen Cumartesi büroma geldi."

"Santa Teresa'da işi neymiş? Cinayet mahalline mi dönmüş?"

"Tony Gahan'ı bulmaya çalışıyordu."

Bu sözüm hoşuna gitmiş gibiydi. "Neden? Herhalde beni ilgilendirmez ama merak ettim doğrusu."

Onun öfke ve alay karışımı bu tavrı beni rahatsız ediyordu, "Niyetinin ne olduğunu doğrusu bilmiyorum" dedim. "Bana söyledikleri doğru olmadığından burada tekrarlamak yararsız. Bir tazminat ödemek istediği izlenimine kapılmışım."

Kadının gülümsemesi soldu, kara gözleri içimi ürperten bir bakışla bana çevrildi. "O adamın yaptığı şey için 'tazminat' olamaz. Megan korkunç bir şekilde öldü. Beş buçuk yaşındaydı. Kimse size ayrıntıları anlatmadı mı?"

"Gazete kesikleri arabamda. Ramona Westfall'la da konuştum" diyerek bir yalan kıvırdım. Megan'ın nasıl öldüğünü duymak istemiyordum. Buna dayanabileceğimi sanmıyordum. "Diğer ailelerle ilişkinizi sürdürdünüz mü? Bayan Westfall ya da Polokowski'lerle."

"Wayne ile bile doğru dürüst konuşmuş değilim. Megan'ın ölümü bizi yıktı."

"Ya diğer çocuklarınız. Onlar bu olay karşısında nasıl bir tepki gösteriyorlar?"

"Kesinlikle bizden daha iyi. İnsanlar, 'Eh, hiç olmazsa oğulların var,' diyorlar. Ama aslında durum hiç de öyle değildir. Kimseyi çocuğun yerine diğerini geçiremezsiniz." Kadın biraz gecikmeli olarak bir kâğıt mendil çıkartıp burnunu sildi.

"Bütün bunları yeniden hatırlattığım için özür dilerim" dedim. "Benim hiç çocuğum olmadı, ama çocuğunu kaybetmekten daha acı bir şey olacağını da tahmin etmiyorum."

Kadın hafif ve buruk bir gülümsemeye baktı bana. "Size daha kötü ne olduğunu söyleyeyim mi? Orada bir insanın beş kişiyi öldürmesine karşın 'kaza ile ölüme neden olmak'tan bir. kaç ay yatıyor olması. O kazadan önce içkili araba kullanmaktan kaç kere yakalanmış biliyor musunuz? On beş kere. Bir ikisinde para cezası ödemiş. Bir ikisinde uyarı almış. Sadece bir keresinde otuz.gün yatmış ama çoğunlukla..." Birden sustu, ses tonunu değiştirdi sonra. "Aman, ne fark eder ki sanki? Hiçbir şey değişmez ki. Wayne'e geldiğinizi söylerim. Belki o Daggett'in nerede olduğunu biliyordu."

12

Otomobilde oturduğum yerde titriyordum. Beni bu kadar gergin hale getiren başka bir görüşme hatırlamıyordum doğrusu. Daggett'in mutlaka öldürülmüş olması gerekiyordu. Bunun başka yolunun olacağını sanmıyordum. Ama yine de bir türlü düşüncelerimi bir düzene sokamıyordum. Genelde cinayetin mantığını açıkça görürüm. Kurbanın kusurları ne olursa olsun, cinayet doğru değildir ve suçlunun işlediği suçun ağırlığına göre cezalandırılması gerekir. Bu durumda bu en basit görüş açısı olarak görünüyordu. Dünyayı ekseninden çarpıtan Daggett olmuştu. Onun yüzünden beş kişi ölmüştü ve bu nedenle, misilleme aracı ne olursa olsun, onun ölümü gezegeni eski eksenine oturtuyor ve bir tür ahlaki düzeni sağlıyordu. O anda onun bir tazminat ödeme isteğinin içtenlikli mi, yoksa gayet karmaşık bir oyunun bir parçası mı olduğunu bilemiyordum. Tek bildiğim benim döngü içine girmiş olmamı ve henüz ne olduğunu bilmememe karşın oynayacak bir rolüm olduğuydu.

Motoru çalıştırdım, eve dönmek üzere yola çıktım. Hava yine bulutlanmaya başlamıştı. Saat beşi henüz birkaç dakika geçmesine karşın dağdan aşağı erken bir karanlık iniyordu. Otomobili evimin önünde durdurup motoru kapattım. Karanlık pencerelerime baktım. Biraz huzursuzdum ve eve girmeye hazır değildim. İçimden gelen bir sese uyup motoru tekrar çalıştırdım ve havadaki tuz kokusuna kapılıp kumsala doğru yola devam ettim. Belki de biraz yürümek bu huzursuzluğumu giderirdi.

Belediye parklarından birine girdim, ayakkabılarımı ve külotlu çorabımı çıkarıp çantamla birlikte arka koltuğa attım. Yağmur ceketimin fermuarını çekerek kapıyı kilitledim, anahtarın ceketimin cebine yerleştirip bisiklet yolundan kumsala yürüdüm. Okyanus gümüş rengindeydi ama kıyıya vuran dalga |ar çamurluydu ve kumsal küçük

küçük taşlarla örtülmüştü. Başımın üzerinde martılar dolanıyor, yenecek bir deniz canlısı bulma umuduyla gürleyen dalgaları araştırıyorlardı.

Rüzgâra sırtımı vererek ıslak kumlar üzerinde yürümeye başladım. Parlak yeşil yelkenli bir sörfçü rüzgâra karşı kasılmış bir halde kıyıya doğru uçuyordu. İki büyük balıkçı teknesi marinaya girmek üzereydiler. Limanın dışında deniz kıyıya acımasızca saldırıyor, tekdüze bir hareketle dalgakıranı dövüyordu Havaya sıçrayan sular duvar boyunca fıskiye gibi yükselmekteydi.

Liman girişini geçtim. Önümde kumsal genişliyor, yelkenlilerin çıplak direklerinin rüzgârda metronomlar gibi sallandığı marinaya doğru sola kıvrılıyordu. Burada kum daha yumuşak olduğundan yürümek epey güçlü. Kumsalın bu kısmında bir yerde Daggett'in cesedi kıyıya vurmuştu. Haberlerde olay yeri kısaca gösterilmişti ve ben şimdi orasını bulmayı umut ediyordum. Sağımda ve ileride oyun havuzu ve oyuncaklarıyla bir çocuk parkı vardı.

Haberlerde arka planda dalgakırın ve bir dizi kayanın kesiştiğini görmüştüm. İkisini de aynı sıraya getirene kadar yürüdüm. Kuru kumda ayakizleri ve araçların geçtiklerini gösteren işaretler vardı. Dalgaların kıyıya vurduğu yerde ise her şey dümdüz olmuştu. Olay yerinde inceleme yapan polisler herhalde üstünkörü de olsa bir araştırma yapmışlardı. Ben herhangi bir 'kanıt' bulma beklentisi olmadan gözlerimle alanı taradım. Körkütük sarhoş bir insanı bir tekneden aşağı atarak öldürürseniz daha sonra geriye ortadan kaldırılması gereken fazla bir şey kalmazdı. Tekne de denizde başıboş bırakılmıştı ve Jonah'ın dediğine bakılırsa iskeleye daha yakın bir yerde kıyıya vurmuştu.

Denizin başdöndürücü parfümünü içime çektim, dalgaların durmak bilmeyen saldırısını seyrettim ve ağır ağır sırtımı denize çevirip caddenin karşı tarafındaki moteller dizisine baktım. Daggett geceyarısıyla sabah beş arasında bir saatte ölmüştü.

Acaba bölgeyi bir görgü tanığı için araştırmakta bir yararlı olabilir miydi? Daggett'in teknenin ipini kendinin kesip tek başına kürekle limandan çıkmış olması mümkündü. Ama kanında % 35 alkolle bu pek olası görünmüyordu. Alkoldeki kan miktarı % 40'a çıktığında bir sarhoş genelde derin bir baygınlık içinde olur, kürek çekmek gibi atletik bir iş yapamazdı. Önce limandan çıkıp sonra kayığın içinde kendini kaybedene kadar içmiş olabilirdi ama bunu da hayalimde canlandıramıyordum. Hep yanında kiri olduğunu ve bu kişinin bekleyip fırsat kolladığını ve sonra Daggett'i ayaklarından tutup sırtüstü denize attığını hayal ediyordum. "Bir de sırtüstü dalmayı dene, Daggett. İş berbat ettin. Öleceksin."

Sarhoşluğu göze alındığında onu kayığa bindirmek bir sorun olmuş olmalıydı, ama gerisi işten bile değildi.

Sağıma baktım. Alışveriş arabalı yaşlı bir dilenci bir çöp tenekesini karıştırmaktaydı. Ona doğru yürüdüm. Yanına yaklaştıkça derisinin birikmiş kirden neredeyse griye dönüşmüş olduğunu girdim. Ayrıca herhalde Moden David şarabının vermiş olduğu bir de pembelik vardı. Adam yetmiş yaşlarındaydı ve kat kat giyinmişti. Yaşlı bir boğa gibi kokuyordu. Koku gövdesinden çizgi filmlerdeki kokarcalardan olduğu gibi neredeyse gözle görünür dalgalar halinde yükselmekteydi.

"Merhaba" dedim.

Adam bana bakmadan işine devam etti. Çıkardığı bir çift çivili koşu ayakkabısını bir an inceledikten sonra plastik torbalarından birine soktu. İki günlük bir gazeteyle ilgilenmedi. Bira tenekeleri? Evet, onlardan hoşlanmış görünüyordu. Bir etek? Onu da eleştiren bir gözle havaya kaldırıp baktı, sonra ayakkabıların yanına soktu. Biri delik bir lastik top atmıştı, onu da bir kenara ayırdı.

"Dün kumsalda bir adam bulmuşlar, duydun mu?" diye sordum. Yanıt yoktu. Ona öteki dünyadan seslenen bir hayalet gibi hissediyordum kendimi. Sesimi yükselttim. "Buralarda biri onu görüp polise haber vermiş. Onun kim olduğunu biliyor musun?"

Konuşmak istemediği belliydi. Benimle gözgöze gelmekten kesinlikle kaçınıyordu. Yanımda çantam olmadığından ne kartım ne de kullanabileceğim bir dolarlık bir banknotum vardı. Adamın ardını bırakmaktan başka çarem yoktu. Oradan ayrıldım. O ise o sırada başını çöp tenekesinin derinliklerine sokmuş bulunuyordu.

Park yerine döndüğümde ışık epey azalmış olduğundan bir aksiliğin olduğunu ilk anda fark edemedim. Otomobilin yolcu kapısı aralıktı. Olduğum yerde durdum. "Hayır, olamaz" diye söyledim.

Sanki bubi tuzağı yerleştirilmiş gibi dikkatle yaklaştım, Anlaşıldığı kadarıyla biri küçük kanat camdan kilidi açabilmek için tel bir askı sokmuştu. Ama başaramayınca camı parçalayıp kapıyı açmıştı. Torpido gözünün kapağı açıktı, içindekiler ön koltuğa saçılmıştı. Para çantam alınmıştı. Birden bir korku hissettim. Hemen koltuğu öne çekip evrak çantamı çıkardım. Çantanın sapı kesilmiş ve tabancam alınmıştı.

"Hayır" diye inledim. Ve sunturlu bir küfür savurdum. Lisedeysen arkadaş olduğum oğlanlar bana çok güzel küfür etmesini öğretmişlerdi. Şimdi de yıllardır aklıma gelmeyen şeyler uyduruyordum. Eşyalarımı koltuk üstünde gözle görülecek biçimde bıraktığım için kendime de kızıyordum, beni soyan serseriye de. Kapıyı çarparak kapattım ve hâlâ çıplak ayak olarak ve aklıma kaçırmış gibi kendi kendime konuşarak yürümeye başladım. Polisleri çağırmak için bir telefon parası bile kalmamıştı cebimde.

Yakınlardaki bir hamburger açısına polise telefon ettirdim. Sonra gidip polis otomobilini bekledim. Pettigrew ve Gutierrez (yani Gerald ile Maria) adlarındaki iki devriye memuruyla birkaç ay önce benim mahalleimde birini tutukladıkları sırada tanışmıştık.

İki memur beni mümkün olabildiğince avuttular, bir parmak izi uzmanı çağırdılar. Bütün bunların boşuna olduğunu hepimiz biliyorduk ama yine de içim biraz olsun rahatlamıştı. Pettigrew ruhsatlı olan tabancamın seri numarasını bilgisayarda araştıracağımlı söyledi. Belki daha sonraları bir rehincide bulunur ve geri alabilirdim.

Anababamın ölümünden sonra beni büyüten teyzemin armağanı olan yarı otomatik tabancamı çok severdim. O tabanca bana miras kalan tek şeydi ve aramızdaki garip bağı temsil ederdi. Teyzem bana tabanca kullanmasını sekiz yaşımdayken öğretmişti. Hiç evlenmemişti ve çocuğu olmamıştı. Kadın karakterinin oluşumu hakkındaki garip fikirlerini benim üzerimde denemişti. Tabancayla ateş etmenin bana güvenliğe ve isabete değer vermeyi öğreteceğine inanırdı. Aynı zamanda iyi bir el-göz koordinasyonu geliştirmemde yardımcı olacaktı ki, bunun çok yararlı olduğuna inanırdı. Ayrıntıları görebilmek ve sabırlı olmak için bana örgü örmesini öğretmişti. Sıkıcı olduğu ve beni sadece şişmanlatacağı için yemek yapmasını öğretmemişti. Evde küfür etmek serbestti, ama bundan alınacak olanlar önünde dilimizi tutmayı bilmeliydik. Egzersiz de çok önemliydi. Moda önemli değildi. Okumak gerekliydi. Ona göre üç hastalıktan ikisi kendi kendine iyileşeceğinden bir kaza olayı dışında doktorlar genelde gözardı edilebilirlerdi. Diğer yandan çürük dişi olmanın mazereti yoktu. Ama yine de dişçileri insan ağızı için çirkin fikirleri olan insanlar olarak görürdü. Bu fikirlerden biri de eski dolgularınızı altın dolguyla değiştirmektir. Bu kavramlardan yüzlercesine sahipti ve bunlardan çoğunu ben bugün bile taşıyorum.

Her şeyin başında gelen Birinci Kural mali bağımsızlıktı. Bir kadın bir başkasına, özellikle de bir erkeğe asla bağımlı olmamalıydı. çünkü bağımlı olduğu an tacize uğrayabilirdi. Mali bakımdan bağımlı insanlar mutlaka kötü davranış görürlerdi ve bundan kurtulma yolları yoktu. Bir kadının her zaman bir kurtuluş yolu olmalıydı. Teyzem her kadının paraya çevrilebilir beceriler geliştirmesinden yanaydı ve bunların karşılığında ne kadar çok para alabilirse o kadar iyiydi. Sonuçtaki amacı kendi kendine yeterliliği taşımayan bir kadın uğraşı gözardı edilebilirdi. "Erkeğini Nasıl Elde Edeceksin" onun listesinde olmayan bir şeydi

Ben ortaokuldayken Ev Ekonomisi dersinden "Ev belası" olarak söz ederdi ve kötü not aldığım da seviniyordu. Erkeklerin Ev Ekonomisi, kızların Oto Teknisyenliği ve Marangozluk dersleri almasının çok daha mantıklı olacağını söylerdi. Sakın aklınıza bir şey gelmesin, erkekleri (bazılarını) severdi ama birine çamaşırcılık ya da bakıcılık etmekle hiç ilgili değildi. Bana kimsenin, hatta benim bile, annesi olmadığını ve annelik taslamaya niyeti olmadığını söylerdi, işte bu nedenle tabancamı geri istiyordum Bunları G. Pettigrew ya da M. Gutierrez'e anlatacak değildim. Onlar benim iki yıl polislik yaptığımı biliyorlardı ve ikisi de tabancanın değerini anlıyorlardı.

Park yerinden ayrıldığımızda hava iyice kararmıştı ve yağmur başlıyordu.

Eve gider gitmez ehliyetim, benzin kredi kartım, çek defterim ve yeniden çıkarmak zorunda olduğum eşyanın bir listesini yaptım. Telefon edip kredi kartlarımın çalındığını bildirdim, çantamda sadece yirmi dolar nakit param vardı ama onu kaybettiğime de çok kızmıştım. Duş yaptım, blucinimi, kazağımı, botlarımı giydim ve bir lokma bir şey yemek üzere Rosie'ye gittim.

Rosie bizim mahallede bir lokanta işleten altmış yaşlarında, kısa boylu, iri göğüslü, boyalı kızıl saçlı bir kadındır. Tam bir otokrattır -sözünü sakınmaz, herkese üstünlük taslar ve yabancılara kuşkuyla bakar. Canı istediği zaman mükemmel yemekler pişirir, ama genelde herhangi bir öğünde ne yiyeceğinize kendisi karar vermek ister. Koruyucudur, kimi zaman eli-açıktır, genelde sinir bozucudur. En iyi arkadaşınızın kafadan kontak ninesi gibi huzuru sağlamak için katlanmak zorunda kaldığımız bir insandır. Lokantası benden yalnızca yarım blok ötede ve gösterişsiz olduğu için giderim. Rosie lokantasına gelmemin kendisine bana tahakküm etme hakkı verdiğini hisseder ki, genelde bu da doğrudur.

O akşam içeri girdiğim de yüzüme bir kere bakınca hemen özel stokundan bir kadeh beyaz şarap doldurdu. Ben artık en sevdiğim bölmeye gittim. Rosie birkaç dakika sonra masanın yanında belirip kadehi önüme koydu.

"Biri otomobilimin camını kırdı, tabancam da dahil olmak üzere her şeyimi çaldı" dedim.

"Sana söska leves vereceğim" dedi. "Ondan sonra kuşkonmaz kökünden yapılmış bir salata, Henry'nin ekmeklerinden ve lahanalı strudel. Başına gelenler yüzünden bu müessesenin ikramı olacak. Yalnız yemek yerken şunu düşünmeni istiyorum. Eğer hayatında iyi bir erkek olsaydı bu şey başına gelmeyecekti. Bütün söyleyeceğim bu işte."

Günlerdir ilk kez güldüm.

13

Ertesi Pazartesi sabahı çantamın içindekileri yeniden yenilemeyle işe başladım. Önce saat sekizde açıldığı için Trafik Dairesi'ne gittim, üç dolarımı ödeyip yeni ehliyet çıkartma işlemlerine giriştim Bankalar açıldığı anda gidip hesabımı kapatıp yeni bir hesap açtırdım. Sonra eve uğrayıp Sacramento'ya telefon ederek özel detektiflik kartımın yenisinin çıkarılmasını istedim. Evden yenisini alana kadar kullanacağım eski bir çanta ile bir tomar kartvizit aldım. Sonra doğum kontrol hapı gibi yanımda sürekli taşıdığım öteberiyi de gidip satın aldım. Bir ara arabanın camını taktırtmam da gerekecekti.

Büroya öğle saatinde vardığımda telesekreterimin ışığı ısrarla yanıp sönüyordu. Sabah postasını bir yana atıp düğmeye bastım ve odayı havalandırmak için balkon kapılarını açarken mesajı dinledim.

"Bayan Millhone, Ben 555-6790 telefon numarasında Ferrin Westfall. Karımla yeğenimizle konuşmak isteminizi görüştük. Eğer bizimle bir ilişki kurarsanız birşeyler yapmaya hazırız. Ancak çocuğun huzurunu kaçırmak istemeyişimizi anlayışla karşılırsınız sanırım." Sonra da bağlantıyı kesen bir klik sesi. Adamın ses tonu soğuktu ve konuşmasının resmi düzenimine çok uygundu. Herhangi bir duraksama, "şey" deme falan yoktu. Takdirle kaşlarımı kaldırdım. Tony Gahan iyi ellerdeydi. Zavallı çocuk.

Kendime kahve yapıp yarım fincan içtikten sonra adan telefon açtı.

Bir kadın sesi, "PFC, iyi günler" dedi.

PFC'nin Perforated Formanek Şirketi olduğu anlaşıldı. Sanayi zımparaları, tutkal, makas ve hassas aletler yaptığı ortaya çıktı. Kadına sorduğumda herhalde beni bunlardan biri için müşteri sandığından hepsini tekdüze bir sesle bir çırpıda anlattı.

Ferrin Westfall'la konuşmak istediğimi söyleyince bana bir de teşekkür edildi.

Bir tık sesi duyuldu. "Westfall" dedi biri.

Kendimi tanıttım. Bir sessizlik oldu, belki de beni ürkütme için. Gereksiz birşeyler söyleme isteğimi gemleyerek suskunluğun onun istediği kadar sürmesine izin verdim.

Sonunda, "Eğer kabul ederseniz Tony'nin bu akşam yedi ile sekiz arasında sizinle görüşmesini sağlayabiliriz" diyerek adresi verdi.

"Çok iyi, teşekkür ederim" dedim. İçimden, eşek, diyerek telefonu kapattım.

Döner koltuğumu arkaya yaslayıp ayaklarımı masamın üzerine kaldırdım. çok berbat bir gün geçirmiştim. çantamı geri istiyordum. Tabancamı istiyordum. Yaşamıma devam etmek ve bu bürokratik işlemlerle zaman kaybetmek istemiyordum. Balkondan dışarı baktım. Hiç olmazsa şu anda yağmur yağmıyordu. Postayı önüme çekip baktım. çoğu reklam, ilan gibi palavra şeylerdi.

Yine huzursuzdum ve John Daggett'i ve limanda kayıkla dolaşmasını düşünüyordum. Dün kumsaldayken orada görgü tanığı aramak fikri saçma gelmişti. Ama şimdi bunun o kadar saçma bir fikir olduğundan emin değildim. Biri onu görmüş olabilirdi, Sarhoşlar, özellikle ortalıkta insanların olmadığı saatlerde çok göze batarlar. Kumsal motellerindeki haftasonu müşterileri herhalde çoktan gitmiş olacaktı, ama yine de bir denemeye değerdi. Çeketimle araba anahtarlarımı aldım, kapıyı kilitleyip arka merdivenden aşağı indim.

Volkswagen'im her bakışta gözüme biraz daha berbat görünüyordu. On dört yaşında, çarpık bir metalik bej rengindeydi. Şimdi camının biri de parçalanmıştı. Pek matah bir şey sayılmazdı ama bedeli tümüyle ödemiş. Her yeni otomobil düşünüşümde midem altüst olur. Taksitler, artan sigorta primleri, yüklü ruhsat vergileri yüklenmek istemem. Şimdiki ruhsatımın maliyeti yılda yirmi beş dolardı ki, bu da bana yeterdi. Kontak anahtarını çevirir çevirmez motor çalıştı, içimden bir aferin çektim ve State Caddesi'nden kıyıya doğru yola çıktım.

Liman girişinin hemen karşısındaki Cabana Bulvarı'na park ettim. Bulvarda hiçbirinin gecesi altmış doların altında odası olmayan sekiz motel vardır. Mevsimdışı olmasına karşın boş yer yoktu. Önce Sea Voyager olan birincisine girdim, kendimi müdüre tanıttım, bir önceki Cuma gecesi kimin nöbetçi olduğunu öğrendim, adını kaydettim ve arkasına bir not yazdığı kartımı bıraktım, işimin pek çok yanı gibi bu kapı kapı dolaşma esaslı bir sabır ve tekrardan hoşlanma gerektirir ki, bu da insanda doğal olan bir şey değildir. Ancak birinin yardımcı olabilecek bir bilgisi olabileceği şansını gözden kaçırmayarak bu çabanın yapılması gerekir. Sonuncu motelden çıktıktan sonra otomobilime binip yarım mil ötedeki marinaya gittim.

Bu kere limanın hemen yanında olan Deniz Kuvvetleri Binası yakınında park ettim. Ortalıkta pek yaya yoktu. Gökyüzü kapalı, hava taze balık ve dizel yakıtı kokusuyla ağırdı. Bin yüz teknenin yanaşacak yeri olduğu yol boyunca yürümeye başladım. İki şerit genişliğinde ve üstünde tekneleri çıkartmak için bir vinç bulunan ahşap iskele denize uzanıyordu. İlerde yakıt iskelesini görüyordum, Konuk tekneler iskelesinde de iki kişi az önce getirdikleri anlaşılan büyük bir motorun halatlarını bağlamaktaydılar.

Sağımda rıhtım ticarethaneleri vardı: Üzerinde deniz ürünleri lokantası olan bir balık pazarı, denizcilik ve balıkçılık malzemeleri satan bir dükkân, ticari bir dalğış merkezi, iki kiralayan şirket. Bir vitrinin önünde durup bir süre satılık kotraların fotoğraflarına baktım -katamaranlar, lüks kamaralı veya altı kişilik yelkenliler. Limanda bir miktar teknede yaşayanlar vardır - bu insanların gerçek ikâmet yerleri tekneleridir, bana pek itici gelmese de, doğrusu gece yarısı kimyasal artık kullanmak ve marinada duş yapmak gerçeğini pek kabullenemezdim. Demir parmaklığa yaslanıp çıplak direklerden öteye baktım bir süre.

Aşağıdaki bir iskeleye bağlı küçük tekneler birden dikkatimi çekmişti. Marinalardan dördü kilitliydi ve yalnızca Liman İdaresi'nin verdiği kartlarla girilebilirdi, oysa bu gördüğüm halka açıktı. Daha yakından görmek için rampadan aşağı indim. çoğu üç dört metrelik ahşap ve fiberglas yirmi beş küçük tekne vardı. Daggett'in bunlardan birini mi aldığı bilemezdim, ancak bir şey çok açıktı: Eğer bunlardan birinin ipini keserseniz kürekle limana kadar gidebilirdiniz. Burada akıntı olmadığından başıboş bırakılan bir tekne de hiçbir yere gitmeden iskele direklerine çarpar dururdu.

Yine rampayı çıkıp sola döndüm ve Birinci Marina'ya kadar yürüdüm. Buradaki rampanın alt tarafında kilitli bir kapı vardı. Gözümü gelip geçenlerden ayırmadan bir süre orada bekledim. Sonunda bir elinde anahtar kartı, diğerinde alışveriş torbası olan orta yaşlı bir adam bana doğru yaklaştı. Adam adaleli vücutluymuş ve meşin kadar kararmıştı. Üzerinde bir şort, bir açık yakalı pamuklu süveter vardı ve yakasından göğsünün kırılmış kolları görünüyordu.

"Özür dilerim, siz burada mı yaşıyorsunuz?" diye sordum.

Adam durup merakla yüzüme baktı. "Evet." Yüzü elindeki tekrar tekrar kullanılmış olduğu belli kesekağıdı kadar buruştu.

"Sizinle Birinci Marina'ya girebilir miyim? Cumartesi cesedi karaya vuran adam hakkında bilgi toplamaya çalışıyorum."

"Elbette gelebilirsiniz. Olayı duydum. çaldığı tekne bir arkadaşımındı. Adım Aaron. Sizininki?"

"Kinsey Millhone" diyerek ardından yürüdüm. "Ne kadardır burada yaşıyorsunuz?"

"Altı ay oluyor. Karımla ayrıldık, ev ona kaldı, iyi bir değişiklik, tekne yaşamı. Pek çok iyi insan var çevrenizde. Polis misiniz?"

"Özel detektifim. Siz ne iş yaparsınız?"

"Emlakçılık" dedi. "Bu işe nasıl girdiniz?" Kartını yuvasına sokup kapıyı açtı, benim geçmem için açık tuttu. Önüme geçip yol göstermesi için bekledim.

"Ölen adamın kızı beni tuttu" dedim. "Ben özel detektiflik demek istemiştim?"

"Ha. Eskiden polistim ama işimden pek hoşlanmadım. Polislik iyi de, kırtasiye yanı çok sıkıcı. Şimdi kendi kendimin patronuyum. Çok daha mutluyum böyle."

Suda yüzen bir şeye doğru toplanan bir martı bulutunun yanından geçtik. Kuşların çığlıkları yarım mil ötedeki martıları oraya çekiyordu.

"Avokado" dedi Aaron. "Martılar çok severler. Bu benim işte." On iki metrelik çift motorlu bir Christ Craft'ın önünde durdu,

"Tanrım, ne güzel bir tekne bu."

"Beğendiniz mi? Sekiz kişi alır." Adam memnun olmuştu. Kokpite atlayıp elini uzattı. "Ayakkabılarınızı çıkartıp gelin. Bir içki ister miydiniz?"

"İçmesem daha iyi, teşekkür ederim. Daha yapacak çok işim var. Beni, teknesi çalınan kişiyle tanıştırmıyorsunuz?"

Aaron omuzlarını silktilti. "Ne yazık ki bunu yapamam. Bütün gün balıktadır, ama adınızı ve telefon numaranızı kendisine verebiliriz isterseniz. Polisin tekneye el koyduğunu sanıyorum, onu görmek için onlara başvuracaksınız."

Bir şey çıkacağını sanmıyordum ama yine de her olasılığa karşılık kapıyı aralık bırakmak iyi olurdu. Kartvizitimi çıkartıp ev numaramı yazdım. "Eğer bir şey biliyorsa beni bir arasın lütfen" dedim.

"Size kiminle konuşacağınızı söyleyeyim. Altı tekne ileri gidin, bakın bakalım yerinde mi, Teknenin adı The Seascope, adamın adı Phillip Rosen. Buradaki bütün dedikoduları bilir o. Belki size yardımcı olabilir."

"Teşekkür ederim."

The Seascope sekiz metrelik bir fiberglas tekneydi, tik ağacından güvertesi ve yedi metrelik bir direği vardı.

Kamaranın çatısına vurarak açık kapıdan içeri seslendim. Phillip Rosen başını vurmamak için eğilerek aşağıdan çıktı. Oradan çıkışı görsel bir şakaydı sanki: Basketbol sahaları dışında bu kadar uzun boylu bir insan görmüş değildim. Boyu herhalde iki metre yirmi santimdi ve her yeri büyüktü -büyük el ve ayaklar, büyük bir kafa, gür kızıl saçlar, kızıl bir sakal ve bıyık, çıplak ayaklı ve çıplak göğüslü. Dizden kesilmiş blucini dışında kendisice yakışmayan bir teknede canlanmış bir Viking'den farksızdı. Kendimi tanıtır Aaron'un onunla konuşmamı tavsiye ettiğini söyleyerek kısaca ne istediğimi anlattım.

"Ben onları görmedim ama bir hanım arkadaşım görmüş" dedi. "Buraya bana gelirken park yerinde yanlarından geçmiş. Adamın körkütük sarhoş olduğunu söyledi. Yanındaki kadın onu dik tutmak için çok zorlanıyormuş."

"Kadının nasıl biri olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır. Dinah bir şey söylemedi. Ama isterseniz telefon numarasını vereyim, bir de kendisine sorun."

"Çok memnun olurum" dedim. "Bu olay saat kaç sularındaydı?"

"İki çeyrek geçe. Dinah Wharf'ta garsondur ve saat ikide işten çıkar. O gece lokantayı onun kapatmadığını biliyorum ve oradan burası ancak beş dakika tutar."

"Şimdi çalışıyor mu acaba?"

"Pazartesi öğleden sonra mı? Olabilir. Bu haftalık programını bilmiyorum ama bir deneyin isterseniz. Kokteyl salonunda bulursunuz onu. Kızıl saçlıdır. Oradaysa mutlaka tanırırsınız."

Adamın dediği doğrudu. Otomobilimi lokantanın park memuruna bırakıp içeri girdim. Dinah elinde bir tepsi margaritayla bardan bir köşeye doğru gidiyordu. Saçları kırmızıdan çok, doğaldan başka bir şey olamayacak kadar havuç rengine yakındı. Yüksek ökçelerle boyu bir seksen vardı. Apışarasını sıyırın bir etek ve koyu renkli külot çorap giymişti. Başına küçük bir denizci kasketi iliştirmişti ve havasından ergenlik çağından beri iskele ile sancağı bildiği anlaşılıyordu.

İçki servisini yapıp bara dönmesini bekledim. "Dinah?" Sorgu dolu bakışlarla yüzüme baktı. Yakından yüzünün soluk renkli çillerle kaplı olduğu görülüyordu. Gözlerinin çevresinde bir dizi virgülü andıran takma kirpikleri yüzüne şaşkın bir ifade vermekteydi. Ne istediğimi kısaca anlattıktan sonra, "Adamın kim olduğunu biliyorum" dedim.

"Benim merak ettiğim yanındaki kadın."

Dinah omuzlarını silktilti. "Eh, fazla bir şey söyleyemem Onları yanımdan geçerken gördüm. Marinarın ışıkları vardır ama o kadar da aydınlık değildir. Ayrıca felaket bir yağmur yağıyordu."

"Sence kadın kaç yaşındaydı?"

"Genç. Yirmi beş yaşlarında falan. Sarışın. Adamla kıyaslanınca pek iri sayılmazdı."

"Saçları? Yapısı? Göğüsleri?"

"Bilemeyeceğim. Üzerinde bir yağmurluk vardı. Ya da bir manto işte. Saçları omuzlarına kadardı ama çok kıvrık değildi."

"Güzel miydi?"

Bir an düşündü. "Hatırladığım tek şey durumda garip bir şey olduğu. Adamın hali berbattı. Kokusu beş metre öteden duyuluyordu. Kadının onu soymak üzere olan bir fahişe olduğunu sandım. Hatta bir şey söyleyecektim ama

sonra beni ilgilendirmediğini düşündüm. Adam eğleniyordu, ama bilirsin böyle şeyleri. O kadar sarhoşken kadın onu soyup soğana çevirebilirdi."

"Yaptı da" dedim. "Ölmek de soyup soğana çevrilmenin son aşamasıdır."

14

Lokantanın park yerinden çıktığımda saat sabahın ikisiydi ve hava rutubetliydi. Ya da beni öyle ürperten Daggett'in arkadaşının o gölgeler içindeki imgesiydi. O gece yanında biri olduğuna kendimi inandırmıştım ve şimdi de bu doğrulanmıştı; cinayet işlendiğinin kanıtı değildi kuşkusuz, ama ölümüne götüren bazı olaylara bir anlam verebilirdi.

Dinah'nın tarifinden aklıma gelen ilk ad Lovella Daggett oldu. Onun o ucuz sarışın görünüşü bende fahişe olduğu izlenimi uyandırmıştı. Diğer yandan bu olayda o güne kadar rastladığım kadınların çoğu hem genç hem sarışındı: Barbara Daggett, Billy Polo'nun kızkardeşi Coral, Ramona Westfall ve hatta ölen çocuğun annesi Marilyn Smith. Şimdi sıra insanların cinayet gecesi nerede olduklarını saptamaya gelmişti ki, bu soruma yanıt vermeleri için onları zorlayacak hiçbir şey yoktu elimde. Polislerin ellerinde bazı kozlar bulunur. Ama bir özel detektifin hiçbir şeyi yoktur.

Bu arada bankaya gidip kasamdan çeki aldım. Bir kafeteryaya girip ayaküstü birşeyler yedim, sonra öğleden sonra büroda kırtasiye işleriyle uğraştım. Saat beşte eve döndüm, altı buçuğa kadar oyalandıktan sonra Tony Gahan'ı görmek için Ferrin ve Ramona Westfall'ın evlerine gittim.

Westfall'lar Doğa Tarihi Müzesi yakınlarında sokağın iki yanında meşe ağaçları uzanan Close diye bir yerde oturuyorlardı. Taş bahçe kapısından arabayı sokunca mahremiyetin o sessizliğine girivermiştim. çıkmaz sokakta hepsi Viktorya çağı tarzında yapılmış ve yenilenmiş olan, bakımlı sekiz ev vardı. Mahalle şimdi bile geçmişten, getirilip oraya konulmuş gibiydi. Evlerin çevresi alçak taş duvarlarla çevriliydi. Hava karanlıktı ve Close sisler içindeydi. Bitki örtüsü yoğun ve son yağmurun etkisiyle de gürdü. Bir ağacın dallarıyla örtülü bir tek sokak lamba vardı.

Aradığım numarayı buldum, arabayı sokağa park edin kapıya yürüdüm. Ev tek katlı, geniş verandalı ve beyaz pancurluydu. Veranda mobilyası beyaz hasırdandı, üzerlerinde beyaz kumaşla kaplanmış minderler, iki hasır saksı kılıfı içinde uzun boylu bitkiler vardı. Benim hoşuma gitmeyecek kadar kusursuzdu her şey.

Kapıdaki cam yuvarlaklardan bakmadan zili çaldım. İçerisinde de House and Garden dergisinden çıkmış gibi olacağını biliyordum. Kuşkusuz, bu görüşümün bir nedeni de Ferrin Westfall'ın bana karşı ters tutumu ve Ramona'nın gayet açık düşmanlığıydı. Doğrusu kin tutmayan biri olduğumu iddia edecek değilim.

Kapıyı Ramona Westfall açtı. Sesime hoş bir ton verdim ama ilk bakışta kusursuz döşenmiş gibi görünen evini övmek için de bir çaba harcamadım. Kadın beni ön odaya alıp yana açılan meşe kaplama kapıların ardında kayboldu. Ben inatla yere bakarak bekledim. Holden mırıltıları geliyordu. Bir dakika sonra kapılar açıldı ve içeri giren adam kendini Ferrin Westfall olarak tanıttı... sanki tahmin etmemişim gibi. El sıkıştık.

Ferrin Westfall uzun boylu, ince yapılı, kır saçlı, soğuk ve yakışıklı yüzlü bir erkekti. Koyu yeşil gözleri liman kadar sıcaklıktan yoksundu. Derinliklerinde bir şeylerin gizli olduğu belliydi ama asla hayat belirtisi yoktu. Üzerinde gri pantolon, ve insana okşama duygusu veren yumuşacık gri bir kaşmir kazak vardı. Oturmamı işaret etti.

Bir an beni inceledi, botlarıma, solgun blucinime, dirsekleri incelenmiş yün kazağıma baletti. Onun hoşnutsuzluğuna kızmamaya kararlıydım ama doğrusu bunun için epey çaba harcamak zorunda kaldım. Ben de kendisine bakarak o kurutucu değerlendirmesine onu pantolonunu indirmiş olarak tuvalette otururken hayal ederek karşılık verdim. Sonunda, "Tony şimdi gelecek" dedi. "Ramona bana çekten söz etmişti, görebilir miydin acaba?"

Çeki blucinimin cebinden çıkarttım, buruşuklarını düzelterek incelemesi için adama uzattım. Onun sahte ya da çalıntı olduğunu düşünüp düşünmediğini merak ediyordum. Ferrin Westfall çekin önünü arkasını inceledi, yasallığından tatmin olmuş bir tavırla geri verdi.

"Bay Daggett bunu size neden getirdi?" dedi.

"Bunu pek bilemeyeceğim. Bana Tony'yi eski adresinde bulmaya çalıştığını söyledi. Orada bulamayınca benden kendisini bulup çeki vermemi istedi."

"Parayı nereden bulduğunu biliyor musunuz?"

Yine Daggett'i korumak istediğimi fark ettim. Bu adamı hiç ilgilendirmezdi parayı nereden bulduğunu. Herhalde Daggett'in uyuşturucu, kadın ticareti ya da laboratuvarlara tıbbi deneyler için kedi köpek satmak gibi berbat bir işle kazanmadığından emin olmak istemişti.

"At yarışında kazandı" dedim. Ben şahsen Daggett'in hikâyesinin bu yanına pek inanmamışsam da, Ferrin Westfall'ın bunu yutmasına aldırış etmeyecektim. Ama o da benden fazla inanmış görünmedi. Konuyu değiştirdi.

"Tony ile yalnız olmak ister misiniz?"

Bu teklife gerçekten şaşırmıştım. "Bunu isterdim" dedim. "Onunla bir yere gidip bir Coca Cola içmek isterdim."

"Bence olmayacak bir şey değil, kendisini fazla uzun tutmayın da. Biliyorsunuz, yarın okulu var."

"Elbette. çok nazıksınız."

Kapı vuruldu. Bay Westfall ayağa kalktı. "Tony olacak" dedi.

Kapılar iki yana açıldı ve Tony Gahan içeri girdi. Pek olgunlaşmamış on beş yaşında bir çocuk görünümü vardı. Bir altmış beş boyunda, altmış kilo falan olmalıydı. Eniştesi beni tanıştırdı. Elimi uzattım, tokalaştık. Tony'nin gözleri kara, saçları kumraldı ve çok iyi kesilmişti ki, bu garibime gitti doğrusu. Son zamanlarda gördüğüm bütün liseli

oğlanlar bir kafa derisi hastalığı tedavisi görüyorlar gibiydiler. Tonny'nin saçlarının Ferrin Wetfall'ın zevk duygusuna bir ödün olduğu belliydi ve oğlanın bunu nasıl kabul ettiğini merak etmiştim.

Çocuk telaşlıydı. Memnun etmek için çırpınan bir yanı vardı. Eniştesine bakarak kendisinden ne beklendiğini ve nasıl davranması gerektiğini gözlerinden anlamaya çalıştı. Doğrusu seyretmek çok acıktıydı.

"Bayan Millhone seninle konuşmak için bir Coca Cola içmeye götüreceğim" dedi.

"Neden?" Tony hemen orada düşüp ölecek gibiydi ve bir anda onun yaşındayken yabancıların önünde yeyip içmekten ne kadar nefret ettiğini hatırladım. Henüz uygun sosyal becerileri elde etmemişseniz yemek bir dizi tuzaktan başka bir şey değildir. çocuğun sıkıntılarını arttırmak istemiyordum ama onunla o evde doğru dürüst bir konuşma yapamayacağımdan da emindim.

"Kendisi sana her şeyi açıklayacak" dedi Bay Westfall. "Ama gitmek zorunda değilsin. Eğer gitmek istemiyorsan, bunu açıkça söyleyebilirsin."

Tony eniştesinin sözlerinden bir anlam çıkaramamıştı, Sözler yüzeyden tarafsız görünüyorsa da, bazı ustaca sıkıştırılmış şeyler de vardı. "Açıkça" sözcüğünün onu şaşırttığını görüyordum, "zorunda" da pek yardımcı olmamıştı.

Tony bana bakarak yarım bir omuz silmesiyle, "Gidebilirim herhalde" dedi. "Şimdi mi?"

Bay Westfall başını salladı. "Fazla uzun sürmeyecek, ceketini giymen gerek tabii."

Tony hole yürüdü, ben de arkasından gidip dolaptan ceketini almasını bekledim.

On beş yaşında bir oğlanın cekete ihtiyacı olup olmadığını bilmesi gerekirdi sanırım, ama ikisi de benim fikrimi sormamışlardı. Kapıyı açıp oğlanın çıkmasını bekledim. Bay Westfall bir an arkamızdan baktı, sonra kapıyı kapattı. Tıpkı bir randevuya çıkar gibiydik. Neredeyse onu saat ona kadar getireceğime söz verecektim. Sağmalık.

Karanlıkta yürümeye başladık. "Santa Teresa Lisesi'ne mi gidiyorsunuz?"

"Evet."

"Kaçınıncı sınıftasın?"

"İkinci."

Otomobile bindik. Tony yanındaki parçalanmış camı indirmeye çalıştı ama başaramadı. Bir cam parçası kopup yere düştü. Sonunda pes etti. .

"Buna ne oldu?"

"Benim dikkatsizliğim" deyip orada bıraktım.

Sokakta bir U dönüşü yapıp State Caddesi'nde genelde gençlerin devam ettiği Clockworks'a doğru sürdüm otomobili. çocuklar buraya (hiç kuşkusuz önceden uyuşturucu almış olarak) Coca Cola içmeye ve serserilik yapmaya gelirlerdi. Bana burasını tanıtan benden çok para kazanan on yedi yaşındaki, pembe boyalı saçlı uyuşturucu satıcısı Mike'ti. Onu Haziran'dan bu yana görmemiştik ama, kentte dolaşırken arasına bakındığım da olurdu.

Arkadaki küçük arsada park edip içeri arka kapıdan girdik. Salon uzun ve dar olup griye boyanmıştı, tavanda ise pembe ve mor neon ışıkları vardı. Dumanlı havada iri ve kara saat çarklarına benzeyen bir dizi 'mobil' dönüyordu. Haftasonları gürültü kulakları sağır edecek boyuttadır ve müziğin sesinden yerler titrer. Haftaiçinde ise sakin ve neredeyse hoş bir yerdir. Bir masa bulduk, ben tezgâha gidip iki Coca Cola aldım. Biri omzuma vurdu. Dönünce Mike'ı gördüm. Birden bir sıcaklık hissettim içimde. "Az önce seni düşünüyordum" dedim. "Nasılısın?"

Bana hafifçe gülümseyerek bakarken yüzünde pembe bir ışık dolandı, "iyiyim. Sen neler yapıyorsun bakalım?"

"Eh işte" dedim. "Saçların çok esaslı." Eskiden başının iki yanını traş edip kızıl derililer gibi ortada kocaman pembe bir tutam bırakırdı. Şimdi saçlarını pembe öbekler halinde toplayıp herbirini bir lastikle tutturmuş ve uçlarını beyaza boyamıştı. Sarı dışında temiz teni, yeşil gözleri ve sağlıklı dişleriyle yakışıklı bir oğlandı.

"Doğrusunu istersen şuradaki okul. arkadaşınla konuşmak üzereyim."

"Öyle mi?" Dönüp Tony'ye üstünkörü bir bakış fırlattı. "Onu tanıyor musun?"

"Görmüşlüğüm var. Benim çevremdeki insanların arasında dolaşmaz." Tony'ye yine bakınca daha başka şeyler söyleyeceğini sandım ama söylemedi.

"Sen ne yapıyorsun?" diye sordum. "Hâlâ satış mı?"

"Kim, ben mi? Asla. Sana o işi bırakacağımı söylemişim ya. Gözleri ise sözlerinin tam aksini söylemekteydi. Eğer yasadışı bir şey yapıyorsa ben bunu zaten bilmek istemediğimden konuyu geçiştirdim.

"Ya okul?" dedim. "Bu yıl mezun oluyor musun?"

"Haziran'da. Kolej başvurularımı falan yaptım."

"Sahi mi?" Benimle dalga geçip geçmediğini anlayamamıştım.

Bakışımı kaçırmamıştı. "Notlarım gayet iyi" diye itiraz etti. "Ben öyle sıradan aptallardan değilim. Elimdeki parayla istediğim yere girebilirim. Özel teşebbüsün anlamı da budur."

Buna güldüm. "Hiç kuşkun olmasın" dedim. Garson kızın tezgâhın üzerine bıraktığı iki Cola'nın parasını ödedim.

"Benim gitmem gerek."

"Görüştüğümüze memnun oldum" dedi. "Arasıra gelip benimle konuşmalısın."

"Bak bu olur işte" diyerek gülümsedim. Sonra masaya döndüm, Tony'nin Cola'sını verip yerime oturdum.

"O oğlanı tanıyor musun?" diye sordu Tony.

"Kimi? Mike'ı mı? Evet, tanıyorum."

Tony'nin bakışları Mike'a kaydı, sonra saygıya yakın bir yine bana döndü. Belki de o kadar boş biri değildim.

"Eniştten sana neden konuşacağımızı anlattı mı?"

"Biraz. Kazadan ve o yaşlı sarhoştan konuşacaktık."

"Bunu konuşabilecek durumda mısınız?" Göz göze gelmekten kaçınarak omuzlarını silktilti. "Sen arabada değildin anladığım kadarıyla."

Saçını eliyle yana yatırdı. "Hayır. Annemle tartışmıştık Paskalya için anneanneme gidiyorlardı, ben gitmek istememiştım."

"Anneannen hâlâ kentte mi?"

Yerinde kıpırdandı. "Bir yaşlılar evinde. Felç geçirdi."

"Teyzen ve enişttenle yaşamak nasıl bir şey?"

"İyi. Teyzem iyi bir insandır."

"Okulda bazı sorunların olduğunu söyledi."

"Eee, ne olacak?"

"Merak ettim de. Senin çok zeki olduğunu ama notlarının berbat olduğunu söylemişti. Nedenini merak ettim doğrusu."

"Okuldakiler yüzünden. Ben insanların benim siktirici işlerime burunlarını sokmalarından hoşlanmam."

"Sahi mi?" Cola'ndan bir yudum aldım. Düşmanlığı geri tepen bir lağım gibiydi, yatışması için zaman tanımak iyi olacaktı. Küfür etmesi önemli değildi. Ben küfürde onu her an fersah fersah geride bırakırdım.

Benden tepki gelmeyince sessizliği doldurdu. "Notlarımı düzeltmeye çalışıyorum. Matematik ve kimya derslerini almak zorunda kaldım. O yüzden notlarım kötüleşti."

"Sen ne tercih ederdin? İngilizce mi? Sanat mı?"

Duraksadı. "Sen ruh doktoru musun?"

"Hayır, Ben özel detektifim. Bunu biliyorsun sanıyordum."

Yüzüme baktı. "Anlamıyorum. Bunun kaza ile ne ilgisi var?"

Çeki çıkartıp masanın üzerine koydum. "Kazadan sorumlu adam seni bulup bunu vermemi istedi."

Çeki alıp baktı.

"Yirmi beş bin dolarlık banka çekidir" dedim.

"Neden?"

"Orasını pek bilemeyeceğim. John Daggett'in yaptıkları karşılığında bir tazminat ödemek istediğini tahmin ediyorum."

Tony'nin şaşkınlığı ve öfkesi çok açık seçikti. "Bunu istemiyorum" dedi. "Neden bana veriyorsun ki? Megan Smith de öldü, Doug da. Onlar da para alıyorlar mı, yoksa sadece bana mı veriliyor?"

"Bildiğim kadarıyla sadece sana."

"O zaman istemiyorum. O orospu çocuğundan nefret ediyorum." Çeki masanın üstüne atıp eliyle iteledi.

"Bak. Önce beni dinle, tamam mı? Seçim hakkı senin. Teyzen bu teklife kırıldı ve onu anlıyorum. Eğer istemiyorsan kimse seni bu parayı almaya zorlayamaz. Ama önce beni dinle."

Tony kararlı bir yüzle salonun öteki yanına bakıyordu.

Sesimi alçalttım. "Tony, John Daggett'in sarhoş olduğu doğru ve belki de tümünden değersiz bir insandı ama vicdanını rahatsız eden bir şey yaptı ve sanırım bunu düzeltmeye çalışıyordu. Bu konuda ona hak ver ve düşünmeden hayır deme,"

"Ben onun yaptığı şey için para istemiyorum."

"Sözüm daha bitmedi."

Ağzı titriyordu. Ceketinin yeniyle şöyle bir gözlerini kuruladı ama kalkıp gitmedi.

"İnsanlar yanlış şeyler yaparlar" dedim. "Hiç istemedikleri şeyler. O kimseyi isteyerek öldürmüş değil..."

"Lanet bir sarhoştur o! Sabahın saat dokuzunda sokaktaydı, Babam, annem ve Hilary..." Sesi birden çatallaştı, kendine hakim olmaya çalıştı. "Ondan bir şey istemiyorum. Ondan nefret ediyorum ve baktan çekini istemiyorum."

"Neden tahsil edip parayı dağıtmıyorsun?"

"Hayır. Onu kendisine geri ver. Cehenneme kadar yolu olduğunu söylediğimi söyle."

"Bunu yapamam. Öldü. Cuma gecesi öldürüldü."

"Çok iyi. Şimdi memnun oldum. Umarım kalbini doğramışlardır. Bunu hak etmişti."

"Olabilir. Ama yine de sana karşı birşeyler hissetmiş olması ve senden aldığı bir kısmını geri vermek istemiş olması mümkün."

"Ne gibi? Olan oldu. Hepsi öldüler."

"Ama sen yaşıyorsun, Tony. Yaşamına devam etmenin bir yolunu bulman gerekecek..."

"Bunu zaten yapıyorum, tamam mı? Ama bu palavraları dinlemek zorunda değilim. Söyleyeceğini söyledin işte, ben artık eve dönmek istiyorum."

Çevresine öfke yayarak, kaskatı bir halde kalktı ayağa. İskemlelere çarparak arka kapıya yürüdü. Çeki alıp ben de ardından yürüdüm.

Park yerine vardığımda kapının kırık camına tekmeler indirmekteydi. İtiraz edecek oldum ama hemen kendimi tuttum.

Neden olmasın, diye düşündüm. Nasıl olsa yeni cam taktıracaktım. Bir kenarda durup hiç konuşmadan seyrettim, işini bitirince arabaya yaslandı ve ağıladı.

Tony'yi evine götürdüğümde sanki olağandışı bir şey olmamış gibi suskundu ve içine kapanmışa Evin önünde durdum. Otomobilden indi, kapıyı çarptı ve tek kelime söylemeden yürüdü. O parlayışından teyzesiyle eniştesine söz etmeyeceğinden emindim onu huzursuz edecek şekilde konuşmayacağıma söz verdiğim için bu da benim için iyi bir şeydi kuşkusuz. Daggett'in çeki hâlâ bendeydi ve doğrusu birinin gelip de elimden almasına kadar bütün yaşamım boyunca taşıyıp taşımayacağıma düşünmeye başlamıştım.

Evime dönünce otomobilimi boşaltmak için yirmi dakika uğraşım. Evimde hayran olunacak bir düzenlilik örneği sergilersem de, bu becerim otomobilime kadar uzanmaz. Arka koltuk genelde dosyalar, hukuk kitapları, evrak çantam, mesleğimin çeşitli alanlarında "kılık değiştirmek" için kullandığım ayakkabılar, külot çoraplar, ceketler ve şapkalar gibi giyim eşyasıyla doludur.

Hepsini karton bir kutuya doldurup evimin kapısının bulunduğu arka bahçeye yürüdüm. Oradaki bir depo bölmesinin asma kilidini açıp kutuyu içeri yerleştirdim, kilidi yine kapattım.

Kapıma vardığım anda gölgeler arasından kara bir hayal belirdi. "Kinsey?"

Korkuyla havaya fırladım ve geç de olsa bunun Billy Polo olduğunu anladım. Karanlıkta yüzünü seçemiyordum ama onun sesi olduğu kesindi.

"Burada ne işin var?" dedim.

"Özür dilerim, seni korkutmak istememiştım. Seninle konuşmak istiyorum."

Ben hâlâ kendimi toparlamaya çalışıyordum ve öfkelendiğimi hissediyordum. "Beni nasıl buldun?"

"Adresini rehberden aldım."

"Rehberde benim adresim yazmaz."

"Biliyorum. Önce bürona gittim. Ama orada bulamayınca yandaki sigorta şirketine sordum."

"California Fidelity sana ev adresimi mi verdi yani? Kiminle konuştun?" CF'nin bu tür bilgiyi ona vereceğine bir an bile inanmamıştım."

"Kadının adını sormadım. Ona bir müşteri olduğumu ve işimin acele olduğunu söyledim."

"Palavra."

"Hayır, doğru söylüyorum. Ona çok ısrar ettiğim için verdi adresini."

Bu noktada gerilemeyeceğini anlamıştım. "Pekâla, ne istiyorsun bakalım?" dedim. Doğrusu evime gelmesinden hoşlanmamıştım ve ev adresimi nereden öğrendiği hikâyesine hiç inanmıyordum.

"Burada ayakta mı duracağız?"

"Evet, Billy. Şimdi anlat bakalım."

"Öyle öfkelenmene gerek yok."

"Öfke mi? Ne diyorsun sen? Gece karanlığında karşıma çıkıp ödümü patlatıyorsun. Senin karındaşen Jack olup olmadığını bile bilmiyorum, evime neden alacakmışım ki?"

"Tamam, tamam."

"Söyleyeceğini söyle haydi. Yorgunum."

Biraz oyalandıktan sonra, "Kızkardeşim Coral'la konuştum, sana karşı dürüst olmamı söyledi."

"Aman ne iyi! Hangi konuda?"

"Daggett" diye mırıldandı. "Benimle ilişki kurdu."

"Ne zaman?"

"Geçen Pazartesi kente geldiğinde."

"Sana telefon mu etti?"

"Evet."

"Senin nerede olduğunu nasıl bildi?"

"Anneme gidip onunla konuşmuş. Ben o sırada evde değildim, annem telefon numarasını almış, ben onu aradım."

"Nereden telefon etmiş?"

"Bilemiyorum. Bir bardan. Arka planda sesler vardı. Sarhoştı, herhalde karşısına çıkan ilk bara girmiş olmalıydı."

"Saat kaçtı?"

"Akşamın sekizi falan."

"Devam et."

"Korktuğunu ve yardıma ihtiyacı olduğunu söyledi. Biri Los Angeles'te kendisini aramış ve cezaevinden çıkmadan yaptığı iş nedeniyle öldürüleceğini bildirmiş."

"Ne işi?"

"Bütün ayrıntıları bilmiyorum. Duyduğum, hücre arkadaşının öldürüldüğü ve Daggett'in de onun şiltesine saklamış olduğu yüklü bir parayı yürüttüğü."

"Kaç para?"

"Otuz bin dolara yakın. Anlaşmazlıkla biten bir uyuşturucu işiymiş ve adam da zaten o yüzden öldürülmüş. Daggett paranın tümünü yürütmüş ve biri geri istiyormuş. Peşine düşmüşler. En azından kendisine öyle demişler."

"Kim?"

"Ad vermek istemiyorum.. Bu konuda bir fikrim var ve istesem kim olduğunu bulurum ama gereksiz yere boynumu ilmeğe sokmak istemem. Ama ben ona yardım edecek değildim, Kapana kendi girmişti ve kendi kurtulsundu. Ben işe karışmak istemedim. Hele o herifler peşindeyken. Ben sağlığıma çok düşkünüm."

"Ne oldu peki? Onunla telefonda konuştun ve konu orada kapandı mı?"
"Hayır. Bir içki içtik Coral bunu sana açıkça söylememi istedi."
"Öyle mi? Neden?"
"Daha sonra bir şey çıkarsa diye. Benim bir şeyler saklıymış gibi görünmemi istemedi."
"Onu kıstırdılar demek?"
"Öldü ya."
"Bu neyi kanıtlar?"
"Bana sorma. Ben sadece Daggett'in dediklerini biliyorum. Kaçıyordu ve kendisine yardım edebileceğimi sandı."
"Nasıl?"
"Saklanacak bir yer vererek."
"Onunla ne zaman buluştun?"
"İşim vardı. Ancak Perşembe günü görüşebildik."
"Cuma günü görmedin mi?"
"Hayır. Bir kere gördüm, o da Perşembeydi."
"Bu arada ne yapmış?"
"Bilmiyorum. Onu söylemedi."
"Onunla nerede buluştun?"
"Coral'ın çalıştığı barda."
"Şimdi anlıyorum. Coral soruşturacağımdan ve birinin seni gördüğünü söyleyeceğinden korktu."
"Evet. Coral polisle başımın derde girmesini istemez, hele şartlı salıverilmişken."
"Nasıl oldu da kötü adamların onu bulmaları o kadar uzun sürdü? Cezaevinden çıkalı altı hafta olmuştu?"
"Belki de ilk başta parayı alanın o olduğunu anlamamışlardır. Daggett çok zeki bir insan değildi. Yaşamı boyunca doğru bir şey yapmamıştır. Onun elini şilteye sokup parayla dışarı çıkamayacak kadar geri zekâlı olduğunu düşünmüş olabilirler."
"Kendisiyle konuştuğunda para Daggett'te miydi?"
"Dalga mı geçiyorsun? Benden on dolar borç almaya bile çalışmıştı."
"Anlaşma neydi?" diye sordum. "Parayı geri verirse yakasını kurtaracak mıydı?"
"Sanmam."
"Ben de öyle. Peki, sence bu işte Lovella'nın rolü ne?"
"Hiçbir rolü yok. Onunla ilgili bir şey değil bu."
"Yerinde olsam bundan o kadar emin olmazdım. Biri geçen Cuma gecesi Daggett'i körkütük sarhoş bir halde marinada görmüş. Yanında ucuz görünüşlü bir sarışın varmış."
Karanlığa karşın Billy Polo'nun bana dikkatle baktığını görebiliyordum.
"Sarışın mı?"
"Evet. Ve gençten biri olduğunu söylediler. Daggett sendeliyormuş, o da onu ayakta tutmaya çalışıyormuş."
"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum."
"Ben de, ama bana Lovella'yımış gibi geldi."
"Bunu kendisine sorsana."
"Soracağım. Sonra ne olmuş?"
"Ne?"
"Otuz bin dolar. Daggett ölünce parayı peşindekiler mi almış?"
"Eğer buldularsa" dedi huzursuz bir tavırla. "Ya bulamadılarsa?"
Billy duraksadı. "Eğer bir yerde saklıysa, dul karısına aittir değil mi?"
Konuşmanın nereye gittiğini anlar gibiydim ama onun anlayıp anlamadığını pek kestiremedim.
"Essie'ye mi yani?"
"Kim?"
"Daggett'in dul karısı Essie."
"Ondan boşanmıştı" dedi.
"Sanmıyorum. En azından yasalar önünde."
"Lovella ile evliydi."
"Yasal olarak değil."
"Beni işletiyorsun."
"Yarın cenazeye gel de kendi gözlerinle gör."
"Para bu Essie'de mi?"
"Hayır, ama ben nerede olduğunu biliyorum. En azından yirmi beş bin dolarının."
Kulaklarına inanamayarak, "Nerde?" diye sordu.
"Cebimde, Tony Gahan adına yazılmış bir banka çeki olarak. Tony'yi hatırlıyorsun, değil mi?"
Sessizlik.
Sesimi alçalttım. "Doug Polokowski'nin kim olduğunu söylemek ister misin?"
Billy Polo arkasını dönüp yürüdü gitti.

Bir an orada durdum, sonra adresimi bilmesinden hâlâ rahatsız bir halde arkasından yürüdüm. Kendisini son gördüğümde benim özel detektif olduğuma inanmamıştı bile. Şimdi aniden beni aramış, kapımın önünde Daggett hakkında gizli konuşmalar yapmıştı. Bu işte tutarsız bir şey vardı.

Sokağa vardığımda otomobilinin kapısının çarpıldığını duydum. Gölgeler arasına girerek Chevrolet'in dört kapı aşağıdaki bir park yerinden çıkarmasını seyrettim. Gazı kökleyerek hızla kumsal yönünde uzaklaştı. Bir an onu izlemeyi düşündümse de, Coral'ın treylerinin dışında dolaşmayı göze alamadım. Otomobilime girildiğini, kimliklerimle birlikte çantamın çalındığını unutamıyordum. Bunu Billy Polo mu yapmıştı? Ev adresimi öyle mi bulmuştu. Beni kumsala kadar nasıl izlediğini düşünemiyordum ama şimdi bu kadar kolaylıkla bulmuş olmasının a+ıklaması da bu olabilirdi.

Onun birşeyler çevirdiğinden emindim, ama ne bulmayı umut ettiğini bilemiyorum. Daggett ile cezaevindeki kötüler hakkındaki hikâyenin amacı neydi? Bu bilinen gerçeklerden bazılarına uyuyordu ama gerçeğin o kulağa hoş gelen ve düzensiz inandırıcılığı yoktu.

Kartlarımı çıkartıp hepsini tek tek kaydettim. Bunlar belki daha sonra bir anlam ifade edeceklerdi, diğer bilgiler gün ışığına çıkınca, işim bittiğinde saat on olmuştu. Buzdolabından beyaz şarabımı alıp bir kadeh doldurdum. Üstümdekileri çıkardım, ışıkları söndürdüm, kadehi banyoya taşıyıp pencere pervazına yerleştirdim, karanlık sokağa uzun uzun baktım. Dışarda şimdi yağmurun yapraklarını iyice döktüğü bir ağacın dallan arasında bir sokak lambası vardı. Yarı açık pencereden serin ve gizlilik dolu gece havası içeri doluyordu. Yağmur da başlamıştı. Huzursuzdum. On iki yaşında falan bir kızken yağmurlu gecelerde sırtıma bir yağmurluk atıp çıplak ayakla sokaklarda dolaşırdım. Teyzem bu gece gezintilerini bildiğini sanmıyorum, ama belki de bilirdi. Kendisinin de huzursuz bir ruhu vardı ve belki de benimkine saygı duyardı. Son günlerde herhalde Tony yüzünden sık sık onu düşünüyordum. Tony'nin ailesi de benimki gibi bir araba kazasında yeryüzünden silinmişti ve onu da şimdi teyzesi yetiştiriyordu. Kimi geceler... özellikle bunun gibi geceler... anababamın ölümlerinin görüldüğü kadar trajik olmadığını düşünürdüm. Bütün eksikliklerine karşın teyzem benim için mükemmel bir büyüktü: Açık sözlü, uzak, bağımsız ve egzantrik. Anababam yaşamış olsalardı yaşamım tümüyle başka bir şekilde gelişecekti. Bundan hiç kuşku yoktu.

Akşamı düşününce Tony'nin cama indirdiği tekme ne kadar anladığımı fark ediyordum. O öfke ve meydan okuma benim içimde de derin duygular uyandırmıştı. Ertesi gün Daggett'in cenaze töreni vardı ve o da birşeyler uyandıırıyordu... eski acılar, bu dünyadan göçmüş olan iyi arkadaşlar. Kimi zaman ölümü götürülenlerin sessizce indikleri geniş taş bir merdiven dolarak düşünürüm. Fazla kaygılanmayacak kadar çok ölüm görürüm ama gidenleri özlerim ve doğrusu benim sıram geldiğinde bunu uysallıkla kabul edip etmeyeceğimi merak ederim.

Şarabımı bitirip yatağıma gittim, çırılçıplak olarak örtülerin arasına süzuldüm.

16

Şafak koyu gri gökyüzünün soğuk beyaz ışığa dönüşmesi ve hafif bir yağmurla geldi. Genelde yağmurda koşmam ama gece iyi uyumamıştım ve içimdeki süregelen huzursuzluğun son kırıntılarını da temizleyip atmak istiyordum. Sabahın saat altısında hiç de çekici gelmeyen içki ve uyuşturucu dışında tek rahatlama yolu koşmaktı.

Trafik pek azdı. Başka koşan yoktu. Et pembesine boyalı genel tuvalet binasının önünden geçerken bir alışveriş arabası yanında yatan iki serseri gördüm. İki gece öncesinden tanıdığım biri şimdi bana kayıtsız gözlerle bakmaktaydı. Arkadaşı kartondan bir örtü altında tıpkı bir paçavra yığınınına benziyordu. Oradan dönüp bir buçuk mil de geriye koştum. Eve döndüğümde eşofmanım ter ve yağmurdan ıslanmış, sis saçlarımların arasına inci taneleri gibi yerleşmişti. Uzun bir duş yaptım. Eve dönünce iyimserliğime de kavuşmuşum artık.

Kahvaltıdan sonra kendime çeki düzen verdim, kırık camı kapsadığından emin olmak için otomobil sigortamı gözden geçirdim. Saat sekiz buçukta otomobil camı satanlardan fiyat almaya ve birinin işi öğlene kadar tamamlamasını sağlamaya çalıştım. Sonra yine her yere giydiğim elbisemin içine girdim, 'resmi' giyimimde kullandığım askılı çantayı omuzuma geçirdim, içini gerekli öteberiyle doldurdum ve o arada o lanet banka çekini, de aldım.

Otomobili büroma yakın bir tamircide bırakıp işe yayan olarak devam ettim. Alçak topuklu ayakkabı giymiş olmama karşın ayaklarım ağrıyordu ve külotlu çorabım sanki apışararamda sıcak ve nemli bir el varmış da öyle yürüyormuşum duygusunu veriyordu.

Büroya girip günlük işlerime başladım. Kahve güğümünün fişini prize sokarken telefon çaldı..

"Bayan Millhone, ben Ramona Westfall."

"Merhaba" dedim. "Nasılsınız?" Birden midem bulanmıştı, Tony Gahan'ın dün gece Qockworks'ta olanları anlatıp anlatmadığını merak ettim.

"İyiyim" dedi. "Sizle konuşmak istediğim bir şey var, bu sabah boş zamanınız var mı diye soracaktım."

"Herhangi bir programım yok, ama otomobilim tamirde. Siz buraya gelebilir misiniz?"

"Elbette. Bunu tercih ederim zaten. Saat on uygun mu? Size pek fazla zaman tanımadığımı farkındayım."

Saatime baktım. Yirmi dakika. "Çok iyi" dedim. Kadın veda edip kapattı. Ben hemen cenaze töreni saatini öğrenmek için Barbara Daggett'i annesinin evinden aradım. O telefona gelememi ama Eugene Nickerson ayının saat ikide yapılacağını söyledi, ben de orada olacağımı bildirdim.

Bir gün öncesinin mektuplarını açtıktan sonra sigorta acenteme telefon edip arabamın camını anlattım. Telefonu bıraktığım anda yine çaldı.

"Kinsey, ben Barbara Daggett. Bir şey oldu. Bu sabah buraya geldiğimde kapının önünde babamın karısı olduğunu söyleyen bir kadın buldum."

"Aman Tanrım. Lovella."

"Onu biliyor muydun?"

"Geçen hafta babanı ararken Los Angeles'te karşılaştım."

"Bu iddiasından haberin var mı?"

"Ayrıntıları dinlemedim ama birlikte yaşadıklarını tahmin etmiştim."

"Kinsey, kadının elinde evlilik cüzdanı var. Kendi gözümle gördüm. Neler olduğunu bana neden anlatmadın? Dilim tutuldu. Kapının önünde durmuş deliler gibi bağıırıyordu, sonunda polis çağırmak zorunda kaldım. Doğrusu bundan söz etmemiş olmanı hiç anlamıyorum."

"Bunu nerede yapacaktım? Morgda mı? Annen yatarken cenaze evinde mi?"

"Bana telefon edebilirdin, Kinsey. Bunu konuşmak için büroya gelebilirdin."

"Barbara pek çok şey yapabilirdim ama hiçbirini yapmadım. Doğrusunu istersen babanı korumaya çalışıyordum ve senin bu sözde evliliği duymayacağını umuyordum. O belge sahte olabilir. Hepsi uydurma olabilir ve onun kişisel kusurlarına çok eşliliği de ekleyemeyecek kadar sorunun var."

"Buna karar vermek senin işin değildi. Annem şimdi gürültünün ne olduğunu soruyor ve ben ona ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Canının sıkıldığını anlıyorum, ama ben de bundan başka türlü davranabileceğimden hiç emin değilim."

"Bu tutumu benimsediğine inanmıyorum. Ben karanlıkta bırakılmaktan hoşlanmam. Seni araştırma yapman için tutmuştum ve öğrendiğin her şeyi bana iletmeni beklerim."

"Beni senden çok önce baban tutmuştu" dedim.

Bir an sustu, sonra, "Ne yapmak için?" diye sordu. "Onu hiç söylemedin."

"Elbette söylemedim. Benimle özel olarak konuşmuştu. Anlattıkları palavraydı ama bunu ortalığa yaymam mümkün değildir. Eğer duyduğum her şeyi söyleyecek olsaydım bu meslekte kalamazdım."

"Ben onun kızımıym. Bilmeye hakkım var. Özellikle babamın iki eşi olduğunu. Sana ne için para ödüyorum ki?"

"Mantıklı ol, Barbara. Söyleseydim ne olacaktı? Eğer annenle baban yasal olarak evli iseler, Lovella'nın hiçbir iddiası olamaz ve bildiğim kadarıyla kendisi de bunun farkında. Tek kelime söylemeden ortalıktan çekilip gidecekse senin kaygılı arttırmanın ne anlamı olurdu?"

"Babamın öldüğünü nasıl biliyordu?"

"Benden duymadığını söyleyebilirim. Ben aptal değilim, dünyada isteyeceğim en son şey onun kapınıza dayanmasıydı. Belki gazetede okumuştur. Belki haberlerde duymuştur.

Barbara geçici olarak sakinleşmiş gibi birşeyler mırıldandı.

"Polisler gelince ne oldu?" diye sordum.

Anlatmayı mı yoksa beni azarlamayı mı sürdürsün diye düşündü bir süre. İnsanları azarlamaktan zevk aldığını anlamıştım ve fırsatı elinden kaçırmak istemiyordu. Benim görüşüme göre ise öyle fazla dırdır etmesini haklı çıkaracak para ödemişiyordu. Ama herhalde durumu kendisine anlatmam gerekirdi.

"İki memur kendisini bir kenara çekip konuştular. Birkaç dakika önce gitti."

"Bir daha ortaya çıkacak olursa ben gereğine bakarım" dedim.

"Bir daha mı? Bunu neden yapsın ki?"

O zaman babasının iki evliliğinin yanısıra Barbara'ya Billy Polo'nun Daggett'in mirası olarak gördüğü yirmi beş bin dolardan söz etmediğimi hatırladım. Belki de Lovella oraya parayı almaya gitmişti. "Seninle yakında biraz konuşsak iyi olacak" dedim.

"Neden? Başka şeyler de mi var?"

Başımı kaldırınca Ramona Westfall'ın kapının önünde durduğunu gördüm. "Her zaman birşeyler vardır" dedim.

"Yaşamı eğlenceli kılan da budur. Şimdi burada biri var. Seninle öğleden sonra konuşuruz."

Telefonu kapatıp ayağa kalktım, Bayan Westfall'ın masa üzerinden elini sıktım. Oturmasını söyledikten sonra birer fincan kahve doldurarak bu hareketlerin onu rahatlatacağını umdum.

Kadın yorgun görünüyordu, yumuşak gözleri altındaki deride yorgunluk lekeleri vardı. Üzerinde omzu apoletli bir poplin gömlek vardı ve omzunda bir yerde kısa bir safariye gitmek için kullanılabilecek bir omuz çantası sallanıyordu. Açık sarı saçları dergilerdeki Breck şampuanı reklamındakiler gibi parlamaktaydı. Onu bir yağmurluk içinde Daggett'in kolu omzuna atılmış olarak marinada sendelerken düşündüm. O kayıktan aşağı adamı atabilir miydi? Elbette. Neden olmasın?

Kadın bana huzursuzca bakarak otomatik bir hareketle uzanıp masamın üstündeki birkaç şeyi düzeltti. Üç kalemi havadan karaya füzeler gibi bana doğru bir sıraya dizdi, sonra hafifçe öksürdü.

"Şey. Merak ettik de. Tony hiçbir şey söylemediği için size soralım dedik. Dün gece kendisiyle konuştuğunuzda ona paradan söz ettiniz mi?"

"Elbette" dedim. "Bir işe yaramadı ya. çok inatçıydı. O konuyu konuşmayı bile reddetti."

Kadın hafifçe kızardı. "Parayı almayı düşünüyorduk" dedi. "Ferrin ile dün gece, Tony sizinle konuştu. Parayı en azından on sekiz yaşına gelene kadar bir yatırım fonuna koymayı düşündük."

"Bu değişikliğin nedeni nedir?"

"Her şey, sanırım. Aile danışmanına gidiyoruz ve terapist öfke ve yası üzerimizden atabileceğimizi umuyor. Tony'nin migrenlerinin kısmen stresten kaynaklandığına inanıyor, yani kaybını bir tür hazmedememesi. Buna benim de katkımın olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. Abby'nin ölümünü ben de kolay kolay hazmedemedim ve bu da oğlana hiç yardımcı olmadı sanırım." Kadın duraksadı, sonra sanki utanıyormuş gibi hafifçe başını salladı. "Bunun bir tersine dönüş olduğunu kabul ederim. Size karşı da gereksiz yere kaba davrandık, özür dilerim."

"Özür dilemenize gerek yok. Ben çeki almanızdan memnun olurum. O zaman sorumluluğumu yerine getirmiş olurum.. Eğer sonradan fikir değiştirirseniz parayı her zaman değeri davaya bağışlayabilirsiniz."

"Ya Daggett'in ailesi... onlar da parada hakları olduğunu düşünebilirler, değil mi? Yani, eğer hukuksal sorunlar çıkacaksa parayı almak istemem."

"Bu konuda bir avukatla görüşmelisiniz. çek Tony'nin adına yazılmış ve Daggett beni onu Tony'ye teslim etmem için tuttu. Niyeti hakkında bir sorun olduğunu sanmıyorum. Bilmediğim başka hukuksal sorunlar olabilir, ama önce bir başkasıyla serbestçe konuşabilirsiniz." Aslında lanet kâğıt parçasını alıp gitmesini isterdim, Kadın bir an yere baktı. "Tony dün gece... cenazeye gitmek isteyebileceğini söyledi. Sizce gitmeli mi? Yani, bu sizce iyi bir fikir mi?"

"Bilemiyorum, Bayan Westfall. Neden terapistine sormuyorsunuz?"

"Denedim ama yarına kadar kent dışındaymış. Tony'nin biraz daha huzursuz olmasını istemiyorum."

"Duygularını denetim altına alamazsınız ki. Belki de bu aşmak zorunda olduğu bir engeldir kendisi için."

"Ferrin de öyle diyor ama ben pek emin değilim."

"Migreni ne zamandan beri devam ediyor?"

"Kazadan beri. En son dün gece bir tane daha geçirdi. Ama kabahat sizin değil" diye aceleyle devam etti. "Eve döndükten yarım saat sonra baş ağrısı başladı. Geceyarısından sabah dörde kadar yarım saatte bir kustu. Sonunda St. Terry'nin acil servisine götürmek zorunda kaldık, iğne yapıp uyuttular, ama biraz önce uyanıp cenazeye gitmekten söz etmeye başladı. Bundan size söz etmiş miydi?"

"Hayır. Daggett'in öldüğünü söyledim ama memnun olduğunu söyleme dışında fazla bir tepki göstermedi. Gidecek kadar iyileşti mi?"

"İyileşecek sanırım. Bu migren baş ağrıları çok gariptir. Bir an bir daha asla kurtulamayacağını sanırsınız, bir an sonra kalkmıştır ve aklıktan ölecek gibidir. Geçen Cuma da öyle oldu."

"Cuma mı?" Daggett'in öldüğü gece.

"O nöbet o kadar kötü değildi. Okuldan eve geldiğinde baş ağrısı başlamak üzereydi. İlaçla önlemeye çalıştık ama başaramadık. Her neyse pek uzun sürmedi ve gece saat ikide kalkıp köfteli sandviç yedi. Salı günü de bir nöbet geçirdi. Ondan önceki hafta da iki kere. Ferrin cenazeye gitmesinin sembolik bir önemi olacağını düşünüyor. Belki de bu baş ağrıları geçer diyor."

"Bu her zaman olasıdır."

"Barbara Daggett itiraz eder mi?"

"Neden etsin ki? O da babası kadar suçluluk hissediyordu. Hem yardım etmeyi de önermişti."

"O zaman eve dönünce bakayım nasıl olmuş." Saatine baktı. "Ben gideyim artık."

"Size çeki vereyim." Çekmecedeki çantamdan çeki alıp kadına verdim. Kocasını gibi o da buruşuklarını düzeltti ve sanki sahteymiş gibi dikkatle baktı. Sonra yine katlayıp çantasına koydu. Ne o ne de ben kahvelerimize dokunmamıştık bile.

Kadına ayın yeri ve saatini söyleyerek kapıya kadar geçirdim. Gittikten sonra da yine masamın başına oturup söylediği her şeyi aklımdan geçirdim. Bir ara Tony Gahan'ı bir kenara çekip teyzesinin Daggett'in öldürüldüğü gece evde olup olmadığını doğrulatmam gerekecekti. Onu bir katil olarak hayal etmek güçtü ama daha önce de aldığım olmuştu.

17

John Daggett'in cenaze ayini pek bilinmedik bir kilisede yapıldı. Bina tek katlı, sarı boyalı ve süssüzdü ve otoyolun hemen yanındaydı –biryerlere giderken ağaçların arasından gördüğümüz bir yer.

Ben geç kalmıştım. Otomobilimi tamirciden uzun gecikmelerden sonra saat ikiye çeyrek kala almıştım ve itiraz edeyim ki, birkaç mutlu dakikamı yeni camımı indirip kaldırarak geçirmiştim. Yağmur şiddetleniyordu ve doğrusu kırık camdan girip yüzüme çarpmayacağı için pek memnundum.

Kilisenin yanındaki micir serili park yerine vardığımda otuz beş araçlık alana en az elli tane sıkıştırılmıştı. Bazıları yandaki boş arsaya girmişler, bazıları kaldırım kenarına çekilmişlerdi. Ben epey uzakta yer buldum. Kiliseye doğru yürürken elektrikli orgun Tanrı'nın evinden çok bir buz pateni alanına yakışır bir tempoda çalınmakta olduğunu duydum. Kapıdaki tabelada rahibin adı yazıyordu: Rahip Howard Bowen. Kilisenin adı ise uzun uzun kelimelerden oluşuyordu ve bana kapıdan kapıya broşür dağıtan o kuruluşlardan birini hatırlattı.

Wynington-Blake cenaze evinden Bay Sharonson kapı önünde duruyordu. Bana üzerinde elle çizilmiş bir zambak resmi olan programın teksir edilmiş bir kopyasını verirken ıstıraplı bir ifadeyle baktı. Tavrından ayinin ruhsal açıdan ikinci sınıf olduğunu, burasının kiliselerin süpermarketi olduğunu anlamak mümkündü.

İçeri girdim. Personelden biri kapının yanında duran portatif metal iskemlelerden birini oturmam için açtı. Cemaat ilahi okumak için ayağa kalkarken ben de arka sıraya, diğer geç kalanların arasına sıkıştım. Solumdaki kadın ilahiler kitabını paylaşmamızı işaret etti. Aceleyle sayfaya bir göz attım. Kan ve günah hakkında bir ilahinin

dördüncü kıtasındaydılar. Genel gürültüde kaybolup gideceğini umduğum bir iki ses çıkardım. Bu işler inanmamam bir yana, pek şarkı söyleyemem ve her iki nedeni de suçlanacağımdan kaygılanıyordum doğrusu. Ön tarafta Barbara Daggett'in sarışın kafasını gördüm ama onun dışında tanıdık bir yüze rastlamadım. Elbise hisirtti ve madeni iskemle bacaklarının sürtünmesi arasında oturduk. Rahip Bowen ne kadar sefil yaratıklar olduğumuzu anlatırken ben kahverengi karo kaplı yere ve içimi kaldıran ruhsal ısıtırları canlandıran renkli camlara baktım. Daha şimdiden içimde bir günahlarımı itiraf etme duygusunun yeşerdiğini hissedebiliyordum. Daggett'in tabutu sihirbazların insanları ikiye keserken kullandıkları o kutulardan birini andırıyordu. Rahip Bowen altmış yaşlarında, ufaktefek, saçları dökülmeye yüz tutmuş, yuvarlak yüzlü bir adamdı ve nefesi kokan bir tipti. Tesniye'den bir parça seçmişti: "Tanrı dizlerine ve bacaklarına vuracak ve ayağının tabanından başının tepesine kadar asla iyileşmeyecek yaralar verecek." Doğrusu konu devam ettikçe uyumamak için kendimi güç tutuyordum. Günahı çok ve pişmanlığı pek az olan John Daggett hakkında söyleyecek ne bulacağını merak ediyordum ama o Daggett'in ölümünü, "O sana verecek, sen ona veremeyeceksin; o baş olacak ve sen kuyruk olacaksın" diye özetleyip hemen duaya geçti.

Son ilahi için ayağa kalktığımızda birinin bana baktığını hissettim ve iki sıra önümde Marilyn Smith'le kocası olduğunu tahmin ettiğim bir adam gördüm. Kadın kırmızılar giyinmişti. Bir an yerinden fırlayıp tabutun üstünde step dansı yaptığını hayal ettim. Bu arada cemaat artık iyice formuna girmişti ve her taraftan yakarılar, aminler yükseliyor, millet üstünü başını yırt" yordu. Ben oradan uzaklaşmak istedimse de cesaret edemedim. Ruhsal aerobik yapıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştım.

Yanımdaki kadın kapalı gözlerle iki yana sallanıyor, zaman zaman, "Evet, Tanrım" diye haykırıyordu. Ben bu tür dine gösterilere pek alışkın olmadığım için kapıya doğru süzölmeye başladım. Bu sırada rahip önde kilise ileri gelenleri arkasında ve en arkada da Elsie Daggett bir tür dini conga dansı yapıyorlardı gibi dizilmişler kilisenin içinde dolaşıyorlardı.

Çıkışta Billy Polo ile kızkardeşi Coral'la burun burna geldim. Arkamda ayin sona ererken Billy kolumu tutup beni kenara çekti. Cemaat dağılmaya başlamıştı. Essie Daggett büyük bir zaferden sonra omuzlarda taşınan bir futbol antrenörü gibi bağıra çağıra dışarı taşınyordu. Barbara Daggett ile Eugene Nickerson kadını korurcasına iki yanında yer almışlardı. Her nedense diğerleri sanki kadının acısı ona iyileştirici bir güç vermiş gibi tek tek uzanıp kendisini okşamaktaydılar.

En arkada tabutu taşıyanlar geldi, ama onlar da tabutu omuzlayacakları yerde tekerlekli bir araba üstünde çekiyorlardı. Hiçbiri altmış beşin altında olmadığından Wynington-Blake şirketi onların ya tabutun ağırlığı altında çökeceklerinden ya da yüklerini devireceklerinden korkmuş olmalıydı. Arabanın bir tekerleği kusurluydu ve hep bir yana kayıyor ve berbat bir sesle gacırdıyordu. Tabut sanki kendi iradesine sahipmiş gibi bir bu yandaki iskemleye, bir öteki yandakine çarpıp durmaktaydı. Tabut taşıyıcılarının yaslı ifadelerini korumaya çalışırken tabutu düzelttiklerini, inatçı bir köpekmiş gibi çekiştirdiklerini görebiliyordum.

Bir an Tony Gahan'ı gördüm ama kendisiyle konuşmadan gitti. Cenaze arabası kapıya yanaştırıldı ve tabut alçak basamaklardan indirilerek arkasına yüklendi. Onun arkasındaki limuzine Essie'nin binmesine yardım ettiler. Essie'nin üzerinde siyah bir elbise, başında geniş kenarlı ve tüllü siyah bir şapka vardı. Doğrusu yaslı bir kadından çok bir arı yetiştiricisine benziyordu, Barbara Daggett ise koyu gri bir tayyör ve siyah ayakkabılar giymişti, iki renkli gözleri oval yüzünün solukluğu içinde elektrik saçıyor gibiydi. Yağmur sürekli yağıyor, Bay Sharonson cemaata geniş kara şemsiyeler dağıtıyordu.

Otomobiller hep bir anda çalıştırıldı ve iki mil kadar ötedeki mezarlığa doğru egzost gazları arasında yola çıkıldı. Orada yine uzun bir sıra halinde park ettik, kapılar çarpıldı, insanlar ıslak çimenler üzerinde yürümeye başladılar. Burası yeni bir mezarlık olduğundan henüz pek az ağacı vardı. Mezartaşları taş melekler ya da granit kuzuların o yıpranmış güzelliğinden yoksun dört köşe mermerlerdi. Alan bakımlıydı ama genelde 'ihtiyaç öncesi' satıldığı belli olan parsellerin arasından geçen asfalt yollardan oluşmaktaydı. Mezarlıkların da golf sahaları gibi uzmanlar tarafından en üstün estetik etkiyi yaratmak için düzenlenip düzenlenmediklerini merak ettim. Burası ucuz bir kulüp alanına benziyordu. Giriş ücreti de düşük olmalıydı. Zenginler ve saygınlar başka yerlerde gömülürlerdi ve John Daggett'in onların arasında yatmaya hak kazanmadığı kuşkusuzdu.

Wynington-Blake mezarın üzerine bir tente yerleştirmişti, daha geniş bir tentenin altına da portatif iskemleler sıralanmıştı. Kimse nereye gideceğini bilmediğinden bir karışıklık oldu. Essie ile Barbara bir yanlarında Eugene Nickerson, diğer yanlarında şişman bir kadın olduğu halde ön sıraya oturtulmuşlardı. İskemlelerin arka ayakları ıslak toprağa gömülmeye başladığından dördü de geriye doğru kaykılmışlardı. Onların öyle kaldıklarını, doğrulmayı beceremeyerek bacaklar havada tentenin tepesine bakakaldıklarını düşündüm. Yas neden hep böyle saçmalıklarla yanyanadır ki?

Ben tentenin altında ayakta durdum. Gelenlerin çoğu yaşlıydı ve oturmaya benden çok ihtiyaçları vardı, Essie Daggett'in hatırı için tüm cemaat gelmiş gibiydi.

Rahip Bowen verilen yağmurluğu reddetmiş, şimdi açık havada yağmur altında sabırla herkesin oturmasını bekliyordu. Sağ kulağında küçük bir sağır kulaklığı gözümüne çarptı. Dikkati kendine çekmemek için sakın bir tavırla aletle oynuyordu. Pilinin nemden kısa devre yapıp yapmadığını merak ettim. Alete parmağıyla vuruyor, sonra sanki birden çalışmaya başlamış gibi irkiliyordu.

Öteki uçta Marilyn ve Wayne Smith'i, arkalarında da yanında Ramona teyzesi olan Tony Gahan'ı gördüm. Gri pantolon, lacivert ceketi, beyaz gömleği ve kravatıyla tam bir öğrenciydi. Kendisine bakıldığını hissetmiş gibi bir

robotunki kadar boş gözlerle bana baktı. Çıplak bir nefreti mi, yoksa eski bir acıyı mı hissettiği belli olmuyordu. Billy Polo ile kızkardeşi tentenin dışında yağmur altında bir şemsiyeyi paylaşmaktaydılar. Coral pek rahatsız görünüyordu. Elindeki kâğıt mendillere bakılırsa soğuk algınlığı hâlâ geçmemişti. Aslında göğsünde Vicks Vaporub kokan bir pamuklu bez olduğu halde yatıyor olmalıydı. Billy ile huzursuz bakışlarla kalabalığı taramaktaydı. Belirli birini mi aradığını merak ederek bakışlarını izledim.

Rahip, "Aziz dostlarım" dedi. "Burada John Daggett'in ölümü nedeniyle, onun yaratıldığı toprağa dönüşüne tanık olmak, İsa Efendimiz'in yanına gidişini kutlamak üzere toplanmış bulunmaktayız. John Daggett bizi terk etti. Şimdi artık yaşamın dert ve sıkıntılarından, günahlarından, omuzladığı yüklerden, suçluluklardan uzak olarak..."

Arkalarda bir kadın, "Evet, Tanrım!" diye haykırdı. İkinci bir kadın da hemen hemen aynı ses tonuyla, "Palavraaaa!" diye seslendi, işitmesi o kadar iyi olmayan rahip her ikisini de ruhsal noktalama işaretleri olarak kabul ederek günaha, kötülüğe, şehvete karşı uyarılarına devam etti.

"John Daggett bugüne kadar yaşamış en boktan herif, sakın yanlış anlaşılmasın!" diye ses yükseldi yine. Herkes arkaya döndü. Arkada Lovella ayağa kalkmıştı, insanlar şaşkın şaşkın bakıyorlardı.

Lovella sarhoştı. Ufalmiş pembe gözleri içkinin yanı sıra iyi kalite marihuana da aldığını gösteriyordu. Sol gözü hâlâ şişe de, morluk şimdi iyice sararmıştı. Artık ölüden yumruk yemişe değil de, alerjiye tutulmuşa benziyordu. Saçları hâlâ sarı, dudakları kıpkırmızıydı. Sürekli ağladığı için göz boyası gözlerinin altında is lekeleri gibi duruyordu. Burnu akıyordu bir yandan da. Cenaze için dekoltesi iyice açık siyah pullu bir kokteyl elbisesi giymişti. Memeleri sanki şaka olsun diye şişirilmiş prezervatifler gibi neredeyse şeffaf bir halde ileri fırlamıştı. Onun öfkeden mi yoksa yasından mı ağladığını kestiremedim. Bence o kalabalık bunların ikisine de hazırlıklı değildi. Ben arka tarafa yürümeye başlamıştım bile. Gözümün ucuyla Billy Polo'nun da kadına doğru hareket ettiğini gördüm. Rahip artık kadının kendi takımından olmadığını anlamış olarak şaşkın şaşkın Bay Sharonson'a baktı. O da teşrifatçıların harekete geçmelerini işaret etti. Lovella'nın yanına hepimiz aynı anda vardık. Billy kadını arkasından yakalayıp kollarını tuttu. Lovella bir katır gibi tepinerek onun elinden kurtuldu, "çekilin ulan serseriler! Sizi iki yüzlüler!" diye bağırды. Teşrifatçılardan biri kadını saçlarından yakaladı, öteki ayaklarını kavradı. Lovella yola doğru taşınırken adamların arasında tepinip çığlıklar atıyordu. Ben de ardından yürürken arkama dönüp baktım. Barbara Daggett ayağa kalkmış olan insanların arkasında kaldığından görünmüyordu. Ama Marilyn Smith'in yüzünde Lovella'nın bu gösterisine bayıldığını gösteren bir ifade vardı.

Lovella'nın yanına vardığımda Billy Polo'nun arabasının ön koltuğuna uzatılmıştı ve elleriyle yüzünü örtmüş ağlıyordu. Arabanın her iki yan kapısı açıktı, Billy kadının baş ucunda diz çökmüş sakinleştirmeye çalışıyor, yağmurdan karışmış saçlarını düzeltiyordu, iki teşrifatçı kadının kontrol altına alınmış olmasından memnun olarak bakıştılar. Billy onların müdahalelerine kızmıştı.

"Tamam, artık çekilin buradan, sakinleşti işte" diye söylendi.

Coral kardeşinin başı ucuna gelip şemsiyeyi üzerine tuttu. Billy'nin davranışından utanmış görünüyordu, Lovella'nın bu aşırılıkları karşısında huzursuzdu. Üçü garip bir grup oluşturuyorlardı, aralarındaki ilişkinin Billy'nin bana inandırmaya çalıştığından çok daha yeni olduğu izlenimine kapıldım.

"Neler oluyor, Billy?" dedim.

"Bir şey yok" dedi kaba bir tavırla.

"Birşeyler oluyor. Daggett'in öldüğünü nereden öğrendi? Senden mi?"

Billy başını kadının saçlarına dayadı, beni duymazdan geldi.

Coral bana baktı. "Billy bir şey bilmiyor" dedi.

"Ya sen, Coral? Sen konuşmak ister miydin?"

Billy uyanrcasına baktı kızkardeşine, Coral başını salladı.

Tentinin altında bir hareketlilik başlamıştı, kalabalık dağılıyor, insanlar bize doğru yaklaşıyorlardı.

Billy Lovella'ya, "Başına dikkat et, kapıyı kapatıyorum" dedi. Sürücü kapısını kapatıp öteki yana geçti, Lovella'nın ayaklarını toplamasını bekledi. Hâlâ tentenin altında olan gruba bakarken birden gözlerinin sabitleştiğini gördüm.

"O kim?"

Ramona Westfall, Tony ve Smithler'in grubuna bakıyordu. Elleri ceplerinde olan Tony ayakkabısının altındaki çamuru iskemlenin kenarına sürterek çıkarmaya çalışırken üç yetişkin durmuşlar konuşuyorlardı. Barbara Daggett hemen oğlanın arkasında bir başkasiyla konuşuyordu. Herkesin adını tek tek saydım. Billy'nin dikkatini çekenin Wayne olduğunu sanmıştım ama pek de emin değildim. Marilyn'den söz etmiş olabilirdi.

"Westfall'lar neden geldiler?" diye sordu. "Belki de senin geldiğin nedenle."

"Benim neden geldiğimi bilmiyorsun" dedi. Telaşlıydı, kontak anahtarlarını elinde sallıyor, sık sık kalabalığa bakıyordu.

"Belki de bugünlerden birinde söylersin" dedim.

Hiç güvenme der gibi sırttı. Coral'a işaret etti, kız arka koltuğa geçti. Billy otomobile bindi, motoru çalıştırdı ve arkasına bakmadan çekip gitti.

18

Cenazeden sonra Barbara beni annesinin evine davet etti ama gitmedim. Duygusal bir sirk gösterisine daha tahammül edemezdim. Hem zaten başkalarının yanında belirli bir süre kaldıktan sonra biraz dinlenmeye ihtiyaç duyardım. Büroma gidip ışıklan yakmadan oturdum. Saat daha dörttü ama kara bulutlar yeni bir saldırıya hazırlanmış gibi toplanmaya başlamışlardı. Ayakkabılarımı çıkartıp ayaklarımı masanın üzerine dayadım,

ısınmak için ceketime sarındım. John Daggett artık toprağın altındaydı ve dünya dönmeye devam ediyordu. Durumu böyle bıraktığımız takdirde ne olacağını düşündüm. Barbara'nın adaletin yerine getirilmesi konusuna aldırıldığını sanmıyordum. Zaten fazla bir şey bulmuş değildim. Doğru yolda olduğumu sanıyordum ama aslında Daggett'in ölümünün ortaya attığı soruya gerçek-, ten bir yanıt isteyip istemediğimden de pek emin değildim. Belki de bunu unutmaktı en iyisi. Polis zaten olayı cinayet olarak görmüyordu ve Barbara Daggett'i işi kurcalamaktan vazgeçirebileceğimi biliyordum. Kazanacak ne vardı ki? Ben Daggett'in ölümünün intikamını almakla yükümlü değildim. Öyleyse bu huzursuzluğumun nedeni neydi? Son zamanlarda ilk kez bir işi terk etmek istiyordum. Genelde çok inatçıyım, ama bu sefer bu işten kaçmak istiyordum. Eğer başka bir şey olmasaydı kendimi buna ikna da edebilirdim sanıyorum. Ama on dakika sonra çalan telefon beni yeniden harekete zorladı. Kibarlık olsun diye ayaklarımı indirerek telefonu ilk çalıştı açtım. "Millhone."

Genç sesli bir erkek duraksayarak, "Büro mu, yoksa tele-sekreter servisi mi?" diye sordu.

"Büro."

"Kinsey Millhone ile mi konuşuyorum?"

"Evet. Ne istemiştiniz?"

"Bu numarayı bana patronum verdi. Spindrift Moteli müdürü Bay Donagle. Cuma gecesi hakkında bazı sorularınız olduğunu söyledi. O sorduğunuz adamı gördüm galiba."

Hemen kâğıt kalem aldım. "Çok iyi. Beni aradığınız için teşekkür ederim. Adınızı söyler misiniz?"

"Paul Fisk. Gazetede bir adamın boğulduğunu okudum ve bana garip bir rastlantı gibi geldi, ama konuşup konuşmamaya karar veremedim."

"Onu Cuma gecesi mi gördünüz?"

"O olduğunu sanıyorum. İkiye çeyrek kala falan. Ben gece nöbetinde olduğum için uyukum gelince hava almak için dışarı çıkarım." Bir an sustu. Kafasından birşeyler geçtiğini hissettim. "Bu aramızda kalacak değil mi?"

"Elbette. Neden? Kız arkadaşınız falan mı gelmişti?"

Sinirli bir gülümsemeyle karşılık verdi. "Hayır, zaman zaman esrarlı bir sigara içerim de. Sabahın ikisinde iş çok sıkıcıdır, geceyi geçirmeme yardım eder. Bir sigara içerim ve küçük televizyonumda eski siyah, beyaz filmleri seyredirim. Umarım bu sizin için bir sorun değildir."

"Bu sizi ilgilendiren bir şey, beni değil. Spindrift'te ne kadar zamandır çalışıyorsunuz?"

"Mart'tan beri. Öyle pek matah bir iş değil ama kovulmak istemem. Borçlarımdan kurtulmak için paraya ihtiyacım var."

"Anladım" dedim.. "Bana Cuma gecesinden söz edin."

"Ben kapı önündeyken o sarhoş önümden geçti. çok yağmur yağdığı için pek iyi göremedim ama sonra haberleri izleyince ona çok benzediğini anladım."

"Onun resmini gördünüz mü?"

"Televizyonda bir an, ama dikkat etmediğim için o olup olmadığını kesin olarak söyleyemem. Polise haber vermem gerekirdi sanırım, ama bildirecek fazla bir şey yoktu ve... öteki iş ortaya çıkar diye korktum."

"Peki, sarhoş adam ne yapıyordu?"

"Fazla bir şey yaptığı yoktu. O ve yanındaki kız. Kız onu kolundan tutmuştu. Sanki destek oluyormuş gibi. çılgınlar gibi gülüyorlar, oradan oraya sallanarak yürüyorlardı."

"Peki, ya kadın? Onu yakından görebildiniz mi?"

"Pek sayılmaz. Teşhis edecek kadar değil."

"Saçı, giyimi falan nasıldı?"

"O yanına dikkat etmiştim. Yüksek ökçeli ayakkabılar, yağmurluk, etek ve... bir bluz üzerine kazak. Okullu kızların giydikleri gibi... Eteği gibi o da yeşildi,"

"Bütün bunları karanlıkta mı gördünüz?"

"Orası karanlık değil. Kapının hemen önünde sokak lambası vardır. O kadar çok gülüyorlardı ki, hemen önümde yere yuvarlandılar. Önce kız kalktı ve yırtıldı mı diye çoraplarını kontrol etti. Kaldırana kadar adam bir su birikintisi içinde sırtüstü yattı."

"Onlar sizi gördüler mi?"

"Sanmıyorum. Ben verandanın gölgelik yerinde, yağmurdan korunmaya çalışıyordum. Benden yana baktıklarını görmedim."

"Düşmelerinden sonra ne oldu?"

"Kalkıp marinaya doğru yürümeye devam ettiler."

"Konuştuklarını duydunuz mu?"

"Pek sayılmaz. Kız adamla düştüğü için alay ediyordu, onun dışında pek bir şey duymadım."

"Otomobilleri var mıydı?"

"Sanmıyorum. Ben görmedim yani."

"Ya otomobillerini sokağın karşısındaki belediye arsasına bırakmışlarsa?"

"Olabilir elbette, ama o yağmurda marinaya kadar neden yürüyeceklerdi ki? Bence otomobilleri olsaydı marinaya kadar onunla giderlerdi."

"Eğer adam otomobili süremeyecek kadar sarhoş değilse. Sürücü ehliyeti de elinden alınmıştı."

"Kız sürebilirdi. O hemen hemen ayıktı."

"Orada, haklısınız" dedim. "Peki, ya toplu taşıma araçları? Oraya otobüs ya da taksiyle gelmiş olabilirler miydi?"
"Olabilir, ama o saatte otobüs çalışmaz. Belki taksi."

Bana verdiği bilgileri kaydediyordum. "Çok iyi" dedim. "Eğer sizinle tekrar konuşmak istersem telefon numaranız kaçtır?"

Numarasını verdi. "Ben genellikle haftaiçi saat onbirden yediye kadar çalışırım" dedi.

Onu da not ettim. "Kadını bir daha görseniz tanır mıydınız?"

"Bilemiyorum. Herhalde. Kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Henüz değil. Onun üzerinde çalışıyorum."

"Size şans dilerim, Bu anlattıklarımın bir yararı olacak mı?"

"Umarım. Telefon ettiğiniz için teşekkür ederim."

"Eğer kadını bulursanız bana haber verin. Belki polisler gibi siz de teşhis edip edemeyeceğimi görmek için birkaç kişi gösterirsiniz."

"Çok iyi olur, teşekkür ederim."

Adam telefonu kapatınca bunları da diğer notlarıma ekledim. Dinah, Daggett ile kızı saat ikiyi çeyrek geçe görmüştü ve Paul Fisk de onları tam yarım saat önce Cabana Bulvarı'nda gördüğünü söylüyordu. Ondan önce neredeydiler acaba? Eğer taksiyle gelmişlerse, kız daha sonra marinadan evine taksiyle mi dönmüştü? Bunu anlamıyordum işte. Katiller genelde cinayete gidip dönerlerken taksi kullanmazlardı.

Telefon rehberini çıkartıp taksi şirketlerini aradım. Neyse ki, Santa Teresa küçük bir kent olduğundan taksi şirketi de fazla değildi. Turist ve havaalanı servisleri dışında rehberde altı şirket kayıtlıydı. Herbirini tek tek arayarak sabırla kim olduğumu ve Cumartesi sabahı saat ikide Cabana Bulvarı'nda bırakılan bir müşterinin izini aradığımı anlattım. Aynı zamanda oralardan saat üç ile altı arasında bir müşteri alıp almadıklarını öğrenmek istiyordum. Morg hademesinin söylediğine göre Daggett'in saati 2:37'de durmuştu ama bunu herkes yapabilir, sonra da denize atmadan saati bileğine takarak ölüm saatini karıştırmaya çalışabilirdi. Kadın kayıktan atlayıp kıyıya çıkmışsa ya da kürekle rıhtıma yanaşıp kayığı orada terk etmişse bile bir taksiye binebilmek için kendisine çekidüzen verecek zamana ihtiyacı vardı.

Bir hafta öncesinin iş kâğıtları dosyalanmış olduğundan epey homurtular yükselmesi doğaldı, içlerinde tek neşeli olanı bir zamanlar bana bir işte araştırma yapmış olan Ron Coachella'ydı. Hiçbirini dosyalara hemen o anda bakmaya razı edemediğimden adımı ve telefon numaramı bırakarak kendilerini yine arayacağımı söyledim.

Taksi şirketleriyle konuşurken elimdeki kalemi kâğıdın üzerinde dolaştırarak bir labirent yapmışım. Yeşil etek hakkındaki notumun çevresine bir daire çektim. O yaşlı serseri çöp kutusundan sivri topuklu bir çift ayakkabıyla bir yeşil etek çıkarmamış mıydı? Eşyaları alışveriş arabasındaki eski naylon torbalardan birine tıktırdığını hatırlıyordum. Bunlar kadına ait olabilir miydi? Herhalde evine çırlıçiplak gitmiş değildi. Her ne kadar yağmurluğu varsa da, bir yerde saklamış olduğu giyecek eşyası da var mıydı acaba? Eğer Daggett'i tuzağa düşürmeye niyet etmişse epey bir hazırlık yapmış olmalıydı. Bu o anın heyecanına kapılıp yapılmış bir harekete benzemiyordu. Yardım almış mıydı? Cinayetten hemen sonra biri kendisini almaya mı gelmişti? Taksi şirketlerinden oradan bir müşteri alındığı yanıtı gelmezse, o zaman bir de suçortağı olasılığını düşünmek zorundaydım.

Bu arada kumsala inip o yaşlı serseriye aramak iyi olacaktı. Onu o sabah koşarken tuvaletlerin yakınında görmüştüm. Sayfayı koparıp cebime soktum, çantamı alıp kapıyı kilitledim ve arka merdivenden arabama indim.

Saat şimdi beşe çeyrek vardı ve hava her an biraz daha soğuyordu. Ama hiç olmazsa yağış yoktu. Cabana Bulvarı'ndan ağır ağır geçerek sağımı solumu kolladım. Kumsalda fazla bir kalabalık yoktu. Bir iki yürüyüşçü. Köpekli bir adam. Bulvar boşalmış gibiydi. Geri dönüp solda rıhtımın ve sağda motellerin arasından geçtim. Bir trafik ışığında durup karşı köşedeki parka baktım. Serserilerin arasına sığındıkları orkestra platformunu göçebiliyordum ama bugün orada da kimse yoktu. Bu adamlar neredeydiler acaba?

Dönüş yapıp tren istasyonundan geçerken bunun boşgezerlerin yemek saati olacağı aklıma geldi. Hemen bir blok öteye geçtim ve aradığımı buldum. Elli altmış tanesi Redemption Mission aşevinin önünde kuyruğa girmişlerdi. Benim aradığım arkadaşıyla birlikte kuyruğun sonlarındaydı. Ama tekerlekli madeni bavul olarak gördüğüm alışveriş arabalarından eser yoktu. Yavaşlayarak bir park yeri aramaya koyuldum.

Bölge hafif sanayi, fabrika depoları, kaynakçı atölyeleri ve oto tamircileri ağırlıklıydı. Sörf tahtası yapan bir yerin önünde yer bulup otomobili çektim, dikiz aynasından grubun Mission'a girmesini bekledikten sonra ben de çıkıp karşı kaldırıma geçtim.

Mission iki katlı, alçıdan yapılmışa benzeyen, bir yanı sarmaşıkla kaplı bir binadır. Kentin belediye kuralları gereği şimdi dört yanına yangın merdivenleri yapılmıştır ve doğrusu bunlar bir yangından çok daha tehlikeli görünmektedirler. Binanın bulunduğu arsa çok değerli olduğundan eğer burası satılacak olursa bu evsiz barksızların ne olacağını merak ederdim doğusu, California'nın bu kısmında iklim yılın büyük bir bölümünde açık havada yatmayı mümkün kılar ki, bu insanlar da bunu tercih eder görünürler. Ancak bazı mevsimlerde haftalarca yağmur yağar. Kimi zaman biri bıçağı kaptı mı boğazlarını kesmeye dırır. Mission gece için güvenli bir yatak, günde üç öğün sıcak yemek, ve rüzgârsız bir yerde sigaralarını sarmak olanağı tanır bu zavallılara.

Yaklaşırken burnuma yemek kokusu geliyordu -biber soslu köfte, Her zaman olduğu gibi öğle yemeği yediğimi hatırlamıyordum ve işte neredeyse akşam yemeği saati yaklaşıyordu Binanın kapısındaki tabelada her akşam saat yedide Dua, Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi günleri Sıcak Duş ve Berber imkânları belirtilmişti, içeri girdim.

Duvarların üst kısmı parlak beje, altları kahverengine boyalıydı. Elle yazılmış tabelalarla yemek salonunun yolu belirtiliyordu. Konuşmaları ve çatal bıçak gürültülerini izledim. .

Sağ tarafta üzerlerine kâğıt örtüler serilmiş uzun madeni masalar ve portatif madeni iskemleler vardı. Bana bakan bile olmadı. Her masada yirmi kişi vardı ve hemen hemen hepsi tabaklarına gömülmüşlerdi bile, On beş yirmi kişi de bir kürsü, eski bir piyano, turuncu rengi plastik iskemleler ve duvardaki kocaman bir haçtan oluşan 'şapel'de oturmuş bekliyorlardı.

Benim aradığım adam arka sırada arkadaşıyla oturmaktaydı. Dört bir yandaki sloganlar İsa'nın insanları sevdiğini belirtiyordu ki, burası için bu gerçekten doğrudu. Beni şaşırtan şey (yine duvarlardaki yazılara göre) Mission'ın özel bağışlarla ayakta duruyor olması oldu.

"Size yardımcı olabilir miyim?"

Yanıma altmış yaşlarında, tıraşlı, iriyarı, üzerinde kısa kollu kırmızı bir gömlek, bacağına bol pantolon olan bir adam yaklaşmıştı. Bir kolu normaldi, diğeri dirseğinde bir et parçasıyla son buluyordu. Ben kendimi tanıtır elini sıkıkmak istedim ama sakat olan sağ koluydu ve onu da tutmaya cesaret edemedim Bir kartvizit çıkartıp uzattım.

"Müşterilerinizden biriyle konuşmak istiyordum."

Kalın kaşları havalandı. "Ne konuda?"

"Kendisinde kumsaldaki çöp tenekesinden almış olduğu bir iki parça eşya var sanıyorum. Onların hâlâ arabasında olup olmadığını öğrenmek istiyordum, iki dakika sürmez bile."

"Kendisi burada mı?"

Beni ilgilendiren adamı gösterdim.

"İkisiyle de konuşmak zorundasınız" dedi adam. "Aradığınız Delphi ama o konuşmaz. Konuşmaları arkadaşı yapar. Onun da adı Clare. Eğer koridorda beklerseniz yanınıza getiririm. Arabaları arka bahçededir. Yerinizde olsam o konuda biraz dikkatli olurum. Hazineslerine çok düşkündürler."

Adama teşekkür edip geri döndüm, holde Delphi ile Clare'i bekledim. Delphi üstündeki ceketlerden birkaçını çıkartmıştı ama başında hâlâ aynı kasket vardı ve teni de yine kızıldı. Arkadaşı Clare uzun boylu ve zayıftı, dişlerinin arasındaki boşluktan pespembe dili dışarı fırlıyordu. Saçları ipek gibi beyaz, kolları uzun ve ince, elleri kocamandı. Delphi insanla gözgöze gelmiyordu, ama Clare'de içkiye başlamadığı o eski günlerden kalma bir sevimlilik seziliyordu.

Kim olduğumu ve ne istediğimi anlattım. Delphi Clare'e tekmelenmeye alışkın bir köpeğin o ürkek itaatkârlığıyla baktı. Dünyada kendisini horlamayan ve korkutmayan tek kişi Clare olabilirdi ve bu tür ilişkileri onun eline bırakmış olduğu belliydi.

"Evet, biliyorum. Yüksek topuklu, siyah süet ayakkabılar. Yeşil yünlü etek. Delphi pek sevindi. O çöp tenekesinde genelde fazla bir şey bulunmaz. Umacağın en fazla şey alüminyum kutulardır, ama o gün talihli vardı."

"Eşyalar hâlâ kendisinde mi?"

Dil sanki kendi canı varmış gibi dışarı süzüldü. "Sorabilirim" dedi.

"Lütfen."

Clare Delphi'ye döndü. "Ne diyorsun, ha, Delphi? Bu küçük hanıma istediklerini verecek miyiz? Sen karar ver."

Delphi duyduğunu ya da anladığını hiç belli etmedi. Clare uygun bir süre bekledi.

"Çok güç" dedi bana. "O en talihli günüydü ve o yeşil eteği de çok seviyor."

Çekinerek, "Ona bir miktar para verebilirim" dedim, insanlara hakaret etmek istemiyordum.

Dil ininden çıkan utangaç bir yaratık gibi yine belirdi. Delphi'nin kulakları şimdi daha iyi işitmeye başlamıştı sanırım. Yerinde hafifçe kıpırdadı. Bu hareketi dolara çevirme işini Clare'e bıraktım.

Clare sonunda, "Bir yirmilik bu işe yetebilir" dedi.

Üzerimde yalnızca bir tek yirmi dolarlık vardı, ama çantamın fermuarlı gözünden çıkartıp Delphi'ye uzattım. Clare araya girdi. "İşi tamamlayana kadar bekle" dedi. "Dışarı çıkalım."

Peşlerinden arkadaki beton bahçeye çıktım. Biri çevreyi kahve kutularına ekilmiş yaprak dökmeyen çiçeklerle doldurmuştu. Clare arabalardan birinin içini karıştırırken Delphi de merakla kendisine bakıyordu. Clare ayakkabı ve eteği bir anda bulup çıkardı, bana verdi. Ben de parayı verdim. Uyuşturucu alışverişi yapmış gibi hissettim kendimi. Onların ben gittikten sonra bir şişe içki alacaklarını tahmin ettim. Clare incelemesi için parayı Delphi'ye uzattı, sonra bana baktı.

"Hiç merak etme. Bunu bağış kutusuna koyacağız" dedi. "Delphi de ben de içkiyi bıraktık." Clare'in yaptığımız bu işten Delphi'den daha memnun görüldüğüne emindim.

19

O akşam ekmek ve peynir ve ağzımı uyanık tutmak için birkaç da yeşil biber yedim. Üzerime bir tişörtle blucin, ayağıma da terliklerimi geçirmiştim. Masa başında Diet Pepsi ile yemeğimi yerken etekle ayakkabıları inceledim. Sağ tekini ayağıma geçirdim. Bana çok bol gelmişti. Ayakkabının burnu nasır yapacak kadar sivriydi. Terden etiketindeki yazı silinmişti. Etekten biraz daha fazla bilgi edinebilirdim neyse, 8 numaraydı ve Village Store'da gördüğüm bir markaydı. Astarı bile, yakın zamanda ıslandığını belli edecek kadar buruşuk olmasına karşın iyi durumdaydı. Dilimi kumaşa sürttüm. Tuz. Ceplerinin içine baktım. Temizleyici işareti yok. Uzaktan da olsa Daggett'in ölümüyle ilişkili kadınları düşündüm. İri kemikli olan ve özellikle yeşil renkli giysili bir okul öğrencisi tipi olmayan Barbara Daggett dışında hepsine uyabilirdi, Ramona Westfall iyi bir adaydı. Marilyn Smith, belki. Lovella Daggett veya Billy'nin kızkardeşi Coral 8 numara giyebilirdi ama stili onlara uygun düşmüyordu ... ama elbise bir

Selamet Ordusu bağış kutusundan alınmış da olabilirdi. Belki de sabah bir iki mağazaya uğrayıp tezgâhtarlara eteği tanıyıp tanımadıklarını sormak iyi olurdu. Ama en iyisi elbiseyi de ayakkabıları da kadınlardan beşine de göstermek ve içlerinden sahiplenen çıkıp çıkmayacağına bakmaktı. Ama bu koşullar altında böyle bir olasılık mümkün değildi. Ne yazık ki, kimsenin evine gizlice giremezdim. Buna uyan yeşil süveter birinin dolabının çekmecesinde çıkabilirdi.

Mutfağa gidip tabağımı yıkadım. Yalnız başına yemek tek kişilik yaşamın birkaç kusurlu yanından biridir. İnsanın yemeğini sanki konuklan gelecekmiş gibi hazırlaması gerektiğini anlatan o yazıları ben de okumuşumdur. O yüzden peynir ekmek yerim. Yemek pişirmem. Benim kibar bir sofraya kurmaktan anladığım şey, bıçağı mayonez kavanozunun içinde bırakmamaktır. Genelde yemek yerken çalıştığım için mum ışığının da bir anlamı yoktur. Eğer çalışmıyorsam dosyalara yasladığım Time dergisini, kitap ve sinema sayfasından başlayarak sondan başa kadar okurum ve Ekonomi sayfasına geldiğimde ilgim artık iyice azalmış olur, Saat dokuzu iki geçte telefon çaldı. Tip Top Taksi Şirketi'nden kendini Chuck diye tanıtan biri arıyordu. Arka planda telsiz konuşmalarını duyuyordum.

"Ron sizi aramamı bildiren bir not bırakmış. Geçen hafta Cuma günkü yol belgelerini çıkarmış, size gereken bilgiyi vermeme söylemiş ama aslında ne istediğinizi pek anlayamadım."

İstediğimi anlatıp kâğıdı gözden geçirmesini bekledim. "Tamam, şu galiba. çevresine bir daire çizmiş. Benim müşterimdi. Herhalde o nedenle benim telefon etmemi istedi. Cuma gecesi saat bir yirmi üç... eh, Cumartesi sabahı da diyebiliriz. State ve Cabana Bulvarları kavşağında bir çift indirdim. Bir erkekle bir kadın. Oradaki motellerden birinin müşterileri olduğunu tahmin etmiştim."

"Adamın sarhoş olduğunu duydum."

"Hem de çok. Kadın da içmiş gibiydi, ama onun kadar değil. Adamın durumu berbattı. Pis kokuyordu. Arka koltuğu da öyle bir kokuttu ki..."

"Ya kadın? Onun hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?" :

"O konuda yardımcı olamayacağım. Saat çok geçti ve hava hem karanlıktı hem de çok yağmurluydu. Onları sadece istedikleri yere bıraktım."

"Onlarla konuştunuz mu?"

"Hayır. Ben müşterileriyle sohbet eden sürücülerden değilim. çoğu insan zaten anlattığıyla ilgilenmez, ben de aynı şeyi tekrarlamaktan hiç hoşlanmam. Politika, hava, beyzbol sonuçları. Hepsi palavra. Ne onlar benimle konuşmak isterler ne de ben onlarla. Yani bana bir şey sorarlarsa yanıtlarım elbette, ama ondan ötesine paydos."

"Peki, onlar birbirleriyle konuştular mı?"

"Kimbilir? Ben arkaya kulak bile vermemiştim."

Tanrım, adamdan bir şey çıkmayacaktı. "Başka bir şey hatırlıyor musunuz?"

"Şu anda hayır. Düşünmeye çalışırım ama ilginç bir durum yoktu. Yardımcı olmadığım için kusuruma bakmayın artık."

"Hiç olmazsa bir düşüncemi doğruladınız. çok teşekkür ederim."

"Bir şey değil."

"Ha, bir şey dahi var. Taksiye nereden binmişlerdi?"

"Onu biliyorum işte. Milagro'daki barı biliyor musunuz? Onları Hub'dan aldım."

Adam telefonu kapattıktan sonra bir an öylece bakakaldım. Bir filmi kare kare geri oynatıyor gibiydim. Daggett Cuma gecesi Hub'dan bir sarışınla ayrılmıştı. çok içmişlerdi, çok eğleniyorlardı, birlikte yağmurda yürümüşler, düşmüşler, yine kalkmışlardı. Ve kadın onu adım adım marinaya, kayığa doğru götürüyordu. Yaşamının son kısa yolculuğuna doğru. Taştan bir kalbi ve benimkinden daha sağlam sinirleri olmalıydı.

Birkaç not alıp kartları üst çekmeceye yerleştirdim. Terliklerimi çıkardım, tenis ayakkabılarımı giydim, sırtıma bir kazak geçirdim. Etekle ayakkabıları alıp dışarı fırladım. Önce Coral'la işe başlayacaktım. Belki de Lovella'nın hâlâ kentte olup olmadığını bilirdi. Billy ile Coral'a kulak misafiri olduğum o gece duyduğum konuşmanın bir kısmını hatırlıyordum. Coral Billy'ye bir kadından söz ediyordu. Ne söylediğini tam olarak hatırlamıyordum ama bunu hatırlıyordum. Belki de Coral benim aradığım kadını görmüştü.

Treyler parkına varınca içerde loş bir ışık gördüm. Sanki dışarı çıkmışlar da hırsızlara karşı bir ışık bırakmışlar gibi. Billy'nin otomobili yerindeydi ve motoru soğuktu. Kapıyı tıklattım. Bir an sonra ayaksesleri duyuldu.

"Kim o?" Billy'nin sesi.

"Kinsey. Coral içerde mi?"

"Hayır. İşte."

"Seninle konuşabilir miyim?"

Duraksadı. "Ne hakkında?"

"Cuma gecesi. Uzun sürmez."

Bir duraklama oldu. "Bir dakika. Hele üzerime bir şey giyeyim de."

Az sonra kapıyı açtı. Blucinini giymişti. Onun dışında çıplaktı. Saçları dağınıktı. Son zamanlarda pek egzersiz yapmamış görünmesine karşın kolları ve göğsü iyi gelişmişti.

Treylerin içi karmakarışık -gazeteler, dergiler, masa üzerinde iki kişilik yemeğin tabakları, tezgâhların üstünde konserve kutuları, un ve şeker torbalan. Ne temiz bir yüzey vardı, ne de oturacak bir yer.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim" dedim. Billy çılgıncasına bir sevişmeden kalkmış gibiydi.

Yatak odasında kimin olduğunu merak ettim. "Konuğun mu var?" diye sordum.
Arka tarafa bakarken yanaklarında gamzeleri belirdi. "Hayır. Neden sordun? İlgileniyor musun?"
Gülerek başımı salladım ve aynı anda onunla kendimi yatağında kendisi gibi sıcak ve erkekçe kokan çarşaflar arasında sarmaş dolaş hayal ettim. Teninden, engelleri yıktığımız takdirde yapabileceğimiz şeyleri gözler önünde canlandıran erkeksi bir koku yükseliyordu. "Coral'ın bana yardımcı olacağını umduğum bir iki soru vardı" dedim.
"Hub'a git. Kapanış saatine kadar oradadır." Etekle ayakkabıları bulabildiğim tek çıplak yüzey olan televizyonun üzerine koydum. "Bunların onun olup olmadığını biliyor musun?"
Baktı ama yemi yutmayacak kadar kurnazdı. "Onları nereden aldın?"
"Bir arkadaşın arkadaşından. Kimin olduğunu bilebileceğinizi düşündüm."
"Cuma gecesi hakkında konuşacağımızı sanmıştım."
"Onu konuşuyorsunuz işte. Daggett'i Cuma gecesi Hub'dan alıp rıhtım yakınlarında bırakan taksi sürücüsüyle konuştum."
"Pekâla. Sonra?"
"Yanında bir sarışın varmış. Taksiye birlikte binmişler. Kadının ona Hub'da rastladığını tahmin ediyorum. O yüzden Coral'ın onu görmüş olacağını düşündüm."
Billy bir şey biliyordu. Bunu yüzünde okuyordum. Aldığı bilgiyi hazmediyor, ne demek olduğunu anlamaya çalışıyordu.
Bense sabırsızlanmaktaydım. "Lanet olsun, Billy, benimle açık konuş!"
"Açık konuşuyorum."
"Hayır, konuşmuyorsun. Ağzını ilk açtığın andan beri yalan söylüyorsun bana."
"Hayır. Birini söyle bakalım."
"Doug Polokowski ile başlayalım. Senin neyin oluyor? Kardeşin mi?"
Sustu. Gözlerinin içine bakarak bekledim.
"Üvey kardeşim" dedi.
"Devam et."
Biraz da utanarak sesini alçalttı. "Annemle babam ayrı yaşıyorlardı, ama annem başkasından hamile kaldığında hâlâ hukuken evliydi. Ben on yaşıdaydım o zaman ve bundan nefret etmişim. Hemen hemen o sıralarda suç işlemeye başladım ve zamanımın yarısını ıslahhanede geçirmeye başladım,..."
"Demek Doug ile hiç yakın olmadınız?"
"Hayır. Eve geldiğimde onu arasına görürdüm ama bir ilişkimiz olmamıştır."
"Ya seninle annen?"
"Aramız düzeldi. Zamanla alıştım. Doug öldükten sonra daha da yakınlaştık birbirimize. Kimi zaman öyle olur işte."
"Ama Daggett'in sorumlu olduğunu biliyor olmalıydın."
"Biliyordum elbette. Annem bana yazıp onun da San Luis'e gönderildiğini bildirdi. Ben de ondan intikam almayı düşündüm. Annem için. Ama sonuç hiç de öyle olmadı. çok acınacak biriydi. Bilmem anlatabildim mi? Sonunda ona acımaya başladım. Ondan nefret ediyordum ve ona ıstırap çekirtmekten, onu kıvrandırmaktan zevk alıyordum. Bu beni sapık yapabilir ama katil değilim. Bugüne kadar kimseyi öldürmüş değilim ben."
"Ya Coral? O bu arada neredeydi?"
"Bunu da ona sor."
"O gece Daggett'in yanındaki kadın o olabilir miydi? Bana Lovella'ymış gibi geliyor, ama pek emin değilim."
"Neden bana soruyorsun ki? Ben orada değildim."
"Coral sana bundan söz etti mi?"
"Bu konuda konuşmak istemiyorum" dedi sinirli bir tavırla.
"Haydi haydi. Daggett'le Perşembe gecesi konuşmuştun, Sana bu kadından söz etti mi?"
"Kadınlar hakkında konuşmadık." Billy sağ elinin parmaklarını sol avcuna vurmaya başladı.
"Kadını tanıyor olmalıydı" dedim. "Kadın aniden ortaya çıkmış değil. Onu tuzağa düşürmüş. Ne yaptığını biliyordu. çok titizlikle hazırlanmış bir planı olmalıydı."
Billy'nin parmaklarının avcuna vurmasıyla çıkan pat sesi kesildi. "Belki de paralarını geri isteyenlerle ilişkiliydi" dedi kurnaz bir sesle,
İlgiyle baktım yüzüne. Bu benim aklıma gelmemişti ama hiç de fena değildi doğrusu, "Onlara sen mi haber verdin?" diye sordum.
"Bak, yavrum, ben ne katilim ne de espion, anladın mı? Daggett'in birileriyle bir derdi varsa bu kendisini ilgilendirirdi sadece."
"O zaman neden birşeyler saklıyorsun?"
İçini çekerek elini saçları arasında gezdirdi. "Beni bırak artık, tamam mı? Başka bir şey bilmiyorum dedim ve sen de daha fazla üstüme gelme."
"Haydi, Billy. Anlat şu işi."
"Öff be. Perşembe değildi işte. Daggett'le Salı gecesi buluştum ve benden yardım istedi."
"San Luis'dekilerden saklanmak için mi?"
"Evet. Yani, ona Pazartesi sabahı telefon etmişlerdi ve o yüzden buraya kaçmıştı. Pazartesi geç saatte telefonda konuştuk. Sarhoştı. Ben eve yeni dönmüştüm ve çok yorgundum, o yüzden ertesi akşam buluşalım dedim."

"Hub'da mı?"

"Evet."

"Ve sen de randevuna gittin."

"Elbette, buluşup konuştuk. Panik içinde olduğunu görünce ben de ateşi biraz daha körükledim. Bunun bir zararı yoktu nasıl olsa?"

"Peki, neden yalan söyledin öyleyse? Neden bunu ilk başta anlatmadın?" Üstüne yürüyordum ama bence artık ısrar zamanı gelmişti.

"Ne bileyim, bana doğru bir iş olarak gelmedi. Adımın adıyla ilişkilendirilmesini istemedim. Perşembe gecesi kulağa daha iyi geliyordu. Sanki onunla konuşmaya pek hevesli değilmişim gibi. Bundan daha iyi anlatamam işte." Bana mantıklı gelecek kadar kusurlu bir mazeretti bu. Pekâla, şimdilik bunu kabul edeceğim" dedim. "Sonra?"

"Hepsi o kadar işte. Onu en son o zaman gördüm. Cuma gecesi yine gelmiş ve Coral kendisini görmüş. Bana telefon etti, ama ben geldiğimde gitmişti."

"Kadın yanında mıymış?"

"Evet."

"Şu halde Coral kadını gördü."

"Evet, ama kim olduğunu bilmiyordu. Fahişe falan gibi biri sanmış. Kadın durmadan içki ısmarlıyor, Daggett de hepsini arka arkaya yuvarlıyormuş. Coral endişelenmiş. Aslında ikimizin de metelik verdiği yoktu ama bu işleri bilirsin işte. Kendisinden hoşlanmıyor olsan da birinin tongaya bastırılmasını istemezsin."

"Hele otuz bin doları olduğunu biliyorsan, değil mi?"

"Otuz değil. Sen söyledin ya, Yirmi beş bindi." Billy açıldığına pişman olmuş gibiydi. "Hem ne diye hep aynı şeyleri soruyorsun? Sana bildiğim her şeyi anlattım işte."

"Ya Coral? Sen yalan söylediyse belki o da yalan söylemiştir."

"Coral yalan söylemez."

"Sen bara geldiğinde sana ne dedi?"

Billy'nin bakışları değişince hassas bir yere dokunduğumu anladım. Ama bunun ne olduğunu bilemiyordum. "Coral onları izledi mi?" diye sordum.

"Elbette ki, hayır."

"Ne dedi öyleyse?"

"Coral kendini pek iyi hissetmiyordu."

"Öyleyse ne yaptı? Eve mi gitti?"

"Sayılmaz. Üşütmüştü ve bir hap içmişti. Başı döndüğü için arka tarafa gidip kanapeye uzandı. Barmen onun gittiğini sanmış. Ben oraya gidip de ne onu, ne de Daggett'i bulamayınca kızdım. Neler olup bittiğini anlamıyordum. Bir süre orada kaldıktan sonra Coral'ın eve gittiğini düşünerek buraya geldim. Evde yoktu. Bir karışıklık olmuştu işte. Meğerse hep pub'daymış."

"Eve kaçta döndü?"

"Bilmiyorum. Epey geç. Saat üçte. Patronun kasayı kapatmasını beklemiş, ve adam sonra da yolun yarısında bırakmış onu. Yağmur altında altı blok yürümüş. O günden beri hasta işte."

Kafamın içinde çarklar durmadan dönerken gözlerimi çırpıştırarak baktım yüzüne, Coral'ı Daggett'le rıhtımda görür gibiydim.

"Neden öyle bakıyorsun?" diye sordu,

"Yüksek sesle düşünüyorum" dedim. "Coral olabilirdi, değil mi? Hub'dan Daggett'le çıkan sarışın? Bunca zamandır seni endişelendiren de bu, değil mi?"

"Hayır, ne münasebet." Gözleri hayranlıkla üzerime çevrilmişti. Düşüncelerimin aldığı yönden pek hoşlanmıyordu ama herhalde kendisi de aynı şeyi düşünmüştü.

"Diğer kadının varlığını ancak Coral söylüyor" dedim. "Taksi sürücüsü görmüş ama."

"Ama sürücü Coral'ı görmüş olabilir. Daggett'e o içkileri ısmarlayan Coral olabilir. Coral'ı tanıyor ve senin kızkardeşin olduğu için ona güveniyordu. Coral taksiyi çağırıp onunla gitmiş olabilir. Belki de barmen onun oradan ayrıldığını gördüğü için gittiğini söylemişti."

"Defol git buradan" diye Billy fısıldadı.

Yüzü kararmış, adaleleri gerilmişti. Ben kendi varsayımlarıma öyle dalmıştım ki, sözlerimin onun üzerindeki etkisine fazla dikkat etmemiştim. Etekle ayakkabıları alıp gözümü üzerinden ayırmadan kapıya doğru süzüldüm.

Basamakları henüz inmişim ki, kapı arkamdan çarpıldı. Billy perdeyi açtı ve otomobilimle geri geri çıkarken uzun uzun düşmanca baktı. Perde kapandığı anda hemen inip daha önce içersini gözlediğim pencerenin altına gittim.

Billy koltuğa oturmuş, başını elleri arasına almıştı, Başını kaldırdı sonra. Yatak odasındaki kadın dışarı çıktı ve duvara dayanıp bir sigara yaktı. Onun etli baldırlarının bir kısmını ve açık sarı kısa geceliğinin eteğini görüyordum.

Billy boğulmak üzere olan biri gibi uzanıp kadını kendisine doğru çekti, başını memelerinin arasına yasladı. Lovella. Billy naylonun üzerinden kadının memelerini emmeye başladı. Lovella erkeğe herkesin önünde çocuğunu emziren yeni annelerin o bakışıyla baktı. Tembel bir hareketle uzanıp sigarasını yemek tabaklarının birinde söndürdü, parmaklarını erkeğin saçları arasına soktu. Billy kadını dizlerinden yakalayıp yere yatırdı, eteğini beline kaldırdı. Sonra üzerine yaslandı.

Ben Hub'a gittim.

Hub'da epey ağır bir gece vardı. Yağmur yeniden başladığından müşteriler azalmıştı. çatının akan iki yerinin altına galvaniz kovalar yerleştirilmişti... biri barın önünde, diğeri bayanlar tuvaletinin yanına. Zaten bara en dolu olduğu zamanlarda mahallenin ayaşları gelirdi -öğleden sonra ikide başlayıp kapanış saatine kadar sürekli bira içen kalın kazaklı, şişmiş bilekli yaşlı kadınlar, burunları alkolden şişmiş ve kızarmış, genizden konuşan, gürültülü kahkahalı erkekler. Bilardo oyuncuları genelde dişleri sigara içmekten sapsarı kesilmiş ve kendi aralarında sürekli didişip duran genç Meksikalılardı. O gece bilardo salonu boştu ve yeşil çuhalar sanki içinden aydınlatılmış gibi parlıyordu. Hepsi hepsi dört müşteri saydım ve onlardan biri de başını kollarına yaslamış uyuyaktaydı. Coral'ın yüksek arkalıkları bir taburede oturduğu bara yaklaştım. Beni cenazeden hatırlamış olmalı ki, konuşmak istediğimi söyleyince hiçbir şey söylemeden aşağı indi ve barın öteki ucuna yürüdü.

"Bir şey içmek ister miydin?"

"Bir kadeh şarap lütfen" dedim.

Bana şarap, kendisine bira doldurdu. Müşterilerini görebileceği bir bölmeye geçtik. Yakından bakıldığında saçları o kadar sık ve kuruydu ki, kendi kendine ateş alacağından korktum. Sarışınlığı ile pek uyuşmayan bir makyajı vardı ve ön dişlerinin kenarları çürümüşü. Soğuk algnılığı had safhada olmalıydı. Alını kırış kırış, gözleri yarı kapalıydı. Burnu tıkalı olduğundan ancak ağzından soluyabiliyordu. Ama buna karşın yine de sigara içiyordu ve oturduğumuz anda hemen bir Virginia Slim yakmıştı.

"Yataktan çıkmamalıydın" dedim ve sonra neden böyle bir öneride bulunduğumu anlamadım. Billy ile Lovella şu anda herhalde treyleri sarsmakla meşguldüler. O gürültü devam ederken kim uyuyabilirdi ki?

Coral sigarasını bırakıp çıkardığı bir kâğıt mendille burnunu sildi, insanların burun silme tekniklerini nereden öğrendiklerini oldum olası merak etmişimdir. O iki parmak yöntemini benimsemişti, mendili eline yayıyor, her iki işaret parmağının boğumlarını burnuna bastırıyor ve her sümkürmeden sonra şiddetle ovuşturuyordu. İşini bitirene kadar yüzüne bakmadım ve Lovella'nın o sırada nerede olduğunu bilip bilmediğini merak ettim.

"Lovella cenazede pek perişandı" dedim. Coral uğraşını bırakıp bana baktı.

"İyi şimdi" dedi. "Hukuken evli olmadıklarını bilmiyordu. O yüzden kendini kaybetti." Burnunu bir kere daha ovuşturduktan sonra yine sigarasını aldı.

"Bence buna memnun olması gerekirdi" dedim. "Duyduğum kadarıyla ölesiyeye dayak yiyormuş."

"İlk başlarda öyle değildi. Daggett cezaevinden çıktığında onun için çıldırıyordu. Hâlâ da öyle ya."

"Herhalde o yüzden cenazede dünyanın en kötü insanı olduğunu ilan etti."

Coral bir an yüzüme baktı, sonra umursamazca omuzlarını silkti. Billy'den zekiydi ama ancak bir derece. Burada da Billy'nin karşısında edindiğim izlenime kapılmışım işte. Gömmeyi umdukları bir konuya el atıyordum, ama ne yazık ki, konuyu sürdürece kadar bilgim yoktu.

"Lovella ile Billy'nin bir zamanlar ilişkileri varmış gibi geldi bana" diye ağzını aradım.

"Yıllar önceydi o. Lovella on yedi yaşındayken. Bir anlam ifade etmez."

"Lovella bana Daggett'le arasını bulanın Billy olduğunu söylemişti."

"Eh, öyle de denilebilir. Daggett'e ondan söz etti, Daggett de Lovella'ya yazıp mektup arkadaşı olup olmayacaklarını sordu."

"Yazık ki karısından söz etmemiş" dedim. "Ben Lovella ile konuşmak istiyordum, onu gördüğünde lütfen beni aramasını söyler misin?" Üzerinde büro numaram yazılı kartımı verdim.. Omuzlarını silkti,

"Ben Lovella'yı görmeyeceğim."

"Sen öyle san" dedim.

Coral kendisine doğru parmağını sallayan barmene baktı. "Bir dakika."

Bara gitti, iki kadeh alıp dolu olan öteki masaya götürdü. Onu Daggett'i kayıpta sırtüstü denize iterken hayal etmeye çalıştım ama olmadı. Tanıma uyuyordu ama yine de eksik bir şeyler vardı.

Yanıma dönünce yüksek ökçeli ayakkabıları gösterdim. "Bunlar senin mi?"

"Süet giymem" dedi.

Bu hoşuma gitmişti işte. Süet kişisel giyim kurallarına aykırıymış gibi. "Ya bu etek?" dedim.

Sigarasından son bir nefes çekip madeni tablada söndürdü, dumanını üfledi. "Hayır. Kimin o?"

"Bunu Daggett'i öldüren sarışının Cuma gecesi giydiğini tahmin ediyorum. Billy kadının Daggett'i buradan aldığını söylüyor."

Coral eteğe baktı. "Doğru. Onu görmüştüm."

"Bu o zaman giydiği eteğe benziyor mu?"

"Olabilir."

"Kim olduğunu biliyor musun?"

"Aa-ah."

"Kabalık etmek istemiyorum, Coral, ama biraz yardıma ihtiyacım var. Burada cinayetden söz ediyoruz. Bu işe hiç aldırış etmiyor musun?"

"Dalga mı geçiyorsun? Daggett'ten bana ne? Serserinin biriydi."

"Ya sarışın? Onun hakkında hiçbir şey hatırlamıyor musun?"

Coral paketten bir sigara daha aldı. "Neden bu işin peşini bırakmıyorsun sen? Bize bunları sormaya hakkın yok. Sen polis değilsin."

"İstedığimi sorabilirim" dedim. "Seni yanıt vermeye zorlayamam, ama her zaman sorabilirim."
Oturduğu yerde telaşla kıpırdandı. "Sana bir şey söyleyeyim mi? Senden hoşlanmıyorum. Senin gibi insanlar midemi bulandırır."
"Öyle mi? Nasıl insanlar yanı?"
Coral paketinden ağır ağır bir kibrit çıkarttı, çakıp iyice alevlenmesini bekledi. Sonra sigarasını yaktı. Kül tablasına atınca kibrit hafif bir tıngırtı çıkardı. Coral çenesini eline dayayıp bana bakarak hiç de hoş olmayan bir şekilde gülümsedi. Dişlerini yaptırsa biraz daha güzel olabilecekti. Alaylı bir sesle, "Senin için her şey kolay olmuştur, değil mi?" dedi.
"Hem de pek çok."
"Güzel bir beyaz-yakalı orta sınıf evi. Anne-baba olayları. Herhalde küçük kardeşlerin de vardı. Tüylü bir beyaz köpek."
"İnanılmaz bir şey" dedim.
"İki otomobil. Belki de haftada bir bir temizlikçi kadın. Ben hiç koleje gitmedim. Bana bütün avantajları veren bir babam olmadı."
"Eh, bu da durumu açıklıyor" dedim. "Annenle tanıştım, biliyorsun. Tüm yaşamı boyunca çalışmış bir insana benziyor. Senin için harcadığı çabayı takdir etmemen çok yazık doğrusu."
"Ne çabası? O bir süpermarkette kasiyerlik yapıyor."
"Anlıyorum. Sence senin gibi daha kaliteli bir iş yapmalıydı, öyle mi?"
"Ben bu işi ömrümün sonuna kadar yapacak değilim."
"Babana ne oldu? Bu arada o neredeydi?"
"Kim bilir? Çok uzun zaman önce çekip gitti."
"Anneni çocuklarla bırakıp mı?"
"Boş ver. Konuyu neden açtığımı bile bilmiyorum. Artık ne istediğini söyleyen de işime dönsem."
"Bana Doug'dan söz et."
"O seni hiç ilgilendirmez." Ayağa kalktı. "Vakit tamam." Sonra yürüdü gitti. Tanrım, ben de arkadaşça konuşmaya çalışıyordum.
Ayakkabımla eteği aldım, masaya birkaç dolar bırakıp dışarı çıktım. Saat 10:17'ydi ve Milagro Caddesi'nde trafik yoktu. Sokak parlak siyahtı, yere vuran yağmur bir tavada cazırdayan sosis gibi cızırtılı bir ses çıkarıyordu. Sokaktaki kanalizasyon kapaklarından sisler yükseliyor, kaldırım kenarlarından taşmış sular gürül gürül akıyordu. Huzursuzdum ve yatmaya hazır değildim. Rosie'ye uğramayı düşündüm ama herhalde orası da Hub gibi dumanlı, sıkıcı ve boğucu olacaktı. Dışardaki hava serinse de hiç olmazsa ıslak betonun o tatlı, çiçeksi kokusunu taşıyordu. Motoru çalıştırdım, bir U dönüşü yapıp kumsala doğru gaza bastım.
Cabana Bulvarı'nda sağa saptım. Solumda ay olmamasına karşın dalgaların gürültülü bir tekdüzelikle gri bir parıltı halinde kırıldıkları görülüyordu. Denizde petrol kulelerinin ışıkları sisler arasında parlamaktaydı. Bir trafik ışığında durduğumda arkamda bir korna sesi duydum. Hemen dikiz aynasına baktım. Sağımdaki şeride küçük bir kırmızı Honda giriyordu. Jonah'tı bu, o da benim gibi evine gidiyor olmalıydı. Eliyle camı indirmemi işaret etti. Uzanıp yolcu tarafındaki camı indirdim.
"Sana bir içki ismarlayabilir miyim?"
"Elbette. Nerede?"
Jonah sağında dış ışıkları hâlâ yanan Crows Nest lokantasını gösterdi. Yeşil yanınca hareket etti. Ben de ardından gittim, otoparka girdik, yanyana park ettik. Önce o indi, bir şemsiye açıp benim kapıma geldi. Birbirimize sokularak su birikintilerine basmamaya çalışarak lokanta kapısına koştuk. Jonah geçmem için kapıyı tuttu, sonra kendisi de şemsiyeyi kapatıp sallayarak içeri girdi.
Crows Nest'in içi balık ağları, kırılgan gerilmiş halatlar ve masalardaki yarım santimlik poliüretan tabakaların altına yerleştirilmiş denizci haritalarıyla denizcilik esas alınarak dekore edilmeye çalışılmış bir yerdi. Lokanta kısmı kapalıysa da, barı doluydu. On kadar masada müşteri vardı. Konuşmalar gürültüsüzdü, şişman yuvarlak kavanozların turuncu renkli camlarının ardında parlayan mumlarıyla aydınlatma hafifti. Jonah beni pistten geçirip köşedeki bir masaya götürdü, içerde beklentili bir heyecan havası vardı. Yağmurdan kurtulmuş, havaalanında uçuşları arasında bekleyen iki insan gibi birbirimize çekilmiştik.
Garson kız gelince Jonah bana baktı. "Sen karar ver" dedim.
"İki margarita. Cuerva Gold, Grand Marnier, tuz istemez, iyi karışacak." Kız başını sallayıp uzaklaştı.
"Çok etkileyici" dedim.
"Bundan hoşlanacağını tahmin ettim. Bu saatte dışarda ne işin var?"
"Daggett elbette." Olanları özetlerken Billy Polo'dan da kızkardeşinden de iyice bıktığımı fark ettim.
"Ondan söz etmeyelim" dedim. "Sen ne üzerinde çalıştığını anlat."
"Mümkün değil. Ben buraya rahatlamak için geldim." Garson kız içkilerimizi getirmişti, bacaklarını bitiştirip dizlerini kırarak herbirimizin önüne birer kâğıt peçete yerleştirip üzerine içkilerimizi koyana kadar bekledik. Kız da denizci gibi giyinmişti. Garson gidince Jonah kadehini kadehime değdirdi. "Yağmurlu gecelere." İçtik. Tekila epey sertti, göğsümü yumruklamak zorunda kalmıştım. Jonah ise benim bu halime gülüyordu.
"Bu geç saate kadar ne yaptın?" diye sordum.

"Bürokratik işleri tamamladım. Aynı zamanda evden de kaçıyorum. Camilla'nın kızkardeşi bir haftalığına Idaho'dan geldi. Herhalde ikisi şu anda şarap içip beni didik didik ediyorlardır."

"Kızkardeşi senden hoşlanmıyor demek."

"Benim budalanın biri olduğuma inanıyor. Camilla'nın ailesi varlıklıydı. Deirdre ikisinin de aylıkla geçinen erkeklerden uzak durmaları gerektiğini düşünür. Hele de bir polis. Çok burjuva bir şey. Tanrım, kendime dikkat etmem gerek. Ağzımı açtığımda evimden şikâyete başlıyorum. Giderek Dempsey'e benzemeye başladım."

Güldüm. Teğmen Dempsey yıllardır Narkotik Büro'da çalışırdı, berbat bir evliliği vardı ve günü talihinden şikâyet etmekle geçirdi. Karısı ölünce gitmiş ona tıpatıp benzeyen başka bir kadınla evlenmişti.

Jonah iyi görünüyordu. Gölge ve mum ışığı yüzündeki çizgileri silmiş, gözlerinin mavisini vurgulamıştı. Saçları simsiyah görünüyordu ve yağmurdan ipek gibi olmuştu. Üzerinde kolları sıvalı yakası açık bir gömlek vardı ve kolları kara kıllarla örtülüydü. Genelde insan soyunun devamını sağlayan o ilkel itkilerin yarattığı bir cereyan vardı aramızda. Ve çoğunlukla bu kimya benim tarafımdan büyük bir dikkatle kontrol altında tutulurdu. Her ikimiz de bazı sınırlar aşıldığı takdirde bir daha ne geri dönmenin ne de sonuçların ne olacağını bilmenin mümkün olmadığını farkındaydık.

İkinci, sonra da üçüncü içkilerimizi sipariş ettik. Hiç konuşmadan dans ettik. Jonah sabun kokuyordu ve çok küçük bir çocukken babamın kucağında oturup dinlediğimden bu yana hiç duymadığım bir mırıltıyla şarkılara eşlik ediyordu. Billy Polo'nun Lovella'yı treylerde yere yatırmasını düşündüm. İhtiyacını o kadar açıkça dile getirdiği için sahne çok dokunaklıydı. Bense yanlış yapmamaya o kadar dikkat ederdim ki. Kimi zaman tedbirli olmakla ölmek arasında ne fark olduğunu düşünürdüm. Yağmuru ve tertemiz çarşaflara uzanmanın ne hoş olacağını düşündüm.

"Hep Billy Polo'nun suçu" dedim.

Gülümsedi. "Ne?"

Bir an yüzüne baktım. "Bu gece eve dönmezsen Camilla ne yapar?"

Gülümsemesi soldu, gözlerine o bakış yerleşti. "Açık ilişkiden söz eden odur" dedi.

Güldüm. "Sanırım bu onun için geçerli, senin için değil."

"Artık değil."

Öpüşü tanıdıktı.

Çok geçmeden kalktık oradan.

21

Sabah saat dokuzda büroya gittim. Yağmur bulutları kuzeydeki dağların üzerine çekilmişti ve gökyüzü yıkanmış bir blucinin beyazımsı maviliğindeydi. Sanki yeni alınmış bir gözlükten bakılıyormuşçasına pırıl pırıl netti kent. Balkon kapılarını açıp dışarı çıktım, kollarımı havaya kaldırdım. Sonra gülerek dönüp içeri girdim aynaya baktım. Hayret, yine kendime benziyordum. İyi bir seks insanı yenileştirirdi ve ben de enerji dolu olduğumu hissediyordum.

Kahveyi ocağa sürüp çalışmaya başladım, notlarımı temize çektim, Billy ve Coral'la konuştuklarımızın ayrıntılarını yazdım. Polisler ve özel detektifler hep kırtasiye işlerine gömülüp kalırlar. Her şeyin yazılı kaydının tutulması gerekir ki, arkadan gelecek biri soruşturmanın o ana kadar olan bölümünü tam olarak kavrayabilsin. Bir özel detektif aynı zamanda hizmetleri için fatura kestiğinden çalışma saatlerini ve yaptığı masrafları izlemek ve para almayı sağlama bağlamak için zaman zaman rapor vermek zorundadır. Eğer-günlerimi bir büroda geçirmek isteseydim herhalde yandaki sigorta şirketinde memur olurdu. Onların işleri yüzde seksen sıkıcı görünürken benimkinde sadece on saatte bir saat sıkılırdım.

Saat dokuz buçukta Barbara Daggett'e telefon edip kendisine postaladığım raporumu bir kere de sözlü olarak bildirdim. Bu aslında gerekli değilse de, ben yine de yapmıştım. Ne de olsa parasını ödüyordu. Bari en iyi hizmeti alsındı. Ondan sonra biraz dosyalama işleriyle uğraştım, ardından kapımı kilitleyip yeşil etek ve ayakkabılarla arabama atlayıp Marilyn Smith'e gittim. Elimde ayakkabıyla kendimi Sinderella'yı arayan prens gibi hissediyordum. Yağmurda yıkanmış havayı içime çekerek kuzey otoyoluna girdim. Colgate arabayla on beş dakikalık bir yoldur ama bu bana bir gece öncesinin olaylarını düşünme fırsatını vermişti. Jonah yatakta tam bir palyaço olmuştu... komik ve yaratıcı. Yaramaz çocuklar gibi davranmış, yatakta öteberi yemiş, birbirimize hortlak hikâyeleri anlatmış, zaman zaman da yoğun ve huzur verici bir sevişmeye dalmıştık. Onu başka bir yaşamda tanıyıp tanımadığımı merak ediyordum. Daha sonraki bir yaşamda tanıyacak mıydım acaba? O kadar cömert, o kadar sevecendi ki. Kendini geri çekmeyen, eleştirici olmayan, ve dokunuşları karşısında sümüklüböcek gibi içine kapanmayan biriyle birarada bulunmaktan da bir o kadar şaşkındı. Bundan sonra ne olacağını tahmin edemiyordum ve bunun için şimdiden kaygılanmak istemiyordum. Sorunlar çıktıkça gereğini yapacak yerde hepsini aynı anda önceden çözümlenmeye çalışarak her şeyi berbat ederdim zaten.

Wayne ve Marilyn Smith'in evleri görüldüğünde saat on olmuştu. Verandaya bırakılmış bisikletler yoktu. Yaşlılıktan yaprakları kalmamış portakal ağaçları hâlâ olgun meyvelerin havasını taşıyordu ve çevre bahçelerden hafif bir meyve kokusu geliyordu. Marilyn'in olduğunu tahmin ettiğim steysinın arkasına park ettim. Geçerken içeri bakınca otomobilin içinde beybol takımları, okul defterleri ve köpek tüyleri gördüm.

Zili çevirdim. Hol boştu ama bir köpek koşu koşu geldi, aniden durunca tırnaklarıyla döşemeyi kazıdı ve neşeyle havlamaya başladı. Köpeğin gövdesi oltaya takılmış bir balık gibi titriyordu.

"Ne istemiştir?"

Şaşırarak sağıma döndüm. Üzerinde bir tişört, ıslak bir blucin ve başında hasır şapka olan Marilyn Smith verandanın alt başında duruyordu. Elinde bahçıvan eldivenleri vardı. Kapıyı çalanın ben olduğumu anlayınca yüzündeki o sevimli merak ifadesi pek de saklanmayan bir hoşnutsuzluğa dönüştü.

Sanki tahmin etmemişim gibi, "Bahçede çalışıyordum dedi. "Eğer konuşmak istiyorsan bahçeye geleceksin."

Yağmurdan ıslanmış çimenler üzerinde arkasından yürüdüm. Dalgın bir tavırla elindeki çamurlu çapayı bacağına sürttü.

"Sizi cenazede gördüm" dedim.

"Wayne ısrar etti." Sonra omzu üzerinden arkasına baktı. "O sarhoş kadın kimdi? Ondan pek hoşlandım doğrusu."

"Lovella Daggett. Daggett'le evli olduğunu sanıyordu ama adamın ilk karısından boşanmadığı ortaya çıktı."

Sebze bahçesine vardığımızda kadın iki sıra asma arasına girdi. Ayırık otlarını ayıklamaktaydı. Daha ilerde toprağı bellediği görülüyordu.

"Ot ayıklamak için çok ıslak değil mi?"

"Buranın toprağı çok killidir. Kuruduktan sonra imkânsız olur."

Marilyn eldivenlerini çıkardı, eski bir yastık kılıfından uzun parçalar yırtarak yağmurda boynunu eğmiş olan bezelye fidelerini bağladı. Bezin beyazı bitkilerin limon yeşiliyle tam bir çelişki oluşturuyordu. Getirdiğim ayakkabı ve eteği gösterdim.

"Bunları tanıdın mı?"

Elimdekilere pek bakmadıysa da, yüzünde buz gibi bir gülümseme belirdi. "Katil bunları mı giymişti?"

"Olabilir."

"Seni son gördüğümden beri epey ilerleme kaydetmişsin. Üç gün önce olayın cinayet olduğundan bile emin değildim."

"Aldığım parayı böyle hak ederim" dedim.

"Belki iki eşli olduğuna öğrenince onu Lovella öldürmüştür."

"Bu her zaman mümkün, ama sen o gece nerede olduğuna hâlâ söylemedin."

"Söyledim ya. Buradaydım. Wayne bürodaydı ve ikimizin de tanığı yok." Yine o hafif alaycı tonda konuşuyordu.

"Onunla konuşmak isterdim."

"Bir randevu al. Rehberdedir. Büroya git. State Caddesi'nde Granger Binası."

"Marilyn, ben senin düşmanın değilim."

"Eğer onu ben öldürmüşsem düşmanımsın" dedi.

"Doğru, o zaman düşmanın olurum."

Yastık kılıfından bir parça daha yırttı. Bez elinden ölmüş de gevşemiş bir şey gibi sarkıyordu. "Kuşkulandığın kişiler olduğu anlaşılıyor. Ne yazık ki, elinde pek kanıt yok,"

"Ama kadını gören biri var ve bu çok şeyi değiştirebilir, değil mi? Bu sadece ön çalışma, alanı daraltma girişimi."

Aslında yalan söylüyordum. Motel katibinin karanlıkta kimseyi teşhis edebileceğini sanmıyordum.

Gülümsemesi hafifçe soldu. "Seninle daha fazla konuşmak istemiyorum" diye mırıldandı.

Sanki tabanca çekmiş gibi ellerimi kaldırdım. "Gidiyorum" dedim. "Ama seni uyarmam gerek, ben çok inatçı bir insanım. Ve bundan da rahatsız olacağını sanırım."

Uzaklaşırken gözlerimi kadından ayırmadım. Elindeki çamurlu çapayı görmüştüm ve sırtımı dönmemenin iyi olacağını düşünüyordum.

Kente inerken Westfall'ların evleri önünden geçtim. Eteği bir ara Barbara Daggett'e göstermek zorunda kalacaktım ama Close da yolumun üstündeydi. Bahçeyi çevreleyen alçak taş duvar yağmurdan koyu bir renk almıştı. Kapıdan geçip daha önce olduğu gibi bir kenarda park ettim. Gündüzün evlerin hepsi gölgedeydi ve ağaçların dallarından pek az güneş giriyordu. Kapıyı kilitleyip eve doğru yürüdüm. Bahçedeki yaşlı meşelerin gövdeleri bir damdaki okside olmuş bakır renginde yer yer küfle kaplıydı. Evin köşelerinde yüksek palmyeler vardı. Fırtınanın ardından hava serin ve nemliydi.

Ön kapı aralıktı. Holden arkadaki mutfak görünüyordu ve arka kapının da açık olduğunu görebiliyordum. Tezgâhın gerinde bir radyoda 1812 Uvertürü çalıyordu. Zile bastım ama parça top gürültüleri arasında son bulurken ses duyulmadı bile.

Ben de arka tarafa yürüyüp kapıdan içeri başımı uzattım. Evin diğer yerleri gibi mutfak da yenileştirilmiş, sahipleri Viktorya çağı havasını korumakla birlikte modernleştirmeyi seçmişlerdi. Duvarlarda küçük çiçekli kâğıt, ortalıkta bol miktarda meşe ve hasır vardı. Dolap kapaklarına kurşunlu camlar geçirilmişse de, bütün aletler son modeldi.

Mutfakta kimse yoktu. Soldaki açık kapıdan hemen ötesinde bodrum merdiveni olduğu anlaşılıyordu. Mutfak masası üzerindeki iki alışveriş torbasına bakılırsa birisi eşyaları boşaltırken bir işi çıkmış olmalıydı. Ocağın üzerinde elektrikli su ısıtıcısının ışığı o anda yandı. Biraz geç olsa da, kahve kokusu aldım.

Müzik sona erdi, FM spikeri parça hakkında bilgi verdikten sonra Brahms'ın bir konçertosunu anons etti. Sinek teli geçirilmiş kapıya vurarak birinin müzik başlamadan duyacağını umdum. Ramona bodrumdan çıktı. Üzerinde plili bir gri etek vardı. Kazağı koyu kestane rengindeydi, içine beyaz bir bluz giymiş, yakasını antika bir broşla kapatmıştı.

"Tony?" dedi.

"Ah, siz miydiniz?"

Kadın kucagındaki mavi banyo havlularını bir iskemlenin üzerine bıraktı. "Kapının vurulduğunu duydum, ama telden kim olduğunu göremedim." Geçerken radyoyu kapattı ve içeri girmem için kapıyı açtı. "Tony garajdan alışverişleri getiriyor. Marketten yeni geldik. Oturun. Taze kahve yaptım, bir fincan içer miydiniz?" "Teşekkür ederim, memnun olurum." Bir iskemleye oturup etekle ayakkabılarını önümdeki masanın üstüne bıraktım. Kadının gözleri o yana kaydı ama bir şey demedi, "Bugün okulu yok mu?" dedim. "İkinci sınıf öğrencilerine bir tür akademik yerleştirme testleri yapıyorlar. O erken bitirdiği için eve göndermişler. Zaten az sonra terapisti ile randevusu var."

Kadının mutfakta çalışmasını, fincanları çıkarıp hazırlamasını seyrettim. Başının bir hareketiyle yerli yerine oturan bir saç biçimi vardı. Ben saçlarımı altı haftada bir tırnak makası ve aynayla keserim. Kuaförler her gördüklerinde, "Bunu size kim yaptı?" diye sorarlar. Ben de onunki gibi dalgalı saçlar isterdim ama bunu elde edeceğimi hiç sanmıyordum.

Ramona iki fincan kahve doldurdu. "Daha önce söylemem gereken bir şey vardı" dedi. Dolaptan seramik bir bardak alıp süt doldurdu ve o sırada benim sözüne devam etmesini beklediğimi fark etti. Hafifçe gülümsedi. "John Daggett Pazartesi gecesi buraya telefon edip Tony ile konuşmak istedi. Numarasını aldım ama sonra Ferrin'le bunun iyi bir fikir olmadığına karar verdik. Bu anda önemi yok ama bilmek istersiniz diye düşündüm," "Bunu neden şimdi söylüyorsunuz?" diye sordum. "Onun hafta başında neler yaptığını araştırdığınızı sanıyordum." "Bunu size söylediğimi bilmiyordum."

Kadının yüzü kızardı. "Marilyn Smith telefonda söyledi." "Daggett sizi nerede bulacağını nasıl biliyordu? Ben Cumartesi onunla konuştuğumda Tony'nin nerede olduğundan haberi yoktu ve sizin adınızı ve telefon numaranızı ise kesinlikle bilmiyordu." "Nereden bulunduğunu bilmiyorum. Bu ne fark eder ki?" "Onunla Cuma gecesi randevulaşmadığınızı nereden bileyim?" "Bunu neden yapmış olayım ki?" Kadına baktım. Bir an sonra nereye varmak istediğimi anladı. "Ama ben Cuma gecesi buradaydım" dedi. "Bunun doğrulandığını henüz duymadım." "Saçmalık bu! Tony'ye sorun. O burada olduğumu biliyor. Bunu siz de kontrol edebilirsiniz." "Bunu yapmak niyetindeydim" dedim. Tony iki torbayla verandanın basamaklarını çıktı, kapı kolunu çeviremeyince, "Ramona teyze, bir el verir misin?" diye seslendi.

Kadın gidip kapıyı açtı. Tony benimle yeşil eteği aynı anda gördü ve sorgu dolu bakışlarının teyzesine çevrildiğini gördüm. Kadının yüzünde herhangi bir ifade yoktu ama hemen işe koyulup Tony'nin torbayı tezgâh üzerine bırakabilmesi için konserve tenekelerini bir yana itti. Sonra öteki torbayı kendisi alıp yerleştirdi. İçlerini karıştırıp bir kutu dondurma çıkardı. "Bunu buzdolabına koyayım" diye mırıldanarak o yana yürüdü. "Burada ne işin var?" diye Tony bana sordu. "Nasıl olduğunu merak ettim. Teyzen Pazartesi gecesi migren ağrılarının başladığını söylemişti." "İyiyim." "Cenaze için ne düşünüyorsun?" "Bir sürü manyak."

"Yavrumsun, gel bunları boşaltalım" dedi teyzesi, Ben kahvemini yudumlarırken onlar da aldıklarını yerleştirmeye başladılar. Kadının çocuğu bilerek mi meşgul ettiğini anlayamamıştım ama sonuç oydu. "Yardım edeyim mi?" diye sordum. "Biz yaparız" diye mırıldandı Marilyn. "O keçileri kaçıran kadın kimdi?" diye sordu Tony. Lovella herkesi etkilemişti. Ramona büyük plastik gazoz şişesini uzattı. "Bunu da yerleştir bari." Şişeyi oğlan tutmadan bir an önce bıraktığı için Tony yakalamak için öne fırlayıp yere eğildi. Kadın bunu mahsus mu yapmıştı? Tony yanıtlamı beklediğinden ona olayı kısaca anlattım Bir bakıma dedikoduydu yaptığım, ama onu çok canlı görmüştüm ve ilgisini kaybetmek istemiyordum. "Konuşmanıza engel olmak istemem ama Tony'nin ev ödevleri var" dedi teyzesi. "Önce kahvenizi bitirin ama." Sesine bakılırsa kahveyi bir yudumda içip oradan defolmamı istiyordu, "Zaten büroya gidecektim" diyerek ayağa kalktım. Tony'ye baktım. "Beni otomobilime kadar geçirebilir misin?" Oğlan teyzesine baktı, Ramona gözlerini kaçırdı, itiraz da etmedi. Tony başını salladı. Ben etekle ayakkabıları toplarken Tony de geçmem için kapıyı açık tutmuştu. Ramona'ya, "Az daha unuttuyordum" dedim. "Bunlar sizin olabilir mi?" "Hiç sanmam" dedi. Sonra oğlana döndü. "Çok oyalanma." Tony bir şey söyleyecek gibi oldu, ama omuzlarını silkti sadece. Arkamdan verandaya çıktı. Evin ön tarafına yürüdü Sokağa kadar inen yol eşit olmayan taşlarla döşeli olduğundan adımlarımı dikkatle atmam gerekti.

Otomobile vardığımızda, "Bir sorum olacak" dedim. Oğlan beni dikkatle süzüyordu, meraklanmıştı ama kendine de hakimdi.

"Cuma gecesi geçirdiğin migren nöbetini merak ettim. Onun ne kadar sürdüğünü hatırlıyor musun?"

"Cuma gecesi mi?" Sesi şaşkınlıktan çatallaşmıştı.

"Evet. O gece başağrın yok muydu?"

"Vardı herhalde."

"Düşün" dedim. "Acele etme."

Huzursuz görünüyordu, sanki gözle görülebilir bir ipucu arar gibiydi. Bunu daha önce de yaptığını görmüştüm; kendisinden beklenen tepkiyi gösterebilmesi için beden dilini okumaya çalışıyordu. Heyecanının artması için sesimi çıkarmadan bekledim.

"O gün başağrım tutmuştu galiba" dedi. "Okuldan geldiğimde. Ama sonra geçti."

"Saat kaçta geçti?"

"Çok geç. Geceyarısından sonra. Saat iki iki buçuk falan olmalıydı."

"Saate neden bakmaya gerek duydun ki?"

"Ramona teyzem bana mutfakta bir iki sandviç bırakmıştı. Çok kötü bir başağrısıydı ve saatlerce kustuğum için bir şey yememiştım. Açlıktan ölecektim. Mutfak saatine bakmış olmalıyım."

"Sandviç neliydi?"

"Efendim?"

"Ne türdü yani?"

Gözlerimin içine baktı. Saniyeler tek tek geçiyordu. "Köfteli" dedi.

"Teşekkür ederim, çok yardımcı oldun" dedim.

Otomobilin kapısını açıp eteği ve ayakkabıları içeri attım. Onun anlattıkları teyzesininkilere hemen hemen uyuyordu, ama 'köfteli'nin sadece bir tahmin olduğuna emindim.

Otomobili hareket ettirip bir U dönüşü yaptım. Dikiz aynasından baktığımda Tony eve doğru yürümeye başlamıştı bile.

22

Bir olayın bir türlü çözülmemesi durumunda bile yine elinizden gelen her şeyi yapar, suları bulandırırınız. Ben de bunu sağlamak için kente giderken yolumu uzatıp treyler parkından geçmeye karar verdim. Lovella'yı orada bulacağımı umuyordum. Aptal olmadığım için elimde yeşil bir etek ve bir çift yüksek ökçeli ayakkabıyla dolaşmanın anlamsız bir girişim olduğunu biliyordum. Kimse onların kendisinin olduğunu söylemeyecekti ve söylemiş olsa da bir şey çıkmazdı. Eşyalar herhangi bir şeyi kanıtlamazdı ki. Onları görür görmez kimse ağlamaya başlayıp suçunu itiraf edecek de değildi. Önemli olan hepsini bir kere daha uyarmak, tek tek dolaşıp işten el çekmediğimi ve ne kadar önemsiz görünse de bir ilerleme kaydettiğimi bildirmektir.

Treylerin kapısına vurdum ama bir yanıt alamadım. Kartvizitime Lovella'nın beni aramasını yazıp kapının arasına sıkıştırıp otomobilime döndüm.

Wayne Smith'in bürosu Santa Teresa'nın merkezindeki Granger Binası'nın yedinci katındaydı. Mahkeme binasının saat kulesi dışında Granger State Caddesi'ndeki iki kattan yüksek olan tek binadır. Kent merkezinin sevimli yanı bu alçak görünüşüdür. Havası genelde İspanyoldur. Çöp kutularının kenarlarına bile dekoratif çimiler döşenmiştir. Telefon kulüpleri küçük yerli kulübelerini andırır ve serserilerin buraları işemek için kullanmalarını gözardı edecek olursanız gayet hoş yerlerdir.

Granger Binası 1920'lerde yapılan yüzlerce iş hanına benzerdi -sarı tuğla, granit kenarlı dar ve simetrik pencereler, dik bir çatı. Binada bir sinema, bir kuyumcu ve yedi kat büro vardı.

Mermer holün duvarındaki tabelada Wayne Smith'in oda numarasının 702 olduğunu gördüm. Binanın iki asansörünün biri bozuktu, kapıları açık, bütün mekanizması gözler önündeydi. Böyle şeylere dikkatle bakmak iyi değildir. Asansörlerin nasıl çalıştığını görünce bütün olayın ne kadar olmayacak bir şey olduğunu görürsünüz: Bir oda dolusu insanı bir iki uzun telin ucunda kaldırıp indirmek. Gülünç.

Tulumlu biri yüzünü kırmızı bir mendille siliyordu.

Öteki asansörü beklerken, "Nasıl gidiyor?" diye sordum.

Başını salladı. "Hep bir şey çıkar işte. Geçen hafta da öteki bozulmuştu."

Kapılar açıldı, içeri girip yedinci kat düğmesine bastım. Kapılar kapandı ve bir an hiçbir şey olmadı. Sonra asansör sarsılarak yukarı çıkmaya başladı ve yedinci katta durdu. Yine uzun bir bekleme. "ACIK" düğmesine bastım ama kapılar açılmadı. Çantamdaki bir tek çikletle kaç saat dayanabileceğimi düşündüm. Elimin içiyle sertçe vurdum ve kapılar açıldı.

Koridor dar ve loştu. Tek pencere ancak öteki uçtaydı. Her iki yanda üzerlerinde kiracıların adları yaldızlı harflerle yazılı dörder kapı vardı. Odaların hiçbirinden ses gelmiyor, telefon çalmıyordu. Yeminli Mali Müşavir Wayne Smith sağdaki ilk kapıydı. Küçük bir bekleme salonunda bir sekreter bulacağımı düşünerek kolu çevirip içeri girdim. Oysa büro çekilmiş perdelerden içeri ışık giren bir tek odaydı. Wayne Smith yerde yatıyordu ve ayaklarını döner koltuğuna kaldırmıştı. Dönüp bana baktı.

"Özür dilerim" dedim. "Bir bekleme odası olduğunu sanmıştım, iyi misiniz?"

"Elbette. Buyrun. Biraz sırtımı dinlendiriyordum." Ayaklarını koltuktan indirirken acı çektiği belli oluyordu. Yan tarafa döndü, yüzünü buruşturarak ağır ağır doğruldu. "Siz Kinsey Millhone'sunuz. Marilyn dün cenazede göstermişti."

Kendisine yardım etmeyi teklif edip etmemeyi düşünerek bakıyordum adama.

"Neyiniz var?" diye sordum.

"Sırtım berbat. çok sancım var." Ayağa kalktıktan sonra yumruğunu arkasına yasladı, sanki kramp girmiş gibi bir omzunu hafifçe oynattı. Karısından yaşlı görünüyordu, elli yaşına yaklaşmış olmalıydı, karısını ise otuz otuz beş yaşında tahmin etmişim. Açık renkli saçları 1950'lerin lise albümünden çıkmış gibi kısa kesilmişti. Saç biçimi geçmişine bağlı kaldığını gösteriyordu. Belki de eski bir önemli olay kişiliğini orada tamamlamıştı. Gözleri açık renk, yüzü çok çizgiliydi. Pencereye gidip üç perdeyi de kaldırdı. Oda katlanılmaz derecede aydınlık oldu.

"Oturun" dedi.

Bir plastik iskemle ile bir divan arasında seçim yapmak gerekince iskemleyi seçtim, o da sanki buharları tüten bir banyoya oturuyormuş gibi döner koltuğuna çöktü. Altı kitap dolabı metalikti ve kitapların ağırlığıyla bel vermişlerdi. Her yanda dosya yığınları birikmişti. Masasının üstü neredeyse görünmeyecek kadar kalabalıktı. Pencere pervazında mali broşürler ve vergi formları vardı. Eğer mali denetimden geçiyorsanız böyle bir insana asla güvenmek istemezsiniz.

"Az önce Marilyn'le konuştum. Eve uğradığınızı söyledi. Bizimle ilgilenmeniz bizi çok şaşırttı doğrusu."

"Barbara Daggett beni babasının ölümünü araştırmak için tuttu. Herkesle ilgileniyorum."

"Ama bizimle neden konuşmak istiyorsunuz ki? Biz adamı yıllardır görmemiştik."

"Geçen hafta sizi aramadı mı?"

"Bunu neden yapsın ki?"

"Tony Gahan'ı arıyordu. Belki de sizin aracılığınızla aramış olabilir diye düşündüm."

Adam çalan telefonu açtı ve bir iş konuşması yapmaya başladı. Üzerinde biraz kısa gelen bir pantolon vardı, çorapları naylondu ve herhalde dizlerine kadar çıkıyordu, Sesini değiştirerek konuşmaya bir son vermeye çalıştı.

"Tamam. çok iyi. Öyle yaparız. Formları aldım. Ay sonuna kadar, iyi."

Başını sallayarak kapattı telefonu. Konuya dönmek için, "Her neyse" dedi.

"Cuma gecesi nerede olduğunuzu hatırlamazsınız herhalde" dedim.

"Buradaydım, üç aylık raporları hazırlıyordum."

"Marilyn de evde çocuklarla mıydı?"

Doğrulup bana bakarken yüzünden bir gülümseme geldi geçti. "Yani John Daggett'in ölümüyle bir ilgimiz olduğumu mu ima etmek istiyorsunuz?"

"Biri onu öldürdü" dedim.

Güldü, sanki tıraşa ihtiyacı olup olmadığını anlamak istercesine elini saçlarından geçirdi. "Çok cüretkâr bir insansınız, Bayan Millhone. Haberlerde kaza olduğunu söylemişlerdi."

Gülümsedim. "Polisler hâlâ o fikirde. Ama ben değilim. Bana kalırsa pek çok insan Daggett'in ölmesini istiyordu. Siz ve Marilyn de onların arasındasınız."

"Ama biz böyle bir şey yapamazdık. Ciddi olamazsınız. Adamdan nefret ederdim, ama bizler gidip de birini öldürecek insanlar değiliz."

"Ama nedeniniz de vardı, imkânınız da."

"Bununla bir yere varamazsınız. Biz dürüst insanlarız. Trafik cezasına bile çarptırılmayız. John Daggett'in pek çok düşmanı olmuş olmalı."

Kendisini onaylarcasına başımı salladım. "Westfall'lar. Billy Polo ile kızkardeşi Coral. Bazı sabıkalılar."

"Ya cenazede o kıyameti kopartan kadın? Bence o da çok esaslı bir adaydı."

"Onunla konuştum."

"Eh, gidip bir kere daha konuşun öyleyse. Bizimle boşuna zaman kaybediyorsunuz. 'Neden' ve 'imkân' temeline dayanarak kimse tutuklanamaz."

"O zaman kaygılanacak bir şeyiniz yok demek."

Başını salladı, "işinizin epey güc olduğunu anlıyorum. Marilyn'i bu işten uzak tutarsanız çok memnun olurum. Başından çok şey geçti zaten."

"Ben de öyle tahmin ettim." Ayağa kalktım. "Bana zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Sizi bir daha rahatsız etmek zorunda kalmayacağımı umarım." Kapıya doğru yürüdüm.

"Ben de" dedi.

"Eğer onu siz öldürmüşseniz, ya da kimin öldürdüğünü biliyorsanız, bunu nasıl olsa öğreneceğim. Zaten bir iki güne kadar polise gideceğim. Onlar sizin olay saatinde nerede olduğunuzu inceden inceye araştıracaklardır."

Ellerini havaya kaldırdı. "Aksi kanıtlanana kadar masumuz" diye çocuk gibi gülümsedi.

23

Asansörü beklerken konuşmayı aklımdan geçirerek neyi kaçırdığımı bulmaya çalıştım. Yüzeyden bakıldığında adamın verdiği yanıtın yanlış bir yanı yoktu, ama ben yine de bir huzursuzluk hissediyordum, belki de hiçbir yere varamadığım için. AŞAĞI düğmesine bastım. Asansör kapısı yarı aralandı. Sabırsızlıkla elimle açtım ve içeri girdim. Kapılar kapandı, asansör bir kat inip yine durdu. Kapılar açıldı. Tony Gahan elinde bir alışveriş torbasıyla koridorda duruyordu. Beni gördüğüne o da benim onu gördüğüm kadar şaşmıştı.

"Burada ne işin var?" dedi. Asansöre bindi, birlikte aşağı indik.

"Yukarda biriyle görüşmem vardı" dedim. "Ya sen?"

"Psikiyatrla randevum vardı. Kent dışındaydı, şimdi de uçağı gecikmiş. Sekreterine bir saat sonra gelip kendisini almasını söyledi, kadın da saat beşte gelmemi istedi."

Lobiye varmıştık.

"Eve nasıl döneceksin? Ben götüreyim mi?"

Başını salladı. "Buralarda dolaşacağım." Elini okullu çocukların önünde dolandıkları oyun salonundan yana salladı.

"Eh, daha sonra görüşürüz" dedim.

Tony'den ayrıldıktan sonra binanın arkasındaki park yerine döndüm. Otomobilimi alıp dört blok ötedeki kendi bürome döndüm. Etekle ayakkabıları arabada bırakmıştım.

Telesekreterde mesaj yoktu, ama posta gelmiş olduğundan bir süre onunla meşgul oldum. Aslında çok bitkindim, Jonah'tan bana gelen duygu canlılığı erimiş gitmişti. Bir kere o kadar içmeye alışık değildim ve tek başıma yaşadığım için çok daha fazla uyurdum. Jonah sabah saat beşte, hava daha aydınlanmadan gitmişti ve ben ancak bir saatlik bir uykudan sonra kalkmış, koşmuş, duşumu yapmış ve bir kahvaltı etmişim.

Döner koltuğumu arkaya yaslayıp ayaklarımı masanın üzerine dayadım, kimsenin gelmeyeceğini umarak gözlerimi kapattım. Kendime geldiğimde saat 12:10'dan 2:50'ye ilerlemişti ve başım zonkluyordu. Sendeleyerek doğruldum, koridordaki tuvalete gittim. çişimi yaptım, yüzümü yıkadım, ağzımı çalkaladım, aynada kendime baktım. Saçlarım başımın arkasında dümdüz, yanlarda ise dimdikti. Odanın floresan ışığı tenimi hastalıklı gösteriyordu. Evli bir erkekle kaçamak sevişmenin sonucu bu muydu? "Umarım öyledir" diye söylendim. Başımı musluğun altına soktum, sonra duvardaki tabelaya göre beni kâğıt havlunun getireceği çeşitli mikroplardan korumak için takıldığı belirtilen duvara monte edilmiş kurutucunun altında sıcak hava ile kuruladım. Acaba hangi hastalıkları kast ediyorlar diye düşünüyordum bir yandan da. Tifüs mü? Difteri mi?

Koridorun öteki ucundaki odamda telefonun çaldığını duyunca koştum. Altıncı çalışta açabildim ancak.

"Ben Lovella" dedi aksi bir ses. "Seni aramamı isteyen notunu aldım."

Derin bir soluk alarak, "Bir konuşsak iyi olur diye düşündüm" dedim. "Aslında seni Los Angeles'te gördüğümünden bu yana konuşmamıştık." Hâlâ soluğumu toparlamaya çalışarak gidip masamın başına oturdum.

"Sana hâlâ çok kızgınım, Kinsey" dedi. "Neden Daggett'in parasının sende olduğunu söylemedin?"

"Bunun ne yararı olurdu ki? Elimde bir banka çeki vardı ama senin adına yazılmış değildi. Söylemem için bir neden yoktu ki?"

"Ben sana beni her an öldürebilecek bir adamla evli olduğumu söylüyorum ve sen bana tecavüze uğrayan kadınlar için sığınma evleri olduğu palavralarını sıkıyorsun. Ve bu arada Daggett'in binlerce doları var."

"Ama parayı çalmıştı. Billy sana orasını anlatmadı mı?"

"Paranın nereden geldiği umurumda bile değil. Ben de bir miktarını kendime isterdim. Şimdi o öldü ve hepsini o kadın alacak."

"Kim, Essie mi?"

"O ve kızı."

"Haydi haydi, Lovella. Onlara üstünde kafa yormaya degecek bir şey bırakmış olamaz."

"Bana kalandan çok daha fazlasını bırakmıştır. Parası olduğunu bilseydim, bir kısmını vermesi için onu kandırabilirdim."

"Haklısın" dedim. "Onun eliaçıklığı hesaba katılırsa paraya elini sürdüğün an ölmüş olurdun belki de. Billy yalan söylemiyorsa San Luis'li serseriler onun peşindeymişler." O hikâyeyi şimdiye kadar ciddiye almış değildim, ama belki de artık bunun sırası gelmişti.

Lovella ses çıkarmadı. Düşünce çarklarının döndüğünü duyar gibiydim. "Tek bildiğim senin boktan biri olduğun, ve o da öyleydi" dedi.

"Öyle düşünmene üzüldüm, Lovella. John bana bir iş verdi ve ona karşı sadık olmalıydım. Başka bir yana dönmeden bu konuda biraz daha içini boşaltmak ister miydin?"

"Evet. O para benim olmalıydı, başkasının değil. O kadar dayak yiyen bendim, iki kaburgam hâlâ kırık."

"Cenazede onun için mi öyle davrandın."

"Orada yaptıklarından pişmanım. Saat ondan beri barda Bloody Mary içiyordum, kendimi kaybettim sanırım. O dini konuşmalar birden tepemi attırdı. Daggett yaşamında bir gün bile kiliseye gitmiş değildir. O yüzden doğru değildi o yaptıkları. Ve onunla evli olduğunu iddia eden o şişman domuz? Gözlerime inanamamıştım. Tam bir buldoğa benziyordu."

Gülmekten kendimi alamadım. "Belki de Daggett onunla güzelliği için evlenmemişti" dedim.

"Umarım."

"Onu en son nerede gördün?"

"Cenaze evinde, başka nerede olacak?"

"Ondan önce yani?"

"Los Angeles'ten ayrıldığı gün. Geçen hafta Pazartesi Evden ayrıldıktan sonra bir daha görmedim."

"Perşembe günü benim ardımdan otobüse atlamış olacağını düşündüm de."

"Öyle bir şey yapmadım."

"Ama yapabiliydin, değil mi?"

"Neden? Onun nereye gittiğini bile bilmiyordum ki."

"Ama Billy biliyordu. Geçen hafta Coral'a gelebilirdin. Daggett'le Cuma gecesi Hub'da buluşur ve ona bir iki kadeh içki ismarlayabilirdin."

Lovella acı acı güldü. "O işi bana yükleyemezsin. Eğer o işi yapan bensem, Coral beni neden tanımadı, ha?"

"Tanımış olabilir. Arkadaşsınız. Belki de çenesini tutuyor."
"Bunu neden yapsın ki?"
"Belki sana yardım etmek istemiştir."
"Coral benden hoşlanmaz bile. Beni bir sürtük olarak görür, o, neden yardım etmek istesin ki?"
"Kendi nedenleri olabilir."
"Kinsey, onu ben öldürmedim."
"Herkes aynı şeyi söylüyor. Hepinizin gözleri irileşiyor ve hepiniz masumsunuz. Daggett öldürüldü ve suçlu olan yok. Şaşırtıcı bir şey bu."
"Benim sözüme inanmazsan Billy'ye sor. Geldiği zaman sana katilin kim olduğunu söyler."
"Bak, bu çok iyi işte. Bunu nasıl yapacak peki?"
Lovella sanki söylememesi gereken bir şeyi ağzından kaçırmış gibi durakladı. "Cenazede birini tanıy gibi oldu, sonra onu nerede gördüğünü hatırladı" dedi istemeye istemeye.
Telefona baktım. Billy'nin Westfall'lar, Barbara Daggett ve Smith'lerin oluşturduğu küçük gruba bakışını hatırlamıştım. "Anlamıyorum" dedim. "Ne yapmak istiyor?"
"Bir toplantı düzenledi. Kuramının doğru olup olmadığını öğrenmek istiyor, sonra da sana haber verecektmiş."
"O kadınla mı buluşacak?"
"Öyle dedim, değil mi?"
"Bunu kendi başına yapmamalı. Neden polise haber vermedi?"
"Polisin önünde aptal yerine konulmak istemiyor da ondan. Ya yanılmışsa? Elinde bir kanıt yok zaten. Sadece bir varsayım ve o da yüzde yüz değil."
"Kimden söz ettiğini biliyor musun?"
"Hayır. Söylemedi ama kendinden pek memnun bir hali vardı. Sonunda biraz para elde edebileceğimizi söyledi." Tanrım, şimdi de şantaj, diye düşündüm. Billy Polo bunu başaracak kadar kurnaz değildi. Bütün öteki suçları gibi bunu da yüzüne gözüne bulaştıracaktı. "Toplantı nerede?" diye sordum.
"Neden sordun?" diye birden işkillendi.
"Ben de oraya gitmek istiyorum."
"Yerini sana söylememem gerek."
"Lovella, bana bunu yapamazsın."
"Billy bana söyle demedi."
"Bu kadarını anlattın zaten. Neden hepsini söylemiyorsun? Başı dertte olabilir."
Kadın bir an duraksadı. "Kumsalda bir yerde" dedi. "Billy aptal değildir. Herkese açık bir yer olmasına dikkat etti. Gündüzün bir sorun çıkmaz dedi. Hele çevrelerinde başkaları varken."
"Hangi kumsal?"
"Ya bana kızarsa?"
"Ben onu idare ederim. Bu bilgiyi senden zorla aldığıma yemin ederim."
"Oraya gidip de her şeyi berbat etmeden hoşlanmayacaktır."
"Bir şey yapmayacağım diyorum sana, Arka planda bir yerde durur, ona bir zarar gelmemesine bakarım, Benim tek düşündüğüm bu."
Sessizlik. O kadar ağır düşünüyordu ki, bangır bangır bağırarak gibiydim. "Bir de şöyle düşün" dedim. "Yardım geldiği için sevinebilir. Ya bir desteğe ihtiyacı varsa?"
"Billy'nin bir kadının desteğine ihtiyacı yoktur."
Sinirlerime hakim olmaya çalışarak gözlerimi kapattım. "Lovella, bana bir ipucu ver, yoksa oraya gelir, canına okurum" dedim.
"Benim söylediğimi ona asla söylememelisin" diye uyardı.
"Yemin ederim ki söylemem, haydi."
"Motorların kalktığı yerdeki otoparkta galiba..."
Telefonu kapatıp çantamı kaptım, kapımı kilitleyip merdivenlerden üçer üçer atlayarak aşağı indim. Otomobilimi parkın öteki ucuna bırakmıştım ve çıkmak için gişeye gittiğimde önümde üç otomobil vardı. Sabırsızlıkla direksiyona vurarak, "Haydi haydi" diye söylendim.
Sonunda sıra bana geldi, park memuruna kartımı gösterdim ve engel kalkar kalkmaz gazı kökledim.
Chapel sokağı tek yönlü olduğundan sağa dönüp sola sapmak zorundaydım. 101 'de tekrar bir kırmızı ışığa yakalandım. İki dakika geç kalıp elde edebileceğim tek şansını kaybetmek istemiyordum.
Işık yeşile döndü, otoyolu geçtim, iki blok sonra Cabana'ya varıp yine sağa döndüm. Gitmek istediğim park yerinin girişi Santa Teresa Koleji'nin yakınlarındaydı. Makineden bir bilet alıp çevrede dolaşmaya başladım. Park etmiş otomobiller arasında Billy'nin beyaz otomobilini göreceğimi umuyordum. Marina sağımdaydı, güneş limandan çıkmak üzere olan bir yatın bembeyaz yelkenlerinden göz kamaştırarak yansiyordu. Motor iskelesi park yerinin sonundaydı ve ikinci bir bilet almak gerekiyordu. Makineden bir kart daha aldım, engel havaya kalktı. Park edecek bir yer bulup otomobili bıraktım ve yaya olarak devam ettim.
Jogging yapan dört kişi yanımdan geçti, iskelede, tuvaletlerin yanında, yollarda insanlar vardı. Billy'yi ya da sarışını görebilme umuduyla çevremi tarayarak koşmaya/başladım. Tam ilerimde arka arkaya üç patlama sesi geldi. Daha hızlı koştum. Benden başka tepki gösteren yoktu ama bunun silah sesi olduğuna yemin edebilirdim.

Park yerinin denize doğru bir rampayla uzandığı noktaya varmıştım. Ortalıkta kimseler yoktu. Kimse koşmuyor, kimse olay yerinden aceleyle ayrılmıyordu. Hava çok sakindi, deniz asfaltı hafif hafif okşuyordu. Birden onu gördüm. Bir tekne taşıyıcısının yanında yatıyordu, bir kolu altına kıvrılmıştı. Öksürerek doğrulmaya çalıştı, güçlükle sırtüstü döndü. O yana koştum.

Bir dükkândan çıkan bir adam merakla bana baktı. "O adamın nesi var?" diye sordu.

"Polise haber ver" dedim. "Bir cankurtaran çağır."

Billy'nin yanına çömeldim. "Benim" dedim. "Paniğe kapılma. İyileşeceksin. Az sonra yardım gelecek."

Billy'nin gözleri bana çevrildi. Yüzü kül rengiydi, altında giderek genişleyen bir kan birikintisi vardı. Elini tuttum. Çevremiz dört bir yandan koşan insanlarla sarılıyordu.

Biri bir plaj havlusu uzattı. "Bununla üstünü ört istersen" dedi.

Havluyu aldım. Billy'nin elini bırakıp gömleğini açtım. Karnında bir delik vardı. Gördüğüm bir çıkış yarası olduğundan arkadan vurulmuş olmalıydı. Kurşun aortu delmişe benziyordu.

Delişin hemen ağzında bağırsaklarının bir parçası görülüyordu. Ellerimin titremeye başladığını hissediyordum ama yüzümdeki ifadeyi değiştirmedim. Billy ise bana bakıyor, yüzümü okumaya çalışıyordu. Havluyu katlayıp yaraya bastırdım. Sonra yine elini tutup sıktım.

Başını "kaldırdı. "Bacağım... nerede? Alt tarafımda hiçbir şey hissetmiyorum."

Sağ bacağına baktım. Pantolonu bir çiviye takılmış gibiydi. Yarıktan kan ve kemik görünüyordu.

"Merak etme, onu kolaylıkla hallederler" dedim, "iyileşeceksin." Kana bulanmış havludan söz etmedim. Onu bildiğini tahmin ediyordum.

"Karnımdan vuruldum."

"Biliyorum. Sakin ol. O kadar kötü değil. Cankurtaran gelmek üzere."

Elimin içindeki el buz gibiydi. Sormam gereken sorular vardı ama sormadım. Biri ölürken sanki profesyoneliymişsin gibi saçma sapan sorular soramazsın. O anda orada sadece ben ve o vardık ve aramıza hiçbir şey giremezdi.

Yüzüne bakarak gözlerimle sevgimi gönderdim, irademle onu yaşatmaya çalıştım. Saçları hatırladığımdan daha kıvrıktı. Serbest elimle alnına düşen saçlarını geri ittim. Dudağının üstünde boncuk boncuk terler vardı.

"Ölüyorum... öldüğümü hissediyorum..." Elimi sıkı sıkı kavradı.

"Sakin ol. İyileşeceksin."

Birden soluklan hızlandı, sonra da mücadeleyi bıraktı. Yaşamının çekilip gittiğini görüyordum -rengi, enerjisi, bilinci, acısı. Ölüm bir peçe gibi yerleşen bir bulut gibi gelirdi. Billy Polo hâlâ yüzüme bakarak son soluğunu verdi. Avcumun içindeki eli gevşedi ama ben yine tutmaya devam ettim.

24

Dükkânın önünde oturup asfalta baktım. Dükkân sahibinin getirdiği Cola kutusunu alnıma dayamıştım. Midem bulanıyordu ama hasta değildim. Teğmen Feldman Billy'nin cesedi üzerine eğilmiş laboratuvar personeliyle konuşuyordu. Cankurtaran geri geri yanaşmış, sanki cesedi insanların gözünden saklamak istercesine kapılarını açmıştı. Yakında park etmiş olan iki polis arabasının telsizlerinin sesi toplanan kalabalığın mırıltılarını bastırıyordu. Şiddet sonucu ölüm seyirlik bir spordur. İnsanların son bölümdeki oyun üzerinde fikir alışverişinde bulduklarını duyuyordum, insanlar zalim değil, sadece meraklıydılar. Belki de cinayetin ne kadar gülünç bir şey olduğunu görmeleri iyi oluyordu.

Devriye memurları Gutierrez ve Pettigrew Billy'nin ölümünden hemen sonra gelmişler ve telsizle cinayet masası ekibini çağırışlardı. Herhalde yine ikisi birden treyler parkına gidip haberi Coral ve Lovella'ya vereceklerdi. Ben de onlarla gitmeliydim ama henüz bu işe gönüllü olacak gücü kendimde bulamıyordum. Billy'nin ölümü gerçeğini daha kabullenememiştim. Her şey o kadar çabuk olmuştu ki. Bandı başa sarıp son on beş dakikayı farklı bir şekilde yaşamının imkânsız olduğunu kabul etmeyi güç buluyordum. O zaman daha erken varırdım oraya. Onu uyarırdım ve hiçbir şey olmadan çeker giderdi. Bana kuramını anlatırdı ben de kendisine Hub'da o ilk gece söz verdiğim birayı ısmarlardım.

Feldman yanıbaşımda belirdi. Başımı kaldıramayarak pantolonun paçalarına baktım. Bir sigara yaktı, çömelerek benim düzeyime indi. Ben her yanımın uyuştüğünü hissederek kollarımı dizlerime doladım. Adamı pek tanımadım ama gördüğüm kadarıyla da hep hoşlanmıştım. Bir yahudi ile bir kızıl derili kırmısına benzerdi -geniş ve düz bir yüz, çıkık elmacık kemikleri, kocaman bir çengel burun. İriyarıydı, kırk beş yaşında olmalıydı. "Bu işi hızlandırmak için olanları anlatmak ister misin?" diye sordu gürleyen sesiyle.

Tam ağzımı açacaktım ki, birden gözlerimden yaşlar boşandı. Kendimi tutmaya, yaşları geri itmeye çalıştım. Beni ezip geçen bir pişmanlık dalgasıyla mücadele ederek başımı salladım. Bana uzattığı mendili gözlerime bastırdım, sonra katlayarak o dört köşe beyaz parçasına konuştum. Mendilin köşesinde bir ipliği sökülmiş bir "F" harfi vardı.

"Özür dilerim" diye mırıldandım. "Önemli değil. Acele etme."

"Talihsiz bir insandı" dedim. "Bana dokunan da bu oldu sanırım. Kendini çok sert ve çok kurnaz görürdü."

Durakladım. "Hangi insanın seni etkileyeceğini bilemezsin" dedim.

"Kendini vurana söyleyemedi mi?"

Başımı salladım. "Sormadım. Yaşamının son anlarını o gibi şeylerle doldurmak istemedim. Özür dilerim."

"Belki de söyleyemezdi zaten. Durum neydi?"

Konuşmaya, aklıma gelen her şeyi söylemeye başladım. Kendimi toparlayana ve anlattıklarımı bir düzene koyana kadar konuşmama izin verdi. Yüzlerce rapordan sonra bu işi iyi bildim. Ben anlatırken Feldman da başını sallıyor, siyah kaplı defterine not alıyordu.

Sözüm bitince tükenmez kalemimi ve defterini cebine soktu. O kalkınca ben de kalktım.

"Şimdi ne olacak?" diye sordum.

"Aslında Daggett'in dosyası henüz masamın üstünde" dedi. "Robb onun cinayet olduğunu söylediğini anlatınca bir bakayım demiştim. Dün Bluff'ta bir çifte cinayet olduğundan ağırlığı oraya verdim ve henüz incelemeye fırsat bulamadım. Eğer karakola gelip Teğmen Dolan'la sen konuşursan doğrusu çok iyi olur."

"Önce gidip Billy'nin kızkardeşini göreyim" dedim. "Bu Daggett işinde kaybettiği ikinci kardeş oluyor."

"Billy'yi vuran o olabilir mi sence?"

Başımı salladım, "Onun Daggett'in ölümüyle ilişkili olduğunu düşünmedim değil, ama bu işe karıştığını sanmıyorum. Bir kere Billy'nin kızkardeşiyle insanlar arasında buluşmak istemesi diye bir şey olamazdı. Katilin cenazedekilerden biri olduğuna eminim."

"Bir liste çıkart, ondan sonrasına biz bakarız."

Başımı salladım. "Büroma uğrayıp dosyalarımın bazılarının kopyalarını da çıkarabilirim. Lovella da şimdiye kadar anlattığından daha çok şey biliyor olabilir." Her şeyi onun ellerine bırakmak iyi bir şeydi. Hepsi onun olsundu. Essie de, Lovella da, Smith'ler de.

Pettigrew küçük bir plastik torbayı bir ucundan tutmuş olarak yaklaştı, içinde üç boş kovan vardı. "Bunları o kamyonetin yanında bulduk. Otoparkın tümünü kordon altına alıyoruz."

"Çöp kutularını da kontrol edin" dedim. Daggett öldürüldükten sonra etekle ayakkabıları orada buldum."

Feldman başını sallayarak kovanlara baktı. "Otuzikilik."

Sırtımdan buz gibi terler boşandı, Ağzım birden kuruyuvermişti. "Otuzikiliğim birkaç gün önce arabamdan çalınmıştı" dedim. "Olayı Gutierrez'e bildirmiştim."

"Ortalıkta otuzikilikten bol şey yoktur, ama onu da akılda tutarız." Feldman Pettigrew'a döndü. "Bu insanları buradan çıkarın. Ama kibarlığı elden bırakmadan."

Memur gidince Feldman bana döndü. "Sen iyi misin?"

Başımı salladım. Yine oturmak istiyor, ama bir kere oturursam bir daha kalkamayacağımdan korkuyordum.

"Seni bırakmadan önce eklemek istediğin bir şey var mı?"

Bir an gözlerimi kapattım olayları düşündüm, .32'lik silahın çıkardığı sesi iyi bildim ve duyduklarım hiç de ona benzemiyordu. "Silah sesleri" dedim. "Bana bir garip geldi. Patlamadan daha hafif bir ses."

"Susturucu mu?"

"Televizyon dışında gerçeğini hiç duymadım,"

"Laboratuvarda kurşunları inceletirim, ama bu kentte susturucu nereden bulunur, onu hiç bilemiyorum doğrusu."

"Bir derginin arka sayfalarındaki ilanlardan sipariş edilir herhalde" dedim.

"Bak bu çok doğru."

Fotoğrafçı resim çekiyordu, Feldman ondan yana baktı. "Bu yeni biri" dedi. "İhtiyacım olan her şeyi alması için başına gitmeliyim."

İzin isteyip Billy'nin cesedinin başına gitti. El işaretleriyle fotoğrafçıya istediği açıları anlattı.

Maria Gutierrez yanıma geldi. "Treyler parkına gidiyoruz. Gerry senin de gelmek isteyebileceğini söyledi."

"Sizi izlerim" dedim.

"Nerede olduğunu biliyor musun?"

"Parkı biliyoruz. İstersen orada buluşuruz."

"Ben önce Billy'nin otomobilinin burada olup olmadığını araştıracağım. Arkanızdan gelirim, ama beni beklemeyin."

"Tamam."

Onlar gittikten sonra iskele yakınındaki otomobillerin arasında dolaşmaya başladım. çok geçmeden bulmuştum. Geçici plakası hâlâ ön camın altındaydı. Camlar indirilmişti. Hiçbir şeye el sürmeden başımı içeri uzattım. Araba bana temiz göründü. Ön koltukta herhangi bir şey yoktu. Öteki yana gidip orasını da inceledim. Ne bulmayı umduğumu bile bilmiyordum. Bundan sonra ne yapabileceğimiz hakkında bir ipucu belki. Feldman sonunda resmi bir soruşturma başlatacak gibiydi ve işi ona devrettiğime sevinmiştim. Ama yine de ucunu bırakmak istemiyordum doğrusu.

Etekle ayakkabıları alıp Teğmen Feldman'a teslim ettim. Billy'nin otomobilinin yerini de söyledikten sonra kendiminkine atlayıp oradan uzaklaştım. Pettigrew ile Gutierrez'e Billy'nin ölüm haberini vermeleri için fırsat tanımak üzere ağırdan aldığımın farkındaydım. Bir insanın yaşamının en kötü anı herhalde kapısında ciddi yüzü, ciddi sesli iki polis memuru bulmaktı.

Treyler parkına vardığımda haberin duyulmuş olduğu anlaşılıyordu. İnsanlar âdeta telepatiyle ikişer üçer kişilik gruplar halinde toplanmışlar huzursuz bakışlarla treylerin kapısına bakıyorlar, alçak seslerle konuşuyorlardı. Treyler kapısı kapalı olduğundan yaklaşırken içerde ses duymadım, ama gelişim arkamda konuşmalara neden olmuştu.

Biri öne çıkarak, "Siz aile dostu musunuz?" diye sordu.

"Kötü bir haber aldı da."

"Ben olay yerindeyim" dedim. "Memurlar ne zaman gittiler?"

"İki dakika oldu. Onunla uzun uzun konuştular. Adım Fritz Roderick. Bu parkın yöneticisiyim." Adam elini uzattı.

"Kinsey Millhone" dedim. "Yanında kimse var mı?"

"Sanmıyorum. Hiç ses de duymadık. Acaba birimiz gidip yanında beklesem mi diye konuşuyorduk."

"Lovella içerde mi?"

"Bu adda birini bilmiyorum. Akrabası mı?"

"Billy'nin eski sevgilisi. Ben girip bir bakayım. Bir şeye ihtiyacı olursa size haber veririm."

"Çok memnun olurum. Elimizden geleni yapmak isteriz."

Ne bekleyeceğimi bilemeyerek treyler kapısını tıklattım. Coral kapıyı araladı, beni görünce açıp içeri aldı. Gözleri kızarmışsa da, kendine hakim görünüyordu. Mutfak iskemlesine oturup sigarasını aldı, külünü silkti. Ben de divana oturdum.

"Billy için çok üzgünüm" dedim.

Yüzüme baktı, "Biliyor muydu?"

"Sanırım. Onu bulduğumda şoka girmişti. Eğer çok acı çekip çekmediğini soruyorsan, sanmıyorum."

"Anneme söylemek zorunda kalacağım. Gelen iki polis bunu kendilerinin yapacaklarını söyledilerse de, ben razı olmadım." Soğuk algınlığından ya da yastan kısılmış sesi hafifledi. "O genç öleceğini bilirdi. Sokakta sakat ya da yaşlı insanlar gördüğümüzde onlar gibi olmayacağını söylerdi. Ona kendini toparlamasını söyledim ama o herşeyi kendi bildiğince yapardı." Sustu sonra.

"Lovella nerede?"

"Bilmiyorum. Buraya geldiğimde treyler boştu."

"Coral, bana bilmediklerimi anlat artık. Neler olup bittiğini bilmem gerek. Billy aynı hikâyeyi üç farklı şekilde anlatmıştı."

"Neden bana bakıyorsun? Ben bir şey bilmiyorum ki."

"Ama benden çok biliyorsun."

"O kadar da fazla değil."

"Lütfen açık konuş benimle. Billy öldü artık. Koruyacak bir şey kalmadı. Öyle değil mi?"

Coral bir an yere baktı, sonra içini çekerek sigarasını söndürdü. Kalkıp masayı toplamaya başladı, paslanmaz çelikten evyeye su doldurdu, içine deterjan fışkırtıp tabakları ve çatal bıçakları köpüklerin içine attı. "Daggett San Luis'ye geldiğinde Billy oradaydı. Daggett Doug'un bizim akrabamız olduğunu bilmediğinden Billy ile arkadaşlık kurdu."

"Billy bana Doug ile hiçbir yakınlığı olmadığını söylemişti."

"Palavra. Ondan kuşkulanan için söylemiş olmalı, Üçümüz birbirimizden ayrılmazdık."

"Şu halde onu öldürmek niyetindeyiniz" dedim.

"Bilemiyorum. Ona yaptığını ödetmek istiyorduk. Onu cezalandırmak istiyorduk. Ona yaklaştığımız takdirde bir yolunu bulacağımızdan emindik. Sonra Daggett'in hücre arkadaşı öldü ve o paralara konu."

"Siz de bunun yeterli olacağını düşündünüz."

"Ben değil. Ben Daggett ölene kadar asla mutlu olamazdım, ama bunu kendim de yapamazdım. Yani birini soğukkanlılıkla öldürmeyi. Paranın yardımcı olacağını söyleyen Billy oldu. Doug'u geri getiremezdik, ama en azından elimizde bir şey olacaktı. Billy parayı Daggett'in çaldığını biliyordu ama onu elinde tutabileceğine inanmamıştı. Daggett cezaevinden çıktı ve para da kendisinde kaldı. Bol bol harcamaya başlayınca Lovella Billy'ye haber verdi, biz de harekete geçtik."

"Demek San Luis'dekiler durumu anlamamışlardı?"

"Hayır. Billy Daggett'in ardında kimse olmadığını anlayınca parasını elinden almaya karar verdik."

"Lovella da bu işin içinde miydi?"

Coral duruladığı tabağı bir kenara koyarken başını salladı. "Daggett çıktığı hafta evlendiler ki, bu da bizim için iyiydi. Lovella'nın parayı güzellikle alamadığı takdirde çalabileceğim düşünüyorduk..."

"Bu olmadığı takdirde ne olacaktı?"

"Biz kimseyi öldürmeye niyetli değildik. Sadece parayı istiyorduk. Bir kısmını harcadığından zaten fazla zamanımız yoktu. Göz açıp kapatıncaya kadar beş bin dolar harcamıştı. Acele etmezsek hepsini har vurup harman savuracağından emindik."

"Paranın geri kalanını Tony Gahan'a vermek istediğini bilmiyordunuz herhalde?"

"Elbette ki, hayır. Sen onu söylediğinde Billy kulaklarına inanmadı. Paranın hâlâ bir yerlerde saklı olduğunu, onu bulabileceğimizi sanıyorduk."

Kadının yüzüne bakarak bana verdiği bilgileri hazmetmeye çalışıyordum. "Yani yirmi beş bin doları almak için mi Lovella'yı Daggett'le evlendirdiniz?"

"Evet."

"Parayı üçe bölüşecektiniz. Yani adam başına sekiz bin küsur dolar."

"Eee?"

"Coral, sekiz bin dolar büyük bir para değildir."

"Laf! Sen benim sekiz bin dolarla neler yapabileceğimi biliyor musun? Senin kaç paran var? Sekiz bin doların var mı?"

"Hayır."

"Eh, gördün mü? Bana hiçbir şey değildir deme."

"Pekâla. Bir servettir. Peki, ne aksilik oldu?"

"Önceleri hiçbir şey. Billy ona telefon edip San Luis'dekilerin para konusunu öğrendiklerini ve geri istediklerini söyledi. Bunun üzerine Daggett kaçtı."

"Buraya geleceğini nasıl biliyordunuz?"

"Billy ona kendisine yardım edebileceğini söylemişti. Daggett gelince Billy üzerinde çalışmaya, onu parayı bize vermesi için iknaya çalıştı. Arabuluculuk yapacağını ve Daggett'i kurtaracağını söyledi."

"O sırada Daggett bana parayı vermişti, değil mi?"

"Evet, ama biz bunu bilmiyorduk. Para hâlâ elindeymiş gibi davranıyordu. Hatta Billy'ye vermeye yanaşmıştı ki, hepsi palavraydı. Tabii o sırada bütün gün sarhoş dolaşıyordu."

"Demek siz onu aldatmaya çalışırken o sizi aldatmıştı."

"Bizi oyalyordu. Billy onunla Salı gecesi buluştuğunda Daggett gerçekten çok huzursuzdu. Parayı getirmek için zamana ihtiyacı olduğunu söyledi. Perşembe gecesi getirecekti. Billy ile yine Hub'da buluştular, ama Daggett bir gün daha süre istedi. Billy ona çok yükledi. Adamların çok kızdıklarını, parayı versek bile Daggett'i öldürebileceklerini söyledi. Daggett bunun üzerine Cuma gecesi getireceğine yemin etti."

"Öldüğü gece."

"Evet. Ben o gece çalışıyordum ve görevim onu gözetlemektir. Billy onu biraz sıkıntıya sokmak için geç gelmeye karar vermişti. O kadın birden ortaya çıkıp Daggett'e içki ismarlamaya başladı. Gerisini biliyorsun."

"Billy soğuk algınlığı hapi alıp arka odada yattığını söyledi. Doğru muydu bu?"

"Ben sadece içersini kolluyordum. Daggett'in gittiğini görünce Billy'nin çok kızacağını biliyordum. Onun dırdırını dinleyemeyecek kadar berbattım zaten."

"Billy sonunda onun kim olduğunu tahmin etti mi?"

"Bilmiyorum. Belki. Bu sabah burada olmadığım için ne yapmak istediğini bilemiyorum."

"Bak. Benim karakola gidip Teğmen Dolan'a olanları anlatmam gerek. Lovella gelirse mutlaka benimle ilişki kurmasını söyle. Bunu yapar mısın?"

Coral son temiz tabağı da yerleştirdi, bir bardak su doldurup üzerlerine boşaltarak son sabun köpüklerini de duruladı. Sonra buz gibi bir bakışla baktı bana. "Billy'yi o mu öldürdü sence?"

"Bilmiyorum."

"Eğer onun öldürdüğünü tesbit edersen bana söyler misin?"

"Coral, bunu o yaptıysa, tehlikeli biri demektir. Senin bu işin ortasına düşmeni istemiyorum."

"Ama bana söyleyecek misin?"

Duraksadım, "Evet."

"Teşekkür ederim."

25

Treyler parkı yöneticisiyle konuşup kartımı verdim, Lovella geldiği takdirde beni aramasını rica ettim. Bu iş için Coral'a güvenemiyordum doğrusu. Adamı son gördüğümde treylerin kapısını vuruyordu. Otomobilime atlayıp karakola gittim. Teğmen Dolan ve Feldman bir bölüm toplantısında idiler. Memur bana Johan'ı çağırttı, o da kilitli kapıya kadar gelip beni içeri aldı. İkimiz de çok sakindik. Hiç kimse birkaç saat önce bizim Wonder Woman markalı çarşaflarımızın üstünde çırılçıplak yuvarlandığımızı tahmin edemezdi.

"Eve gidince ne oldu?" diye sordum.

"Hiç. Herkes uyuyordu. Laboratuvarıda görmek isteyeceğin bir şey var." Sağdaki koridora doğru ardından yürüdüm. Dönüp bana baktı. "Senin tavsiyen üzerine Feldman çöp tenekelerini araştırtmış. Susturucuyu bulduk sanırım."

"Sahi mi?" çok şaşırılmışım.

Jonah kriminal laboratuvarının kapısını açıp geçmem için tuttu. Teknisyen yoktu ama tezgâhın üzerinde Billy'nin kanlı gömleğiyle, ilk başta ne olduğunu anlayamadığım bir şey gördüm.

"Nedir bu?" diye sordum. "Susturucu bu mu?" Karşımda büyük bir plastik gazoz şişesi vardı, siyaha boyanmıştı ve altında bir delik görülüyordu.

"Kullandıktan sonra atılabilir bir susturucu. Ses bastına. Parmakizleri silinmiş."

"Nasıl çalıştığını anlamadım."

"Krueger bana anlattı. Şişe paçavra dolu. Bir bak içine. Tabanca namlusuna band sarılıyor ve şişe hortum kelepçesiyle tutturuluyor. çıkış deliği büyüdükçe ses de arttığından sadece bir iki kullanımlık. Yakın mesafede çok etkiliymiş."

"Jonah, insanlar böyle şeyleri nasıl bilebilirler? Bunu hiç duymamıştım doğrusu."

Arkamdaki tezgâhtan bir broşür alıp görebilmem için sayfalarını çevirdi. Her sayfa resim ve krokilerle doluydu ve sıradan ev eşyasından susturucu yapılmasını öğretiyordu. "Bunu Los Angeles'te bir silah mağazasından aldık" dedi.

"Aman Tanrım."

Teğmen Becker başını kapıdan uzattı. "Birinci hattan seni istiyorlar" dedi ve yine kayboldu. Jonah laboratuvar telefonuna baktı ama hat bağlanmamıştı.

"Gidip konuşayım, hemen gelirim, sen bekle" dedi.

"Peki." Susturucuya bakarak buna benzer bir şeyi nerede gördüğümü hatırlamaya çalıştım. Dipteki delikten içinin mavi havlu kumaşıyla dolu olduğunu görebiliyordum. Ne olduğunu anlayınca çarklar birden dönmeye başladı. Artık biliyordum.

Hemen doğrulup kapıya gittim, boş olan koridoru kontrol ettim. Sonra doğru otomobilime koştum. Ramona Westfall'ın kucağında mavi havlularla bodrumdan gelişi gözlerimin önündeydi. Az daha elinden düşüreceği plastik gazoz şişesini buzdolabına koymasına için Tony'ye vermişti.

Büroma uğrayıp Westfall'ların numarasını çevirdim. Zil dört kere çaldıktan sonra telesekreter devreye girdi.

"Alo. Ben Ramona Westfall. Ne Ferrin ne de ben şu anda telefona gelemiyoruz, ama adınızı, telefon numaranızı kısa bir notla bırakabilirseniz sizi ilk fırsatta arayacağız. Teşekkür ederim." Telefonu kapattım.

Saatime baktım. 4:45. Ramona'nın nerede olduğu hakkında bir fikir yoktu ama Tony'nin birkaç blok ötede saat beşte randevusu vardı. Onu yakalayabilirsem biraz zorlayarak teyzesinin olay saatinde nerede olduğunu öğrenebilirdim belki de. Ramona bunu nasıl başarmıştı? Evden çıkabilmesi için Tony'nin migreni için yüklüce bir doz ilaç alıp uyuyor olması gerekirdi. Ramona döndükten sonra Daggett'in ölümünde evde olduğunu kanıtlamak için saati değiştirmiş olabilirdi. Eve dönünce Tony'yi herhalde uyandırmış ve saate bakmasını sağlayacak bir mazeret bulmuştu. Belki o kadar karmaşık bile değildi. Belki Daggett'in saati 2;37'ye ayarlanmış, sonra suya atılmıştı. Onu daha erken öldürmüş ve saat ikide eve dönmüş olabilirdi. Tony onun ne yaptığını anlamış ve soruşturmamın beni gerçeğe ne kadar yaklaştırdığını anlayınca teyzesini korumaya çalışmış da olabilirdi. Hatta her ne kadar öyle olmayacağını umuyorsam da, oğlan onunla suç ortaklığı içinde bile olabilirdi.

Büromu kilitleyip ön merdivenden koşarak indim, State Caddesi'ne çıktım, Granger Binası sadece üç blok ilerdeydi, otomobille binanın arkasındaki park yerine gitmektense yayan daha çabuk gidebilirdim. Tony hâlâ karşıdaki oyun salonunda olabilirdi. Ona teyzesinden önce yetişmem gerekirdi. Oğlanın eve gitmesini istemiyordum. Kadının hele etek ve ayakkabılarla evine gitmemden sonra durumun sıkışık olduğunu anlamış olmalıydı. Tony'den tek istediğim doğru yolda olduğumu gösterecek bir işaret, ondan sonra Feldman'a haber verecektim. J Close'u ve akşam üzeri oralarının ne kadar karanlık olacağını düşündüm. Zorunlu kalmadıkça oraya dönmek istemiyordum.

Tony oyun salonunun arkasında bir video oyunu oynuyordu. Kendini tüm dikkatiyle ekrana verdiği için beni gördüğünü tahmin etmedim. Ekrandaki küçük yaratıkları teker teker öldürmesini bekledim. Puanları o kadar iyi değildi, içimden bir de ben denesem diye düşündüm. Ekran birden dondu ve Tony'nin kontrolünden çıktı. Oğlan başını kaldırdı. "Merhaba."

"Seninle konuşmam gerek" dedim.

Saate baktı. "Beş dakikaya kadar randevum var. Bekleyemez mi?"

"Seninle oraya kadar yürürüm. Yolda konuşuruz."

Tony paketini aldı, sokağa çıktık. Solgun akşam güneşi oyun salonunun karanlığından sonra çok parlak görünüyordu.

Yine de sis gelmeye başlamıştı, Kasım akşamı iniyordu. Trafik ışığının düğmesine bastım, ışığın değişmesini bekledik. "Geçen Cuma... Daggett'in öldüğü gece yani, eniştenin nerede olduğunu biliyor musun?"

"Elbette. Bir iş için Milwaukee'ye gitmişti."

"Sen migrenin için ilaç alır mısın?"

"Evet, kodeinli Tylenol. Eğer kusuyorsam, Compazin. Neden sordun?"

"Sen uyurken teyzen dışarı çıkmış olabilir mi?"

"Hayır. Bilmiyorum. Nereye varmak istediğini anlamadım."

Bilerek zaman kazanmaya çalıştığını tahmin ediyordum ama bir şey demedim. Granger Binası'na varmıştık, Tony benim önümden içeri girdi.

Bozuk olan asansör yapılmış, ama bu kere diğeri bozulmuştu. Şimdi onun makinesi açıktaydı.

Tony dikkatle yüzüme bakıyordu, "Teyzem çıktığını mı söyledi?"

"Seninle evde olduğunu iddia ediyor."

"Ee?"

"Haydi haydi, Tony. Onun tek kanıtı sensin. Eğer ilaç içip kendinden geçmişsen onun nerede olduğunu nasıl bilebilirsin?"

Tony düğmeye bastı.

Kapılar açıldı, içeri girdik. Kapılar olaysız kapandı ve altıncı kata çıktık. Koridora çıkarken yüzüne baktım. Kafası karışmıştı ama ben şimdiden baskı yapmak istemiyordum. Psikiyatrin odasına doğru yürüdük.

"Konuşmak istediğin herhangi bir şey var mı?" diye sordum.

"Hayır." Sesi öfkeden titriyordu. "Teyzem o olayla bir ilgisi olduğunu sanıyorsan delisin sen."

"Bunu Feldman'a anlatabilirsin belki. Olaya o bakıyor."

"Ben polislerle teyzem hakkında konuşmam." Kapıyı yoklayınca kilitletiğini gördü. "Tüh, gelmemiş daha."

Kapının üzerine bir not tutturulmuştu. Tony kâğıdı almak için uzanırken hareketini bir itişe dönüştürdü. Ben dizlerim üstüne yığıldım, o da koşmaya başladı. Asansör düğmesine bastı, sonra sağa Saptı. Merdiven kapısının çarptığını duyduğumda kalkmış, arkasından koşuyordum. Ondan birkaç saniye sonra ben de merdivene eriştim. Tony yukarı çıkmaya başlamıştı bile.

"Tony! Gel buraya. Yapma bunu."

Tony hızla yukarı çıkıyordu, soluk soluğa kalmıştı. Eh, ben de formumdaydım doğrusu. O benden gençti ama ben de idmanlıydim. çantamı bir yana atıp trabzanı kavradım, arkasından merdivenleri ikişer ikişer çıkmaya başladım. Koşarken yukarı bakıyor, onu görmeye çalışıyordum. Yedinci kata erişmişti ve hâlâ çıkıyordu. Bu bina da kaç katlıydı ki?

"Tony. Lanet olsun! Bekle! Ne yapıyorsun?"

Bir kapının daha çarpıldığını duydum. Daha hızlı koşmaya başladım.

Tepedeki sahanlığa varmıştım. Asansör tamircisi çatı kapısını açık bırakmış olmalıydı ki, Tony aralıktan fırlamış, kapıyı da kapatmıştı. Kolu tutarken kilitli bulacağımı sandım. Ama kapı açıldı ve ben içeri girerek eşikte durdum. Oda loş, asansör motorunun bulunduğu sağdaki bir kapı dışında hemen hemen boştu. Dar bölmeye başımı sokup baktım ama kimseyi göremedim. Oradan gerileyip çevreme bakındım. çatı yedi sekiz metre yukardaydı, kalaslar birbirlerine doksan derecelik açıyla bağlıydı.

Sessizlik. Yerde dört köşe bir ışık görünce başımı kaldırıp baktım. Sağımdaki duvara ahşap bir merdiven tutturulmuştu. Tepede açık olan kapaktan içeri günışığı giriyordu. Tavanarasına baktım. Bir kenarda kutuların üstünde bir elektrik panosu duruyordu. Bu herhalde zemin kattaki sinemanın eski bir elektrik tablosu olmalıydı. Her nedense bir kenarda da büyük bir karton kuş vardı. Solumda ahşap iskemleler üstüste istif edilmiş duruyorlardı.

"Tony?"

Merdivenin basamaklarından birini tuttum. Bir yerde saklanıyor ve kaçmak için benim dama çıkmamı bekliyor olabilirdi. Merdivenden bir iki metre çıkıp tavanarasını daha iyi bir açıdan görmeye çalıştım. Ama ne bir hareket vardı, ne de soluma. Yine yukarı baktım ve tırmanmaya devam ettim. Yüksekliklerden korkmam, ama pek hoşlanmam da. Yine de merdiven sağlam görünüyordu ve Tony'nin başka nerede olacağını bilemiyordum.

Tepeye varınca kendimi çekip oturdum ve çevreme bakındım. Damın kenarında çok alçak bir korkulukla korunan gayet dar bir yol vardı. Zaten damın dik eğimi herhangi bir hareketi tehlikeli yapmaya yeterliydi.

Tony'nin karanlıklar arasından fırlayıp merdivene koşmasını bekleyerek tavanarasına baktım. Damın öteki yanına geçmemişse yukarda olamazdı. Büyük bir dikkatle ayağa kalktım, hemen solumdaki neredeyse dikey damla sağımdaki bileklerime kadar ancak çıkan korkuluk arasında durdum. Aslında ağırlığım altında çatırdayan bir madeni yağmur oluğunda yürümekteydim. Duyduğum sestən hiç hoşlanmadım. Maden her an kopacak ve beni aşağı savuracak gibiydi.

Sekiz kat aşağıdaki sokak o kadar da uzak görünmüyordu aslında. Karşıdaki binalar iki katlıydı ve insana rahatlatıcı bir yakınlık duygusu veriyordu, ama yayalar cücelerden farksızdı., Sokak ışıklan yanmış, trafik azalmıştı. Yarım blok ötede sağımda Axminster Tiyatrosu'nun çan kulesi içerden aydınlatılmış, kemerler altın ve sıcak mavi renklere bürünmüştü. Sokaktan yirmi beş metre yüksekte olmalıydım. Düşen bir nesnenin ivmesini hatırlamaya çalıştım. Saniyede şu kadar metreydi ama gerisini getiremedim; her ne olursa olsun sonucun felaket olacağı kesindi. Olduğum yerde durup, "Tony?" diye seslendim.

Birden gözcüyle bir hareket fark edince kalbim ağzıma geldi. Tony'nin elindeki plastik torba havada süzülerek aşağı uçuyordu. Ama nereden atılmıştı ki? Korkuluğun kenarından bakınca kornişin hemen altındaki girintilerden birini gördüm. Binayı bir bant gibi saran korniş aşağıdan mermermiş gibi görünürdü ama şimdi bunun alçı olduğunu görüyordum, girinti de hafif sola doğruydı ve bir metre kadar aşağıdaydı. Kenarından uzayan elli santim kadar bir çıkıntıya alçıdan bir meşale yerleştirilmişti. Tony orada oturuyor ve bana bakıyordu. Korkuluğun kenarından aşağı inmiş, girintiye girmişti, kollarıyla meşaleye tutunmuş, ayaklarını aşağıya sallandırmıştı. Elindeki torbadan çıkardığı bir peruğu başına geçirmiş olduğu halde gözlerinde garip bir ışıltıyla bana bakmaktaydı.

Daggett'i öldüren sarışınla karşı karşıyaydım.

Bir an hiç konuşmadan birbirimize baktık. Yüzünde annesine karşı çıkan on yaşında bir çocuğun küstah bakışı vardı ama o gösterişin altında birinin gelip kendisini kendisinden kurtarmasını bekleyen bir çocuk olduğunu hissediyordum.

"Sen mi yukarı geleceksin, yoksa ben mi aşağı ineyim?" dedim. Normal konuşmaya çalışıyordum ama ağzım kupkuruydu.

"Bir dakika sonra ben aşağı ineceğim."

"Bunu bir konuşsak" dedim.

"Çok geç" diye şeytanca sırıttı. "Uçuşa hazırım artık."

"Senin yanına gelmeme kadar bekler misin?"

"Ama tutmak yok" dedi.

"Tutmayacağım."

Ter içinde kalan avuçlarımı pantolonuma sildim.

Çömeldim, yüzümü dama çevirdim, ayağımı kornişe uzattım. Aşağı bakarak basacak bir yer aradım. Alçıdan ananaslar, üzüm salkımları ve incir yaprakları binanın yüzü boyunca uzanıyordu. "Bunu nasıl başardın?" dedim.

"Düşünmedim bile. indim işte. Aşağı gelmen gerekmez. Bir yararı yok."

"Seninle burada asılı olarak konuşmak istemiyorum" diye yalan söyledim. Aslında onu yakalamayı düşünüyordum ve o yükseklikte bir boğuşmayı gözümün önüne getirmemeye çalışıyordum. Girinti sadece bir metre uzaktaydı.

Beni gözetlediğini hissettim ama bakmaya cesaret edemedim. Korkuluğa tutunarak sol ayağımı aşağı sallandırdım.

"Beni konuşarak kandıramazsın" dedi.

"Ben sadece seni dinlemek istiyorum."

"Peki."

"Beni öldürmeye kalkışmayacaksın, değil mi?" diye sordum.

"Bunu neden yapayım ki? Sen bana bir kötülük yapmadın ki."

"Bunu kabul ettiğine sevindim. Şimdi içim rahatladı."

Bir çift tenis ayakkabısıyla dimdik yamaçlara tırmanan insanların fotoğraflarını görmüştüm. çıktıkça' rastladıkları küçük çatlaklara parmaklarını geçirirlerdi. Bu bana pek gülünç bir uğraş olarak geldiğinden hep daha anlamlı bir yazı bulmak için sayfaları çevirirdim. Hele yüksekten çekilmiş fotoğrafları görünce soluklarım sıklaşın Doğrusunu söylemek gerekirse, yükseklikten gösterdiğimden daha çok korkarım.

Sağ ayağımı biraz daha indirip çıkıntıya değdirdim. Biraz aşağıda ve sağda tutunacak bir yer bulmuştum. Ananasa benziyordu ama pek emin değildim. Canımı yapma bir meyveye emanet ediyordum. Doğrusu aklımı kaçırmış olmalıydım.

İşin en güç yanı ayağımı girintiye dayadıktan sonra elimi bırakmaktı. Dizlerimi bükmek, hafifçe sola dönmek, taşın üzerine oturana kadar azar azar çömelmek gerekiyordu. Her zaman nazik olan Tony bana elini uzattı ve yanına oturana kadar beni tuttu. Ben yürekli bir insan .değilim. Gerçekten. Benim gözümün önünde aşağı uçmasını istemiyordum. Sol kolumu meşaleye doladım, sağ elimle sol bileğimi kavradım. Sırtımdan terler boşandığını hissediyordum.

"Bundan nefret ediyorum" dedim. çaba harcamaktan değil de, korkudan soluk soluğaydım.

"O kadar kötü değildir. Aşağı bakma."

Ben aşağı baktım ama. Bunu dediği anda içimde aşağı bakmak için dayanılmaz bir istek belirdi. Televizyonda hep olduğu gibi birinin bizi göreceğini umuyordum. Polisler ağ ve itfaiye arabalarıyla gelecekerdi ve biri Tony'yi bu işten vazgeçirtecekti. Ben Boğa burcundanım, bu toprağın organizmasıyım. Su, hava veya ateşle işim yoktur. Ben yerçekiminin bir yaratığıyım ve toprağın fısıltısını duyuyordum. Aynı şey eski otellerin yirminci katında bulunduğumda da olur. Pencereyi açıp kendimi aşağı atmak isterim.

"Tanrım, bu çok kötü bir şeymiş" dedim.

"Senin için belki. Benim için değil."

Polislik mesleğindeki kısa yaşantımı ve intihar etmek isteyenler karşısında takınılacak tavırları düşündüm. Birinci kural zaman kazanmak için oyalamaktı. Bir binanın tepesinde kışından asılı durma hakkında bir şey hatırlamıyordum ama benim durumum buydu işte. "Olay nedir?" diye sordum. "Bana olanları anlatmak ister misin?"

"Anlatacak fazla bir şey yok. Daggett Pazartesi günü eve telefon etti. Ramona teyze numarayı kaydettiği için gelince onu aradım. Onu öldürmeyi hayal ederdim. Bunun için sabırsızlanıyordum. Aylarca hemen hemen her gece uyumadan önce onu öldürdüğümü hayal ettim. Onun boynuna bir tel sarıp dili fırlayana kadar bükmeyi isterdim, Ama sonra bir kaza görüntüsü vermenin daha iyi olacağını düşündüm, böylece kimse benden kuşkulalmazdı."

"Size neden telefon etmişti?"

"Bilmiyorum. Sarhoştı, çok pişman olduğunu ve bana yaptıklarını ödemek istediğini söylüyordu. 'Öyleyse bir yerde oturup, konuşalım,' dedim, 'Oğlum, bu benim için çok önemli,' dedi." Tony ikisinin de rolünü oynuyor, Daggett yerine konuşurken sesini değiştiriyordu. "Ertesi akşam bana telefon ettiği Hub'da buluşmamızı söyledim. Planımı uygulamak için çok zamanım kalmamıştı."

"Etek Ramona'nın mıydı?"

"Hayır, Selamet Ordusu dükkânından bir dolara aldım, kazağa elli sent, ayakkabılara iki dolar verdim."

"Kazak nerede?"

"Onu birincisinden bir blok ötede bir çöp kutusuna attım. Hepsinin çöplüğe gideceğini umuyordum."

"Ya peruk?"

"O Ramona teyzemin çok eski bir peruğuydu. Kaybolduğunu fark etmedi bile."

"Onu neden atmadın?"

"Bilmiyorum. Bir daha ihtiyacım olursa diye dolaba geri koyacaktım. Kumsalda basımdaydı, ama sonra Billy'nin benim kim olduğumu bildiğini hatırladım." Şaşkın bir halde sustu bir süre. "Eğer burada olsaydı doktora hepsini anlatabilirdim. Her neyse, peruk pahalı bir şey. Gerçek saçtan yapılmaz."

"Rengi de çok hoş" dedim. Böyle konuşarak ne elde edebilirdim ki? Tony saçmalığı fark etti ve yüzüme baktı.

"Benim suyuma gitmeye çalışıyorsun, değil mi?"

"Elbette!" dedim sert bir sesle. "Buraya tartışalım diye gelmedim."

Gülümseyerek omzunu silkti.

"Salı gecesi onunla gerçekten buluştun mu?" diye sordum.

"Pek sayılmaz. Oraya gittim. Her şeyi kafamda tasarlamıştım ama içeri girince bir masada oturmuş biriyle konuşmakta olduğunu gördüm. O zaman bilmiyordum ama Billy Polo'ymuş. Billy sırtı kapıya dönük oturuyordu. Daggett'i gördüm ama önünde durana kadar arkadaşı olduğunu fark etmemiştim.

Billy'yi görür görmez döndüm ama o artık beni görmüştü. Buna pek aldırmadım. Onu bir daha göreceğimi sanmıyordum. Bir süre bekledim ama çok koyu bir sohbe dalmış olduklarını görüyordum. Billy bir şeye ısrar ediyordu ve peşini bırakacak gibi değildi, ben de eve döndüm."

"Migreninin tuttuğu gecelerden biri miydi bu?"

"Evet. Kimi gerçektir, kimi de uydurma. Bilmem anlatabildim mi? O yüzden eve istediğim gibi girip çıkabilirim."

"Hub'a nasıl gittin, otomobille mi?"

"Bisikletimle. Onu öldürdüğüm gece bisikleti marinada bıraktım, sonra sokaktan telefon edip çağırdığım bir taksile Hub'a gittim."

"Onun geleceğini nereden biliyordun?"

"Çünkü bir daha telefon etmişti ve ben de geleceğimi söylemiştim."

"İlk keresinde kılık değiştirmiş olarak geldiğini fark etmemiş miydi?"

"Nereden bilecekti ki? Beni dava öncesinden beri görmüş değildi. O zaman on iki on üç yaşında şişko bir oğlandı. Tahmin etmiş olsa bile onu öldürmeye kararlıyım."

"Ne aksilik oldu?"

Oğlanın kaşları çatıldı. "Bilmiyorum. Biliyorum aslında. Plan güzeldi. Başka bir durum vardı." Göz göze geldiğimizde tam on beş yaşında bir oğlana benzediğini gördüm. Sarı peruk gençlikten henüz oluşmamış yüzüne bir yumuşaklık veriyordu. Pürüzsüz teni, geniş ağızındaki tatlı gülümsemesiyle bir kadına benzeyebileceği görülüyordu. Bir an sokağa baktı ve kendini atacak sandım,

"Sekiz yaşımdayken farelerim vardı" dedi. "Çok tatlı şeylerdi. Onları içinde bir tekerlek ve bir su şişesi olan bir kafeste tutardım. Annem hayvanlara bakabileceğimi sanmamıştı ama bakıyordum işte. Yuva yapmaları için kafesin dibine kâğıt kırıntıları sermiştim. Her neyse, kız fare bebekler doğurdu. Boyları ancak şu kadar vardı." Küçük parmağının ucunu gösteriyordu. "Ufacıktılar, keldiler. Bir haftasonu bir yere gitmiştik, döndüğümüzde kedinin kafese girmeye çalıştığını gördük. Kafesi masanın üzerinden devirmişti. Fareler yoktu. Kedi herhalde hepsini yemişti. Sadece bir tanesi kâğıtların arasında kalmıştı. Ancak su dökülüp de kâğıtlar ıslandığından o da zatürree falan olmuş olmalıydı ki, güçlkle soluk alıyordu. Onu sıcak tutmaya çalıştım. Saatlerce başında bekledim, ama sonunda öyle kötüleşti ki, çektiği acıya bir son vermeye karar verdim..."

Ayaklarını sallayarak öne eğildi.

"Öyle yapma" dedim. "Hikâyeyi tamamla. Ne olduğunu bilmek istiyorum."

O zaman bana baktı. "Fareyi tuvalete attım. Öldürmenin başka yolunu düşünemiyordum. Yere atıp ezemeyeceğim için sifonu çekince gider sandım. Zaten ölmüş gibiydi, ona bir iyilik yaptığımı düşünüyordum. Ama o küçük tüysüz şey birden çırpınmaya başladı. Paniğe kapılmıştı, sanki ne olduğunu biliyormuş gibi oradan çıkmak istiyordu..." Tony susup eliyle gözlerini sildi. "Daggett de öyle yaptı ve şimdi onun yüzündeki o bakışı unutamıyorum. Bütün gün hep onu görüyorum. Biliyordu. Buna aldırıldığım yoktu. Bilmesini istiyordum. Kendisini öldürenin ben olduğumu ve canının beş paralık değeri olmadığını bilmesini istiyordum. Onun bunu umursayacağını sanmamıştım. Serserinin, ayağın biriydi ve o kadar adam öldürmüştü. Onun da ölmesi gerekirdi. Öldüğüne sevinmesi gerekirdi. Onun ıstırabına son veriyordum ben. Neden o kadar güçlük çıkardı ki?"

Sustu, tuttuğu soluğunu bıraktı. "Öyle oldu işte. Artık hiç uyuyamıyorum. Hep bunları hayal ediyorum."

"Ya Billy? O seni cenazede görünce her şeyi anladı herhalde."

"Evet. çok garipti. Daggett'i umursadığı yoktu, ama ağızını kapatmak için paranın bir kısmını istiyordu. Hepsini verirdim ama ona inanmıyordum. Onu görmeliydin. Durmadan kasılıyor, tehditler yağdırıyordu. Bir gece bildiklerini anlatacağından emindim, o zaman da hapi yutacaktım."

Oturduğum girintinin arkası sırtımı acıtmaya başlamıştı. Meşaleye öyle sıkı sarılmıştım ki, kolumun uyuştüğünü hissediyor ama gevşetmeye cesaret edemiyordum. Bu işten nasıl kurtulacağımızı bilemiyordum ama hiç durmadan konuşmam gerektiğinin de farkındaydım.

"Ben bir zamanlar bir adam öldürdüm" dedim. Daha fazlasını söylemek istemişim ama sözüme devam edemedim. Duygularımı sakladığım yerden çıkarmamak için dişlerimi kenetledim. Bu kadar zaman sonra bunu düşünmenin bile bu kadar acı vermesine şaşmıştım.

"Kasten mi?"

Başımı salladım. "Kendini savunma, ama ölü ölüdür."

Tatlı bir gülümsemeyle baktı. "Sen de benimle gelebilirsin."

"Öyle konuşma. Ben atlamayacağım ve senin de atlamanı istemiyorum. On beş yaşındasın. Daha pek çok çıkış yolu vardır."

"Sanmıyorum."

"Ailenin parası var. İsterlerse avukat olarak Melvin Belli'yi tutabilirler."

"Benim ailem öldü."

"Westfall'lar öyleyse. Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun."

"Ama Kinsey, ben iki kişiyi öldürdüm. Bundan nasıl kurtulurum?"

"Bu ülkedeki katillerin yarısı nasıl kurtuluyorsa, öyle. Ted Bundy hâlâ yaşıyorsa, sen neden yaşamayacaksın ki?"

"Kim o?"

"Boş ver şimdi. Senden çok daha kötü şeyler yapmış biri."

Bir an düşündü. "Bunun işe yarayacağını sanmam. çok acı çekiyorum ve yaşamanın bir anlamı yok artık."

"O önemli değil. O senin uydurduğun bir şey."

"Bana bir iyilik yapar mısın?"

"Elbette. Ne istiyorsun?"

"Teyzeme veda ettiğimi söyle. Ona bir not yazacaktım ama vakit bulamadım."

"Lanet olsun! Bunu yapma, Tony. Teyzen yeteri kadar acı çekti."

"Biliyorum, ama Ferrin eniştem var, zaten beni ne yapacaklarını bir türlü bilememişlerdi."

"Her şeyi düşündün demek."

"Evet. Bu konuda kitaplar okuyorum, fazla önemli bir şey sayılmaz. Kendini öldüren çocuk sayısı hiç de az değil."

Bir yanıt vermekten yoksun bir halde başımı öne eğdim. Sonunda, "Dinle, Tony" dedim. "Aptalca konuşuyorsun. Esenin yaşındayken yaşamımın ne kadar berbat olduğunu düşündüğümü bilebilir misin? Durmadan ağlırdım. Çirkindim. Çubuk gibiydim. Yalnızdım. Çılgındım. Hiç kurtulamayacağımı sanırdım, ama kurtuldum. Yaşam güçtür. Yaşam acı verir. Ama ne çıkar bundan? Dayanırsın. Sonra da kendini yine iyi hissedersin. Yemin ediyorum."

Başını yana eğerek dikkatle yüzüme baktı. "Sanmıyorum, benim için değil. Ben batmışım artık. Daha fazla dayanamayacağım. Bu kadarı çok fazla."

"Tony, öyle günler gelir ki, hiçbirimiz daha fazla dayanamayacağımızı sanırız, ama iyi günler mutlaka gelir. Mutluluk her şey gibi mevsimlidir. Bekle hele. Seni seven insanlar var. Sana yardım edebilecek insanlar."

Başını salladı. "Bunu yapamam. Bu işi sona erdirmek için kendi kendimle anlaşma yaptım. Teyzem anlayacaktır." Öfkelenmeye başladığını hissediyordum. "Ona bunu mu söyleyeyim istiyorsun? Kendi kendinle boktan bir anlaşma yaptığın için mi aşağı atladığını söyleyeyim?" Yüzü kararsızlıkla gölgelendi. Daha yumuşak bir sesle devam ettim. "Burada böyle oturduğumuzu ve seni ikna edemediğimi mi söyleyeyim? Bunu yapmana izin veremem. Kalbini kırarsın kadıncağızın."

Gözlerinde dalgın bir bakışla kucağına baktı, delikanlılarda olduğu gibi ağlamak yerine yüzü kızardı. "Bunun onunla bir ilgisi yok. Ona suçun benim olduğunu, kendisinin çok iyi bir insan olduğunu söyle. Onu çok severim aslında, ama bu da benim yaşamım."

Bir an susup bundan sonra ne söyleyebileceğimi düşündüm.

Birden yüzü aydınlandı, işaret parmağını kaldırdı. "Az daha unuttuyordum. Sana bir armağanım var." Birden meşaleyi bırakınca güdüsel bir hareketle kendisine uzandım. Halime güldü. "Sakin ol. Sadece pantolonumun beline uzanıyorum."

Belinden ne çıkardığını baktım. Elinde benim .32'liğim duruyordu. Almam için uzattı, ama benim elimi uzatamayacağımı geç fark etti.

"Önemi yok" dedi. "Buraya bırakırım." Tabancayı girintiye, benim tuttuğum meşalenin arkasına bıraktı.

"Onu nasıl aldın?"

"Her şeyi yaptığım gibi. Kafamı kullanarak. Ramona teyzeye verdiği karta ev adresini yazmıştın, ben de bisikletime atlayıp oraya gittim, sen eve gelene kadar bekledim. Kendimi tanıtacak, terbiyeli bir çocuk gibi davranacaktım. Masummuşum gibi. Senin ne bildiğini bilmiyordum ve seni başka yana yöneltebileceğimi sanıyordum. Otomobili gördüm ve sen az daha duracakken, birden yeniden gaza bastın. Ben de ardından çılgınlar gibi pedal çevirerek senin kumsalda park ettiğini gördüm ve eşyalarını karıştırma fırsatını bulmuş oldum."

"Billy'yi onunla mı öldürdün?"

"Evet. Nasıl olsa el altındaydı."

"Kullanılıp atılan susturucuları nereden biliyordun?"

"Okulda bir çocuk öğretmişti. Boru bombası da yapabilirim."

Sokağa baktım. Yukarısı epey kararmıştı ama kaldırım aydınlıktı, karşıdaki oyun salonu sinema gibi ışıl ısıldı. Sokağın öteki ucunda iki kişi bizi görmüşlerdi ama durumu anlayıp anlamadıklarını kestiremedim. Belki de bir film çekildiğini sanmışlardı, Tony'ye baktım. Farkında değil gibi görünüyordu. Kalbim yine gümlenerek atmaya başladı, göğsüm birden ısındı ve daraldı.

"Yoruluyorum" dedim. "Yukarı çıkmak isteyebilirim ama yardıma ihtiyacım var. Bana el verebilir misin?"

"Elbette" dedi. "Sonra birden durakladı, tüm gövdesiyle dikkat kesildi. "Bu bir oyun değil, değil mi?"

"Hayır" dedim. Ama sesim titriyor, yalanım dilimi jilet gibi kesiyordu. Her zaman gayet kolaylıkla ve inandırıcılıkla yalan söylemişimdir ama bu kere bunu yapamadım. Onun bir hareket yaptığını gördüm. Uzanıp yakaladım ama o kolunu aniden çevirince elim boşa kaldı. Bir daha uzandım ama artık çok geçti. Onun kendini fırlattığını gördüm. Bir an yaprak gibi havada öylece durur gibi oldu, sonra görüş alanımdan kayboldu. Ondandıktan sonra bir daha aşağı bakmadım.

Bir siren sesi duyduğumu sandım ama ses benden çıkıyordu.

SON SÖZ

Barbara Daggett'e 1.040 dolarlık bir fatura gönderdim, karşılığını ilk postayla adresime çıkardı. Şimdi Noel zamanı ve ben altı haftadır doğru dürüst uyuyamadım. Daggett'i çok düşündüm ve bir konuda fikrimi değiştirdim. Onun neler olduğunu anladığını tahmin ediyorum. Tony uzaktan bir kadına benzeyebilirdi, ama yakından neyse oydu: Kılık değiştirmiş, yaşından kurnaz ama o kadar da akıllı olmayan bir delikanlı. Daggett'in aldandığını sanmıyorum. Oyuna neden devam ettiğini bilemiyorum. Eğer Billy'nin kendisine, söylediklerine inanmışsa zaten sonunun geldiğini düşünmüş olmalıydı. Belki de Tony'ye bu son fedakârlığı borçlu olduğunu hissediyordu. Bunu hiç bilemeyeceksem de, bana daha anlamlı gibi geliyor, insan ruhunun bazı borçları o kadar büyüktür ki, ancak yaşamla karşılanabilir. Belki de bu olayda bütün hesaplar artık tam olarak ödenmiştir... benimki dışında.

Saygılarımla,
Kinsey Millhone